

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 320

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 61

10 septembrie 2018

Cuprins

I Rezoluții, recomandări și avize

RECOMANDĂRI

Consiliu

2018/C 320/01	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2018	1
2018/C 320/02	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Bulgariei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2018	7
2018/C 320/03	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Republicii Cehe pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Republicii Cehe pentru 2018	12
2018/C 320/04	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Danemarcei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2018	16
2018/C 320/05	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2018	19
2018/C 320/06	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2018	24
2018/C 320/07	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2018	27
2018/C 320/08	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2018	33

RO

2018/C 320/09	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Franței pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Franței pentru 2018	39
2018/C 320/10	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Croației pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2018	44
2018/C 320/11	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Italiei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2018	48
2018/C 320/12	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Ciprului pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Ciprului pentru 2018	55
2018/C 320/13	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Letoniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2018	60
2018/C 320/14	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Lituaniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2018	64
2018/C 320/15	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Luxemburgului pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2018	68
2018/C 320/16	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Ungariei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Ungariei pentru 2018	72
2018/C 320/17	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2018	76
2018/C 320/18	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Țărilor de Jos pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2018	80
2018/C 320/19	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Austriei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2018	84
2018/C 320/20	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2018	88
2018/C 320/21	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Portugaliei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2018	92
2018/C 320/22	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al României pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2018	98
2018/C 320/23	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2018	103

2018/C 320/24	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Slovaciei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2018	107
2018/C 320/25	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2018	112
2018/C 320/26	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Suediei pentru 2018	116
2018/C 320/27	Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2018 privind Programul național de reformă al Regatului Unit pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Regatului Unit pentru 2018	119

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

RECOMANDĂRI

CONSILIU

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 13 iulie 2018

privind Programul național de reformă al Belgiei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Belgiei pentru 2018

(2018/C 320/01)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice pentru 2018. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Belgia ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Belgia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos.
- (3) Raportul de țară privind Belgia pentru 2018 a fost publicat la data de 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Belgia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽¹⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Belgia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) La 27 aprilie 2018, Belgia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Belgia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și al regulii privind datoria. În cadrul Programului său de stabilitate pentru 2018, guvernul prevede o îmbunătățire treptată a soldului global, de la un deficit de 1,0 % din PIB în 2017 la un excedent de 0,1 % din PIB în 2021. Se preconizează că obiectivul bugetar pe termen mediu, stabilit ca o poziție bugetară echilibrată în termeni structurali, va fi atins până în 2020. Cu toate acestea, soldul structural recalculat ⁽³⁾ indică în continuare un deficit de 0,2 % în 2020. După ce a atins o valoare maximă de aproape 107 % din PIB în 2014 și a scăzut la aproximativ 103 % din PIB în 2017, conform Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 94,6 % până în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare respective este plauzibil. În același timp însă, măsurile necesare pentru sprijinirea, începând cu 2019, a țintelor de deficit preconizate nu au fost detaliate, ceea ce contribuie la deteriorarea preconizată a soldului structural în 2019 în condițiile menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018.
- (7) La 23 mai 2018, Comisia a emis un raport în temeiul articolului 126 alineatul (3) din TFUE, deoarece Belgia nu a realizat progrese suficiente în direcția respectării criteriului de referință privind reducerea datoriei în 2017. În urma unei evaluări a tuturor factorilor relevanți, deoarece nu există în prezent dovezi suficient de solide pentru a concluziona în privința existenței unei devieri semnificative în Belgia în 2017 și în perioada 2016-2017, raportul nu a putut stabili cu claritate dacă a fost sau nu respectat criteriul datoriei, astfel cum este definit în tratat și în Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ⁽⁴⁾. Comisia va reevalua conformitatea cu criteriul de referință privind reducerea datoriei pe baza datelor *ex post* pentru 2018, care urmează să fie transmise în primăvara anului 2019.
- (8) Din Programul de stabilitate pentru 2018 reiese că impactul bugetar al măsurilor de securitate din 2017 este semnificativ, prezentându-se dovezi convingătoare privind amploarea și natura acestor costuri bugetare suplimentare. Potrivit Comisiei, cheltuielile suplimentare eligibile s-au ridicat în 2017 la 0,02 % din PIB pentru măsurile de securitate. Dispozițiile articolului 5 alineatul (1) și ale articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul

⁽¹⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽³⁾ Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare, recalculat de Comisie folosind metodologia convenită de comun acord.

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6).

(CE) nr. 1466/97 iau în calcul aceste cheltuieli suplimentare, întrucât amenințarea teroristă gravă constituie un eveniment excepțional, impactul acesteia asupra finanțelor publice ale Belgiei este semnificativ, iar sustenabilitatea nu ar fi compromisă în cazul unei abateri temporare de la traiectoria de ajustare stabilită pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu. Prin urmare, ajustarea necesară în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu pentru 2017 a fost redusă pentru a se lua în calcul aceste costuri suplimentare.

- (9) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat ca Belgia să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽¹⁾ nu depășește 1,6 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare în mod corespunzător obiectivul de a atinge o orientare fiscală care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice ale Belgiei. În urma evaluării de către Comisia de soliditate și redresare din Belgia, evaluare efectuată, acordându-se atenția cuvenită provocărilor legate de sustenabilitate, în cadrul avizului Comisiei privind proiectul de plan bugetar al Belgiei pentru 2018, nu trebuie să se țină cont de niciun alt element în această privință. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei abateri semnificative de la traiectoria de ajustare recomandată în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu, pentru 2018, precum și pentru anii 2017 și 2018, luați împreună.
- (10) În 2019, având în vedere ponderea de peste 60 % în PIB a datoriei publice a Belgiei și deviația PIB preconizată de 0,4 %, ritmul de creștere nominal al cheltuielilor publice primare nete ar trebui să nu depășească 1,8 %, în acord cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB care derivă din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Dacă se mențin politicile actuale, există riscul ca în 2019 și în anii 2018 și 2019, considerați împreună, să se înregistreze o abatere semnificativă de la acest obiectiv. La prima vedere, nu este de așteptat ca Belgia să respecte regula privind datoria în 2018 și în 2019. În ansamblu, Consiliul este de părere că, începând cu 2018, ar trebui luate măsurile necesare pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere. Ar fi prudent ca eventualele câștiguri excepționale să fie folosite pentru a reduce și mai mult ponderea datoriei publice în PIB.
- (11) Sustenabilitatea finanțelor publice rămâne o provocare. Reformele sistemului de pensii adoptate în 2015 au reprezentat un pas semnificativ pentru abordarea riscurilor legate de îmbătrânirea pe termen lung a populației, dar Raportul privind îmbătrânirea din 2018 indică o creștere mai mare decât se anticipa a cheltuielilor pe termen lung legate de îmbătrânirea populației, atât a celor pentru pensii, cât și a celor aferente îngrijirii de lungă durată. Se preconizează o creștere a cheltuielilor cu pensiile cu 2,9 puncte procentuale din PIB în 2070, comparativ cu o creștere de 1,3 puncte procentuale în 2060 (și o scădere de 0,1 puncte procentuale din PIB în medie la nivelul Uniunii) la precedenta actualizare. În această privință, punerea în aplicare integrală a foii de parcurs privind reformele a guvernului ar putea contribui la abordarea acestor riscuri. În plus, se preconizează o creștere a cheltuielilor cu îngrijirea de lungă durată până în 2070, de la un nivel de 2,3 % din PIB, deja superior mediei din Uniune, la 4,0 % din PIB. Reducerea fragmentării peisajului organizațional al îngrijirii de lungă durată, provocată de distribuția competențelor la diverse niveluri administrative, are potențialul de a face să crească eficiența cheltuielilor din acest domeniu.
- (12) Este esențial să existe o coordonare bugetară efectivă în cazul unui stat federal precum Belgia, în care o mare parte din competențele legate de gestionarea cheltuielilor a fost transferată administrațiilor publice subnaționale. Pentru a îmbunătăți coordonarea internă și pentru a transpune componenta fiscal-bugetară a Tratatului privind stabilitatea, coordonarea și guvernanta în cadrul uniunii economice și monetare („pactul bugetar”), guvernul federal și guvernele regiunilor și comunităților au încheiat un acord de cooperare în 2013, care vizează definirea unor traiectorii fiscal-bugetare multianuale generale și individuale, acestea urmând a fi monitorizate de Consiliul superior al finanțelor. S-a ajuns la un acord privind obiectivele bugetare individuale care trebuie atinse până în 2020, ceea ce reprezintă un pas înainte. Cu toate acestea, încă nu există un acord formal privind obiectivele fiscal-bugetare anuale la toate nivelurile administrației publice. S-au înregistrat progrese în ceea ce privește instituirea unor garanții suficiente în ceea ce privește independența Consiliului superior al finanțelor.
- (13) Există o marjă pentru a acorda reducerii cheltuielilor un rol mai important în consolidarea fiscal-bugetară. Cheltuielile publice totale ca procentaj din PIB sunt superioare mediei din zona euro. În pofida potențialului său de stimulare a creșterii pe termen lung, nivelul investițiilor publice este scăzut în raport cu standardele europene, în special în raport cu volumul total al cheltuielilor publice. Nu numai că stocul de capital public este scăzut, dar calitatea infrastructurii publice s-a deteriorat la rândul său. Analizele cheltuielilor pot contribui la o alocare mai

⁽¹⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

inteligentă a cheltuielilor și pot sprijini consolidarea favorabilă creșterii. La nivel regional, numai Flandra intenționează să introducă în procesul său bugetar o abordare bazată pe analiza cheltuielilor. În plus, niciunul dintre nivelurile administrației publice din Belgia nu este actualmente obligat să respecte norme interne privind cheltuielile, cu excepția unui plafon pentru cheltuielile cu asistența medicală. Acest lucru contrastează cu faptul că astfel de norme sunt adoptate din ce în ce mai mult în întreaga Uniune și împiedică o consolidare fiscal-bugetară bazată pe cheltuieli. În plus, contribuțiile la schema de garantare a depozitelor din Belgia nu sunt investite într-un portofoliu separat de active cu grad scăzut de risc.

- (14) Distribuția datoriilor și a activelor între gospodăriile din Belgia relevă existența unor zone de vulnerabilitate, în pofida unei bunăstări generale favorabile. O perioadă prelungită în care prețurile locuințelor au crescut mai repede decât venitul disponibil al gospodăriilor și în care, în același timp, a crescut încontinuu gradul de îndatorare a gospodăriilor a fragilizat situația financiară a gospodăriilor. În aprilie 2018, a fost pusă în aplicare o măsură macroprudențială axată în principal pe reziliența sectorului bancar, în vederea soluționării unei creșteri a riscurilor sistemice legate de sectorul imobiliar rezidențial. În viitor, cadrul național pentru luarea deciziilor la nivel macroprudențial ar putea fi îmbunătățit pentru a spori capacitatea autorității macroprudențiale de a utiliza instrumentele macroprudențiale în timp util. În prezent, prețurile locuințelor par să fie ușor supraevaluate.
- (15) După cum s-a indicat în recomandarea pentru zona euro, combaterea planificării fiscale agresive este esențială pentru a împiedica denaturarea concurenței dintre firme, pentru a asigura tratamentul echitabil al contribuabililor și pentru a proteja finanțele publice. Efectele de propagare asupra altor state membre ale strategiilor de planificare fiscală agresivă ale contribuabililor impun coordonarea politicilor naționale, în completarea legislației Uniunii. Vechiul sistem de deducere a dobânzilor naționale care se baza pe capitalurile proprii a fost înlocuit de un sistem incremental. Noul sistem, care are aceeași situație de referință incrementală ca și deducerea pentru cheltuielile de creștere economică și investiții, propusă în cadrul bazei fiscale comune a societăților, se va limita la capitaluri proprii incrementale calculate ca medie pe cinci ani. Această modificare este destinată să contribuie la neutralitatea bugetară a reformei impozitului pe profit, abordând în același timp potențiala utilizare a sistemului pentru planificarea fiscală agresivă și contribuind totuși la atenuarea dezechilibrului dintre îndatorare și capital ca surse de finanțare. Având în vedere că absența unor norme specifice antiabuz a reprezentat un motiv de îngrijorare, este în curs de pregătire o reformă a cadrului antiabuz, ceea ce reprezintă un pas înainte. Acest aspect va fi monitorizat îndeaproape pentru a se asigura că noile norme vizează toate formele relevante de abuz. Pe baza recentelor schimburi, Comisia va continua dialogul său constructiv care are drept scop combaterea strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.
- (16) Recenta creștere economică a avut un efect pozitiv semnificativ asupra creării de locuri de muncă. Crearea de locuri de muncă a fost consistentă în 2017, iar rata șomajului se situează actualmente aproape de nivelul anterior crizei. Cu toate acestea, în ceea ce privește rata șomajului în rândul populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani (și anume 68,5 % în 2017), Belgia nu este în grafic pentru atingerea obiectivului de 73,2 % din cadrul strategiei Europa 2020. S-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește participarea grupurilor dezavantajate la piața muncii, deoarece inactivitatea și șomajul sunt concentrate în mare parte în rândul persoanelor slab calificate, al celor provenite dintr-un context de migrație și al lucrătorilor în vârstă, ceea ce sugerează că integrarea pe piața muncii este împiedicată atât de factori structurali, cât și de factori specifici fiecărui grup. În particular, persoanele provenite dintr-un context de migrație, care reprezintă o proporție mare din populația în vârstă de muncă, continuă să obțină rezultate slabe pe piața muncii, reprezentând astfel un amplu potențial nevalorificat al pieței muncii. În 2016, rata de ocupare a persoanelor născute în afara UE era de 49,1 %, cu peste 20 de puncte procentuale mai mică decât cea a persoanelor născute în Belgia (iar decalajul era încă și mai pronunțat în cazul femeilor). Măsurile de activare ar putea ajuta persoanele care provin din medii defavorizate, dar există unele dovezi că respectivele măsuri nu sunt la fel de eficiente pentru toate grupurile de populație. Deși au fost luate unele măsuri pentru a-i ajuta pe nou veniți să se integreze și pentru a aborda problema discriminării, lipsește în continuare coordonarea între domeniile de politică și nivelurile politice pentru a aborda provocarea reprezentată de integrarea pe piața muncii a persoanelor provenite dintr-un context de migrație. Continuă să existe disparități pronunțate între regiuni în ceea ce privește performanțele pieței muncii.
- (17) În pofida eforturilor de a reduce sarcina fiscală asupra costului forței de muncă, factorii care descurajează munca rămân la un nivel ridicat pentru anumite grupuri, de exemplu pentru gospodăriile compuse dintr-o singură persoană care câștigă salariul mediu și pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei. În pofida măsurilor anterioare, sarcina fiscală asupra costului forței de muncă în cazul unei gospodării compuse dintr-o singură persoană care câștigă salariul mediu a rămas printre cele mai ridicate din Uniune în 2016. „Capcana șomajului” pentru persoanele cu venituri salariale mici (reprezentând 67 % din venitul mediu pentru o gospodărie compusă dintr-o singură persoană) se situează, de asemenea, la unul dintre nivelurile cele mai ridicate din Uniune. Continuă să existe factori de descurajare semnificativi pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei – care este, de obicei, o femeie.
- (18) Rata posturilor vacante este printre cele mai ridicate din Uniune, ceea ce indică necorelări majore ale competențelor, având legătură, printre alți factori, cu mobilitatea redusă și, în special în regiunea bilingvă Bruxelles, cu cunoștințele lingvistice inadecvate. Participarea la învățarea pe tot parcursul vieții este scăzută. Implicarea mai mare a indivizilor și a angajatorilor în formarea continuă pe tot parcursul vieții este importantă pentru a le permite cetățenilor să facă față tranziției între locurile de muncă.

- (19) Au fost înregistrate anumite progrese în ceea ce privește egalitatea de șanse pentru a participa la o educație și formare profesională de calitate, odată cu introducerea treptată a reformelor școlare de către comunitățile de limbă neerlandeză și de limbă franceză. Cu toate acestea, în pofida unor performanțe medii bune la nivel internațional, continuă să existe mari inegalități de lungă durată în domeniul educației. Rezultatele educaționale ale elevilor în vârstă de 15 ani prezintă o variație semnificativă, corelată cu mediul socioeconomic și cu statutul de migrant. Sunt îngrijorătoare diferențele de performanță dintre comunitatea de limbă neerlandeză și cea de limbă franceză, precum și subreprezentarea grupurilor dezavantajate în rândul persoanelor cu rezultate de vârf în știință, lectură și matematică. Decalajele de performanță pronunțate între școli sunt corelate cu oportunități educaționale inegale. Proporția de absolvenți de învățământ terțiar este ridicată. Cu toate acestea, se constată inegalități în materie de acces la educația de calitate, deficite de personal calificat și disparități regionale. Proporția absolvenților din domeniile științei, tehnologiei și matematicii este printre cele mai scăzute din Uniune, iar deficiențele din aceste domenii ar putea deveni o barieră majoră în calea creșterii și a inovării. Cu toate că numărul insuficient al cadrelor didactice este îngrijorător, reformele din învățământul pedagogic avansează lent. Există nevoia de a se adapta dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice. Atât comunitatea de limbă neerlandeză, cât și cea de limbă franceză au inițiat reforme majore ale sistemelor lor de învățământ. Punerea în aplicare a acestor reforme este planificată pentru următorul deceniu și ulterior. Cu toate acestea, la sfârșitul anului 2017, Flandra a luat decizia de a amâna cu un an intrarea în vigoare a unor măsuri-cheie ale acestor reforme. Impactul reformelor și al măsurilor va depinde în foarte mare măsură de eficacitatea punerii în aplicare și a monitorizării acestora.
- (20) Reformele întreprinse pentru abordarea cadrului de reglementare restrictiv din domeniul serviciilor au fost limitate. Flandra a abolit legea referitoare la stabilire pentru un număr limitat de profesii artisanale. Cu toate acestea, nivelul de reglementare rămâne ridicat pentru anumite servicii profesionale. Drept urmare, concurența este limitată în aceste sectoare, ratele de intrare pe piață a unor noi societăți fiind scăzute. În sectorul construcțiilor, sunt impuse regimuri de autorizare orizontale pentru accesul la piața construcțiilor, iar autorizațiile de construire rămân complexe, în pofida măsurilor adoptate în ultimii ani. Rata de pierdere a clienților din sectorul construcțiilor din Belgia este semnificativ mai scăzută decât media la nivelul Uniunii, ceea ce poate indica o concurență insuficientă în acest sector. Acest lucru are, de asemenea, un impact asupra realizării unor importante proiecte de infrastructură. Există, de asemenea, restricții semnificative în domeniul serviciilor de transport feroviar și rutier. Creșterea lentă a productivității economiei belgiene este în mare parte determinată de creșterea lentă a productivității în sectorul serviciilor. Restricțiile de reglementare au, de asemenea, efecte de propagare negative asupra utilizatorilor acestor servicii, în special în sectorul de producție. Realizarea mai multor reforme structurale aprofundate ale sectoarelor-cheie din domeniul serviciilor ar contribui la stimularea creșterii productivității – un factor esențial pentru a asigura creșterea viitoare și sustenabilitatea finanțelor publice.
- (21) S-au înregistrat progrese limitate și în ceea ce privește funcționarea sectorului comerțului cu amănuntul. În pofida reformelor recente, continuă să existe restricții de reglementare care afectează performanțele sectorului și descurajează investițiile. Prețurile multor categorii de produse continuă să fie mai ridicate decât în țările vecine. Sunt necesare mai multe eforturi pentru a face ca mediul de afaceri să devină mai competitiv și mai favorabil investițiilor, pentru a le permite consumatorilor să se bucure de o mai mare varietate de produse și de prețuri mai mici. În aprilie 2018, Comisia a înaintat o propunere de bune practici destinate să îndrume reformele efectuate de statele membre în sectorul comerțului cu amănuntul.
- (22) Performanța antreprenoriatului în Belgia rămâne scăzută, în pofida anumitor reforme din ultimii ani și a unor măsuri recente, al căror impact nu a fost încă evaluat. Dinamismul comercial este scăzut, rata de înființare a întreprinderilor rămânând printre cele mai scăzute din Europa, cu mult sub media la nivelul Uniunii, iar rata de desființare a întreprinderilor este, la rândul său, scăzută. În plus, sarcina administrativă pentru întreprinderi rămâne ridicată, fiind caracterizată de proceduri complexe și de un nivel scăzut de certitudine în materie de reglementare.
- (23) Belgia are rezultate medii în ceea ce privește serviciile publice digitale. Chiar dacă ocupă o poziție bună în materie de dezvoltare a economiei digitale în general, Belgia ocupă doar un loc mediu în ceea ce privește serviciile publice digitale. Structura federală a Belgiei face să existe provocări specifice în ceea ce privește crearea unor servicii de e-guvernare coerente și cu acoperire națională. Sistemele diverse, care nu sunt neapărat interoperabile, conduc la pierderi prin fricțiune. Continuă să existe îngrijorări majore privind sistemul de justiție, în special în ceea ce privește procesele întârziate, digitalizarea, fiabilitatea, comparabilitatea și uniformitatea datelor din instanțe. Procesul de digitalizare treptată a anumitor servicii aferente instanțelor, cum ar fi e-box sau e-deposit, este rămas în urmă față de calendarul prevăzut. Cu toate acestea, atât timp cât acest sistem uniform de codificare nu este aplicat în toate instanțele, fiabilitatea și comparabilitatea datelor privind eficiența acțiunilor în justiție vor rămâne limitate.
- (24) În pofida reformelor recente, sistemul fiscal belgian este în continuare complex. Reforma impozitului pe profit va face să scadă ratele legale de impozitare și va contribui la simplificarea sistemului. Cu toate acestea, continuă să existe multe derogări și stimulente cu efecte de denaturare, după cum se poate vedea din tendința crescătoare a numărului total de deduceri fiscale. S-ar putea exploata mai mult posibilitatea de a modifica impozitele astfel încât acestea să fie mai favorabile creșterii. Veniturile obținute din taxe de mediu se numără în continuare printre

cele mai scăzute din Uniune. Într-adevăr, există un potențial considerabil pentru o veritabilă transformare ecologică a impozitelor, implicând, printre altele, actualul tratament favorabil al autovehiculelor de serviciu, care contribuie la poluarea atmosferică, la aglomerare și la emisiile de gaze cu efect de seră.

- (25) S-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește problema congestionării traficului. Mobilitatea are de suferit de pe urma investițiilor publice insuficiente în infrastructură, a stimulentei fiscale cu efect de denaturare și a lipsei concurenței la nivelul serviciilor de transport, ceea ce conduce la congestii majore și împiedică creșterea productivității. Congestionarea traficului rutier se înrăutățește de la un an la altul, ceea ce descurajează investițiile străine și antrenează costuri sociale, economice și de mediu ridicate. Provocările cele mai urgente sunt finalizarea și modernizarea infrastructurilor de transport feroviar și rutier, în special în Anvers și Bruxelles și în jurul acestor orașe. Există, de asemenea, restricții substanțiale în domeniul serviciilor de transport feroviar și rutier. Autoritățile pot încuraja o utilizare mai eficientă a infrastructurii existente și un transfer modal dinspre utilizarea individuală a transportului către alternative cu caracter colectiv mai pronunțat și cu emisii mai scăzute.
- (26) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Belgiei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Belgiei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Belgia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (27) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Belgia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu depășește 1,8 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să utilizeze câștigurile excepționale pentru a accelera reducerea ponderii datoriei publice în PIB. Să continue reformele pensiilor avute în vedere și să țină sub control creșterea preconizată a cheltuielilor cu îngrijirea de lungă durată. Să vizeze punerea în aplicare integrală a acordului de cooperare din 2013 pentru coordonarea politicilor fiscal-bugetare la toate nivelurile administrației publice. Să amelioreze eficiența și structura cheltuielilor publice la toate nivelurile administrației publice, pentru a crea posibilități pentru investițiile publice, în special prin efectuarea de analize ale cheltuielilor.
2. Să elimine factorii care descurajează munca și să consolideze eficacitatea politicilor active din domeniul pieței forței de muncă, în special pentru lucrătorii slab calificați, pentru persoanele provenite dintr-un context de migrație și pentru lucrătorii în vârstă. Să continue reformele în materie de educație și formare, inclusiv prin stimularea echității și prin creșterea proporției absolvenților din domeniile științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii.
3. Să reducă sarcina de reglementare și cea administrativă pentru a stimula spiritul antreprenorial și a crește concurența din domeniul serviciilor, în special al serviciilor cu amănuntul, al construcțiilor și al serviciilor profesionale. Să abordeze provocările tot mai mari din domeniul mobilității, în special prin investiții într-o infrastructură de transport nouă sau în cea existentă și prin consolidarea stimulentei pentru recurgerea la modalități de transport colective și cu emisii scăzute.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Bulgariei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Bulgariei pentru 2018**

(2018/C 320/02)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Bulgaria ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.

(2) Raportul de țară privind Bulgaria pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Bulgaria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că Bulgaria se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Vulnerabilitățile din sectorul financiar sunt cuplate cu un grad ridicat de îndatorare și credite neperformante ale societăților comerciale în contextul unei ajustări incomplete a pieței muncii.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (3) La 19 aprilie 2018, Bulgaria și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018, precum și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. Programul național de reformă al Bulgariei pentru 2018 include atât angajamente pe termen scurt, cât și angajamente pe termen mediu și abordează provocările identificate în raportul de țară pentru 2018. În special, acesta anunță măsuri menite să consolideze supravegherea sectorului bancar și a celui nebancar, să îmbunătățească cadrul de insolvență și să reducă problemele nesoluționate identificate cu ocazia testelor de rezistență din 2016. Sunt, de asemenea, prevăzute măsuri pentru consolidarea colectării impozitelor și combaterea economiei subterane, pentru asigurarea unei mai bune direcționări a politicilor active pe piața forței de muncă, pentru sporirea protecției sociale și pentru abordarea diferitelor provocări din sectoarele sănătății și educației. În ansamblu, punerea în aplicare efectivă a Programului național de reformă pentru 2018 ar contribui la corectarea dezechilibrelor.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede în articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (5) În prezent, Bulgaria face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de convergență pentru 2018, guvernul, pornind de la un excedent de 0,9 % din PIB în 2017, are drept obiectiv un buget echilibrat în 2018 și un excedent de 0,3 % din PIB în 2019, de 0,5 % în 2020 și de 0,2 % în 2021. Se preconizează că obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1 % din PIB – va fi atins cu o anumită marjă de-a lungul întregii perioade acoperite de program. Conform Programului de convergență pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea treptat de la 25,4 % în 2017 la 19,4 % în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va înregistra în continuare un excedent, dar va scădea de la 0,9 % din PIB în 2017 la 0,5 % din PIB în 2018 și va rămâne la același nivel în 2019. Așadar, se estimează că soldul structural se va menține peste obiectivul bugetar pe termen mediu și în 2018, și în 2019. În general, Consiliul consideră că se preconizează că Bulgaria va respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și 2019.
- (6) Sporirea eficienței politicii fiscale este deosebit de importantă. Se constată o îmbunătățire în ceea ce privește veniturile fiscale și respectarea obligațiilor fiscale, însă aceasta se datorează mai mult ameliorării perspectivelor economice decât unei mai mari eficiențe în administrarea și colectarea impozitelor. Eficiența cheltuielilor publice în unele sectoare este foarte scăzută. Din această perspectivă, este important să se realizeze reforme în domeniul gestionării finanțelor publice, iar condițiile economice și bugetare actuale sunt deosebit de favorabile pentru demararea unor astfel de reforme. Performanțele economice ale întreprinderilor de stat sunt slabe în comparație cu cele ale altor țări din regiune și cu cele ale întreprinderilor din sectorul privat și acest lucru reprezintă, la rândul său, o sursă de incertitudini și de risc pentru finanțele publice, întrucât arieratele acestor societăți reprezintă datorii contingente. În general, guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat rămâne problematică și nu îndeplinește standardele internaționale. În plus, reformele din acest domeniu sunt foarte importante pentru mediul de afaceri.
- (7) Soliditatea sectorului financiar a continuat să se îmbunătățească, în ciuda unor vulnerabilități care nu au fost încă abordate. Volumul împrumuturilor neperformante acordate întreprinderilor este încă mare, deși a scăzut. Rezervele de capital sunt, în medie, confortabile, ceea ce permite curățarea bilanțurilor. S-au înregistrat progrese remarcabile în ceea ce privește îmbunătățirea supravegherii sectorului financiar, dar există o serie de măsuri importante care nu au fost încă puse pe deplin în aplicare. Atenuarea riscurilor asociate expunerilor prin intermediul părților afiliate și îmbunătățirea evaluării activelor sunt elemente esențiale pentru consolidarea în continuare a bilanțurilor și sporirea rezilienței băncilor și a societăților de asigurare.
- (8) Ineficacitatea cadrului de insolvență încetinește reducerea gradului de îndatorare a firmelor din sectorul privat și găsirea de soluții la creditele neperformante. Procedurile sunt lungi, iar rata de recuperare este scăzută. Lipsesc încă unele elemente pentru a avea un cadru funcțional, în special norme privind remiterea de datorie și acordarea

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

unei a doua șanse antreprenorilor într-un interval de timp rezonabil după faliment. Lipsa colectării de date și a unor instrumente de monitorizare adecvate nu permite o evaluare a eficacității procedurilor, fie ele vechi sau noi, inclusiv a procedurilor de restructurare a întreprinderilor.

- (9) Munca nedeclarată are în continuare o pondere ridicată, ceea ce are un impact considerabil asupra veniturilor fiscale, a condițiilor de muncă și a adecvării veniturilor după pensionare. Bulgaria a luat recent o serie de măsuri destinate să îmbunătățească această situație. Printre aceste măsuri se numără contractele de o zi în agricultură, o mai bună cooperare între autoritățile fiscale și autoritățile din domeniul muncii și sporirea eforturilor de sensibilizare a populației cu privire la consecințele negative ale muncii nedeclarate pentru angajați. Eficiența măsurilor respective va depinde de eficacitatea punerii în aplicare. Accelerarea trecerii la economia formală este esențială pentru a avea o creștere favorabilă incluziunii și pentru a se asigura condiții de muncă echitabile pentru toți.
- (10) Situația de pe piața forței de muncă s-a îmbunătățit, însă persistă o serie de probleme. Rata de ocupare a ajuns la nivelurile de dinainte de criză, iar rata șomajului se situează sub media la nivelul Uniunii. Cu toate acestea, evoluțiile pozitive de pe piața forței de muncă nu se resimt în aceeași măsură în rândul întregii populații în vârstă de muncă. Șomerii de lungă durată, tinerii inactivi, romii și persoanele care trăiesc în regiunile mai sărace și în zonele rurale întâmpină în continuare dificultăți importante în a intra sau a reveni pe piața forței de muncă. Îmbătrânirea și scăderea populației, combinată cu o rată de activitate situată sub media UE, duce la o penurie de forță de muncă și de competențe, afectând astfel negativ perspectivele pe termen lung ale economiei. Ar fi, așadar, necesar să se acorde o importanță sporită formării competențelor și perfecționării acestora. Participarea pe piața forței de muncă și capacitatea de inserție profesională ar putea fi susținute printr-o combinație de măsuri eficiente de informare, de politici active în domeniul pieței forței de muncă și de servicii sociale.
- (11) Inegalitatea veniturilor și accesul la servicii (educaționale, medicale și locative), precum și riscul de sărăcie sau de excludere socială rămân printre cele mai ridicate din Uniune. În 2016, două cincimi din populație erau expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială, în timp ce veniturile celor mai bogate 20 % dintre gospodării era de aproape opt ori mai mare decât venitul celor mai sărace 20 %. Cheltuielile cu protecția socială sunt scăzute, inclusiv cele legate de sistemul de venit minim general, a cărui acoperire și adecvare sunt limitate, așa cum limitat este și impactul său asupra reducerii sărăciei și a inegalității. Nu există un mecanism obiectiv de revizuire a nivelului prestațiilor. În pofida îmbunătățirilor recente în ceea ce privește gradul de adecvare a prestațiilor sociale și a pensiilor minime, sistemul de protecție socială nu oferă un sprijin suficient grupurilor celor mai vulnerabile sau grupurilor defavorizate, precum romii, copiii, vârstnicii, persoanele cu handicap și persoanele care locuiesc în zonele rurale. Furnizarea de servicii de asistență socială rămâne precară și integrarea acestor servicii cu cele referitoare la ocuparea forței de muncă și cu alte categorii de servicii este incompletă.
- (12) Salariul minim se stabilește fără să existe un mecanism clar și transparent în acest sens, iar procentul lucrătorilor care au salariul minim a crescut de peste două ori în ultimii șase ani. Lipsa unui astfel de mecanism poate periclita obținerea unui echilibru adecvat între îndeplinirea obiectivelor de sprijinire a ocupării forței de muncă și a competitivității și garantarea veniturilor din muncă. În plus, aceasta creează incertitudini care pot avea un impact negativ asupra previzibilității mediului de afaceri. Guvernul a prezentat propuneri privind un mecanism de stabilire a salariului minim, menit să contracareze această deficiență, însă nu s-a ajuns la niciun acord între partenerii sociali cu privire la această chestiune. De asemenea, în previziunile sale bugetare, guvernul a inclus creșteri ale salariului minim până în 2020. În 2018, Bulgaria a ratificat Convenția Organizației Internaționale a Muncii (OIM) privind stabilirea salariului minim. Acest lucru ar putea constitui un punct de plecare bun pentru stabilirea unui mecanism obiectiv.
- (13) Accesul limitat la asistența medicală, cauzat de nivelul scăzut al cheltuielilor publice, distribuția inegală a unor resurse limitate și acoperirea slabă a sistemului de asigurare medicală, rămâne o provocare importantă. Nivelul scăzut al cheltuielilor publice trebuie să fie compensat printr-un nivel ridicat al investițiilor private, în principal sub formă de plăți directe. Procentul din populație care nu beneficiază de asigurare de sănătate este ridicat în raport cu procentul înregistrat în majoritatea statelor membre. Diferențele dintre orașe în ceea ce privește disponibilitatea medicilor și numărul redus de asistente medicale rămân aspecte problematice. Un aspect pozitiv este acela că numărul de medici care părăsesc Bulgaria a scăzut recent. Ar trebui să se recurgă la măsuri precum strategia națională de sănătate pentru a aborda aceste probleme.
- (14) În ciuda măsurilor recente de modernizare a sistemului educațional, rezultatele școlare sunt slabe și sunt puternic influențate de statutul socioeconomic. Copiii care provin din familii defavorizate, în special romii, nu se bucură de șanse egale. Ratele ridicate de părăsire timpurie a școlii au consecințe negative asupra capacității de inserție profesională viitoare a acestor tineri și asupra performanței pieței forței de muncă. Lipsa unor grădinițe, școli și clase mixte din punct de vedere etnic rămâne o provocare pentru furnizarea unui învățământ general incluziv de

calitate. Reforma programelor de învățământ urmărește îmbunătățirea rezultatelor școlare și a competențelor digitale. Cu toate acestea, nivelul competențelor digitale este în continuare printre cele mai scăzute din Uniune și se remarcă variații între diferitele grupuri socioeconomice. În ciuda măsurilor recente, relevanța pe piața forței de muncă a educației și formării profesionale rămâne insuficientă. Reforma învățământului superior este în curs, dar abordarea lipsei de personal calificat reprezintă o provocare dat fiind profilul dezechilibrat al absolvenților de la un sector la altul. Participarea la învățare a adulților este foarte scăzută, în ciuda nevoii de perfecționare a competențelor. În condițiile îmbătrânirii accentuate a cadrelor didactice, au fost luate măsuri menite să ofere soluții la deficiențele viitoare. În ciuda îmbunătățirilor recente, programele de formare a profesorilor trebuie consolidate în continuare.

- (15) Au fost luate deja multe dintre măsurile prevăzute în strategia națională privind achizițiile publice, însă autoritățile naționale ar trebui să depună mai multe eforturi pentru a asigura punerea efectivă în aplicare a acestora. Potrivit organizațiilor comerciale și celor neguvernamentale, situația generală de pe piața achizițiilor publice a început deja să se îmbunătățească. Transparența și corupția reprezintă însă în continuare surse de îngrijorare. Utilizarea sporită a atribuirilor directe de contracte și numărul ridicat de oferte unice ar putea împiedica în mod semnificativ transparența și eficacitatea sistemului. Este în curs prima evaluare independentă a noii funcții de control exercitate de Agenția pentru Achiziții Publice. Ar fi necesare actualizări periodice pentru a garanta optimizarea suplimentară a funcțiilor de control ale agenției. Pentru a aborda problemele restante legate de capacitatea administrativă, inclusiv la nivel municipal, este nevoie de noi eforturi în sensul profesionalizării și standardizării, precum și de analizarea cu atenție a posibilităților oferite de organismele centrale de achiziție. Agregarea cererii ar putea, la rândul său, să îmbunătățească eficacitatea și să genereze economii în sistemul de achiziții publice din domeniul sănătății. Trebuie găsită o soluție pentru a nu se mai înregistra întârzieri în privința proiectelor publice importante.
- (16) Problemele structurale și nivelul ridicat de fragmentare din sistemul de cercetare, dezvoltare și inovare limitează contribuția acestuia la productivitate și la creștere. Segmentele cu niveluri inferioare de maturitate tehnologică continuă să domine sectoarele de producție, iar inovarea este foarte scăzută. Nivelul cheltuielilor publice și al cheltuielilor întreprinderilor pentru cercetare și dezvoltare este deosebit de scăzut. Lentoarea reformelor împiedică tranziția către un sistem orientat către inovare. Cu toate că există numeroase universități și institute de cercetare, doar câteva dintre ele au rezultate științifice de înaltă calitate. Comercializarea produselor cercetării rămâne o problemă majoră. Sistemul de finanțare a cercetării suferă de absența unor cereri de propuneri competitive, a evaluării internaționale și a finanțării bazate pe performanță a institutelor de cercetare. Cooperarea dintre sectorul public și cel privat în domeniul cercetării și dezvoltării este slabă. Inițiativa „Sofia Tech Park” se confruntă în continuare cu o serie de provocări, printre care: guvernanta ineficientă, gestionarea instabilă, infrastructura științifică subutilizată și lipsa unui angajament financiar pe termen lung din partea guvernului. Transformarea structurală, combinată cu o guvernanta eficientă și un nivel stabil al resurselor publice destinate cercetării și inovării, poate maximiza impactul asupra productivității și a creșterii economice și poate sprijini tranziția economiei către activități cu o valoare adăugată mai mare, în conformitate cu Strategia privind specializarea inteligentă.
- (17) Mediul de afaceri are nevoie de îmbunătățiri suplimentare. Cu toate că au fost adoptate o serie de reforme, se înregistrează întârzieri în punerea lor în aplicare. Întreprinderile sunt încă preocupate din cauza corupției, a deficiențelor instituționale și a ofertei insuficiente de forță de muncă. Progresele înregistrate în ceea ce privește reforma administrației publice și guvernarea electronică sunt lente. Guvernanta în sectorul public ar avea de beneficiat de pe urma unei mai mari transparențe, a unor norme mai clare și a unei perspective pe termen lung. În plus, rolul dialogului social poate evolua în continuare, facilitat, la nevoie, de către autoritățile publice. Deficiențele în materie de infrastructură sunt reflectate în performanța și eficacitatea scăzute ale sectorului transporturilor. Piața transportului feroviar de călători suferă din cauza absenței unei concurențe efective. Nu au fost puse în aplicare măsuri bine orientate și eficiente în vederea reducerii poluării aerului.
- (18) În 2017, Bulgaria și-a continuat eforturile de reformare a sistemului său judiciar și de abordare a deficiențelor existente în lupta împotriva corupției și a criminalității organizate. Noile alegeri pentru Consiliul Judiciar Suprem au confirmat impactul pozitiv al reformelor constituționale și legislative întreprinse în perioada 2015-2016. Au fost adoptate reforme ale codului penal, care vizează îmbunătățirea sistemului de urmărire penală în cazurile de corupție la nivel înalt, și sunt avute în vedere noi reforme în acest domeniu. La începutul anului 2018 a fost adoptată o lege de instituire a unei noi autorități anticorupție unificate, menită să consolideze prevenirea și descurajarea corupției la nivel înalt. În cadrul mecanismului de cooperare și de verificare, Comisia monitorizează în continuare în Bulgaria reforma judiciară și lupta împotriva corupției și a criminalității organizate. Aceste domenii nu fac, așadar, obiectul recomandărilor specifice adresate Bulgariei, dar sunt relevante pentru dezvoltarea unui mediu de afaceri favorabil în această țară.

- (19) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Bulgariei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Bulgariei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Bulgaria, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (20) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Bulgaria să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.
- (21) În lumina bilanșului aprofundat realizat de Comisie și a acestei evaluări, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 2 și 3 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Bulgaria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să îmbunătățească colectarea impozitelor și eficiența cheltuielilor publice, inclusiv prin intensificarea aplicării de măsuri pentru reducerea amplitudinii economiei informale. Să modernizeze cadrul de guvernare corporativă a întreprinderilor de stat, în conformitate cu bunele practici internaționale.
2. Să ia măsurile care se impun în urma evaluărilor din sectorul financiar și să pună în aplicare planuri de acțiune de supraveghere pentru a consolida supravegherea și stabilitatea în acest sector. Să asigure evaluarea corespunzătoare a activelor, inclusiv a garanțiilor bancare, prin consolidarea proceselor de evaluare și de audit. Să finalizeze reforma cadrului în materie de insolvență și să promoveze funcționarea unei piețe secundare pentru împrumuturile neperformante.
3. Să sporească capacitatea de inserție profesională a grupurilor defavorizate, prin perfecționarea competențelor acestora și prin consolidarea măsurilor de activare. Să îmbunătățească furnizarea de servicii de învățământ general incluziv de calitate, în special pentru romi și alte grupuri defavorizate. În conformitate cu Strategia națională de sănătate și planul de acțiune al acesteia, să îmbunătățească accesul la serviciile de sănătate, inclusiv prin reducerea plăților directe și prin soluționarea problemei lipsei de personal calificat în domeniul sănătății. Să introducă un sistem de revizuire periodică și transparentă a venitului minim și să îmbunătățească nivelul de acoperire și adecvarea acestuia.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Republicii Cehe pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Republicii Cehe pentru 2018**

(2018/C 320/03)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Republica Cehă printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară pentru 2018 privind Republica Cehă a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Republica Cehă în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări adoptate în anii anteriori, precum și progresele realizate de către Republica Cehă în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 30 aprilie 2018, Republica Cehă și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (5) În prezent, Republica Cehă face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de convergență pentru 2018, guvernul își propune ca în perioada 2018-2021 să obțină un excedent bugetar în termeni globali. Obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1,0 % din PIB – continuă să fie îndeplinit cu o anumită marjă pe întreaga perioadă de programare. Conform Programului de convergență pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea treptat, ajungând la 29,9 % în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Riscurile care amenință atingerea obiectivelor bugetare par, în mare parte, echilibrate și se estimează că vor avea loc creșteri puternice ale investițiilor publice și noi majorări salariale în sectorul public. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, soldul structural va scădea la aproximativ 0,9 % din PIB în 2018 și la 0,2 % din PIB în 2019, menținându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. În general, Consiliul consideră că este de așteptat ca Republica Cehă să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și 2019.
- (6) Se constată că Republica Cehă se confruntă în continuare cu riscuri medii la adresa sustenabilității bugetare pe termen lung. Întrucât costurile legate de îmbătrânirea populației reprezintă o provocare pentru asistența medicală și pentru îngrijirea de lungă durată, modificările aduse sistemului de pensii merită o atenție specială. Proiecțiile actualizate ale cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației indică o creștere mai mare decât cea indicată în Raportul privind îmbătrânirea populației publicat în 2015. Cheltuielile cu pensiile vor crește, potrivit estimărilor, de la 8,2 % din PIB în 2016 la 10,9 % din PIB în 2070. Această accentuare prevăzută a creșterii cheltuielilor cu pensiile reflectă în principal stabilirea limitei pentru vârsta legală de pensionare la 65 de ani. În realitate, alinierea vârstei legale de pensionare la speranța de viață nu este automată; în schimb, această limită de vârstă urmează să fie revizuită o dată la cinci ani de către guvern, începând din 2019. Întrucât acest aspect este lăsat la latitudinea guvernului, actualele proiecții ale cheltuielilor cu pensiile nu iau în considerare aceste revizuiți ale vârstei de pensionare. În plus, indexarea pensiilor este în prezent mai generoasă, deoarece are drept bază 50 % din creșterea salariilor reale, în loc de 33 % din creșterea salariilor reale, cum era cazul înainte. Impactul acestor modificări asupra cheltuielilor va reprezenta două puncte procentuale din PIB în 2070. Sunt în curs de dezbatere noi modificări, cum ar fi creșterea cuantumului de bază al pensiilor și majorarea pensiilor pentru pensionarii în vârstă, care agravează la rândul lor indicatorii de sustenabilitate. În ceea ce privește cheltuielile publice cu asistența medicală, se estimează că acestea vor crește pe termen lung cu 1,1 puncte procentuale din PIB, nivel aflat peste creșterea medie de 0,9 puncte procentuale din PIB estimată pentru Uniune. În acest context, există indicii de utilizare ineficientă a resurselor, atât în ceea ce privește asistență medicală acordată în regim de spitalizare, cât și cea ambulatorie.
- (7) Noua lege a responsabilității fiscal-bugetare, care se aplică de la începutul anului 2017, a consolidat în mod semnificativ cadrul bugetar al Republicii Cehe și a înființat un consiliu bugetar independent. Un proiect de lege privind auditurile independente, care face în prezent obiectul procedurii de consultare interservicii, urmărește să remedieze problema transunerii Directivei 2011/85/UE a Consiliului ⁽²⁾, care nu a avut loc nici până în prezent.
- (8) Banca Națională a Cehiei poate stabili, cu titlu de recomandări, limite macroprudențiale ale volumului de împrumuturi ipotecare acordate, dar nu dispune decât de competențe restrânse de sancționare, neavând autoritatea oficială de a asigura respectarea acestor limite. Deși băncile cehe respectă, la nivel agregat, anumite limite, ele nu s-au conformat pe deplin la orientările din 2016 ale Băncii Naționale a Republicii Cehe. Stabilirea prin lege a unor limite cu caracter obligatoriu ar avea drept efect probabil creșterea nivelului de respectare a obligațiilor în rândul băncilor din Cehia, asigurând stabilitatea financiară și reducerea riscurilor pentru debitori. Parlamentul ceh urmează să dezbată, în cursul anului 2018, o propunere legislativă de modificare a Legii privind Banca Națională.
- (9) Republica Cehă se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește îmbunătățirea transparenței și eficienței achizițiilor publice și prevenirea corupției. Deși s-au luat unele măsuri pentru a se îmbunătăți cadrul privind achizițiile publice, nivelul de concurență rămâne un motiv de îngrijorare, deoarece aproape jumătate din toate licitațiile publice sfârșesc prin a deveni proceduri la care participă un singur ofertant. În același timp, impunerea prin lege a obligației de utilizare a procedurilor electronice poate contribui la sporirea transparenței și a eficienței. Autoritățile cehe au investit în platforma de achiziții publice electronice „Instrumentul electronic național”, deținută de stat, care ar trebui să devină din ce în ce mai ușor de utilizat și mai fiabilă și care

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Directiva 2011/85/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L 306, 23.11.2011, p. 41).

funcționează separat de platformele private care deserveșc piața cehă. Mai sunt însă multe de făcut pentru înlăturarea barierelor administrative și pentru valorificarea potențialului achizițiilor publice agregate și strategice, astfel încât banii publici să fie utilizați într-un mod mai eficient. Atât autoritățile centrale, cât și cele locale au început să ia inițiative specifice pentru formarea profesională a personalului implicat în procedurile de achiziții publice. Cu toate acestea, instituirea unor măsuri de achiziții publice comune și dobândirea de expertiză de specialitate în anumite domenii constituie în continuare probleme majore. În plus, corupția și darea sau luarea de mită continuă să reprezinte motive de preocupare pentru întreprinderi și cetățeni. Deși au fost adoptate mai multe reforme majore din cadrul strategiei anticorupție, nu au fost abordate toate domeniile.

- (10) Chiar dacă rezultatele în materie de e-guvernare rămân sub media Uniunii, au fost adoptate măsuri legislative pertinente cu scopul de a asigura o mai mare accesibilitate și disponibilitate a acestor servicii. Este de așteptat ca, în 2018, să fie puse în aplicare anumite inițiative de mare amploare, însă reușita acestora va depinde de capacitatea autorităților de a desfășura acțiuni de sensibilizare și de a oferi soluții ușor de utilizat.
- (11) Anumite sarcini administrative și de reglementare frânează investițiile. Aceste sarcini se referă în special la obținerea autorizațiilor de construire și la complexitatea regimurilor fiscale. Se recunoaște totuși că autoritățile au adoptat o modificare a Legii privind construcțiile prin care se simplifică procedura de autorizare a construcțiilor, evaluarea impactului asupra mediului fiind inclusă în decizia de zonare sau în autorizația comună de zonare și de construire. Rămâne însă neclar dacă această modificare ar putea simplifica și procedurile pentru proiectele mari de infrastructură, deoarece diferite alte autorizații nu au fost incluse în acest sistem de autorizare comun. O modificare a legislației existente care reglementează construcția infrastructurii de transport este în curs de dezbateri în cadrul parlamentului. În pofida schimbărilor aduse sistemului fiscal în scopul de a îmbunătăți colectarea impozitelor, reglementările fiscale și cotele de impozitare au avansat în clasamentul preocupărilor care constituie aspecte problematice pentru desfășurarea de activități economice. Noul guvern a anunțat că își propune să aducă eventuale modificări acestor domenii pentru a spori transparența și a simplifica sistemul fiscal. În acest sens, sunt în curs lucrări de modernizare a legislației privind impozitul pe venit. Costurile de asigurare a conformității au înregistrat o ușoară creștere și se mențin peste media Uniunii. Deși declarația de control privind taxa pe valoarea adăugată permite colectarea de venituri fiscale suplimentare, aceasta a dus la creșterea timpului necesar pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale. În pofida reducerii substanțiale a numărului de ore necesare pentru conformarea cu Codul fiscal în comparație cu situația din trecut, Republica Cehă se situează în continuare la limita superioară a intervalului. În plus, noile cote reduse ale taxei pe valoarea adăugată ar putea complica și mai mult sistemul taxei pe valoarea adăugată, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.
- (12) În timp ce economia cehă evoluează către activități cu grad ridicat de cunoștințe, persistă multiple blocaje care împiedică dezvoltarea unui sistem de cercetare și inovare performant. Sporirea investițiilor în cercetare și dezvoltare realizate de întreprinderi este determinată în primul rând de investițiile străine directe. Cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare efectuate de întreprinderile cehe au scăzut în ultimii doi ani. În pofida importanțelor investiții publice în cercetare și dezvoltare, rezultatele obținute de Republica Cehă în ceea ce privește calitatea bazei sale științifice publice sunt insuficiente. Au fost adoptate măsuri de politică pentru a crea legături între mediul academic și întreprinderi și pentru a îmbunătăți funcționarea bazei științifice publice, dar până acum nu au fost obținute decât rezultate modeste și mai rămâne ca reformele să fie puse pe deplin în aplicare. Mai mult, guvernarea sistemului de cercetare și inovare rămâne fragmentară.
- (13) Un învățământ și o formare de calitate și favorabile incluziunii sunt de o importanță primordială în contextul blocajelor crescânde de pe piața forței de muncă din Republica Cehă. Rezultatele școlare continuă să fie puternic influențate de mediul socioeconomic din care provin elevii. Nu au fost încă puse în aplicare pe deplin măsuri educative favorabile incluziunii, în special pentru copiii romi. Penuria de cadre didactice calificate, la care se adaugă previziunile demografice, indică faptul că angajarea și reținerea în sistem a cadrelor didactice ar putea deveni mai dificile. Parlamentul nu a adoptat noul sistem de carieră pentru cadrele didactice, care ar fi corelat dezvoltarea profesională continuă cu cariera și cu salariile. Salariile cadrelor didactice rămân scăzute în comparație cu cele ale altor lucrători absolvenți ai unei forme de educație terțiară, dar se preconizează că în următorii ani se vor acorda noi majorări salariale. Profesia de cadru didactic rămâne, așadar, relativ neatractivă pentru tinerii talentați. În cele din urmă, succesul reformei care are drept obiectiv asigurarea caracterului mai incluziv al educației (inițiată în 2016, cu sprijinul Fondului social european) va depinde de disponibilitatea unei finanțări suficiente și durabile la nivel național, de perfecționarea profesională a cadrelor didactice și a cadrelor didactice auxiliare și de sensibilizarea opiniei publice în legătură cu avantajele educației incluzive.
- (14) Republica Cehă obține performanțe solide în ceea ce privește piața forței de muncă. Rata ocupării forței de muncă a crescut în mod constant în ultimii șase ani, iar rata șomajului a scăzut în mod considerabil. Cu toate acestea, potențialul femeilor, al mâinii de lucru slab calificate și al persoanelor cu handicap rămâne insuficient valorificat. Pe fondul penuriei de forță de muncă, este clar că se poate face mai mult pentru a spori participarea acestor categorii la forța de muncă. Diferențele între rata de ocupare a femeilor și a bărbaților și diferențele de remunerare între femei și bărbați rămân ridicate, în pofida recentelor măsuri de sporire a flexibilității concediului pentru creșterea copilului și de creștere a numărului de structuri de îngrijire a copiilor. Rata de ocupare profesională a femeilor este în continuare cu mult inferioară celei a bărbaților. Maternitatea are în continuare un impact major asupra participării la forța de muncă, din cauza serviciilor insuficiente de îngrijire a copiilor, a drepturilor la concedii parentale pe perioade lungi, a nivelului scăzut de utilizare a formulelor flexibile de lucru și a lipsei de unități de îngrijire de lungă durată. În 2016, numai 4,7 % din copiii cu vârste sub trei ani erau înscrși în structuri formale de îngrijire. Deși constituie numai o mică proporție din populație, mâna de lucru slab

calificată prezintă o rată de ocupare profesională aflată cu mult sub cea a lucrătorilor cu un nivel de calificare mediu și a celor cu înaltă calificare. De asemenea, rata de ocupare a persoanelor cu handicap este mai mică decât media din Uniune, în pofida unei rate generale a șomajului extrem de scăzute și penuriei de forță de muncă. Această situație ar putea reprezenta un stimulent pentru valorificarea potențialului neexploatat al persoanelor cu handicap. Din cauza capacităților limitate, serviciile publice de ocupare a forței de muncă nu reușesc în prezent să acorde un sprijin personalizat continuu persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Consolidarea capacităților de informare și de activare ale serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, la care s-ar adăuga politici active și servicii individualizate eficiente și bine direcționate în domeniul pieței forței de muncă, ar contribui la stimularea participării grupurilor care nu sunt pe piața forței de muncă. Inițiativele de actualizare a competențelor (care cuprind și competențele digitale) ar putea îmbunătăți accesul la piața forței de muncă.

- (15) În contextul semestrului european pentru 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Republicii Ceha, pe care a publicat-o în Raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Republicii Ceha în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Republica Cehă, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (16) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și consideră ⁽¹⁾ că este de așteptat ca Republica Cehă să respecte Pactul de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Republica Cehă să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să îmbunătățească sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, în special a sistemului de pensii. Să abordeze punctele slabe ale practicilor din domeniul achizițiilor publice, în special prin încurajarea unei concurențe axate într-o mai mare măsură pe calitate și prin punerea în aplicare a unor măsuri de combatere a corupției.
2. Să reducă sarcinile administrative legate de investiții, inclusiv prin accelerarea procedurilor de autorizare a lucrărilor de infrastructură. Să elimine blocajele care împiedică cercetarea, dezvoltarea și inovarea, în special prin creșterea capacității de inovare a firmelor cehe. Să consolideze capacitatea sistemului de învățământ de a asigura o educație de calitate favorabilă incluziunii, inclusiv prin promovarea profesiei de cadru didactic. Să încurajeze ocuparea profesională a femeilor, a mâinii de lucru slab calificate și a persoanelor cu handicap, inclusiv prin îmbunătățirea eficacității politicilor active din domeniul pieței forței de muncă.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Danemarcei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Danemarcei pentru 2018**

(2018/C 320/04)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Danemarca ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară privind Danemarca pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Danemarca în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări adoptate în anii anteriori, precum și progresele realizate de Danemarca în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 24 aprilie 2018, Danemarca și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018, precum și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.

- (5) În prezent, Danemarca face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de convergență pentru 2018, guvernul își propune să atingă un deficit global de 0,7 % din PIB în 2018 și să îndeplinească în continuare obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – pe întreaga perioadă de programare, până în 2025. Conform Programului de convergență pentru 2018, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 35,6 % în 2018, continuând să scadă până la 34,2 % în 2020, pentru a crește apoi până la puțin sub 40 % în 2025. Scenariul macroeconomic care stă la baza proiecțiilor bugetare respective este plauzibil pe perioada de programare. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că excedentul soldului structural va fi de 0,3 % din PIB în 2018 și de 0,9 % din PIB în 2019, depășind cu puțin obiectivul Programului de convergență pentru 2018 și depășind obiectivul bugetar pe termen mediu. În general, Consiliul consideră că este de așteptat ca Danemarca să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și în 2019.
- (6) Asigurarea unei oferte de forță de muncă într-o perioadă de schimbări demografice și abordarea problemei incipiente a deficitului de forță de muncă din anumite sectoare reprezintă o condiție pentru ca Danemarca să înregistreze o creștere durabilă. Sunt șanse ridicate ca efectuarea de reforme pentru a spori ratele de participare la educația și formarea profesională și ratele de absolvire a acestui tip de învățământ, precum și adoptarea de măsuri menite să îmbunătățească dezvoltarea nivelului competențelor digitale să ducă la creșterea ofertei de lucrători calificați. În plus, ar fi util în acest sens să se întreprindă acțiuni pentru includerea în mai mare măsură a grupurilor marginalizate și dezavantajate pe piața muncii. Acest lucru este valabil în cazul tinerilor cu un nivel de instruire scăzut, al persoanelor cu o capacitate de muncă redusă și cu dizabilități și al persoanelor provenite dintr-un context de migrație. Recentele măsuri de integrare pe piața muncii au demarat încet, dar par să amelioreze situația refugiaților nou-veniți. Integrarea copiilor proveniți dintr-un context de migrație în sistemul educațional rămâne o provocare esențială, aceasta având drept consecință performanțe educaționale medii mai reduse decât cele ale altor copii.
- (7) O creștere mare a productivității este fundamentală pentru sprijinirea creșterii economice, pentru menținerea nivelului relativ ridicat de protecție socială din Danemarca și pentru asigurarea competitivității acestei țări. Deși nivelul de productivitate al Danemarcei este ridicat în comparație cu alte state membre, creșterea productivității este în scădere de multă vreme și există o gamă largă de posibile obstacole în calea creșterii productivității (care au fost identificate și de Consiliul danez pentru productivitate și de Autoritatea pentru concurență). În special, serviciile orientate spre piața națională au înregistrat o creștere lentă a productivității, în condițiile în care guvernul nu a luat în 2017 decât măsuri limitate pentru creșterea concurenței, iar o parte dintre actorii de pe piață, cum ar fi băncile de credit ipotecar, nu sunt expuși concurenței externe. Concurența slabă din anumite sectoare de servicii orientate spre piața națională (de exemplu comerțul cu amănuntul, sectorul financiar, distribuția utilităților, transporturile și produsele farmaceutice angro) afectează încă productivitatea, investițiile și crearea de locuri de muncă.
- (8) După câțiva ani de majorări substanțiale ale prețurilor locuințelor, apar riscuri de supraevaluare, în special în principalele zone urbane. Comitetul european pentru risc sistemic a emis o avertizare către opt țări din Uniune, printre care se numără și Danemarca, în care erau indicate vulnerabilități pe termen mediu din sectorul imobiliar rezidențial, provocate de creșterea prețurilor locuințelor, combinată cu un nivel mare de îndatorare a gospodăriilor. Gospodăriile au continuat să își reducă îndatorarea în 2017, dar nivelul acestuia rămâne printre cele mai ridicate din Uniune (ca procentaj din PIB) și mai mare decât nivelul justificat de fundamentul economic și de pragurile prudențiale, potrivit estimărilor Comisiei. În plus, proporția ipotecilor cu un nivel împrumut/venituri foarte ridicat crește constant din 2013, în special în Copenhaga și în jurul acestui oraș. Autoritățile daneze au adoptat mai multe măsuri macroprudențiale noi (în vigoare din 2018 și 2020) pentru a limita și mai mult contractarea de împrumuturi riscante și au introdus o reformă a impozitului pe proprietate (în vigoare din 2021), destinată să remedieze dezechilibrele regionale de la nivelul prețurilor locuințelor. Cu toate acestea, combinația dintre un raport împrumut/venituri foarte ridicat, datorii mari, sensibilitate ridicată a ratei dobânzii și prețuri ale locuințelor potențial supraevaluate face să crească riscul unei corecții a prețurilor, care ar putea afecta economia reală și sectorul bancar.
- (9) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Danemarcei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Danemarcei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernării economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Danemarca, ci și de măsura în care acestea sunt conforme cu normele și orientările Uniunii.

- (10) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și consideră ⁽¹⁾ că este de așteptat ca Danemarca să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Danemarca să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să facă să crească nivelul concurenței de pe piețele serviciilor orientate spre piața națională, de exemplu în domeniul distribuției utilităților și în sectorul financiar.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Germaniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Germaniei pentru 2018**

(2018/C 320/05)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Germania ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat o recomandare privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („Recomandarea privind zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Germania ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării privind zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos.
- (3) Raportul de țară al Germaniei din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Germania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori,

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

precum și progresele realizate de Germania în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei efectuate, Comisia a concluzionat că Germania se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, excedentul de cont curent care rămâne ridicat are relevanță transfrontalieră și reflectă un nivel modest al investițiilor în raport cu economiile, atât în sectorul privat, cât și în cel public. Excedentul, înregistrat în mare parte cu țări din afara Uniunii, s-a redus ușor din 2016 până în prezent și se preconizează că va scădea treptat ca urmare a creșterii cererii interne în anii următori, menținându-se însă, în perioada vizată de previziuni, la un nivel ridicat record. Deși în prezent se remarcă o tendință de reorientare a creșterii mai mult către cererea internă, atât consumul, cât și investițiile rămân la un nivel scăzut ca pondere în PIB, în pofida condițiilor ciclice și de finanțare favorabile și a nevoilor de investiții în infrastructură, pentru care există marjă de manevră bugetară. Deși s-au luat o serie de măsuri pentru consolidarea investițiilor publice, aceste eforturi nu s-au materializat încă într-o creștere durabilă a investițiilor publice ca pondere din PIB. Progresele privind punerea în aplicare a recomandărilor în alte domenii au fost, de asemenea, limitate.

- (4) Germania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 30 aprilie 2018, iar la 19 aprilie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Germania face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și al regulii privind datoria. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, guvernul are în vedere să atingă un nivel al excedentului bugetar situat între 1 și 1½ % din PIB în perioada 2018-2021. Obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – continuă să fie îndeplinit cu o anumită marjă de-a lungul întregii perioade acoperite de program. Conform Programului de stabilitate, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea treptat, ajungând la 53 % în 2021. Cu toate că Programul de stabilitate enumeră și descrie câteva măsuri prevăzute în acordul de coaliție din martie 2018, care ar antrena menținerea deficitului la aproximativ 1½ % din PIB în perioada 2018-2021, acestea nu sunt încă incluse în previziunile Programului de stabilitate, nefiind încă adoptate. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare – și care nu a fost aprobat de un organism independent – este plauzibil ⁽²⁾. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va înregistra un excedent de aproximativ 1,2 % din PIB în 2018 și de 1,0 % din PIB în 2019, situându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Se estimează că datoria publică se va menține pe o traiectorie descendentă fermă. În ansamblu, conform opiniei exprimate de Consiliu, se preconizează că Germania se va conforma dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și 2019. În același timp, deși se estimează că obiectivul pe termen mediu va fi respectat, politicile bugetare și structurale ar putea fi mai bine valorificate pentru a susține creșterea investițiilor publice și private în cercetare, dezvoltare și inovare.
- (7) Investițiile publice reale au crescut susținut în perioada 2015-2017, tendință care reflectă eforturile guvernului de a consolida investițiile. Nivelul investițiilor publice este în creștere, însă, exprimată ca procent din PIB, această creștere este încă modestă, iar la nivel municipal se înregistrează restanțe semnificative în această privință, estimate la 4 % din PIB. Stocul de capital public este în continuare în scădere ca procent din PIB, datorită investițiilor nete negative la nivel municipal (de aproximativ 6 miliarde EUR pe an în perioada 2010-2016). Acoperirea restanțelor în materie de investiții la nivel municipal ar necesita investiții publice anuale suplimentare de 0,3 % din PIB în următorii 10 ani. Investițiile, exprimate ca procent din stocul de capital din sectorul public, și investițiile publice, exprimate ca procent din cheltuielile publice, se situează sub media zonei euro. O agenție de servicii creată pentru a susține realizarea de investiții publice la nivel municipal a devenit operațională în 2017, dar sunt necesare eforturi suplimentare pentru a acoperi restanțele în materie. Date fiind condițiile bugetare favorabile, această situație indică faptul că ar trebui luate măsuri pentru suplimentarea investițiilor la toate nivelurile de guvernare, în special la nivel regional și municipal.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ În conformitate cu Regulamentul privind previziunile economice ale guvernului federal (*Vorausschätzungsverordnung*), adoptat de Ministerul Economiei și Energiei cu acordul Ministerului de Finanțe și care intră în vigoare în iulie 2018, grupul comun de proiect privind previziunile economice (*Gemeinschaftsdiagnose*) a fost desemnat drept organismul independent responsabil cu evaluarea previziunilor economice care au stat la baza proiectelor de planuri bugetare și a programelor de stabilitate în sensul Legii privind previziunile economice (*Vorausschätzungsgesetz*).

- (8) Cheltuielile publice alocate pentru educație au rămas la nivelul de 4,2 % din PIB în 2016, sub media Uniunii de 4,7 %. Cheltuielile cu educația și cercetarea s-au menținut la 9,0 % din PIB în 2016, situându-se astfel sub obiectivul național de 10 %, ceea ce corespunde unui deficit de investiții estimat la aproximativ 33 de miliarde EUR. Cu toate că în termeni reali cheltuielile cu educația au crescut, persistă restanțe considerabile în materie de investiții. În același timp, provocări precum creșterea numărului de studenți, numărul insuficient de profesori și extinderea suplimentară a structurilor de învățământ și îngrijire a copiilor preșcolari vor necesita finanțare din fonduri publice. Este esențial ca Germania să aloce fonduri suplimentare pentru educație și cercetare și inovare pentru a asigura creșterea potențială a țării.
- (9) Digitalizarea economiei germane progresa lent, iar țara se confruntă cu provocări considerabile în această privință. Există un decalaj digital evident între zonele urbane și cele rurale în ceea ce privește acoperirea rețelelor de internet de mare viteză (rețele de acces de generație următoare de până la 30 Mbit) (numai 54 % în zonele rurale). Germania este în urmă în ceea ce privește desfășurarea în teritoriu a rețelelor în bandă largă de foarte mare capacitate (> 100 Mbit). Doar o mică parte din teritoriul Germaniei (7,3 %) este acoperită de rețele de acces prin fibră optică de înaltă performanță, față de media Uniunii de 26,8 %. În schimb, modernizarea rețelelor prin cablu de cupru existente (vectorizarea) a continuat să fie soluția tehnologică preferată a operatorului tradițional dominant. Multe servicii se bazează pe conectivitate la viteze foarte mari, iar în 2017 25,3 % din întreprinderile germane s-au plâns de faptul că au conexiuni la internet prea lente pentru nevoile lor reale de afaceri. Lipsa unei astfel de conectivități descurajează investițiile, în special investițiile întreprinderilor mici și mijlocii, dintre care multe sunt situate în zonele rurale și semirurale. Performanța serviciilor publice digitale și a serviciilor de e-sănătate este, la rândul său, mult sub media Uniunii.
- (10) Investițiile în cercetare și dezvoltare ale întreprinderilor sunt în creștere, iar Germania mai are puțin până să realizeze obiectivul asumat în Strategia Europa 2020 în materie de intensitate a cercetării și a dezvoltării. Cu toate acestea, investițiile sunt direcționate tot mai mult către marile întreprinderi și către sectoarele de producție de înaltă și medie tehnologie, în timp ce fondurile alocate întreprinderilor mici și mijlocii sunt în scădere. Au fost luate o serie de măsuri pentru a consolida activitatea antreprenorială, în special prin atragerea de investiții private în capitalul de risc. Cu toate acestea, piața de capital de risc a Germaniei este în continuare mai puțin dezvoltată decât cea a altor lideri mondiali în domeniul inovării.
- (11) În ciuda unor îmbunătățiri constatate în ultimii ani, sistemul fiscal din Germania rămâne ineficient, în special din cauza complexității sale și a faptului că afectează procesul decizional, de exemplu în ceea ce privește investițiile, finanțarea și participarea pe piața forței de muncă. Germania se bazează într-o măsură destul de mare pe impozitele directe pentru a obține venituri și se pot lua măsuri pentru a reduce impactul perturbator al impozitării directe sau pentru a face trecerea către aplicarea unor impozite cu un potențial perturbator mai mic pe bunurile imobiliare, bunurile moștenite și pe consum. Nivelul impozitelor și al contribuțiilor sociale aplicate veniturilor salariale era în 2015 pe locul șase în topul celor mai mari din Uniune. Costul capitalului și rata medie a impozitului pe profit, care diferă de la o regiune la alta, sunt printre cele mai ridicate din Uniune (28,2 % ca agregat național, în comparație cu media Uniunii de 20,9 %). Impozitul pe profit, impozitul comercial local și suprataxa de solidaritate alcătuiesc împreună un sistem de impozitare a întreprinderilor complex, care presupune costuri ridicate pentru administrațiile fiscale și are un efect perturbator asupra nivelului investițiilor și a locului în care se realizează acestea. În plus, impozitul pe profit afectează deciziile de finanțare, favorizând finanțarea prin împrumut, al cărei nivel este pe locul șapte în Uniune. Reducerea costurilor capitalului propriu ar putea consolida investițiile private și piața relativ subdezvoltată a capitalului de risc. În plus, dispozițiile privind reportarea pierderilor rămân relativ stricte, limitând suma care poate fi reportată la 60 % din venitul impozabil într-un an dat.
- (12) În Germania, reglementările în domeniu sunt în continuare foarte restrictive, în special în ceea ce privește serviciile pentru întreprinderi, profesiile reglementate și formalitățile administrative pentru prestarea transfrontalieră de servicii. Principalele restricții se referă, printre altele, la forma juridică și la acționariat. Fluctuația personalului în sectoare-cheie ale serviciilor pentru întreprinderi, cum ar fi activitățile juridice, de contabilitate, de arhitectură și inginerie este sub media Uniunii, iar ratele de exploatare brute în aceste sectoare sunt peste medie, ceea ce indică o presiune concurențială mai scăzută. Având în vedere rolul serviciilor ca intrări intermediare, o reglementare mai puțin restrictivă a serviciilor ar spori productivitatea industriilor mari consumatoare de servicii din aval.
- (13) Performanțele pieței forței de muncă a Germaniei sunt foarte bune. Șomajul a scăzut la un nivel record de 3,6 % în al patrulea trimestru al anului 2017, iar rata de ocupare a ajuns la 79,8 %. Nivelul șomajului în rândul tinerilor (6,8 % în 2017) este printre cele mai scăzute din Uniune. Germania se confruntă cu lipsuri din ce în ce mai acute de forță de muncă calificată, în condițiile în care potențialul pentru piața forței de muncă al anumitor grupuri rămâne neexploatat. Proportia persoanelor care lucrează cu fracțiune de normă, în special a femeilor și a persoanelor care provin din familii de migrați și care au responsabilități de îngrijire, este printre cele mai ridicate din Uniune. În ceea ce privește femeile, printre factorii-cheie responsabili pentru această situație se numără factorii de descurajare a alegerii unor programe de lucru mai lungi, împreună cu insuficiența unor structuri de îngrijire a copiilor și a unor unități școlare care să ofere încadrare și după orele de școală. Anumite norme fiscale, în special cele referitoare la cea de a doua persoană care contribuie la venitul familiei și la lucrătorii cu salarii mici, și efectul de dependență întreținut de pragul de venit de 450 EUR stabilit pentru mini-joburi au descurajat și mai mult alegerea unor programe de lucru mai lungi. Germania are una dintre cele mai ridicate sarcini fiscale asupra persoanelor cu venituri reduse, dintre care majoritatea sunt femei. Pe lângă procentul ridicat al femeilor care lucrează cu fracțiune de normă, în Germania se înregistrează și una dintre cele mai mari

diferențe între femei și bărbați în ceea ce privește lucrul cu fracțiune de normă din Uniune (37,5 % față de media Uniunii de 23,1 %). Această stare de fapt contribuie la o diferență foarte importantă de remunerare între femei și bărbați în Germania.

- (14) Creșterea salariului nominal a rămas moderată în 2017, la 2,4 %, în pofida unei rate a șomajului extrem de scăzute și a unui nivel ridicat al locurilor de muncă vacante. Această rată relativ modestă este cauzată parțial de creșterea lentă a productivității în sectorul serviciilor, de recurgerea pe scară limitată la negocierea de convenții colective de muncă în unele sectoare și de reducerea șomajului structural. Reacția la reluarea tendinței de creștere a inflației a fost limitată, creșterea salariilor reale scăzând de la 1,8 % în 2016 la 0,7 % în 2017. Contractele colective de muncă încheiate la începutul anului 2018 ar putea conduce la o accelerare a creșterii salariilor; evoluțiile din acest domeniu merită să fie monitorizate. Proporția persoanelor cu venituri salariale scăzute rămâne ridicată și ar putea fi luate măsuri pentru mărirea numărului de ore lucrate în deciziile de câștiguri salariale corespunzând salariilor mai mici. Creșterea imigrației nu a împiedicat creșterea salariilor în segmentele economiei cu câștiguri salariale mai mici. Introducerea salariului minim obligatoriu general în 2015 și creșterea sa ulterioară în 2017 a dus la creșterea salariilor din partea de jos a scalei de salarizare. Pe lângă creșterile salariale, partenerii sociali se concentrează în actuala rundă de negocieri salariale asupra flexibilității programului de lucru.
- (15) Germania are în general un sistem solid de protecție socială. Cu toate acestea, rata persoanelor expuse riscului de sărăcie din populația totală a crescut constant până în 2015, tendința fiind ușor inversată în 2016. Inegalitatea veniturilor a început, de asemenea, să scadă în 2015, înregistrându-se o ușoară reducere a raportului S80/S20 ca urmare a creșterii veniturilor gospodăriilor mai sărace. De asemenea, recenta îmbunătățire înregistrată, în 2016, în ceea ce privește sărăcia persoanelor încadrate în muncă a fost modestă și s-a resimțit numai în rândul bărbaților.
- (16) Germania ar putea îmbunătăți legătura lucrătorilor în vârstă cu piața forței de muncă, ceea ce ar duce la creșterea prestațiilor de bătrânețe, ar stimula producția potențială, ar permite adaptarea la o piață a forței de muncă rigidă și ar reduce nevoia de realizării de economii precauționare pentru bătrânețe. Riscurile la adresa sustenabilității bugetare sunt în prezent mici, în mare parte datorită unui nivel relativ ridicat al excedentului primar. Cu toate acestea, potrivit Raportului din 2018 privind îmbătrânirea populației, Germania ar urma să cunoască, față de celelalte state din Uniune, una dintre cele mai mari creșteri ale cheltuielilor cu pensiile până în 2070. În 2016, riscul de sărăcie în rândul persoanelor în vârstă (de peste 65 de ani) era, la 17,6 %, peste media Uniunii de 14,7 %. Se estimează că deteriorarea viitoare a adecvării pensiilor din primul pilon statutar va spori riscul de sărăcie în rândul persoanelor în vârstă, în special al persoanelor cu venituri reduse, al persoanelor cu contracte de muncă atipice și al celor cu un parcurs profesional marcat de întreruperi. Decalajul de pensii dintre femei și bărbați este unul dintre cele mai mari din Uniune. În același timp, deși rata de ocupare în rândul lucrătorilor cu vârsta cuprinsă între 60 și 64 de ani (58,4 % în 2017) este printre cele mai ridicate din Uniune, pentru lucrătorii cu vârsta cuprinsă între 65 și 69 de ani, aceasta se încadrează în treimea mediană a statelor membre (16,1 %).
- (17) Contextul socioeconomic rămâne un factor determinant al rezultatelor educaționale și al integrării pe piața forței de muncă. Potrivit Programului din 2015 pentru evaluarea internațională a elevilor, la materiile științifice, contextul socioeconomic contribuie la o diferență a rezultatelor școlare de trei ani de școlarizare între cea mai de jos și cea mai de sus cuartilă socială. Datele naționale confirmă această corelație semnificativă și pentru învățământul primar. Elevii care provin din familii de migranți se confruntă cu dificultăți deosebite în acest sens. În comparație cu elevii autohtoni, există o probabilitate mult mai mare ca elevii care provin din familii de migranți să obțină rezultate slabe la competențele de bază și să părăsească școala mai devreme sau să renunțe la studiile universitare. Totodată, potențialul pe piața forței de muncă al persoanelor care provin din familii de migranți nu este exploatat pe deplin. În 2017, rata de ocupare în rândul resortisanților țărilor terțe (cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani) era cu peste 27 de puncte procentuale mai mică decât a resortisanților germani (și cu 32 de puncte procentuale mai mică în cazul femeilor resortisante ale unei țări terțe). Participarea angajaților la programe de învățare în rândul adulților este o sursă de preocupare pentru viitoarele performanțe de pe piața forței de muncă ale lucrătorilor, în special pentru cele 7,5 milioane de persoane adulte slab calificate care nu au competențe de bază în materie de scris și citit.
- (18) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Germaniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Germaniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Germania, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (19) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un avis ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Germania să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

- (20) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Germania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Continuând să respecte obiectivul pe termen mediu, să apeleze la politicile bugetare și structurale existente pentru a asigura o creștere susținută a investițiilor publice și private, în special în materie de educație, cercetare și inovare la toate nivelurile de guvernare, în special la nivel regional și municipal. Să își intensifice eforturile pentru a asigura disponibilitatea infrastructurii de bandă largă de foarte mare capacitate la nivelul întregii țări. Să îmbunătățească eficiența sistemului de impozitare și capacitatea acestuia de a favoriza investițiile. Să stimuleze concurența în domeniul serviciilor pentru întreprinderi și al profesiunilor reglementate.
2. Să reducă factorii care îi descurajează pe lucrători să lucreze mai multe ore, inclusiv sarcina fiscală mare asupra forței de muncă, în special în cazul persoanelor cu salarii mici și al celor care sunt a doua persoană care contribuie la venitul familiei. Să ia măsuri pentru a promova prelungirea vieții profesionale. Să creeze condiții favorabile unei creșteri mai mari a salariilor, respectând rolul partenerilor sociali. Să îmbunătățească rezultatele școlare și nivelul de competență al grupurilor defavorizate.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2018**

(2018/C 320/06)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Estonia ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Estonia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandarea 1.
- (3) Raportul de țară privind Estonia pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Estonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Estonia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Estonia nu se confruntă cu dezechilibre macroeconomice.
- (4) La 26 aprilie 2018, Estonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Estonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Guvernul intenționează să treacă de la deficitul public de 0,3 % din PIB înregistrat în 2017 la excedente de 0,2 % din PIB în 2018 și, respectiv, de 0,5 % din PIB în 2019, iar ulterior să evolueze în direcția echilibrului bugetar. Obiectivul bugetar pe termen mediu este un deficit structural de 0,5 % din PIB. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că deficitul structural recalculat ⁽²⁾ va fi de 0,8 % din PIB în 2018 și de 0,4 % din PIB în 2019 și se va menține la un nivel scăzut în anii următori. Se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va rămâne sub 9 % din PIB în 2018 și 2019, urmând să scadă la 5,3 % din PIB până în 2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare respective este unul favorabil. Riscurile negative pentru ipotezele privind randamentul colectării taxelor se referă, în primul rând, la unele dintre măsurile care nu sunt bine definite și afectează toți anii orizontului de timp al programului.
- (7) Pentru 2018, Estoniei i-a fost adresată recomandarea de a respecta obiectivul bugetar pe termen mediu. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽³⁾ de 6,1 %, cifră care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,2 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2018 să apară o abatere de la acest obiectiv. În 2019, având în vedere faptul că deviația estimată a producției Estoniei este de 2,7 % din PIB, iar rata estimată de creștere a PIB-ului va fi inferioară ratei estimate a creșterii potențiale, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ar trebui să nu depășească 4,1 %, în acord cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB care derivă din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei abateri de la această cerință în 2019 și în anii 2018 și 2019 luați împreună. În linii mari, Consiliul este de părere că Estonia trebuie să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a asigura conformitatea în 2018 și 2019.
- (8) Estonia continuă să întâmpine dificultăți majore în ceea ce privește punerea la dispoziție a unui sistem mai adecvat de protecție socială susținut de o mai bună furnizare a serviciilor. Cheltuielile consacrate protecției sociale în această țară (aproximativ 16 % din PIB) se află sub media Uniunii (circa 28 % din PIB). Impactul transferurilor sociale asupra reducerii sărăciei cunoaște o îmbunătățire, dar rămâne scăzut și nu atinge media Uniunii. Estonia prezintă în continuare o rată ridicată a riscului de sărăcie, în special în cazul persoanelor cu handicap, al gospodăriilor fără persoane ocupate și al persoanelor în vârstă, în special al celor care trăiesc singure. Inegalitatea veniturilor, care se ridică la 5,6 % în 2016, este în continuare mai mare decât media Uniunii (5,2 % în 2016), în pofida îmbunătățirilor recente. Sunt în curs de aplicare o serie de măsuri având drept scop acordarea de prestații familiale adecvate pentru familiile mari, ceea ce a redus și mai mult sărăcia relativă în rândul copiilor. Nivelul alocației de venit minim a fost majorat și, în paralel, au fost introduse stimulente pentru reîncadrarea în muncă. Plata unei indemnizații de 115 EUR pensionarilor cu pensii mici care locuiesc singuri a reprezentat primul pas în reducerea ratei foarte ridicate a riscului de sărăcie la care este expusă această categorie. De asemenea, diferența între rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială a persoanelor cu handicap și cea a persoanelor fără handicap (20,9 % în 2016) a fost mai mare decât media Uniunii (10,1 %). Finanțarea serviciilor de îngrijire pe termen lung nu corespunde nevoilor populației în curs de îmbătrânire. Rămâne de văzut care va fi impactul reformei administrative în curs asupra furnizării de servicii de înaltă calitate.
- (9) Diferența de remunerare între femei și bărbați, de 25,3 %, rămâne una dintre cele mai mari din Uniune, deși este în scădere. Echilibrul dintre viața profesională și cea privată este promovat prin recente modificări aduse sistemului de concedii și de prestații sociale pentru creșterea copilului. Este de așteptat ca aceste modificări să constituie un stimulent pentru reîncadrarea mai rapidă în muncă a femeilor și să contribuie astfel la reducerea diferențelor de remunerare între femei și bărbați din Estonia. Modificările urmează să fie puse în aplicare între 2018 și 2020. Propunerea privind a doua etapă a reformei concediului pentru creșterea copilului este în curs de

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare, recalculat de Comisie folosind metodologia convenită de comun acord.

⁽³⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

dezbateri. Având în vedere ratele de sindicalizare scăzute, dialogul continuu cu partenerii sociali și consolidarea capacității acestora rămân importante în acest context, precum și în alte privințe. Nu au fost încă adoptate modificările Legii privind egalitatea de gen menite să îmbunătățească transparența salarială: odată adoptate, aceste dispoziții se vor aplica exclusiv entităților din sectorul public. Elaborarea unui instrument pentru analiza diferențelor de salarizare între femei și bărbați nu este prevăzută a avea loc înainte de 2019.

- (10) În Estonia, creșterea lentă a productivității se explică prin performanțele modeste în materie de cercetare, de tehnologie și de inovare. În condițiile în care nici măcar 0,5 % din întreprinderile estoniene nu au raportat realizarea de activități de cercetare în 2016, intensitatea activităților de cercetare și dezvoltare desfășurate de întreprinderi este de doar 0,7 % din PIB, adică jumătate din media Uniunii, care este de 1,3 %. La această situație se adaugă scăderea semnificativă înregistrată în ultimii ani a mai multor indicatori de măsurare a inovării, cum ar fi numărul întreprinderilor mici și mijlocii care creează produse sau procese noi sau care desfășoară activități interne de inovare. Deși economia cuprinde activități cu o valoare adăugată mare și cu grad ridicat de cunoștințe, intensitatea activităților de cercetare și dezvoltare desfășurate de întreprinderi, relațiile dintre mediul științific și cel de afaceri, precum și capacitatea de inovare și capacitatea tehnologică a întreprinderilor rămân scăzute. În mod tradițional, cheltuielile publice pentru cercetare, tehnologie și inovare sunt peste media Uniunii. Cu toate acestea, prioritățile nu sunt suficiente de clar stabilite în cercetarea publică, această situație dovedindu-se problematică. Estonia a pus în aplicare o serie de măsuri de stimulare a rezultatelor economiei în domeniul cercetării și inovării, confruntându-se însă cu dificultăți în încercarea de a valorifica la maximum impactul acestora.
- (11) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Estoniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Estoniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Estonia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (12) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și 2019, Estonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 4,1 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să îmbunătățească adecvarea sistemului de protecție socială, în special pentru persoanele în vârstă și pentru cele cu handicap. Să ia măsuri pentru a reduce diferența de remunerare dintre bărbați și femei, inclusiv prin îmbunătățirea transparenței salariale în sectorul privat.
2. Să promoveze cercetarea și inovarea, în special prevăzând stimulente eficace în favoarea extinderii bazei de inovare.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Irlandei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Irlandei pentru 2018**

(2018/C 320/07)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Irlanda ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Irlanda ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandările 1 și 2.
- (3) Raportul de țară privind Irlanda pentru 2018 a fost publicat la data de 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Irlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Irlanda în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Irlanda se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special stocurile mari de datorii publice și private și de datorii externe nete constituie vulnerabilități. Cu toate acestea,

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

îmbunătățirile au fost substanțiale. Creșterea puternică a productivității din ultimii ani a condus la o competitivitate îmbunătățită și la o balanță pozitivă a contului curent, care au angrenat o reducere rapidă a stocului ridicat de datorii externe nete. Creșterea economică solidă continuă să sprijine reducerea gradului de îndatorare din sectorul privat. Cu toate acestea, stocul datoriei private rămâne ridicat, deși influența semnificativă a activităților societăților multinaționale trebuie să fie luată în considerare la evaluarea datoriei întreprinderilor, iar datoria gospodăriilor pare să fie, în linii mari, conformă cu indicatorii macroeconomici fundamentali. Se estimează că datoria publică se va menține pe o traiectorie descendentă, iar deficitul se apropie de echilibru. Prețurile locuințelor cresc într-un ritm rapid, deși creșterea a pornit probabil de la niveluri subevaluate, consolidându-se astfel și bilanțurile gospodăriilor. Băncile sunt recapitalizate în mod corespunzător, iar profitabilitatea acestora se îmbunătățește treptat. Stocul de credite neperformante, deși se menține la un nivel ridicat, continuă să scadă. S-au luat măsuri de politică vizând abordarea acestor puncte vulnerabile, dar va fi nevoie de timp pentru ca unele dintre ele să producă efectele scontate.

- (4) Irlanda și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 18 aprilie 2018, iar la 30 aprilie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) Irlanda face în prezent obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și este supusă regulii tranziției privind datoria. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul preconizează că deficitul global va scădea ușor până la 0,2 % din PIB în 2018 și va continua să se îmbunătățească treptat, ajungându-se la un excedent de 0,4 % din PIB în 2021. Se preconizează atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – începând din 2019. În conformitate cu Programul de stabilitate, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 66 % în 2018 și va continua să scadă până la 58,7 % în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. În același timp, măsurile necesare pentru a sprijini țintele de deficit planificate în perioada de după 2019 nu au fost suficient detaliate.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Irlandei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 2,4 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. În același timp, Consiliul a afirmat că ar trebui să se aibă în vedere ajungerea la o orientare fiscală care să contribuie atât la consolidarea redresării actuale, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice ale Irlandei. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei abateri de la ajustarea bugetară recomandată în 2018 și per ansamblu în perioada 2017-2018.
- (8) În 2019, Irlanda ar trebui să își atingă obiectivul bugetar pe termen mediu. Acesta este în concordanță cu o rată de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽²⁾ care nu depășește 5,3 % ⁽³⁾, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,1 % din PIB. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va înregistra un deficit de 0,4 % din PIB în 2019, situându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Se preconizează că Irlanda va respecta regula tranziției privind datoria în 2018 și regula privind datoria în 2019. În linii mari, Consiliul este de părere că Irlanda trebuie să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și estimează că această țară ar urma să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2019. Având în vedere diferența existentă în Irlanda între PIB-ul calculat și producția internă și impactul acestei diferențe asupra ponderii datoriei în PIB, precum și condițiile ciclice actuale din Irlanda și riscurile externe sporite, ar fi prudent să se utilizeze eventualele câștiguri excepționale pentru a reduce și mai mult nivelul datoriei publice.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate. Criteriul de referință în materie de cheltuieli utilizat în cazul Irlandei reflectă o ajustare menită să corecteze denaturarea ratei de referință pe termen de 10 ani a creșterii potențiale, cauzată de progresia excepțional de puternică a creșterii PIB-ului real în 2015. Ca urmare a abordării adoptate de autoritățile irlandeze în calculele lor de buget pentru 2017, Comisia a luat în considerare media ratelor potențiale de creștere din 2014 și 2016.

⁽³⁾ La fel ca în 2018, criteriul de referință în materie de cheltuieli reflectă o ajustare menită să corecteze denaturarea ratei de referință pe termen de 10 ani a creșterii potențiale, cauzată de progresia excepțional de puternică a creșterii PIB-ului real în 2015.

- (9) Deși situația finanțelor publice a continuat să se îmbunătățească datorită unei creșteri solide a producției, persistă totuși riscuri de volatilitate a veniturilor, iar rezistența veniturilor la fluctuațiile de natură economică și la șocurile negative poate fi consolidată și mai mult. Limitarea domeniului de aplicare și a numărului cheltuielilor fiscale și extinderea bazei de impozitare ar îmbunătăți stabilitatea veniturilor în contextul volatilității economice. Cu toate acestea, unele dintre măsurile fiscale recente s-au axat pe reduceri și scutiri și par să fi mărit și mai mult dependența de surse de venituri cu un puternic caracter prociclic. În plus, Irlanda dispune și de alte posibilități de îmbunătățire a modului în care sistemul său fiscal poate sprijini obiectivele de mediu.
- (10) După cum se indică în recomandarea privind zona euro pentru 2018, este esențial să se combată strategiile agresive de planificare fiscală ale contribuabililor, astfel încât să se prevină denaturarea concurenței între firme, să se asigure tratamentul echitabil al contribuabililor și să se protejeze finanțele publice. Efectele de propagare între statele membre ale strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor impun o acțiune coordonată a politicilor naționale care să completeze legislația Uniunii. Nivelul ridicat al plăților de redevențe și dividende exprimate ca procent din PIB sugerează că normele fiscale ale Irlandei sunt utilizate de societăți comerciale care practică planificarea fiscală agresivă. Din cauza aplicării limitate a reținerii la sursă a impozitelor pentru plățile în străinătate (și anume, de la rezidenți din Uniune către rezidenți din țări terțe) reprezentând redevențe și dividende efectuate de societăți comerciale cu sediul în Irlanda, aceste plăți s-ar putea sustrage complet de la impozitare dacă nu sunt impozitate nici în jurisdicția destinatară. În plus, societățile pot utiliza anumite dispoziții ale tratatelor fiscale bilaterale dintre Irlanda și alte țări pentru a anula noua normă privind domiciliul fiscal pusă în aplicare de Irlanda în 2015; această chestiune necesită o analiză suplimentară. Rezultatul consultării întreprinse de Irlanda în urma analizei independente a Codului privind impozitul pe profit va fi relevant pentru conceperea reformelor fiscale anunțate. Comisia ia act de recentele măsuri pozitive anunțate sau adoptate (precum măsurile luate pentru a combate planificarea fiscală agresivă la nivel național și eventualele măsuri de protecție față de jurisdicțiile necooperante aflate pe lista UE). Pe baza recentelor schimburi, Comisia va continua dialogul constructiv care are drept scop combaterea strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.
- (11) Costurile legate de îmbătrânirea populației continuă să prezinte riscuri la adresa sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice. Irlanda a introdus unele măsuri importante de eficientizare, cum ar fi acordul de reducere a costurilor cu industria farmaceutică, un sistem de gestiune financiară și finanțarea pe baza activității. De asemenea, au fost luate unele măsuri de îmbunătățire a disponibilității asistenței medicale primare. Cu toate acestea, sistemul de sănătate irlandez este costisitor și se confruntă cu numeroase provocări, care sunt agravate de îmbătrânirea rapidă a populației. În plus, serviciile de asistență medicală primară și serviciile de asistență comunitară nu sunt încă în măsură să reducă presiunea crescândă asupra capacității și a costurilor asistenței medicale spitalicești. Tranziția prevăzută către o asistență medicală universală trebuie să fie sprijinită printr-o planificare bugetară multianuală și prin îmbunătățirea controlului cheltuielilor. În plus, această tranziție trebuie să se bazeze pe concluziile unei reexaminări cuprinzătoare a eficacității și eficienței cheltuielilor din sectorul sănătății. De asemenea, ar trebui să se aibă în vedere consolidarea rolului asistenței medicale primare ca factor de limitare a supraaglomerării spitalelor irlandeze. În pofida unei game ample de reforme menite să limiteze cheltuielile publice cu pensiile, se estimează că deficitul global al sistemului de pensii va înregistra o creștere semnificativă pe termen lung. Punerea în aplicare în timp util a foii de parcurs prezentate privind reforma sistemului de pensii este esențială pentru consolidarea sustenabilității bugetare a sistemului irlandez de pensii.
- (12) Nivelul scăzut al investițiilor înregistrat în mod constant în anii care au urmat expansiunii economice are, în prezent, consecințe nefaste asupra disponibilității unor infrastructuri adecvate în sectorul transporturilor, al energiei curate, al serviciilor de alimentare cu apă, al locuințelor și al telecomunicațiilor. Persistența unei oferte insuficiente, la care se adaugă creșterea cererii, continuă să determine creșterea prețurilor la bunurile imobiliare. Cu toate că prețurile nu par să fi fost supraevaluate în 2016, accesibilitatea din punct de vedere financiar reprezintă un motiv de îngrijorare. Dacă nu sunt eliminate, constrângerile care limitează oferta de locuințe riscă să favorizeze acumularea dezechilibrelor. Combinată cu amenajarea teritoriului, îmbunătățirea infrastructurilor este un factor esențial de încurajare a unei reacții adecvate în ceea ce privește oferta de locuințe, sporirea investițiilor private, creșterea productivității și o dezvoltare economică regională echilibrată. În plus, investițiile în infrastructura din sectorul energiei curate, al transporturilor publice ecologice și al apei, precum și intensificarea eforturilor depuse în domeniul energiei din surse regenerabile și al economiei circulare vor fi esențiale pentru reușita procesului de tranziție a Irlandei către o economie cu emisii reduse de carbon și rezilientă din punctul de vedere al mediului. Odată ce vor fi adoptate și puse în aplicare în strânsă cooperare cu părțile interesate, Planul național de dezvoltare pentru perioada 2018-2027 și Cadrul național de planificare, care fac parte din „Strategia Irlanda 2040”, vor constitui progrese considerabile în direcția cea bună.
- (13) Eforturile depuse în prezent pentru atenuarea schimbărilor climatice nu îi vor permite Irlandei să își atingă la nivel național obiectivele în materie de climă asumate în cadrul planului Europa 2020. Nu s-au realizat decât progrese limitate în ceea ce privește decarbonizarea unora dintre principalele sectoare economice, în special agricultura, transportul rutier și sectorul rezidențial. Ca urmare a acestei situații, Irlanda va trebui să recurgă la mecanismele de flexibilitate disponibile pentru a se conforma Deciziei privind partajarea eforturilor, de exemplu

prin achiziționarea de cote de la alte state membre. Previțiunile naționale, publicate în 2017, evidențiază amploarea eforturilor suplimentare necesare: se prevede că emisiile din domeniul de aplicare a Deciziei privind partajarea eforturilor (care stabilește obiective anuale obligatorii privind emisiile de gaze cu efect de seră ale statelor membre pentru perioada 2013-2020) ar urma să crească până în 2025, înainte de a se stabiliza la un nivel ușor inferior celui înregistrat de emisiile din 2005, pe baza politicilor actuale. Irlanda a adoptat recent un plan național de atenuare care stabilește o foaie de parcurs către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și un cadru coerent în vederea depășirii provocărilor persistente din sectorul energetic. Cu toate acestea, în forma sa actuală, planul nu propune decât un număr restrâns de noi măsuri de atenuare specifice. Cadru național de planificare cuprinde și o componentă privind clima, recunoscând faptul că o amenajare adecvată a spațiului va constitui un factor esențial de atenuare a schimbărilor climatice, în condițiile în care populația este foarte dispersată, iar Irlanda nu are decât un număr mic de mari zone urbane și fiecare dintre acestea se confruntă cu probleme legate de congestionarea traficului și de transportul public. În cele din urmă, Planul național de dezvoltare pentru perioada 2018-2027 va juca, atunci când va fi pus efectiv în aplicare, un rol esențial în ceea ce privește decarbonizarea economiei. Acest plan va stabili, de fapt, în ce măsură sunt mobilizate mijloace suplimentare pentru decarbonizarea sectorului energetic, pentru utilizarea surselor regenerabile de energie și pentru îmbunătățirea transportului public și a eficienței energetice.

- (14) Asigurarea unei creșteri favorabile incluziunii constituie în continuare o provocare pentru Irlanda. Rata șomajului a scăzut la 6,7 % în 2017, dar anumite categorii continuă să fie, în mare măsură, izolate de piața forței de muncă și excluse din punct de vedere social. Sistemul de protecție socială și sistemul de impozitare dau dovadă de eficacitate în ceea ce privește reducerea sărăciei și diminuarea inegalităților, iar Irlanda a luat măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă prin retragerea treptată a prestațiilor și a plăților suplimentare. În Irlanda persistă o rată ridicată a riscului de sărăcie sau de excluziune socială, care se explică prin proporția ridicată a persoanelor care trăiesc în gospodării cu o intensitate scăzută a muncii (care este de aproape două ori mai mare decât media Uniunii și înregistrează cel mai ridicat nivel din Uniune: 18,2 % față de 10,5 % în 2016). Această situație este deosebit de răspândită în rândul gospodăriilor monoparentale. În Irlanda aproape trei sferturi dintre persoanele care nu lucrează sunt inactive. Rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială, atât la nivel general, cât și în mod specific în rândul copiilor, a înregistrat o ușoară scădere în 2016, dar rămâne peste media Uniunii. În consecință, Irlanda trebuie să finalizeze punerea în aplicare a planului său de acțiune pentru gospodăriile fără persoane ocupate, inclusiv prin îmbunătățirea sprijinului integrat acordat persoanelor celor mai îndepărtate de piața muncii. Trebuie să se acorde în permanență atenție ofertei de locuințe sociale pentru a putea fi îndeplinite obiectivele ambițioase și pentru a se răspunde cererii ridicate.
- (15) Accesul la servicii de calitate, la prețuri abordabile și cu program complet de îngrijire a copiilor reprezintă în continuare o provocare. Potrivit Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în 2015 costurile de îngrijire a copiilor în Irlanda erau, în raport cu salariile, cele mai ridicate din Uniune pentru părinții singuri și se aflau pe locul al doilea în Uniune pentru cupluri. Costurile ridicate de îngrijire a copiilor pot constitui un obstacol în calea accesului la un loc de muncă remunerat, în special în gospodăriile cu venituri mici, inclusiv în familiile monoparentale. Această situație are un efect negativ asupra ratei ocupării forței de muncă în rândul femeilor, care era, în 2016, de 65,4 %, aproape de media Uniunii. Parlamentul este pe punctul de a finaliza un proiect de lege privind sistemul unic de servicii accesibile de îngrijire a copilului. Devine deja evident că vor urma întârzieri în punerea în aplicare. De asemenea, furnizarea de servicii de calitate de îngrijire a copiilor a fost promovată în particular prin inițiative menite să garanteze că personalul dispune de calificări temeinice.
- (16) În 2016, diferențele dintre ratele de ocupare a forței de muncă pentru lucrătorii slab calificați, pentru cei cu calificare medie și pentru cei cu înaltă calificare s-au numărat printre cele mai ridicate din Uniune, iar rata de ocupare a forței de muncă slab calificate este cu 10 puncte procentuale sub nivelul înregistrat înainte de criza economică. Ca urmare a acestei situații și a schimbărilor produse în activitatea economică, necorelarea competențelor și lipsa de personal calificat sunt din ce în ce mai evidente în mai multe domenii. Acest lucru accentuează necesitatea de a accelera politicile și măsurile de perfecționare și de recalificare profesională. Irlanda înregistrează în special un nivel scăzut de participare la învățarea pe tot parcursul vieții în rândul persoanelor slab calificate încadrate în muncă, motiv pentru care acestea sunt vulnerabile la evoluțiile cererii de forță de muncă. Această țară prezintă, în general, unul dintre cele mai scăzute niveluri de competențe digitale din Uniune, ceea ce contrastează puternic cu proporția ridicată a absolvenților de științe, inginerie, tehnologie și matematică din sistemul irlandez de învățământ superior. De asemenea, Irlanda prezintă una dintre cele mai scăzute rate de ocupare a forței de muncă în rândul persoanelor cu handicap din Uniune.
- (17) În Irlanda, creșterea productivității este determinată în principal de societățile multinaționale. Decalajul în materie de productivitate dintre aceste societăți și firmele autohtone irlandeze, în cea mai mare parte întreprinderi mici și mijlocii, este în creștere. Nivelul ridicat de mobilitate internațională al unora dintre întreprinderile multinaționale și incertitudinile actuale pot constitui un risc pe termen mai lung pentru sustenabilitatea și reziliența economiei irlandeze. Cercetări recente au evidențiat faptul că firmele aflate în proprietate irlandeză nu profită, de pe urma activităților întreprinderilor multinaționale din Irlanda, decât de efecte de propagare și de beneficii limitate ceea ce privește creșterea productivității, inovarea și exporturile. Cu toate acestea, firmele irlandeze care depun eforturi în materie de cercetare și dezvoltare beneficiază de efecte de propagare ca urmare a activității întreprinderilor multinaționale. Stimulente acordate de sectorul public pentru desfășurarea de activități de cercetare și dezvoltare

și creșterea numărului de lucrători calificați care pot fi angajați de întreprinderile mici și mijlocii irlandeze ar favoriza răspândirea noilor tehnologii în aceste întreprinderi. În plus, astfel cum a indicat în repetate rânduri Consiliul Național al Competitivității din Irlanda, pentru a asigura competitivitatea întreprinderilor irlandeze trebuie să se limiteze creșterea anumitor factori de producție și îndeosebi a costurilor juridice. Barierele existente pe piața serviciilor juridice continuă să reprezinte o provocare, deoarece dăunează concurenței și conduc la creșterea costurilor suportate de beneficiarii acestor servicii. Cel mai grav afectate sunt întreprinderile mici, deoarece trebuie să facă față unor costuri ridicate legate de soluționarea litigiilor. Până în prezent nu au intrat în vigoare normele de aplicare a Legii privind reglementarea serviciilor juridice, recent adoptată. Consultările publice, care reprezintă o condiție prealabilă pentru punerea în aplicare a legislației, înregistrează întârzieri semnificative.

- (18) Chiar dacă există condiții pentru o redresare susținută a sectorul financiar din Irlanda, problemele preexistente riscă să întrerupă această traiectorie. Deși Irlanda a continuat să realizeze progrese în ceea ce privește reducerea creditelor neperformante, ponderea acestora exprimată ca procent din creditele brute totale (și anume 11,2 % în septembrie 2017) rămâne una dintre cele mai ridicate din Uniune. Îndatorarea excesivă, concentrarea pieței și gradul tot mai mare de incertitudine din anumite sectoare exportatoare afectează negativ cererea de credite din partea întreprinderilor mici și mijlocii, care rămâne modestă. Este esențial să se reducă arieratele pe termen lung, dintre care cele care înregistrau întârzieri la rambursare de peste doi ani reprezentau, în 2017, aproximativ 60 % din totalul creditelor ipotecare aflate în întârziere de plată. Reducerea arieratelor pe termen lung ar putea contribui, de asemenea, la soluționarea problemei îndatorării excesive, care reduce motivația întreprinderilor, în special a celor mici și mijlocii, de a utiliza creditele în scopuri mai productive. Deși Raportul din trimestrul 4 al anului 2017 privind arieratele creditelor ipotecare rezidențiale și deposedările remarcă faptul că aproximativ 87 % dintre creditele ipotecare restructurate îndeplinesc dispozițiile, Banca Centrală a Irlandei a evidențiat că soluțiile de restructurare care prevăd o reducere temporară a plăților prezintă un risc deosebit de important de revenire la o situație de neîndeplinire a obligațiilor de plată. Viabilitatea deposedărilor și a anulării creanțelor ca opțiuni de ultimă instanță ar putea fi îmbunătățită și consolidată de un cadru solid de protecție a consumatorilor care să garanteze evoluțiile pozitive înregistrate în ceea ce privește vânzările de credite pe piața secundară, precum și durabilitatea soluțiilor de restructurare a împrumuturilor.
- (19) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Irlandei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Irlandei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Irlanda, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (20) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.
- (21) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și 2019, Irlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să își atingă în 2019 obiectivul bugetar pe termen mediu. Să utilizeze veniturile excepționale pentru a accelera reducerea ponderii datoriei publice în PIB. Să limiteze domeniul de aplicare și numărul cheltuielilor fiscale și să extindă baza de impozitare. Să se pregătească pentru a face față creșterii prevăzute a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației prin îmbunătățirea raportului cost-eficacitate al sistemului de sănătate și prin continuarea reformelor avute în vedere în materie de pensii.
2. Să asigure punerea în aplicare efectivă și în timp util a Planului național de dezvoltare, inclusiv în ceea ce privește energia curată, transporturile, locuințele, serviciile de alimentare cu apă și serviciile de calitate și la prețuri abordabile de îngrijire a copiilor. Să acorde prioritate perfecționării profesionale a populației adulte în vârstă de muncă, punând accentul pe competențele digitale.

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să promoveze creșterea productivității întreprinderilor irlandeze, în special a celor mici și mijlocii, stimulând cercetarea și inovarea prin politici direcționate în mod specific și încurajând forme mai directe de finanțare și o cooperare mai strategică cu societățile multinaționale străine, cu centrele publice de cercetare și cu universitățile. Să promoveze reduceri mai rapide și durabile ale arieratelor pe termen lung prin utilizarea piețelor secundare, inspirându-se din inițiativele întreprinse pentru gospodăriile vulnerabile și, acolo unde este necesar, utilizând eliminările din bilanț ale expunerilor nerecuperabile.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Spaniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Spaniei pentru 2018**

(2018/C 320/08)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Spania ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Spania ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos.
- (3) Raportul de țară al Spaniei pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Spania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Spania în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a cuprins o analiză aprofundată întemeiată pe articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, iar rezultatele acestuia au fost publicate, de asemenea, la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Spania se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, în condițiile unei rate ridicate a șomajului, stocul ridicat ale datoriei externe și interne care grevează atât sectorul public, cât și sectorul privat constituie în continuare vulnerabilități al căror impact se resimte la nivel transfrontalier. Se înregistrează progrese în direcția reechilibrării externe, pe fondul excedentelor de cont curent care s-au înregistrat din 2013 până în prezent și care se bazează pe îmbunătățirea structurală a performanțelor comerciale. Cu toate

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

acestea, nivelul net al datoriei externe rămâne ridicat. Profitând de condițiile favorabile de creștere, se înregistrează progrese și în ceea ce privește reducerea datoriei sectorului privat, dar este în continuare necesar să se reducă gradul de îndatorare. Existența unui sector financiar mai sănătos susține activitatea economică. În ciuda creșterii puternice a PIB-ului nominal, datoria publică exprimată ca pondere din PIB înregistrează doar o ușoară scădere. Rata șomajului a continuat să scadă rapid, dar rămâne totuși la un nivel foarte înalt, iar gradul ridicat de segmentare a pieței forței de muncă împiedică o creștere mai rapidă a productivității muncii. După reformele robuste din perioada 2012-2015, progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor au fost mai modeste. Trebuie să se profite de ocazia oferită de situația economică actuală pentru a răspunde nevoilor de reformă care nu au fost încă abordate, astfel încât economia spaniolă să devină mai rezilientă și să se îmbunătățească rata de creștere a productivității.

- (4) În prezent, Spania face obiectul componentei corective a Pactului de stabilitate și de creștere. Conform Programului său de stabilitate pentru 2018, Spania intenționează să corecteze deficitul excesiv până în 2018, în conformitate cu Decizia (UE) 2017/984 a Consiliului de notificare a Spaniei în vederea luării unor măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv⁽¹⁾. Se preconizează că soldul public va continua să se îmbunătățească și va atinge un excedent de 0,1 % din PIB în 2021. Programul de stabilitate pentru 2018 include toate măsurile prevăzute în proiectul de lege a bugetului trimis parlamentului la 3 aprilie 2018, precum și măsuri suplimentare anunțate până la sfârșitul lunii aprilie 2018. Se estimează că obiectivul bugetar pe termen mediu, care constă în obținerea unei poziții bugetare echilibrate în termeni structurali, nu va fi atins în perioada acoperită de Programul de stabilitate pentru 2018. Conform prognozelor din Programul de stabilitate pentru 2018, ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 97,0 % în 2018, la 95,2 % în 2019 și la 89,1 % în 2021. Ipotezele macroeconomice formulate în Programul de stabilitate pentru 2018 sunt plauzibile. La nivel global, atingerea obiectivelor de deficit global prevăzute continuă să depindă de perspectivele de creștere economică robustă și de o creștere a cheltuielilor publice inferioară PIB-ului nominal. Riscurile care ar putea împiedica atingerea țintelor bugetare constau, pe de o parte, într-o creștere mai susținută a veniturilor și o creștere mai moderată a cheltuielilor decât cele preconizate în previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 și, pe de altă parte, în eventuala materializare a altor datorii contingente.
- (5) În Decizia (UE) 2017/984, Consiliul a cerut Spaniei să pună capăt situației de deficit excesiv până în 2018 și, în special, să reducă deficitul public la 4,6 % din PIB în 2016, la 3,1 % din PIB în 2017 și la 2,2 % din PIB în 2018. Conform previziunilor actualizate ale Comisiei din primăvara anului 2016, această îmbunătățire a soldului public corespundea unei deteriorări a soldului structural cu 0,4 % din PIB în 2016 și unei îmbunătățiri cu 0,5 % din PIB în 2017 și în 2018. Spania a atins în 2017 un deficit global de 3,1 % din PIB, care corespunde obiectivului fixat în Decizia (UE) 2017/984 a Consiliului. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, deficitul global ar urma să scadă la 2,6 % din PIB în 2018, adică să depășească cu 0,4 % din PIB obiectivul de deficit global prevăzut în Programul de stabilitate pentru 2018 și cel stabilit de Consiliu. Spre deosebire de Programul de stabilitate pentru 2018, previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 preconizează o creștere mai scăzută a veniturilor publice și un volum ușor mai ridicat al cheltuielilor. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, soldul structural ar urma să scadă cu 0,3 % din PIB în 2018, în contextul măsurilor de sporire a deficitului prevăzute în proiectul de lege a bugetului pentru 2018 care a ajuns în parlament la 3 aprilie 2018, și ar cunoaște doar o îmbunătățire ușoară în 2019. Așadar, se preconizează că nu se va asigura nici efortul bugetar necesar în 2018, nici cel cumulativ pentru perioada 2016-2018. Deși creează condiții favorabile reducerii deficitului, creșterea economică nu este valorificată îndeajuns pentru a se asigura consolidarea structurală a finanțelor publice. Prin urmare, în avizul său privind proiectul de plan bugetar actualizat al Spaniei din 2018, Comisia concluzionează că planul se conformează, în general, dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere, dat fiind că în previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 se estimează că deficitul excesiv va fi corectat la timp, dar că planul respectiv reflectă o politică fiscală expansionistă.
- (6) În 2019, dacă se va reuși corectarea durabilă și la timp a deficitului excesiv, Spania va face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și creștere și va fi supusă regulii tranzitorii privind datoria. Având în vedere faptul că ponderea datoriei publice a Spaniei în PIB este de peste 60 % și că se estimează o deviație pozitivă a PIB de 2,3 %, nivelul cheltuielilor publice primare nete nominale⁽²⁾ ar trebui să scadă cu cel puțin 0,3 % în 2019 și să corespundă unei ajustări structurale de 1,0 % din PIB, astfel cum decurge din matricea de cerințe privind ajustarea stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. În același timp, se înregistrează semnale că amploarea subutilizării forței de muncă în economie a fost subestimată. În 2019, se estimează că Spania va înregistra în continuare una dintre cele mai ridicate rate ale șomajului din Uniune, ceea ce ar menține sub control presiunile salariale, în special în sectorul privat; de asemenea, se estimează că inflația va rămână cu mult sub nivelul de 2 %. Toate acestea sunt semne că există în continuare capacități neexploatate pe piața forței

(1) JO L 148, 10.6.2017, p. 38.

(2) Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

de muncă. În plus, chiar dacă evaluarea de către Comisie a plauzibilității deviației PIB nu consideră drept neplauzibile estimările privind deviația PIB bazate pe metodologia general acceptată, aceasta indică totuși că, în cazul Spaniei, intervalul în care se încadrează estimările plauzibile privind deviația PIB este destul de larg. Având în vedere considerentele de mai sus, pare oportună o ajustare structurală anuală de 0,65 % din PIB, care ar corespunde unei rate maxime de creștere a cheltuielilor publice primare nete de 0,6 %. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, dacă politicile vor rămâne neschimbate, în 2019 există riscul unei abateri semnificative de la traiectoria de ajustare bugetară recomandată. În plus, se preconizează că Spania nu va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2019. În general, Consiliul este de părere că Spania trebuie să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și că, pentru a se asigura respectarea dispozițiilor respective, ar trebui luate măsurile care se impun și începând din 2019. Ar fi prudent să se utilizeze orice venituri excepționale pentru a reduce și mai mult ponderea datoriei în PIB.

- (7) În plus, Consiliul a cerut, de asemenea, Spaniei, în Decizia (UE) 2017/984, să ia măsuri pentru a-și îmbunătăți cadrul fiscal-bugetar, astfel încât să asigure o activare automată mai sistematică a mecanismelor de prevenire și corectare a abaterilor de la obiectivele bugetare și să consolideze contribuția pe care regula referitoare la cheltuieli prevăzută în Legea privind stabilitatea o are în ceea ce privește consolidarea fiscală. Cu toate acestea, Programul de stabilitate pentru 2018 nu menționează planuri care ar avea în vedere consolidarea regulii privind cheltuielile interne și nici măsuri care să asigure, prin prevederi legale, activarea automată a mecanismelor corective și preventive. Consiliul a solicitat, de asemenea, Spaniei să ia măsuri pentru a-și îmbunătăți cadrul de politici în materie de achiziții publice. Spania a realizat progrese în acest sens prin adoptarea unei noi legi privind contractele din sectorul public în luna noiembrie 2017. Noua legislație nu poate însă îmbunătăți eficiența și transparența contractelor de achiziții publice decât dacă este pusă în aplicare rapid și dând dovadă de ambiție, prin instituirea unei noi structuri de guvernare și prin consolidarea mecanismelor de control al procedurilor de achiziții la toate nivelurile de guvernare. Mai concret, Strategia națională în domeniul achizițiilor publice care este în pregătire ar trebui să specifice controalele ex-ante și ex-post care trebuie efectuate de noile structuri. În luna iunie 2017, guvernul a solicitat autorității bugetare independente să efectueze o analiză a cheltuielilor cu privire la o serie de subvenții din sectorul public. Comisia monitorizează felul în care se realizează această analiză, care se estimează că va fi finalizată până la începutul anului 2019.
- (8) La 27 aprilie 2018, Spania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (9) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (10) Rata de ocupare a forței de muncă a continuat să înregistreze un ritm solid de creștere în Spania, susținut de impactul reformelor de pe piața forței de muncă care au avut loc și de moderarea salariilor. Rata șomajului continuă să scadă, dar rămâne cu mult peste nivelurile pe care le înregistra țara în perioada anterioară crizei și este în continuare printre cele mai ridicate din Uniune. Acest lucru înseamnă că există în continuare vaste competențe neexploatate pe piața forței de muncă, în special în rândul tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă. Proporția șomerilor care nu au un loc de muncă de peste un an este în scădere, dar reprezintă în continuare 44,5 % din numărul total de persoane aflate în șomaj. Spania a adoptat o serie de inițiative de politică pentru a extinde sprijinul individual acordat șomerilor de lungă durată și pentru a-i ajuta pe tineri să intre pe piața forței de muncă și să își îmbunătățească capacitatea de inserție profesională, în special prin creșterea numărului de beneficiari ai Garanției pentru tineret. Eficacitatea acestor măsuri depinde, de asemenea, de capacitatea serviciilor publice regionale de ocupare a forței de muncă și de asistență socială de a furniza o asistență personalizată persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, iar progresele în această privință sunt destul de lente. Este, de asemenea, nevoie să se facă eforturi în vederea consolidării cooperării cu angajatorii, în special prin creșterea procentajului de posturi vacante gestionate de serviciile de ocupare a forței de muncă, prin îmbunătățirea profilului persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și printr-o mai bună corelare a acestor profiluri cu nevoile angajatorilor. Ar trebui, totodată, să se depună în continuare eforturi pentru asigurarea unei mai bune coordonări între serviciile de ocupare a forței de muncă și cele de asistență socială, acesta fiind un domeniu în care s-au înregistrat deja unele progrese din 2017 până în prezent.

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (11) Procentul lucrătorilor cu contracte de muncă temporare este printre cele mai ridicate din Uniune și ponderea cea mai mare în rândul acestora o reprezintă tinerii și lucrătorii slab calificați. Contractele temporare sunt adesea încheiate pe termen scurt și rareori deschid oportunități către obținerea unui contract pe durată nedeterminată. Recurgerea pe scară largă la astfel contracte, inclusiv în sectoare cu un caracter sezonier sau ciclic mai puțin pronunțat, poate frâna creșterea mai rapidă a productivității și este adesea asociată cu drepturi la prestații sociale mai mici și cu un risc mai mare de sărăcie. Deși numărul contractelor pe durată nedeterminată, exprimat ca procent din creșterea netă a ocupării forței de muncă, a crescut în ultimii doi ani, sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a stimula tranziția de la contractele temporare la contractele pe perioadă nedeterminată. Sistemul de stimulente pentru angajare destinate angajatorilor rămâne fragmentat și nu vizează în mod efectiv promovarea contractelor de muncă pe durată nedeterminată. Spania a adoptat un plan de reducere a prevalenței contractelor de muncă pe durată determinată în sectorul public, dar punerea sa în aplicare se află într-un stadiu incipient și trebuie accelerată pentru a se atinge obiectivul de 8 % stabilit pentru 2019. În condițiile unei capacități și eficacități sporite a inspectoratelor muncii de a combate recurgerea excesivă la contracte temporare, a crescut numărul contractelor temporare care au fost transformate în contracte permanente, însă acest lucru nu pare să-i descurajeze pe angajatori să recurgă în continuare pe scară largă la contracte temporare. Masa rotundă tripartită convocată la începutul anului 2017 pentru a discuta cu privire la calitatea ocupării forței de muncă nu a dus încă la propuneri concrete în acest sens. Implicarea partenerilor sociali în conceperea politicilor a devenit mai sistematică în ultima vreme, însă pot fi aduse în continuare îmbunătățiri în acest sens.
- (12) Creșterea economică și crearea de locuri de muncă contribuie la reducerea procentului persoanelor expuse riscului de sărăcie și de excluziune socială, care rămâne totuși în continuare peste media Uniunii, precum și la reducerea inegalității veniturilor. Sărăcia persoanelor încadrate în muncă este îngrijorătoare în special pentru gospodăriile ai căror membri lucrează cu contracte temporare sau cu normă redusă. Rata sărăciei în rândul copiilor, deși în scădere, rămâne la un nivel foarte ridicat. Impactul transferurilor sociale, altele decât pensiile, asupra reducerii sărăciei este sub media Uniunii și este în scădere. Există diferențe mari între regiuni în ceea ce privește condițiile de acces la sistemele de garantare a unui venit, o altă problemă fiind legată de fragmentarea diferitelor sisteme naționale care se adresează unor categorii diferite de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și sunt gestionate de instituții diferite. Prin urmare, sunt persoane care au nevoie de ajutor, dar nu beneficiază de sprijin. În continuarea studiului recent care evaluează eficacitatea sistemelor naționale și regionale de garantare a unui venit nu s-a convenit încă asupra niciunui plan de acțiune. Lansarea unui nou sistem universal de carduri sociale ar trebui să asigure o mai mare transparență a sistemului de prestații sociale și să faciliteze participarea la măsuri de activare conexe, chiar dacă nu vor fi abordate în mod direct punctele slabe ale sistemelor existente. Prestațiile familiale sunt, la rândul său, puțin eficiente, iar sfera lor de acoperire este inegală. Sistemul de pensii al Spaniei joacă un rol important în a menține calitatea vieții persoanelor vârstnice, care, prin urmare, sunt expuse unui risc semnificativ mai scăzut de sărăcie decât generațiile mai tinere. Analizate în raport cu nivelul salariilor, pensiile actuale sunt printre cele mai mari din Uniune. Conform previziunilor din rapoartele așteptate pentru 2018 privind îmbătrânirea populației și adecvarea pensiilor ⁽¹⁾, reformele din anii 2011 și 2013 au contribuit la asigurarea sustenabilității și a adecvării relative a pensiilor pe termen lung. Cu toate acestea, creșterea pensiilor și amânarea introducerii factorului de sustenabilitate propus în cursul procesului de adoptare a proiectului de buget pentru 2018 pun sub semnul întrebării angajamentul autorităților față de reformele respective. În același timp, aceste măsuri nu abordează problema principală a adecvării în viitor a veniturilor pensionarilor, care este legată mai degrabă de rata ridicată a șomajului și de segmentarea pieței forței de muncă.
- (13) Abordarea problemelor care inhibă capacitatea de inovare a societăților spaniole ar putea îmbunătăți productivitatea acestora. Performanțele în materie de inovare și creșterea productivității sunt frânate de nivelurile constant scăzute ale investițiilor în cercetare și dezvoltare, care fac ca realizarea obiectivului național asumat în cadrul Strategiei Europa 2020, acela de a avea o rată de intensitate a cercetării și dezvoltării de 2 %, să fie extrem de improbabilă. Această tendință este confirmată de rata de executare mică și în continuă scădere a bugetului public alocat cercetării și dezvoltării. Deși guvernarea în cadrul politicii naționale de cercetare și inovare este în curs de a fi optimizată, parțial cu ajutorul noii Agenții de Stat pentru Cercetare, coordonarea între nivelul național și cel regional în materie de definire, punere în aplicare și evaluare a politicilor este în continuare inadecvată. Dezvoltarea unei culturi a evaluării, prin care să se analizeze în mod sistematic eficacitatea programelor și a politicilor de sprijin, ar permite învățarea politicilor și ar crea sinergii între toate nivelurile de guvernare.
- (14) Capacitatea limitată de inovare a întreprinderilor spaniole se explică și prin necorelarea competențelor, care afectează în mod negativ potențialul pe termen lung de creștere a productivității. Subcalificarea și supracalificarea la locul de muncă sunt un fenomen generalizat în Spania. În pofida faptului că s-a îmbunătățit în mod semnificativ în ultimul deceniu, rata părăsirii timpurii a școlii este cu mult peste media Uniunii. Ca și rezultatele școlare, aceasta variază semnificativ de la o regiune la alta și poate afecta egalitatea de șanse. Programele special concepute pentru a aborda aceste disparități au avut până acum doar un impact limitat. Pactul social și politic național privind educația, menit să asigure o reformă aprofundată a sistemului educațional, este încă în faza de

⁽¹⁾ Comisia Europeană (2018), Raportul pentru 2018 privind adecvarea pensiilor: adecvarea veniturilor persoanelor vârstnice din UE, situația actuală și cea viitoare, volumul I și volumul II, Raport comun elaborat de Comitetul pentru protecție socială (CPS) și de Comisia Europeană (DG EMPL), Oficiul de Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2018.

negociere. Între timp, dezvoltarea profesională a profesorilor trebuie sprijinită prin recurgerea într-o mai mică măsură la contracte de muncă temporare și prin alocarea unor resurse sporite pentru formarea profesorilor. În același timp, în special absolvenții de studii superioare au dificultăți în a-și găsi locuri de muncă stabile și adecvate pe piața forței de muncă. Intensificarea cooperării dintre instituțiile de învățământ și mediul de afaceri ar putea facilita accesul la piața forței de muncă al tinerilor absolvenți, oferind în același timp întreprinderilor competențele de care au nevoie pentru a-și îmbunătăți capacitatea de inovare. În acest context, propunerea privind o nouă strategie digitală națională recunoaște necesitatea îmbunătățirii competențelor digitale. Problemele sunt legate de numărul redus de specialiști din domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor, precum și de promovarea rolului sistemului de învățământ în dezvoltarea competențelor digitale. Îmbunătățirea competențelor digitale ale lucrătorilor ar permite, de asemenea, societăților spaniole să rămână competitive într-o economie din ce în ce mai digitalizată.

- (15) Disparitățile în materie de reglementări joacă și ele un rol în frânarea creșterii productivității întreprinderilor. În contextul actual, disparitățile în materie de reglementări și restricțiile care afectează mediul de afaceri contribuie la menținerea unor marje de profit ridicate, la reducerea mobilității geografice a întreprinderilor și a lucrătorilor, precum și la limitarea creșterii productivității. Legea privind unitatea pieței, care era menită să abordeze această problemă, a fost pusă doar parțial în aplicare. Trebuie să se asigure o mai bună monitorizare a punerii în aplicare a acestei legi la nivel regional și local și să se consolideze rolul conferințelor sectoriale. Legea respectivă a introdus principiul conform căruia respectarea anumitor cerințe într-o parte a teritoriului le va permite întreprinderilor să își desfășoare activitatea pe întregul teritoriu. Curtea Constituțională a emis câteva hotărâri în 2017 în care statuează că acest principiu este futil atâta vreme cât nu există standarde minime comune sau echivalente privind accesul la activitatea economică sau exercitarea acesteia. În lumina acestor decizii, stabilirea unor standarde comune sau echivalente convergente pe întregul teritoriu al Spaniei ar putea contribui la îndeplinirea obiectivelor legii în cauză. În plus, cooperarea dintre diferitele niveluri de guvernare ar trebui îmbunătățită în toate etapele punerii în aplicare, astfel încât să se contracareze cu mai mare eficacitate impactul negativ al fragmentării asupra întreprinderilor. Activitatea Comitetului pentru o mai bună legiferare, care a fost instituit pentru a asigura alinierea legislației la acquis-ul Uniunii în domeniul serviciilor, ar trebui să fie accelerată. Restricțiile care afectează anumite profesii reglementate, cum ar fi inginerii civili și arhitecții, au fost evidențiate și în pachetul „Servicii”, adoptat în ianuarie 2017, și nu s-a luat nicio măsură specifică până în prezent pentru a remedia această situație.
- (16) Pe un plan mai general, îmbunătățirea calității instituțiilor ar putea stimula încrederea în economia spaniolă și ar amplifica beneficiile generate de măsurile adoptate în vederea creșterii productivității. S-au înregistrat progrese în ceea ce privește transparența finanțării partidelor, declararea averilor și conflictele de interese. Mediul de afaceri a beneficiat, de asemenea, de progresele înregistrate în lupta împotriva corupției, deși există încă preocupări în acest domeniu. Percepția independenței sistemului judiciar în rândul cetățenilor și al întreprinderilor a cunoscut și ea o îmbunătățire. Se depun și ar trebui să se depună în continuare eforturi în vederea unei ameliorări sporite a eficacității sistemului de justiție. Deși s-au înregistrat unele progrese în acest domeniu vast, consolidarea încrederii în instituțiile de la toate nivelurile de guvernare reprezintă în continuare o provocare.
- (17) Consolidarea în continuare a infrastructurii de transporturi, energetice și de alimentare cu apă ar favoriza coeziunea teritorială, asigura o mai bună integrare pe piața comună și ar susține creșterea productivității. Conexiunile transfrontaliere ale rețelelor de transporturi și de energie, precum și ale infrastructurii de alimentare cu apă se confruntă cu deficite de investiții. S-ar putea asigura o utilizare mai bună a infrastructurii de transport feroviare de călători și de marfă. Ecarteramentele diferite care coexistă în Spania, Portugalia și Franța reprezintă un obstacol major în calea unei mai bune conectivități feroviare, deși au fost finalizate recent noi tronsoane care utilizează ecarteramentul standard prevalent la nivel internațional. Există lacune și în ceea ce privește legăturile feroviare de transport de marfă între principalele porturi de pe coasta Atlanticului și a Mediteranei și zonele industriale din interiorul țării. Conectivitatea insuficientă împiedică, de asemenea, integrarea mai strânsă pe piețele Uniunii ale electricității și gazelor naturale. Sunt necesare investiții suplimentare în infrastructură pentru a îmbunătăți gospodărirea apelor, de exemplu în ceea ce privește tratarea apelor uzate, reducerea pierderilor în rețea și îmbunătățirea alimentării cu apă. Acest lucru ar aduce Spaniei beneficii economice, sociale și de mediu.
- (18) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Spaniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Spaniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Spania, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (19) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

(¹) Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

- (20) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Spania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să asigure conformitatea cu Decizia (UE) 2017/984 a Consiliului de notificare în cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive, inclusiv prin măsuri de asigurare a respectării cadrelor fiscale și de achiziții publice la toate nivelurile de guvernare. După aceea, să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu depășește 0,6 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,65 % din PIB. Să utilizeze veniturile excepționale pentru a accelera reducerea ponderii datoriei publice în PIB.
2. Să se asigure că serviciile de ocupare a forței de muncă și de asistență socială sunt în măsură să ofere un sprijin eficace persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv printr-o mai bună cooperare cu angajatorii. Să încurajeze tranziția către contractele cu durată nedeterminată. Să îmbunătățească prestațiile familiale și să sporească eficacitatea sistemelor de garantare a unui venit prin soluționarea lacunelor în materie de acoperire, simplificând sistemul de scheme naționale și reducând disparitățile dintre regiuni în ceea ce privește condițiile de acces la acestea. Să reducă rata de părăsire timpurie a școlii și disparitățile între regiuni în ceea ce privește rezultatele școlare, în special printr-o mai bună sprijinire a studenților și a profesorilor.
3. Să sporească nivelul investițiilor publice în cercetare și inovare și să efectueze în mod sistematic evaluări ale politicilor de sprijin în acest domeniu pentru a asigura eficacitatea acestora. Să intensifice cooperarea dintre instituțiile de învățământ și întreprinderi în vederea atenuării necorelărilor existente între competențe și nevoile pieței forței de muncă. Să impulsioneze punerea în aplicare a Legii privind unitatea pieței prin luarea de măsuri care să garanteze că, la toate nivelurile de guvernare, normele care reglementează accesul la activitățile economice și exercitarea acestora, în special în sectorul serviciilor, sunt conforme cu principiile enunțate în legea în cauză și prin îmbunătățirea cooperării dintre administrații.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Franței pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Franței pentru 2018**

(2018/C 320/09)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Franța ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Franța ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandările 1 și 2.
- (3) Raportul de țară pentru Franța din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Franța în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Franța în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Franța se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, vulnerabilitățile sunt generate de nivelul ridicat al datoriei publice și de dinamica slabă a competitivității, în contextul unei creșteri slabe a productivității. Riscul de apariție a unor efecte adverse asupra economiei franceze și, având în vedere dimensiunea sa, a unor efecte de propagare negative asupra uniunii economice și monetare este deosebit de important.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (4) La 25 aprilie 2018, Franța și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În urma corectării durabile și la timp a deficitului excesiv și ca urmare a Deciziei (UE) 2018/924 a Consiliului ⁽²⁾ de abrogare a procedurii aplicabile deficitelor excesive, Franța face în prezent obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și al regulii tranzitorii privind datoria. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul intenționează să realizeze o îmbunătățire treptată a soldului bugetului general, de la - 2,6 % din PIB în 2017 la + 0,3 % din PIB în 2022. Nu se preconizează ca obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume un deficit structural de 0,4 % din PIB, să fie atins în perioada acoperită de Programul de stabilitate pentru 2018. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 97,0 % în 2017 la 89,2 % din PIB în 2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. În același timp, măsurile necesare pentru a sprijini țintele de deficit planificate în perioada de după 2019 nu au fost suficient detaliate.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat ca Franța să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽³⁾ nu depășește 1,2 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare obiectivul de a se ajunge la o orientare fiscal-bugetară care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice. În urma evaluării de către Comisie a solidității redresării din Franța în contextul avizului Comisiei privind proiectul de plan bugetar al Franței pentru 2018, acordându-se atenția cuvenită provocărilor legate de sustenabilitate, nu este necesar să se țină cont de niciun alt element în această privință. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul apariției în 2018 a unei abateri semnificative de la traiectoria de ajustare recomandată pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu.
- (8) În 2019, având în vedere ponderea de peste 60 % în PIB a datoriei publice a Franței și deviația PIB preconizată de 0,6 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ar trebui să nu depășească 1,4 %, în acord cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB care derivă din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, dacă nu se fac schimbări la nivel de politică, există riscul unei abateri semnificative de la acest obiectiv în 2019 și în anii 2018 și 2019 luate împreună. În absența unor evoluții contrare, se preconizează că Franța nu va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2018 și în 2019. În general, Consiliul este de părere că măsurile necesare pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere ar trebui luate începând din 2018. Ar fi prudent ca eventualele câștiguri excepționale să fie folosite pentru a reduce și mai mult ponderea datoriei publice în PIB.
- (9) Nivelul cheltuielilor publice din Franța este cel mai ridicat din Uniune. Se estimează că ponderea cheltuielilor va ajunge la 56,0 % din PIB în 2018, cu 10,6 puncte procentuale mai mult decât media Uniunii. Deși strategia de consolidare din ultimii ani a avut în general de câștigat de pe urma scăderii ratelor dobânzilor și a reducerii investițiilor publice, este puțin probabil ca acest context caracterizat de rate scăzute ale dobânzilor să dureze pe termen mediu, iar reducerea investițiilor productive ar putea afecta potențialul economic în viitor. Revizuirile cheltuielilor realizate începând din 2014 nu au avut drept rezultat economii semnificative, iar câștigurile de

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Decizia (UE) 2018/924 a Consiliului din 22 iunie 2018 de abrogare a Deciziei 2009/414/CE privind existența unui deficit excesiv în Franța (JO L 164, 29.6.2018, p. 44).

⁽³⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

eficiență au fost limitate din cauza lipsei unor măsuri de urmărire corespunzătoare și a nivelului scăzut de asumare a responsabilității politice. Cea mai recentă strategie de revizuire a cheltuielilor a fost abandonată și va fi înlocuită de programul Acțiune publică 2022 (*Action Publique 2022*), ale cărui principii sunt stabilite în mandatul acordat de guvern în octombrie 2017. Comitetul Acțiune publică 2022 (*Comité Action Publique 2022*) urmează să întocmească un raport înainte de vara anului 2018 și să analizeze ce măsuri trebuie adoptate. Cu toate acestea, nu au fost propuse încă măsuri clar specificate, iar noile economii preconizate în acest cadru vor fi realizate abia începând din 2020. Eforturile de a răspunde nevoilor actuale de consolidare fiscal-bugetară pe termen scurt și mediu ar putea beneficia de pe urma punerii în aplicare rapide a unor măsuri de reducere a cheltuielilor.

- (10) În prezent, în Franța coexistă 37 de sisteme diferite de pensii. Acestea vizează diferite grupuri de lucrători și funcționează conform unor seturi de norme diferite. Uniformizarea treptată a normelor ar îmbunătăți transparența sistemului, ar spori echitatea între generații și ar facilita mobilitatea forței de muncă. Armonizarea regulilor de calcul ar contribui, de asemenea, la îmbunătățirea controlului cheltuielilor publice. Deși se preconizează că reformele pensiilor care au fost deja adoptate vor reduce nivelul cheltuielilor publice cu pensiile pe termen lung, un sistem de pensii mai simplu și mai eficient ar genera economii suplimentare și ar contribui la reducerea riscurilor legate de sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu. Conform unui studiu recent efectuat de *La Fondation pour la recherche sur les administrations et les politiques publiques (iFRAP)*, alinierea diferitelor sisteme de pensii din sectorul public și din cel privat ar putea genera o reducere a cheltuielilor publice cu peste 5 miliarde EUR până în 2022.
- (11) Rata șomajului a scăzut de la 10,4 % în 2015 la 9,4 % în 2017 și se preconizează că va continua să scadă și mai mult în anii următori, în timp ce rata de ocupare a crescut, ajungând la 70,6 % în 2017. Cu toate acestea, condițiile de pe piața muncii pentru tineri, lucrătorii slab calificați și persoanele provenite dintr-un context de migrație (atât prima, cât și a doua generație) rămân relativ mai dificile. În 2017, numai 55,6 % dintre persoanele care s-au născut în afara UE (cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani) aveau un loc de muncă, cifră care este cu 17,0 puncte procentuale mai mică decât în cazul persoanelor născute în Franța. Locuitorii din zonele cele mai defavorizate (*Quartiers de la politique de la ville*), inclusiv persoanele provenite dintr-un context de migrație, se confruntă în continuare cu dificultăți pe piața muncii. În ciuda măsurilor de politică, impactul mediului socio-economic și al provenienței dintr-un context de migrație asupra performanței educaționale este relativ ridicat și reprezintă un obstacol în calea integrării pe piața muncii. Există, de asemenea, dovezi ale unor practici discriminatorii pe piața muncii. Oferirea unui sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv formare lingvistică, consiliere profesională intensivă și sprijin pentru recrutare, precum și luarea unor măsuri mai stricte pentru combaterea practicilor discriminatorii sunt esențiale pentru promovarea egalității de șanse pe piața muncii.
- (12) Legea din 2016 privind munca, modernizarea dialogului social și asigurarea unor parcursuri profesionale vizează îmbunătățirea capacității de adaptare a întreprinderilor la ciclurile economice și reducerea proporției lucrătorilor cu contracte temporare. Deși crește numărul persoanelor recrutate pe baza unor contracte pe durată nedeterminată, segmentarea pieței muncii reprezintă în continuare o provocare și ar trebui încurajată tranziția către mai multe forme de muncă pe durată nedeterminată. În acest context, este important să se finalizeze punerea în aplicare a programului ambițios de reforme aflat în curs, care include reforma recent adoptată a legii muncii, restructurarea preconizată a sistemului ajutoarelor de șomaj și reforma sistemului de educație și formare profesională, inclusiv a ucenicilor.
- (13) Punerea în aplicare progresivă a măsurilor de reducere a sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă a dus la îmbunătățirea competitivității prin costuri a Franței, începând din 2013, însă pierderile acumulate anterior nu au fost încă pe deplin recuperate. Raportat la salariul mediu, în 2016, rata contribuțiilor sociale ale angajatorilor în Franța, exprimată ca parte din costurile totale cu forța de muncă, se număra încă printre cele mai ridicate din Uniune. Măsurile de politică aplicate în prezent pentru reducerea costurilor cu forța de muncă ar trebui să fie consolidate și îmbunătățite în continuare începând din 2019, prin transformarea anunțată a creditului fiscal pentru competitivitate și ocuparea forței de muncă (CICE) într-o reducere generalizată a contribuțiilor sociale pentru angajatori și prin introducerea unor reduceri suplimentare pentru salariile mai reduse, pentru a favoriza ocuparea forței de muncă în rândul persoanelor cu un nivel scăzut de calificare.
- (14) Din 2013, salariul minim în Franța a respectat normele de indexare aplicabile, fără nicio majorare *ad hoc*. Prin urmare, salariul minim a crescut într-un ritm mai lent decât salariile de referință (1,23 % în 2017, comparativ cu 1,31 % pentru salariul mediu), în contextul inflației slabe și al creșterii modeste a salariilor. Deși salariul minim este mare comparativ cu salariul mediu, după criteriile internaționale, costul forței de muncă la salariul minim a fost redus semnificativ prin reducerea contribuțiilor sociale. Aceste reduceri vor fi intensificate și se vor aplica permanent din 2019. Indexarea salariului minim este importantă pentru a menține puterea de cumpărare a lucrătorilor, însă mecanismul actual (unic în Uniune) ar putea limita ajustarea salariilor la situațiile în care se schimbă condițiile, cu posibile consecințe negative asupra competitivității. Un grup de experți independenți evaluează anual salariul minim și formulează avize fără caracter obligatoriu cu privire la evoluția acestuia. În 2017, grupul a recomandat revizuirea regulii de indexare, propunând de exemplu ca aceasta să țină cont numai de inflație.

- (15) Actualul sistem de educație și formare profesională inițială nu sprijină în mod suficient integrarea pe piața muncii, în special din cauză că o mare parte dintre tineri sunt orientați către parcursuri cu perspective de angajare limitate. În plus, elevii și studenții francezi înscriși în sistemul de educație și formare profesională au rezultate școlare cu mult sub media Uniunii, în timp ce cei care urmează învățământul general au rezultate mult mai bune. În acest context, măsurile de promovare a ucenicilor, care oferă perspective mai bune de angajare, alături de măsurile de îmbunătățire a rezultatelor școlare sunt esențiale pentru a sprijini ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și pentru a promova egalitatea de șanse. Este important, în același timp, să se îmbunătățească accesul la formarea continuă pentru lucrătorii slab calificați și persoanele în căutarea unui loc de muncă și să se promoveze obținerea de calificări superioare, cu ajutorul unei orientări adecvate în materie de formare. Ținând seama de aceste provocări și, în special, de necesitatea de a îmbunătăți guvernanta sistemului și de a asigura calitatea și relevanța acestuia pentru piața muncii, precum și de a asigura accesul la formare și tranzițiile pe piața forței de muncă, guvernul a prezentat, la 27 aprilie 2018, un proiect de lege care reformează uceniile și sistemul de educație și formare profesională continuă. În plus, Programul național de reformă pentru 2018 confirmă intenția de a pune în aplicare un plan de investiții în valoare de 14 miliarde EUR pentru competențe și deschide calea spre o reformă complementară a sistemului școlar de educație profesională inițială.
- (16) În general, sistemul de protecție socială are rezultate bune. Inegalitățile veniturilor după transferuri sunt sub media Uniunii și, în ciuda unei creșteri recente, numărul de persoane expuse la riscul de sărăcie și de excludere socială rămâne relativ scăzut. Cu toate acestea, anumite grupuri, în special familiile monoparentale, persoanele care nu s-au născut în Uniune și persoanele care locuiesc în zone urbane defavorizate, se confruntă cu un risc mai ridicat de sărăcie. Există în continuare motive de îngrijorare în ceea ce privește accesul la locuințe adecvate pentru persoanele care trăiesc în condiții de sărăcie. Cu toate că s-au realizat recent unele îmbunătățiri, anumite zone se confruntă în continuare cu lipsa locuințelor sociale.
- (17) În ciuda reformelor în curs care vizează reducerea sarcinii fiscale asupra întreprinderilor și sprijinirea investițiilor productive, sistemul fiscal francez este în continuare caracterizat de un nivel ridicat de complexitate, cheltuielile fiscale, taxele și impozitele ineficiente și impozitele pe producție constituind în continuare obstacole în calea bunei funcționări a mediului de afaceri. Din cauza numărului mare de cheltuieli fiscale (credite fiscale, scutiri, reduceri fiscale), întreprinderile, în special IMM-urile, trebuie să suporte sarcini suplimentare, care se traduc prin costuri mai mari de asigurare a conformității și incertitudine. Acestea creează, de asemenea, costuri de control suplimentare pentru administrația fiscală. În temeiul legii bugetului pentru 2018, cheltuielile fiscale vor continua să crească, atât ca număr, cât și ca valoare și se preconizează că vor ajunge la 99,8 miliarde EUR în 2018 (4,2 % din PIB în 2018), comparativ cu 93 de miliarde EUR în 2017. În plus, au fost identificate aproximativ 192 de taxe și impozite care generează venituri scăzute (sub 150 de milioane EUR pe an), dar numai foarte puține dintre acestea au fost eliminate începând din 2014 ⁽¹⁾. În sfârșit, în raport cu alte state membre ale Uniunii, Franța aplică impozite foarte ridicate pe producție ⁽²⁾ (3,1 % din PIB în 2016), constând în principal din impozite pe capital și pe veniturile salariale, pe care întreprinderile le suportă ca urmare a activității lor de producție și indiferent de performanțele lor economice.
- (18) Serviciile de piață au reprezentat peste 50 % din valoarea adăugată, 40 % din ocuparea forței de muncă și 20 % din valoarea adăugată a exporturilor industriei prelucrătoare în 2016. Cu toate acestea, deși concurența în sectorul serviciilor de piață are un impact la nivelul întregii economii, aceasta este încă împiedicată de cerințe de reglementare și de sarcini administrative care afectează totodată și capacitatea firmelor de a se dezvolta. Dacă sunt suficient de ambițioase și dacă sunt puse în aplicare pe deplin, reformele în domeniul serviciilor ar putea avea un impact economic pozitiv semnificativ. În stabilirea priorităților pentru eforturile de reformă, este important să se țină seama de importanța și de performanțele economice ale diferitelor subsectoare de servicii. O abordare bazată pe indicatori pentru identificarea reformelor prioritare în sectoarele serviciilor evidențiază o serie de servicii pentru întreprinderi (activități de arhitectură și inginerie, activități juridice și de contabilitate, servicii administrative și de sprijin), precum și comerțul cu amănuntul, cazarea, serviciile de alimentație și sănătatea. În domeniul specific al serviciilor profesionale, Legea privind creșterea economică, activitatea și egalitatea de șanse (așa-numita „Lege Macron”) din 6 august 2015 a redus restricțiile pentru un număr limitat de profesii, în special profesiile juridice. Mai este însă loc pentru reforme suplimentare în serviciile profesionale. Noi reforme ar putea viza anumite restricții de acces și de exercitare a activității (de exemplu, rezervarea activităților, restricții în ceea ce privește drepturile de vot și acționariatul, restricții multidisciplinare și *numerus clausus*), care sunt considerate excesive. Printre reformele care vizează principalele obstacole în calea dezvoltării firmelor s-ar putea număra înlăturarea efectelor de prag generate de criteriile legate de dimensiune prevăzute în reglementări și reducerea sarcinii administrative asupra întreprinderilor. În sfârșit, o mai bună acoperire de bandă largă rapidă ar permite consolidarea capacității Franței de a beneficia de avantajele economiei digitale.
- (19) În conformitate cu Tabloul de bord european privind inovarea, performanțele Franței în materie de inovare rămân sub nivelul statelor membre ale Uniunii considerate lideri ai inovării, în ciuda faptului că se acordă sprijin public la un nivel relativ ridicat. Ar trebui să se îmbunătățească, în special, eficiența sistemelor de sprijin public, inclusiv creditele fiscale pentru cercetare și dezvoltare (*Crédit d'Impôt Recherche*) pentru a stimula obținerea de

⁽¹⁾ Inspection Générale des Finances (2014), *Les taxes à faible rendement*.

⁽²⁾ Impozitele pe producție au sensul de „alte impozite pe producție”, potrivit EUROSTAT (categoria D29).

rezultate mai bune în materie de inovare. În acest sens, trebuie să se țină seama de rezultatele evaluărilor în curs pentru îmbunătățirea modului în care este conceput sprijinul public pentru inovare. Transferul de cunoștințe între cercetarea publică și întreprinderi constituie în continuare o provocare, ceea ce limitează exploatarea comercială a rezultatelor cercetării. În comparație cu alte state membre ale Uniunii, Franța are performanțe slabe în ceea ce privește publicațiile elaborate în comun de sectorul public și cel privat și cercetarea și dezvoltarea publică finanțată de întreprinderi. Mecanismele de transfer între mediul academic și industrie ar putea fi consolidate prin simplificarea cercetării în parteneriat și prin stimularea mobilității cercetătorilor.

- (20) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Franței, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Franței în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Franța, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (21) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.
- (22) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Franța să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 1,4 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să utilizeze veniturile excepționale pentru a accelera reducerea ponderii datoriei publice în PIB. Să pună în aplicare măsuri de reducere a cheltuielilor în 2018 și să specifice pe deplin obiectivele și noile măsuri necesare în contextul programului *Action Publique 2022*, astfel încât acestea să se traducă în măsuri concrete de reducere a cheltuielilor și câștiguri de eficiență în bugetul pentru 2019. Să uniformizeze treptat regulile aplicabile diferitelor regimuri de pensii pentru ca acestea să devină mai echitabile și mai sustenabile.
2. Să continue reformele sistemului de educație și formare profesională, astfel încât să consolideze relevanța acestuia pentru piața muncii, și să îmbunătățească accesul la formare, în special pentru lucrătorii slab calificați și persoanele în căutarea unui loc de muncă. Să promoveze egalitatea de șanse și accesul la piața muncii, inclusiv pentru persoanele provenite dintr-un context de migrație și pentru persoanele care trăiesc în zone defavorizate. Să se asigure că evoluțiile salariului minim sunt compatibile cu crearea de locuri de muncă și cu stimularea competitivității.
3. Să simplifice sistemul fiscal, prin limitarea utilizării cheltuielilor fiscale, prin eliminarea taxelor și a impozitelor ineficiente și prin reducerea impozitelor pe producție percepute de la societăți. Să reducă sarcina administrativă și de reglementare pentru a spori concurența în sectorul serviciilor și a stimula dezvoltarea firmelor. Să intensifice eforturile de îmbunătățire a performanțelor sistemului de inovare, în special prin îmbunătățirea eficienței sistemelor de sprijin public și prin consolidarea transferului de cunoștințe între instituturile publice de cercetare și întreprinderi.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Croației pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2018**

(2018/C 320/10)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Croația ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară pentru Croația din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor adoptate în anii anteriori, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Croația se confruntă în continuare cu dezechilibre macroeconomice excesive, care sunt însă în scădere. Vulnerabilitățile sunt legate de nivelurile încă ridicate ale datoriei publice, private și externe, toate acestea fiind denumite în mare parte în monedă străină. Nivelul creditelor neperformante rămâne ridicat, în special în cazul societăților nefinanciare. Creșterea potențială a Croației rămâne insuficientă pentru a permite o ajustare durabilă și s-au realizat, în general, puține progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor de politică menite să abordeze nivelul redus de utilizare a forței de muncă și creșterea lentă a productivității, care sunt probleme cronice. Competitivitatea și investițiile sunt în continuare îngreunate de un mediu de afaceri restrictiv, iar fragmentarea administrației publice afectează eficiența serviciilor publice.
- (3) La 26 aprilie 2018, Croația și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 41.

- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernanta economică.
- (5) În prezent, Croația se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și face obiectul regulii privind datoria. Pornind de la un excedent bugetar de 0,8 % din PIB în 2017, în Programul de convergență pentru 2018 se preconizează că soldul global va ajunge la un deficit de 0,5 % din PIB în 2018, pentru ca apoi să înregistreze o îmbunătățire treptată și să ajungă la un excedent de 0,5 % din PIB în 2021. Se preconizează că se va depăși în continuare obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1,75 % din PIB – pe întreaga perioadă de programare. În conformitate cu Programul de convergență pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 78,0 % din PIB în 2017 la 75,1 % din PIB în 2018 și va continua să scadă, ajungând la 65,9 % în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare respective este plauzibil. Cu toate acestea, obiectivele bugetare planificate par precaute. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul bugetului general va fi de 0,7 % din PIB în 2018 și, respectiv, 0,8 % din PIB în 2019.
- (6) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Croației să se mențină la nivelul obiectivului său bugetar pe termen mediu în 2018. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va fi de – 0,3 % din PIB în 2018 și de – 0,6 % din PIB în 2019, rămânând astfel la un nivel peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Se preconizează că Croația va respecta regula privind datoria în 2018 și în 2019. În ansamblu, Consiliul estimează că Croația va respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și în 2019.
- (7) S-a întârziat foarte mult adoptarea planificată a legislației-cheie care vizează îmbunătățirea cadrului fiscal-bugetar al Croației. Din cauza deficiențelor de concepție ale regulilor fiscale numerice, aceste reguli sunt ineficace pentru planificarea politicii fiscal-bugetare, iar Comisia pentru politica fiscal-bugetară, în calitate de organism independent, are în continuare un rol slab. Având în vedere nivelul încă ridicat al datoriei publice în Croația și expunerea țării la riscuri valutare, practicile de bună gestionare a datoriei rămân esențiale. În 2017, a fost consolidată funcția de gestionare a datoriei și a fost elaborată o strategie de gestionare a datoriei, care trebuie actualizată periodic. A fost amânată introducerea unui impozit pe clădiri, pentru care legea a fost deja adoptată, fără a se indica dacă și când se va pune în aplicare acest impozit. De aceea, veniturile din impozitarea recurentă a bunurilor imobile reprezintă în continuare o parte redusă din veniturile Croației. Datorită unui impozit recurent pe clădiri, colectarea veniturilor ar fi, în ansamblu, mai favorabilă creșterii. Acesta ar asigura, în același timp, o sursă de venit stabilă și previzibilă pentru unitățile administrației locale.
- (8) Piața forței de muncă din Croația a continuat să se redreseze în 2017. Cu toate acestea, rata ocupării forței de muncă și rata de activitate sunt în continuare mult sub media Uniunii, ceea ce afectează potențialul de creștere. În prezent, vârsta legală de pensionare este de 62 de ani pentru femei și 65 de ani pentru bărbați. Convergența și creșterea vârstelor legale de pensionare este lentă, vârsta de pensionare pentru ambele sexe urmând să ajungă la 67 de ani abia în 2038. În plus, lucrătorii în vârstă pot beneficia de numeroase posibilități de pensionare anticipată, iar sistemul de pensii cuprinde o serie de scheme speciale care oferă condiții de pensionare mai avantajoase. Responsabilitățile de îngrijire care revin femeilor contribuie, la rândul lor, la participarea redusă a femeilor pe piața muncii. Ca urmare, durata medie a vieții active a femeilor este redusă, fapt care reduce adecvarea pensiilor actuale și viitoare și generează riscuri de sărăcie la bătrânețe. Nu au fost puse încă în aplicare măsurile anunțate care vizează încurajarea vieții active până la o vârstă mai înaintată.
- (9) Deși în Croația există structura necesară dialogului social, interacțiunea efectivă dintre autorități și părțile interesate în procesul de elaborare a politicilor este redusă și s-a limitat în general la furnizarea de feedback scris cu privire la măsurile propuse de guvern. În plus, fragmentarea sindicatelor limitează capacitatea generală a acestora de a se angaja în dialogul social.
- (10) În ciuda îmbunătățirilor recente, proporția populației expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială rămâne ridicată și există disparități teritoriale pronunțate între județe. Persoanele în vârstă, lucrătorii slab calificați și persoanele cu handicap sunt afectate în mod deosebit. Sistemul de protecție socială prezintă deficiențe care

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

afectează eficacitatea și echitatea acestuia. Prestațiile sociale au o capacitate limitată de reducere a sărăciei. Lipsa de coordonare între instituții și capacitatea bugetară mai redusă a administrațiilor publice locale mai sărace duc la furnizarea inegală a prestațiilor sociale.

- (11) Rezultatele Croației sunt sub media Uniunii în ceea ce privește investițiile în educație, educația și îngrijirea copiilor preșcolari, competențele de bază, rata de absolvire a învățământului terțiar și relevanța pe piața muncii a educației și a formării profesionale. Croația a demarat punerea în aplicare a mai multor reforme prezentate în strategia privind educația, știința și tehnologia. Reforma programelor școlare ar putea avea un impact pozitiv asupra calității educației în Croația dacă este pusă în aplicare pe deplin și în mod coerent cu alte măsuri din cadrul strategiei. Relevanța pe piața muncii a programelor de educație și formare profesională pare a fi limitată, după cum sugerează faptul că peste jumătate din șomerii înregistrați sunt absolvenți ai unor programe de educație și formare profesională. Este nevoie de o mai bună coordonare între autoritățile publice și angajatori pentru identificarea nevoilor în materie de competențe. Sistemul de educație pentru adulți, menit să contribuie la integrarea pe piața muncii, este caracterizat de un număr mare de furnizori răspândiți în mod inegal pe teritoriul țării, iar programele de învățare nu sunt evaluate în mod corespunzător. Participarea la formele de educație pentru adulți și la programele educaționale oferite ca parte a măsurilor de politică active pe piața muncii este extrem de scăzută.
- (12) Fragmentarea teritorială a administrației publice din Croația și nivelul ridicat de repartizare a competențelor între nivelurile de guvernare au un efect negativ asupra eficienței furnizării serviciilor publice și a cheltuielilor publice. Multe unități locale de mici dimensiuni nu dispun de capacitatea financiară și administrativă adecvată pentru a îndeplini funcții descentralizate. Conform indicatorilor care măsoară eficiența administrației publice, performanțele țării sunt sub media Uniunii, ceea ce împiedică elaborarea și punerea în aplicare a politicilor publice și utilizarea mai eficientă a fondurilor structurale și de investiții europene. Reducerea programată a numărului de sucursale locale ale administrației centrale și raționalizarea sistemului agențiilor de stat au fost din nou amânate. Lipsa de coerență a cadrelor de stabilire a salariilor în sectorul administrației publice și al serviciilor publice reprezintă un obstacol în calea asigurării egalității de tratament și a controlării de către guvern a cheltuielilor salariale din sectorul public. Legislația planificată în vederea armonizării acestor cadre a fost amânată din nou până la jumătatea anului 2018. Autoritățile au luat primele măsuri de integrare a anumitor funcții la nivelul mai multor spitale, astfel încât să se îmbunătățească eficiența furnizării serviciilor și accesul la asistența medicală. Cu toate acestea, un model ineficace de finanțare a sistemului de sănătate duce la acumularea de datorii, legate în special de serviciile spitalicești.
- (13) Întreprinderile deținute de stat își mențin o prezență importantă în economie. Măsurile de îmbunătățire a guvernanței acestora au avansat încet, întreprinderile respective continuând să funcționeze la niveluri scăzute de productivitate și de rentabilitate. Au fost adoptate noi acte legislative care reglementează gestionarea și cesionarea activelor de stat.
- (14) În noiembrie 2017 s-a finalizat o evaluare independentă a calității activelor Băncii Croate pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Având în vedere importanța băncii pentru punerea în aplicare a instrumentelor financiare ale Uniunii și a Planului de investiții pentru Europa, precum și activitățile sale din ce în ce mai importante de acordare de împrumuturi directe, constatările desprinse în urma evaluării ar trebui să fie utilizate pentru consolidarea cadrului de supraveghere și de reglementare al băncii, precum și a guvernanței sale.
- (15) Sarcina administrativă și taxele parafiscale continuă să afecteze mediul de afaceri. S-au realizat progrese constante, dar lente în ceea ce privește reducerea sarcinii administrative. Reducerea taxelor parafiscale a fost limitată, iar nivelul de transparență este scăzut, întrucât nu au fost realizate nici actualizările periodice ale registrului, nici evaluări ale impactului reducerilor planificate.
- (16) Planul de acțiune anticorupție pentru perioada 2017-2018 trebuie să fie pe deplin pus în aplicare pentru a se realiza obiectivele strategiei anticorupție aferente perioadei 2015-2020. Sunt necesare în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește mai multe elemente esențiale, în special declararea averilor și a conflictelor de interese, sensibilizarea cu privire la canalele de raportare pentru avertizarea în interes public și un control eficace al riscurilor în achizițiile publice, care rămân vulnerabile la corupție din cauza proporției mari a contractelor „in-house” atribuite de entitățile deținute de stat.
- (17) Reglementările restrictive pe piețele de bunuri și servicii, în special numărul mare de profesii excesiv reglementate, afectează concurența. Reducerea reglementării a fost lentă, în contextul rezistenței puternice din partea grupurilor de interese.
- (18) Procedurile judiciare lungi și volumul considerabil de cauze nesoluționate aflate pe rolul instanțelor continuă să afecteze calitatea și eficiența sistemului judiciar și, în consecință, mediul de afaceri. Scăderea observată a volumului de cauze nesoluționate s-a datorat în principal unui număr mai mic de cauze noi, mai degrabă decât soluționării mai rapide a cauzelor. Deși s-au realizat unele îmbunătățiri, comunicarea electronică este în continuare prea puțin utilizată în procedurile judiciare și de insolvență.

- (19) Măsuri specifice de reformare a sistemului național de știință și inovare sunt în curs de elaborare în cadrul strategiei de specializare inteligentă a Croației. Responsabilitățile în materie de politici menite să sprijine știința și inovarea par neordonate, ceea ce slăbește punerea în aplicare a strategiei de politică. De asemenea, marile universități se confruntă cu un grad ridicat de fragmentare a structurilor de guvernare și cu norme administrative rigide. Cooperarea dintre instituțiile de cercetare și mediul de afaceri este insuficientă. Nu există o monitorizare și o evaluare sistematică a impactului politicilor de cercetare și inovare existente, ceea ce împiedică stabilirea în mod corespunzător a priorităților. Sistemul de învățământ terțiar ar putea beneficia de stimulente care să încurajeze calitatea și relevanța acestuia pentru piața muncii.
- (20) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Croației, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Croației în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernării economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Croația, ci și de măsura în care acestea sunt conforme cu normele și orientările Uniunii.
- (21) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și consideră ⁽¹⁾ că este de așteptat ca Croația să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere.
- (22) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Croația să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cadrul bugetar, inclusiv prin consolidarea mandatului și a independenței Comisiei pentru politica fiscal-bugetară. Să introducă un impozit recurent pe clădiri.
2. Să descurajeze pensionarea anticipată, să accelereze procesul de tranziție către creșterea vârstei legale de pensionare și să alinieze dispozițiile privind pensiile pentru anumite categorii la normele sistemului general de pensii. Să pună în aplicare reforma sistemului de educație și formare pentru a îmbunătăți calitatea și relevanța acestuia pentru piața muncii, atât pentru tineri, cât și pentru adulți. Să consolideze prestațiile sociale și să asigure îmbunătățirea capacității acestora de a reduce sărăcia.
3. Să reducă fragmentarea teritorială a administrației publice, să raționalizeze repartizarea funcțională a competențelor și să consolideze capacitatea de elaborare și punere în aplicare a politicilor publice. Să introducă, în consultare cu partenerii sociali, cadre armonizate de stabilire a salariilor în sectorul administrației publice și al serviciilor publice.
4. Să îmbunătățească guvernarea corporativă a întreprinderilor de stat și să accelereze vânzarea întreprinderilor de stat și a activelor neproductive. Să reducă în mod semnificativ sarcina asupra întreprinderilor care decurge din taxele parafiscale și din cerințele administrative și legislative greoaie. Să sporească gradul de concurență în domeniul serviciilor pentru întreprinderi și al profesiilor reglementate. Să reducă durata procedurilor judiciare și să îmbunătățească comunicarea electronică în instanțe.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Italiei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Italiei pentru 2018**

(2018/C 320/11)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Italia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Italia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos.
- (3) Raportul de țară pentru 2018 privind Italia a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Italia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Italia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Italia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. În particular, nivelul ridicat al datoriei publice și dinamica slabă pe o perioadă îndelungată a productivității implică riscuri cu relevanță transfrontalieră, în contextul unui volum ridicat, dar în scădere, al creditelor neperformante și al unui nivel ridicat al șomajului, dar aflat, totuși, în scădere. Este deosebit de important să se ia măsuri pentru reducerea riscului apariției unor efecte negative asupra economiei italiene și a uniunii economice și monetare, având în vedere dimensiunea economiei Italiei și relevanța transfrontalieră a acestora.

- (4) La 16 mai 2018, Italia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Italia se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și face obiectul regulii privind datoria. Programul de stabilitate pentru 2018, transmis de guvernul anterior, se bazează pe ipoteza că legislația actuală nu va fi modificată. Autoritățile italiene anticipează o îmbunătățire a deficitului global de la 2,3 % din PIB în 2017 la 1,6 % din PIB în 2018 și, respectiv, la 0,8 % din PIB în 2019, urmând să se ajungă în 2020 la o poziție bugetară echilibrată în linii mari. Obiectivul bugetar pe termen mediu, stabilit la o poziție bugetară echilibrată în termeni structurali, este preconizat să fie atins până în 2020 și menținut în 2021, în timp ce soldul structural recalculat ⁽²⁾ indică un deficit structural mic (0,2 % din PIB) în ambii ani. În Programul de stabilitate pentru 2018 se preconizează că, după ce a înregistrat o ușoară scădere în 2017 (până la 131,8 % din PIB, de la 132,0 % în 2016), ponderea datoriei publice în PIB va scădea cu un punct procentual din PIB până la 130,8 % în 2018, ajungând la 122,0 % în 2021, printre altele datorită veniturilor preconizate din privatizări, care se vor ridica la 0,3 % pe an în perioada 2018-2020. Cu toate acestea, obiectivele în materie de privatizare nu au fost atinse în ultimii ani. În ipoteza menținerii politicilor actuale, previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 anticipează pentru 2019 o creștere mai mică a PIB-ului real și un deficit mai mare decât valorile prevăzute în Programul de stabilitate pentru 2018. De fapt, previziunile Comisiei nu includ o majorare a TVA-ului (de 0,7 % din PIB), adoptată cu titlu de „clauză de salvagardare” pentru atingerea obiectivelor bugetare în 2019.
- (7) La 23 mai 2018, Comisia a emis un raport elaborat în conformitate cu articolul 126 alineatul (3) din TFUE, ca urmare a nerespectării la prima vedere de către Italia a regulii privind datoria în 2016 și 2017. În urma evaluării tuturor factorilor relevanți, raportul concluzionează că regula privind datoria, astfel cum este definită în tratat și în Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ⁽³⁾, ar trebui considerată ca fiind respectată la momentul respectiv și că, în consecință, inițierea unei proceduri aplicabile deficitelor excesive nu este justificată, având în vedere în special respectarea *ex post* de către Italia a componentei preventive în 2017. Comisia va reexamina conformitatea pe baza datelor *ex post* pentru 2018 care urmează să fie notificate în primăvara anului 2019.
- (8) Din Programul de stabilitate pentru 2018 reiese faptul că impactul bugetar al aflului excepțional de refugiați și al măsurilor de protecție împotriva riscurilor seismice este semnificativ, prezentându-se dovezi adecvate privind amploarea și natura acestor costuri bugetare suplimentare. Conform Comisiei, cheltuielile eligibile suplimentare din 2017 s-au ridicat la 0,16 % din PIB pentru afluxul excepțional de refugiați și la 0,19 % din PIB pentru măsurile de protecție împotriva riscurilor seismice. Dispozițiile articolului 5 alineatul (1) și ale articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 sunt aplicabile acestor cheltuieli suplimentare, întrucât fluxul de refugiați și riscurile seismice constituie evenimente neobișnuite, al căror impact asupra finanțelor publice ale Italiei este important, iar sustenabilitatea finanțelor publice nu ar fi compromisă în cazul unei abateri temporare de la traiectoria de ajustare stabilită pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu. Prin urmare, ajustarea necesară în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu pentru 2017 a fost redusă pentru a se lua în calcul aceste costuri suplimentare.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare, recalculat de Comisie folosind metodologia convenită de comun acord.

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6).

- (9) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Italiei să se asigure că rata de reducere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽¹⁾ va fi de cel puțin 0,2 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare obiectivul de a realiza o orientare fiscală care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice. Ca urmare a evaluării de către Comisie a solidității redresării din Italia, evaluare efectuată, acordând importanța cuvenită provocărilor legate de sustenabilitate, în contextul avizului său privind proiectul de plan bugetar al Italiei pentru 2018, este necesar un efort structural bugetar de cel puțin 0,3 % din PIB pentru 2018, fără nicio marjă suplimentară de abatere timp de un an. Aceasta corespunde unei rate de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de maximum 0,5 %. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018 și având în vedere evaluarea globală, există riscul să apară o abatere semnificativă de la traiectoria de ajustare recomandată în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu în 2018.
- (10) În 2019, având în vedere faptul că ponderea datoriei publice a Italiei este de peste 60 % din PIB, iar deviația estimată a PIB-ului este de 0,5 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 0,1 %, în conformitate cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB rezultată din matricea de cerințe din cadrul Pactului de stabilitate și de creștere. Dacă nu se fac schimbări la nivel de politică, există riscul unei abateri semnificative de la această cerință în 2019 și în anii 2018 și 2019 luați împreună. La prima vedere, nu este de așteptat ca Italia să respecte regula privind datoria în 2018 și în 2019. În plus, rata datoriei publice a Italiei este ridicată, situându-se la circa 130 % din PIB, ceea ce presupune alocarea unor resurse considerabile pentru acoperirea costurilor cu serviciul datoriei, în detrimentul elementelor care stimulează într-o mai mare măsură creșterea, cum ar fi educația, inovațiile și infrastructura. În ansamblu, Consiliul este de părere că în 2018 ar trebui luate măsurile necesare care să asigure respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere. Ar fi prudent ca orice câștig excepțional să fie utilizat pentru reducerea nivelului datoriei publice.
- (11) Cheltuielile cu pensiile pentru limită de vârstă se situează în Italia la circa 15 % din PIB, fiind printre cele mai ridicate din Uniune. Datoriile implicite care decurg din îmbătrânirea populației au fost reduse de reformele pensiilor din trecut, ceea ce a ameliorat sustenabilitatea pe termen lung a Italiei, inclusiv prin corelarea treptată a vârstei de pensionare cu speranța de viață. Cu toate acestea, atât bugetul din 2017, cât și cel din 2018 au inclus dispoziții care au anulat parțial aceste reforme. Proporția populației în vârstă de peste 65 de ani din Italia este mai mare decât media Uniunii. Se preconizează că acest decalaj se va mări în timp, făcând să crească rata persoanelor dependente din cauza vârstei. În consecință, se preconizează creșterea pe termen mediu a cheltuielilor cu pensiile. Proporția mare a cheltuielilor cu pensiile pentru limită de vârstă în cheltuielile publice conduce, de asemenea, la limitarea altor cheltuieli sociale, inclusiv a celor destinate combaterii sărăciei, precum și a cheltuielilor de natură să stimuleze creșterea economică, cum ar fi cele pentru educație, a căror proporție în cheltuielile totale este în scădere de la începutul anilor 2000. Fără a fi afectate principiile echității și proporționalității, s-ar putea realiza economii considerabile intervenind asupra drepturilor de pensie ridicate care nu corespund unor contribuții pe măsură.
- (12) Sistemul fiscal al Italiei solicită foarte mult capitalul și forța de muncă, ceea ce are efecte negative asupra creșterii economice. În pofida extinderii recente a stimulentei fiscale specifice, sarcina fiscală asupra factorilor de producție este printre cele mai ridicate din Uniune, ceea ce descurajează investițiile și ocuparea forței de muncă. Există suficientă marjă ca această sarcină fiscală să fie redusă într-un mod care să nu afecteze bugetul, și anume prin deplasarea sa către baze de impozitare mai puțin dăunătoare creșterii, cum ar fi proprietățile și consumul. Impozitul recurent pe proprietate pentru prima locuință a fost eliminat în 2015, inclusiv pentru gospodăriile mai bogate. În plus, valorile cadastrale ale proprietăților sunt în mare măsură depășite, iar reforma menită să le alinieze cu valorile actuale ale pieței nu a fost încă demarată. Numărul și volumul cheltuielilor fiscale, în special în cazul ratelor reduse ale taxei pe valoarea adăugată, sunt deosebit de mari, iar raționalizarea acestora a fost amânată din nou, în pofida faptului că este obligatorie în temeiul legislației naționale. Există, de asemenea, marjă de manevră pentru reducerea sarcinii asupra întreprinderilor și a gospodăriilor care respectă legislația, prin reducerea complexității codului fiscal și prin creșterea nivelului general de respectare a obligațiilor fiscale. Extinderea până în 2019 a facturării electronice obligatorii la toate tranzacțiile din sectorul privat este un pas înainte în această direcție. Cu toate acestea, pragurile legale pentru plățile în numerar au fost majorate, ceea ce ar putea descuraja utilizarea plăților electronice, a căror natură obligatorie ar putea ameliora respectarea obligațiilor fiscale. Institutul național de statistică din Italia estimează că economia subterană reprezenta aproximativ 12,6 % din PIB în 2015, dar nu a fost planificată nicio acțiune strategică pentru a aborda această provocare. Circa 15,9 % din totalul ocupării forței de muncă este parțial sau integral nedeclarat, iar în anumite sectoare valorile maxime se apropie de 50 %.

(1) Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (13) Investițiile au înregistrat scăderi rapide în cursul crizei și nu au revenit încă la nivelul din 2007. Nivelul investițiilor a crescut în 2017, dar rămâne scăzut în comparație cu alte țări ale Uniunii. Investițiile private au fost deosebit de scăzute, acestea fiind împiedicate de factori structurali. Printre aceștia se numără un mediu de afaceri mai puțin favorabil, constrângeri financiare legate de piețele de capital subdezvoltate, creditarea bancară deficitară și lipsa persoanelor cu înaltă calificare, provocată, printre altele, de „exodul creierelor” și de nivelul limitat al învățării pe tot parcursul vieții. Activele necorporale, cum ar fi cercetarea și dezvoltarea, inovarea și formarea lucrătorilor, sunt esențiale pentru productivitate și creșterea economică și pot contribui la explicarea diferențelor de productivitate dintre țări. Cu toate acestea, investițiile în astfel de active rămân inferioare mediei din Uniune. Această situație se datorează numărului mare de microîntreprinderi, lipsei specializării Italiei în sectoarele bazate pe cunoaștere, lacunelor în materie de digitalizare și de competențe digitale. În același timp, cheltuielile publice globale cu cercetarea și dezvoltarea au fost reduse. Finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii continuă să depindă în mare măsură de sectorul bancar, iar creditarea rămâne modestă, în pofida unor costuri ale finanțării situate la niveluri mici din punct de vedere istoric. Există, de asemenea, diferențe regionale majore în materie de investiții în cercetare și dezvoltare, de adoptare a stimulentele recente pentru firmele inovatoare și de calitate a educației. Pe baza evaluării actuale a rezultatelor diferitelor măsuri industriale instituite în cadrul inițiativelor „Finanțare pentru creștere” și „Industrie/Întreprinderi 4.0”, pare adecvată instituirea unui cadru de politică pe termen lung care să susțină investițiile prin consolidarea diferiților factori care susțin inovarea, cum ar fi disponibilitatea creditelor, o bază de cercetare solidă, un nivel ridicat al educației și competențe adecvate. Pare, de asemenea, oportun să fie avute în vedere diferențele existente între sistemele regionale industriale și educaționale.
- (14) Eficiența sistemului de justiție din Italia a înregistrat doar îmbunătățiri modeste în ultimii ani, iar durata procedurilor rămâne o sursă de îngrijorare, în special în instanțele superioare. De exemplu, în 2016, durata de soluționare a cauzelor litigioase civile și comerciale era încă printre cele mai lungi din Uniune, pentru toate instanțele. Numărul de cauze care așteaptă să fie soluționate de Curtea de Casație (*Corte suprema di Cassazione*) a continuat să crească, acesta fiind în continuare printre cele mai ridicate din Uniune, pe cap de locuitor. În parlamentul Italiei este în așteptare de doi ani un important act legislativ de punere în aplicare prin care ar fi optimizate normele procedurale și s-ar introduce elemente cu un efect de descurajare a litigiilor vexatorii mai pronunțat. În plus, printre măsurile adoptate pentru limitarea litigiilor și pentru întărirea disciplinei procedurale, procedura simplificată (*rito sommario*) nu a devenit opțiunea implicită în instanțele de apel, iar utilizarea filtrului de inadmisibilitate pentru recursuri rămâne inconsecventă și limitată la al doilea grad de jurisdicție, nereușind, din această cauză, să conducă la reducerea preconizată a cauzelor noi. Dimpotrivă, în 2016, numărul de cauze civile noi a crescut, atât în primul, cât și în al doilea grad de jurisdicție, inclusiv din cauza creșterii constante a ratelor de recurs. O parte tot mai mare a recursurilor la Curtea de Casație au fost declarate inadmisibile în 2016, confirmând recenta tendință crescătoare în materie. Capacitatea Curții de Casație de a face față afluxului de cauze a fost afectată negativ în contextul unei creșteri semnificative a cauzelor noi nepenale, datorată în primul rând numărului de cauze fiscale (ceea ce ar putea submina rolul acestei instanțe). Asigurarea respectării adecvate a normelor procedurale, inclusiv împotriva utilizării abuzive a litigiilor, ar putea, de asemenea, contribui la administrarea corectă și eficientă a justiției.
- (15) Corupția rămâne o provocare majoră pentru mediul de afaceri și pentru achizițiile publice din Italia. Italia și-a îmbunătățit cadrul de combatere a corupției prin revizuirea termenelor de prescripție, prin extinderea protecției acordate avertizorilor la angajații din sectorul privat și printr-o mai bună aliniere la standardele internaționale a normelor privind infracțiunea de corupție între părți private. Reforma termenelor de prescripție care a fost adoptată nu face să înceteze termenele de prescripție după o condamnare în primă instanță, conform recomandării Grupului de state împotriva corupției din cadrul Consiliului Europei, însă poate reduce marja de manevră pentru litigiile penale abuzive utilizate de avocați ca tactică de amânare în instanțele superioare. S-ar putea atenua astfel preocuparea, care durează de multă vreme, privind prescrierea cauzelor de corupție după condamnarea în primă instanță. Combaterea corupției ar putea fi ameliorată prin sporirea eficienței sistemului judiciar penal. În 2014, Italia a înregistrat cel mai mare număr de cauze penale noi și pendinte din Uniune în a doua și a treia instanță, printre altele din cauza unei rate a recursurilor la Curtea de Casație care se număra printre cele mai ridicate. În consecință, Italia este una dintre țările în care procesele penale durează cel mai mult. Stimularea procedurilor accelerate și descurajarea recurserii abuzive la procese ar putea contribui la creșterea eficacității justiției penale și a combaterii corupției. În plus, autoritatea națională anticorupție are un rol esențial în punerea în aplicare a noului cadru de combatere a corupției.
- (16) Creșterea calității administrației publice din Italia ar avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri și de investiții și asupra capacității firmelor de a valorifica oportunitățile de inovare. Variația regională pronunțată a reactivității administrației față de întreprinderi sugerează că, în anumite zone, întreprinzătorii se confruntă cu obstacole mai mari în cadrul activității lor economice. În 2015, a fost adoptată o lege de punere în aplicare cuprinzătoare de reformare a administrației publice, care are potențialul de a ameliora eficiența acesteia, în beneficiul economiei. Până la sfârșitul anului 2017, reforma a fost finalizată, în prezent fiind nevoie de asigurarea respectării normelor, în special în regiunile cu rezultatele cele mai slabe. În ceea ce privește întreprinderile de stat, reforma își propune să asigure o mai bună aliniere a normelor care reglementează întreprinderile de stat și entitățile private. Obiectivele declarate sunt: raționalizarea întreprinderilor de stat prin fuziuni, consolidarea celor

neprofitabile și efectuarea de privatizări, creșterea eficienței întreprinderilor rămase și evitarea proliferării în viitor a întreprinderilor de stat care nu sunt indispensabile. Asigurarea respectării noului cadru este esențială pentru atingerea acestor obiective. În plus, serviciile publice locale sunt ferite de concurență (pe și pentru piață), ceea ce afectează eficiența și calitatea serviciilor și conduce la insatisfacția consumatorilor. Reforma administrației publice din 2015 a avut în vedere, de asemenea, un nou cadru de reformare a gestiunii serviciilor publice locale. Cu toate acestea, Curtea Constituțională a declarat, în noiembrie 2016, ca fiind neconstituțională procedura urmată pentru adoptarea anumitor acte legislative, printre care se număra și cel privind serviciile publice locale. Întrucât termenul de adoptare a acestui act legislativ a expirat în noiembrie 2016, este necesară o nouă inițiativă legislativă.

- (17) Îmbunătățirea mediului de afaceri ar facilita spiritul antreprenorial, în timp ce ameliorarea condițiilor-cadru în materie de concurență ar favoriza o alocare mai eficientă a resurselor și creșterea productivității. Legea anuală privind concurența din 2015 a fost adoptată în august 2017 și trebuie să fie pusă în aplicare în mod corespunzător. Cu toate acestea, în anumite sectoare, cum ar fi serviciile profesionale, transportul public local, transportul feroviar și sectorul comerțului cu amănuntul, continuă să existe obstacole semnificative în calea concurenței. Creșterea numărului de proceduri competitive de atribuire a contractelor de servicii publice și a contractelor de concesiune pentru accesul la bunuri publice ar avea un impact pozitiv asupra calității serviciilor. În domeniul achizițiilor publice, beneficiile reformei recente vor depinde de finalizarea sa la timp, de aplicarea consecventă a planurilor privind achizițiile publice electronice și agregarea și de activarea efectivă a organismului central de agregare pentru coordonarea politicilor (*Cabina di regia per gli appalti pubblici*).
- (18) Încrederea pieței în băncile italiene a crescut în urma măsurilor adoptate în 2017 pentru a rezolva problema reprezentată de mai multe bănci mai slabe. Ca o consecință a ameliorării condițiilor economice și a creșterii presiunii de supraveghere, s-au făcut progrese în materie de reducere a creditelor neperformante, dar stocul istoric rămâne în continuare ridicat. Acest fapt limitează profitabilitatea băncilor și capacitatea acestora de a genera capital la nivel intern. Trebuie menținut ritmul în care sunt eliminate creditele neperformante, proces care include creșterea activității pe piața secundară pentru credite neperformante, pentru a consolida în continuare stabilitatea financiară și creditarea economiei reale. Ar trebui să fie, de asemenea, sprijinite restructurarea și consolidarea în continuare a bilanțurilor, inclusiv pentru băncile mici și cele de importanță secundară. Pentru aceasta ar fi necesar, printre altele, să se abordeze problema profitabilității scăzute din punct de vedere structural a băncilor, prin reduceri ample ale costurilor și prin optimizarea modelului de afaceri.
- (19) În timp ce diversele reforme ale guvernantei corporative sunt în curs de desfășurare, aplicarea integrală a reformelor vizând marile bănci cooperatiste și micile bănci mutuale ar susține starea generală de sănătate a sectorului bancar. Cadrele privind insolvența și executarea silită nu încurajează încă suficient procesul de soluționare rapidă și restructurare a creditelor neperformante. Adoptarea și punerea în aplicare cu promptitudine a măsurilor legislative necesare pentru reforma regimului de insolvență ar contribui la rezolvarea problemelor structurale. Măsurile adoptate în 2016 pentru a accelera executarea garanțiilor reale de către bănci nu sunt încă aplicate. Cadrul privind executarea extrajudiciară a garanțiilor reale continuă să nu fie aplicabil integral gospodăriilor, devenind abia recent aplicabil pentru întreprinderi.
- (20) În pofida progreselor datorate unei serii de măsuri de politică adoptate în ultimii ani, accesul la finanțare rămâne o barieră importantă în calea investițiilor și a finanțării pentru creștere, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii. Finanțarea întreprinderilor depinde în continuare în mod predominant de bănci, în timp ce piața de capital este subdezvoltată comparativ cu alte țări din Uniune. Proporția finanțării prin capitaluri proprii în rândul întreprinderilor mici și mijlocii este deosebit de scăzută comparativ cu media Uniunii. Introducerea „facilității pentru capitalurile proprii ale întreprinderilor” a constituit o reformă importantă, însă rata de referință a fost micșorată ulterior, reducând impactul benefic al acesteia. Stimularea accesului întreprinderilor la finanțare, bazat pe piață, ar reprezenta un ingredient esențial pentru diversificarea surselor de finanțare ale firmelor, pentru a sprijini investițiile și creșterea economică.
- (21) Instituțiile pieței forței de muncă au fost reformate substanțial în ultimii ani. Condițiile de pe piața forței de muncă continuă să se îmbunătățească, numărul angajaților crescând cu 1,2 % în 2017 și depășind astfel 23 de milioane de persoane, ceea ce reprezintă o revenire la nivelurile de dinainte de criză. Rata ocupării forței de muncă (în rândul persoanelor cu vârsta între 20 și 64 de ani) a crescut la peste 62 % în ultimul an, chiar dacă această evoluție a fost datorată în mare măsură ocupării unor locuri de muncă temporare. Cu toate acestea, nivelul rămâne net inferior mediei Uniunii. Rata șomajului a scăzut până la 11,2 % în 2017, dar numărul total de ore lucrate este în continuare semnificativ mai mic decât înaintea recesiunii. În pofida îmbunătățirilor, șomajul de lungă durată și cel în rândul tinerilor rămân ridicate, ceea ce prezintă riscuri pentru coeziunea socială și creșterea economică. Proporția tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare a fost de 20,1 % în 2017, ceea ce reprezintă una dintre cele mai mari valori din Uniune, existând în plus diferențe regionale ample și persistente.

- (22) Negocierile de la nivelul firmelor și de la nivel teritorial rămân limitate, printre altele din cauza prevalenței întreprinderilor mici în Italia. Acest lucru poate împiedica adaptarea rapidă a salariilor la condițiile economice locale. La sfârșitul lunii februarie 2018, Confindustria și cele trei mari organizații sindicale din Italia (CGIL, CISL și UIL) au semnat un acord-cadru în care se sublinia rolul negocierilor de la nivel local, sporind securitatea juridică prin stabilirea unor norme mai clare privind reprezentarea partenerilor sociali la negocieri. Reducerile fiscale aferente creșterilor salariale legate de productivitate stabilite prin acorduri la nivel local au fost consolidate în 2017, dar eficacitatea acestora este dificil de evaluat. Deși numărul total al acordurilor colective de muncă este în creștere, numai o mică parte dintre acestea sunt semnate de principalele sindicate și asociații patronale.
- (23) Reforma politicilor active pe piața muncii conturată în cadrul legii privind locurile de muncă a înregistrat puține progrese în 2017. Formarea și recalificarea sunt deosebit de importante, având în vedere flexibilitatea crescută de pe piața muncii din Italia și ponderea tot mai mare a contractelor temporare. Standardele obligatorii pentru servicii nu au fost, în general, puse în aplicare deocamdată, iar serviciile de ocupare a forței de muncă se confruntă cu un deficit de personal și de monitorizare adecvată, cu toate că noua lege a bugetului pentru 2018 a alocat regiunilor resurse financiare și umane suplimentare pentru serviciile publice de ocupare a forței de muncă. Creșterea numărului membrilor personalului și asigurarea faptului că aceștia sunt suficient de calificați pentru serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale sunt, de asemenea, elemente critice pentru punerea în aplicare corectă a planului de combatere a sărăciei introdus în 2018 și pentru garanția pentru tineret, care își propune să le furnizeze în timp util tinerilor care au nevoie de sprijin un loc de muncă sau o ofertă de formare adecvate.
- (24) Proporția femeilor care participă la piața forței de muncă este în creștere, dar rămâne printre cele mai scăzute din Uniune. Impactul măsurilor recente, axate pe plăți în numerar care nu depind de venituri pentru fiecare copil la naștere, nu a fost evaluat de autoritățile italiene. Datele sugerează că este posibil ca aceste transferuri de numerar să nu aibă un efect pozitiv asupra ratei de participare a femeilor la forța de muncă. În plus, este improbabil ca aceste măsuri să conducă la creșterea ratei natalității, care, de 20 de ani, stagnează la niveluri foarte scăzute. Lipsesc strategii cuprinzătoare de reconciliere a vieții de familie cu viața profesională. Aceste deficiențe se reflectă în absența echilibrului de gen în modul în care este conceput concediul parental și a condițiilor flexibile de lucru, precum și în oferta insuficientă de servicii de îngrijire și de îngrijire a copiilor adecvate, abordabile și de calitate.
- (25) Introducerea unor măsuri de majorare a capitalului uman și a competențelor lucrătorilor ar contribui la îmbunătățirea capacității de inserție profesională și la satisfacerea viitoarelor nevoi de pe piața muncii. Calitatea generală a educației școlare în Italia este în curs de îmbunătățire, dar continuă să existe mari diferențe între regiuni. Proporția elevilor care părăsesc școala fără o diplomă rămâne superioară mediei Uniunii, în special în rândul elevilor de origine străină (30,1 %, comparativ cu o medie la nivelul Uniunii de 19,4 %). Punerea în aplicare a reformei școlare este, în linii mari, pe drumul cel bun, iar educația și formarea profesională înregistrează progrese. Învățământul terțiar, care suferă de subfinanțare gravă, în condițiile în care cheltuielile publice reprezintă sub 0,4 % din PIB, se caracterizează prin rate ridicate ale abandonului școlar și perioade de studii prelungite. Drept urmare, proporția absolvenților este una dintre cele mai scăzute din Uniune (26,9 % din populația cu vârsta între 30 și 34 de ani). Rata de participare la programe de învățare pentru adulți este în creștere, dar rămâne printre cele mai scăzute din Uniune, în special pentru adulții slab calificați. Ar trebui stimulate perfecționarea competențelor și reconversia profesională, iar angajatorii ar trebui să fie încurajați să creeze mai multe oportunități de învățare pentru forța de muncă. Va fi esențială punerea în aplicare a strategiei naționale cuprinzătoare privind competențele, lansată în octombrie 2017.
- (26) Spre deosebire de tendința din Uniune, rata persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială a continuat să crească, ajungând la 30 % în 2016 – cu mult peste media Uniunii. Acest lucru afectează în special copiii, lucrătorii temporari și migranții. Inegalitatea veniturilor este mare și se află în creștere. În 2016, veniturile celor mai bogate 20 % din gospodăria erau de 6,3 ori mai mari decât cele ale celor mai sărace 20 %. Acest raport este chiar mai mare în cazul persoanelor de vârstă activă, întrucât este eliminat impactul redistributiv al pensiilor. Introducerea unui nou mecanism permanent de combatere a sărăciei (*Reddito di Inclusione*) reprezintă o evoluție pozitivă majoră în materie de politici sociale. Conceput sub forma unui transfer universal pentru persoanele care îndeplinesc anumite condiții de sărăcie, se așteaptă ca mecanismul să sporească impactul, actualmente scăzut, al prestațiilor sociale asupra reducerii sărăciei. Mecanismul are la bază sisteme de guvernare solide și va face obiectul unei evaluări sistematice. Un aspect important este faptul că în cadrul acestui sistem se are în vedere și o consolidare substanțială a serviciilor sociale din Italia, care se confruntă cu un deficit de personal. O cooperare mai strânsă între serviciile sociale și serviciile publice de ocupare a forței de muncă, precum și alocarea unor resurse suficiente, vor fi esențiale pentru buna punere în aplicare a reformei. Mecanismul încorporează fostul mecanism de asistență pentru șomaj (ASDI) și reprezintă un prim pas în direcția raționalizării cheltuielilor sociale. Sistemul de sănătate din Italia asigură o acoperire universală, iar sănătatea populației este în general bună. Cu toate acestea, nevoile nesatisfăcute de asistență medicală autoraportate sunt mari și persistă diferențe între regiuni în ceea ce privește organizarea și calitatea serviciilor de îngrijire. Italia a făcut unele eforturi pentru a asigura un acces adecvat la asistență medicală, inclusiv prin revizuirea și extinderea pachetului minim obligatoriu de beneficii incluse în serviciile de îngrijire.

- (27) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Italiei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Italiei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Italia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (28) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.
- (29) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-4 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Italia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 0,1 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să utilizeze câștigurile excepționale pentru a accelera reducerea ponderii datoriei publice în PIB. Să transfere sarcina fiscală dinspre impozitarea muncii către alte surse, inclusiv prin reducerea cheltuielilor fiscale și prin reformarea valorilor cadastrale depășite. Să intensifice eforturile de a combate economia subterană, inclusiv consolidând utilizarea obligatorie a plăților electronice prin reducerea pragurilor legale pentru plățile în numerar. Să reducă proporția cheltuielilor cu pensiile pentru limită de vârstă în cheltuielile publice, pentru a crea posibilitatea altor cheltuieli sociale.
2. Să reducă durata proceselor civile în toate instanțele, prin aplicarea și optimizarea normelor procedurale, inclusiv a celor în curs de examinare de către legiuitor. Să sporească eficacitatea prevenirii și a combaterii corupției, prin reducerea duratei proceselor penale și prin punerea în aplicare a noului cadru de combatere a corupției. Să asigure respectarea noului cadru privind întreprinderile de stat și să sporească eficiența și calitatea serviciilor publice locale. Să abordeze problema restricțiilor care afectează concurența, în special în sectorul serviciilor, inclusiv printr-o nouă lege anuală a concurenței.
3. Să mențină ritmul de reducere a volumului mare de credite neperformante și să sprijine în continuare restructurarea și consolidarea bilanțurilor băncilor, inclusiv pentru băncile mici și mijlocii, precum și să pună în aplicare cu promptitudine reforma regimului de insolvență. Să amelioreze accesul la finanțare bazat pe piață al întreprinderilor.
4. Să accelereze punerea în aplicare a reformei politicilor active de pe piața muncii, pentru a asigura un acces egal la o asistență eficace pentru căutarea unui loc de muncă și la formare. Să încurajeze participarea femeilor la piața forței de muncă printr-o strategie cuprinzătoare, raționalizând politicile de sprijin familial și sporind gradul de acoperire al structurilor de îngrijire a copiilor. Să stimuleze cercetarea, inovarea, competențele digitale și infrastructura, prin investiții mai bine direcționate, și să facă să crească participarea la învățământul terțiar cu componentă de formare profesională.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Ciprului pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Ciprului pentru 2018**

(2018/C 320/12)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Ciprul ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat o recomandare privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Ciprul ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1, 3 și 5 de mai jos.
- (3) Raportul de țară al Ciprului din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Cipru în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări adoptate în anii anteriori și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale prevăzute în Strategia

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Ciprul se confruntă cu dezechilibre macroeconomice excesive. În special, este esențial ca această țară să remedieze nivelul ridicat al dezechilibrelor sub formă de îndatorare excesivă privată, publică și externă și nivelul ridicat al creditelor neperformante.

- (4) Ciprul și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 19 aprilie 2018, iar la 30 aprilie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Ciprul face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și al regulii privind datoria. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul prevede un excedent bugetar în termeni nominali de 1,7 % din PIB în 2018, iar în perioada acoperită de program – cu puțin sub 2,0 % din PIB. Se preconizează că obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume de a obține o poziție bugetară echilibrată în termeni structurali, va fi atins în perioada 2018-2021. După o scădere la aproximativ 97,5 % din PIB în 2017, în conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2018 se estimează că ponderea generală a datoriei publice în PIB va crește la 105,6 % în 2018 și va scădea treptat ulterior, ajungând la 88 % până în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Există riscuri de evoluție negativă în ceea ce privește ipotezele macroeconomice prezentate în cadrul Programului de stabilitate, acestea fiind legate în principal de nivelul ridicat de credite neperformante din sectorul financiar.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat autorităților cipriote să respecte obiectivul bugetar pe termen mediu în 2018. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽²⁾ de 1,9 % în 2018, cifră care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,4 % din PIB. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se prevede ca soldul structural să înregistreze un excedent de 0,8 % din PIB în 2018 și de 0,5 % din PIB în 2019, situându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Se preconizează că Ciprul va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2018 și regula privind datoria în 2019. În ansamblu, Consiliul estimează că Ciprul va respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și în 2019. În același timp, evoluția cheltuielilor ar trebui să fie monitorizată cu atenție pe termen scurt și mediu, în special având în vedere eventuale riscuri viitoare pentru soliditatea veniturilor.
- (8) În pofida eforturilor recente privind serviciile de e-guvernare, calitatea cadrului normativ și mobilitatea personalului, ineficiența administrației publice constituie în continuare o provocare și afectează mediul de afaceri. Propunerile legislative cheie care au drept scop soluționarea acestei probleme nu au fost încă adoptate. Printre acestea se numără proiecte de legi privind reforma administrației publice și a administrațiilor locale. Deficiențele cadrului de guvernare pentru entitățile publice ar putea facilita acumularea datoriei publice contingente și ar putea afecta capacitatea de investiții în utilități-cheie precum telecomunicațiile și energia. Limitarea masei salariale în sectorul public a fost un factor important pentru consolidarea fiscală în Cipru. Cu toate acestea, acordul colectiv actual care limitează creșterea salariilor din sectorul public expiră în 2018 și încă nu a fost găsită o soluție cu caracter mai permanent.
- (9) În decembrie 2017 au fost adoptate o strategie națională anticorupție și un plan de acțiune. Organismele existente în domeniul combaterii corupției sunt în continuare inadecvat dotate cu resursele necesare, dar guvernul are în vedere crearea unei noi agenții independente. Diverse inițiative legislative, cum ar fi proiecte de lege privind protecția avertizorilor, activitățile de lobby și declarațiile de avere, sunt în prezent examinate de parlament și, dacă vor fi adoptate, ar contribui, de asemenea, la consolidarea cadrului național pentru combaterea corupției.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (10) După cum se indică în recomandarea pentru zona euro pentru 2018, este esențial să se combată strategiile agresive de planificare fiscală, astfel încât să se prevină denaturarea concurenței între firme, să se asigure tratamentul echitabil al contribuabililor și să se protejeze finanțele publice. Efectele de propagare între statele membre ale strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor impun o acțiune coordonată a politicilor naționale care să completeze legislația Uniunii. Nivelurile ridicate de plăți în dividende și dobânzi (raportate la PIB) sugerează că normele fiscale ale Ciprului sunt utilizate de societăți comerciale care practică planificarea fiscală agresivă. Din cauza faptului că nu se rețin la sursă taxe și impozite (și anume de la rezidenții Uniunii la rezidenții țărilor terțe) pentru dividendele, dobânzile și, în multe cazuri, redevențele plătite de societățile cu sediul în Cipru unor rezidenți din țări terțe, s-ar putea crea situații în care s-ar evita complet plata de taxe și impozite pe respectivele plăți dacă acestea nu sunt impozitate nici în jurisdicția destinatară. Absența unor astfel de impozite, împreună cu normele privind domiciliul fiscal al întreprinderilor, poate facilita planificarea fiscală agresivă. Dacă regimurile de deducere a dobânzilor noționale contribuie la reducerea decalajului datoriei/capital, acestea pot fi, de asemenea, utilizate în scopul evitării obligațiilor fiscale în absența unor norme antiabuz eficiente. Comisia ia act de măsurile recente pozitive care au fost anunțate sau adoptate (și anume, revizuirea anunțată a normelor privind domiciliul fiscal al întreprinderilor, modificările prevăzute ale dispozițiilor privind stabilirea prețurilor de transfer). Pe baza recentelor schimburi, Comisia va continua dialogul său constructiv care are drept scop combaterea strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.
- (11) Ineficiențele din sistemul de justiție continuă să afecteze executarea contractelor și soluționarea rapidă a cauzelor civile și comerciale. Procedurile civile greoaie și aplicarea deficitară a hotărârilor judecătorești afectează motivația băncilor de a utiliza cadrele în materie de insolvență și de executare silită pentru a-și reduce stocul de credite neperformante. O serie de reforme au început să abordeze problemele cele mai grave din sistemul judiciar, în special digitalizarea redusă a instanțelor și lipsa de formare pe tot parcursul vieții pentru judecători.
- (12) Utilizarea noilor cadre în materie de insolvență și de executare silită rămâne limitată, subminând eforturile de reducere a creditelor neperformante. A fost instituit un grup de lucru al părților interesate pentru a examina punerea în aplicare și performanțele acestor cadre. Au fost luate o serie de măsuri administrative pentru a reduce rămănerile în urmă ceea ce privește eliberarea titlurilor de proprietate. Cu toate acestea rămănerile în urmă sunt în continuare numeroase și încă nu a fost găsită o soluție structurală pentru a aborda deficiențele sistemului de tranzacții cu proprietăți (și anume, eliberarea și transferul titlurilor de proprietate).
- (13) Nivelul ridicat al creditelor neperformante rămâne principala vulnerabilitate a sectorului bancar și afectează oferta de credite. Băncile se confruntă în continuare cu impedimente în executarea creanțelor lor de la debitorii care nu și-au achitat datoriile, iar disciplina slabă în ceea ce privește rambursarea este în continuare problematică. În 2017, creditele neperformante au scăzut, deși în mod inegal între bănci, ca urmare a restructurării datoriilor prin eliminări din bilanț și conversia datoriilor în active. Există incertitudini cu privire la sustenabilitatea planurilor de reducere ale băncilor, deoarece cazurile de revenire la situația de neîndeplinire a obligațiilor de plată în ceea ce privește împrumuturile și reeșalonarea acestora sunt în continuare numeroase, iar expunerea directă a băncilor pe piața imobiliară este în creștere. Acești factori evidențiază necesitatea unei puneri rapide în aplicare a unor strategii mai cuprinzătoare pentru accelerarea curățării bilanțurilor băncilor, având în vedere consecințele sociale pentru grupurile vulnerabile și stimulentele concepute cu grijă pentru întărirea disciplinei în ceea ce privește rambursarea. Ca parte a acestei strategii, reiese că sunt necesare modificări legislative care să permită executarea efectivă a creanțelor și să faciliteze vânzarea creditelor, inclusiv privind protecția debitorilor și introducerea licitațiilor electronice. În plus, guvernanta și capacitatea administrativă în materie de supraveghere a fondului de asigurare și de pensii rămân slabe. Guvernul intenționează să prezinte în cursul anului 2018 propuneri legislative care să abordeze această problemă.
- (14) Punerea în aplicare a planului de acțiune pentru creștere economică a dus la unele progrese în domeniul investițiilor strategice, al antreprenoriatului și al unei mai bune legiferări. Cu toate acestea, unele reforme importante au stagnat, în special în ceea ce privește acordarea licențelor de autorizare a proiectelor de investiții. Accesul la finanțare s-a ameliorat mulțumită unor îmbunătățiri în ceea ce privește cerințele de garantare, dar rămâne o problemă esențială, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii. Măsurile de sprijin financiar sunt bazate în principal pe granturi. Sursele alternative de finanțare, precum capitalul de risc, finanțarea prin capitaluri proprii și finanțarea participativă, rămân marginale pentru întreprinderile cipriote. Eforturile de privatizare, care vizează atragerea de investiții străine menite să sporească productivitatea, sunt în multe cazuri în așteptare și doar câteva proiecte de privatizare avansează treptat (de exemplu, portul Larnaca).
- (15) Ocuparea forței de muncă este în creștere, iar șomajul este în scădere rapidă, deși se menține la un nivel ridicat în rândul tinerilor și al șomerilor de lungă durată. Eforturile de îmbunătățire a capacității administrative a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă continuă. Cu toate acestea, furnizarea de servicii angajatorilor, securizarea clasificării clienților, orientarea personalizată și activarea, inclusiv pentru beneficiarii venitului minim garantat,

constituie în continuare o provocare. Proportia tinerilor (15-24 de ani) care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare este în continuare una dintre cele mai ridicate din Uniune. Măsurile de sensibilizare și asistența personalizată pentru tineri acordată în timp util sunt limitate, fapt confirmat de numărul lor redus în sistemele de activare relevante.

- (16) Modernizarea sectorului educației a avansat, dar există în continuare importante provocări. Printre evoluțiile pozitive recente se numără o revizuire amănunțită a programelor școlare și punerea în aplicare a unui nou sistem de numire pentru profesori. Cheltuielile în domeniul educației ale Ciprului sunt peste media din Uniune, fapt care demonstrează un angajament ferm în ceea ce privește educația, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții. Cu toate acestea, rezultatele școlare rămân nesatisfăcătoare, iar părăsirea timpurie a școlii, deși este cu mult sub media Uniunii, a crescut în mod semnificativ. Participarea la educația și formarea profesională este scăzută, reforma sistemului de evaluare a profesorilor nu a fost încă efectuată și o proporție ridicată de absolvenți de studii superioare continuă să activeze în profesii pentru care nu este neapărat necesară o diplomă universitară.
- (17) Ciprul a înregistrat progrese substanțiale în domeniul asistenței medicale prin adoptarea de acte legislative de instituire a noului sistem național de sănătate. Noul sistem are drept scop îmbunătățirea accesului, introducerea acoperirii universale de sănătate, reducerea nivelului ridicat al plăților directe și creșterea eficienței furnizării de servicii de îngrijire în sectorul public. Înainte ca sistemul să devină pe deplin funcțional în 2020, există mari provocări în ceea ce privește punerea în aplicare și nevoi în materie de investiții. Ar trebui să fie continuate eforturile de protejare împotriva unei eventuale depășiri de costuri, de modernizare și de creștere a eficienței furnizorilor de asistență medicală, inclusiv asistența medicală primară, de introducere a e-sănătății și de constituire a Organizației Naționale a Medicamentului. Nivelul serviciilor de îngrijire pe termen lung este scăzut și rămâne o provocare, având în vedere îmbătrânirea populației.
- (18) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Ciprului, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Ciprului în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Cipru, ci și de măsura în care acestea sunt conforme cu normele și orientările Uniunii.
- (19) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și consideră ⁽¹⁾ că este de așteptat ca Ciprul să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere.
- (20) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-5 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Ciprul să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să adopte reforme legislative esențiale pentru a îmbunătăți eficiența în sectorul public, în special în ceea ce privește funcționarea administrației publice și guvernancea entităților publice și a administrațiilor locale.
2. Să își intensifice eforturile în vederea îmbunătățirii eficienței sistemului judiciar prin revizuirea procedurilor civile, o specializare sporită a instanțelor și înființarea unui sistem e-justiție complet operațional. Să adopte măsuri în vederea punerii depline în aplicare a cadrelor în materie de insolvență și de executare silită și să asigure sisteme fiabile și rapide pentru emiterea titlurilor de proprietate și transferul drepturilor de proprietate asupra bunurilor imobile.
3. Să accelereze reducerea creditelor neperformante prin punerea în aplicare a unei strategii cuprinzătoare, inclusiv prin modificări legislative ce permit executarea efectivă a creanțelor și facilitarea vânzării creditelor. Să integreze și să consolideze supravegherea societăților de asigurare și a fondurilor de pensii.
4. Să acorde prioritate punerii în aplicare a principalelor elemente ale planului de acțiune pentru creștere economică, în special accelerarea investițiilor strategice, și să ia măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea accesului la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii. Să îmbunătățească funcționarea întreprinderilor de stat, inclusiv prin reluarea implementării proiectelor de privatizare.

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

5. Să finalizeze reformele care vizează creșterea capacității și a eficacității serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și să consolideze sprijinul pentru atragerea și activarea tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare. Să finalizeze reforma sistemului de educație și formare, inclusiv evaluarea profesorilor și acțiunile ce vizează creșterea capacității educației și formării profesionale. Să ia măsuri pentru a se asigura că sistemul național de sănătate devine pe deplin funcțional în 2020, conform planificării.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Letoniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Letoniei pentru 2018**

(2018/C 320/13)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Letonia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Letonia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandările 1 și 2.
- (3) Raportul de țară privind Letonia pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Letonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Letonia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) Letonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 11 aprilie 2018, iar la 16 aprilie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (⁽¹⁾), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Letonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În cadrul Programului său de stabilitate pentru 2018, guvernul prevede că soldul global se va deteriora de la un deficit de 0,5 % din PIB în 2017 la un deficit de 0,9 % din PIB atât în 2018, cât și în 2019, înainte de a înregistra o valoare de 0,4 % din PIB în 2020 și 2021. Se preconizează că această traiectorie va corespunde obiectivului bugetar pe termen mediu de a avea un deficit structural de 1 % din PIB și că va respecta abaterile permise, bazate pe reforma pensiilor și pe clauza privind reforma structurală referitoare la sectorul sănătății. Se estimează că deficitul soldului structural recalculat (⁽²⁾) va crește de la - 1,2 % din PIB în 2017 la - 1,7 % din PIB în 2018 și apoi va scădea la - 1,5 % din PIB în 2019. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 40,1 % din PIB în 2017 la 36 % din PIB până în 2021. Proiecțiile din Programul de stabilitate pentru 2018 referitoare la creșterea PIB-ului par să fie clar favorabile pentru 2018 și plauzibile pentru 2019, comparativ cu previziunile Comisiei. Există un risc de evoluție negativă pentru poziția bugetară, legat de previziunile optimiste privind randamentul măsurilor de îmbunătățire a respectării obligațiilor fiscale.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Letoniei să își atingă obiectivul bugetar pe termen mediu în 2018, ținând cont de marjele permise pentru realizarea reformei sistemice a pensiilor și a reformelor structurale, pentru care este autorizată o abatere temporară. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete (⁽³⁾) de 6,0 % în 2018, cifră care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,3 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2018 să apară o abatere semnificativă de la obiectivul bugetar pe termen mediu. Cu toate acestea, ca urmare a rezultatelor mai bune decât cele preconizate pentru 2017, acest risc poate fi mai scăzut în 2018. În același timp, instrumentul de plauzibilitate bazat pe previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 indică un grad ridicat de incertitudine privind deviația estimată a PIB-ului pentru Letonia pe baza metodologiei comune. Dacă se confirmă, acești factori vor fi luați în considerare în primăvara anului 2019 în cadrul evaluării *ex post* pentru 2018.
- (8) În 2019, Letonia ar trebui să își atingă obiectivul bugetar pe termen mediu, ținând seama de marja temporară legată de punerea în aplicare a reformelor structurale în sectorul sănătății, acordată pentru perioada 2017-2019. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete în 2019 de 4,3 %, care corespunde unei îmbunătățiri cerute a soldului structural de 0,4 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei abateri semnificative de la acest obiectiv în 2019 și în anii 2018 și 2019 luați împreună. În ansamblu, Consiliul este de părere că, începând cu 2018, ar trebui luate măsurile necesare pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere.
- (9) Inegalitatea veniturilor este ridicată în Letonia. Raportul dintre veniturile celor mai bogate 20 % dintre gospodării și veniturile celor mai sărace 20 % dintre gospodării era de 6,3 în 2017, unul dintre cele mai ridicate din Uniune, întrucât redistribuirea prin sistemul fiscal și de prestații sociale este mai scăzută. Sistemul fiscal al Letoniei a fost restructurat și progresivitatea impozitului pe veniturile personale a crescut. Cu toate acestea, sarcina fiscală pentru persoanele cu salarii mici rămâne relativ ridicată și descurajează munca cu forme legale. Reforma fiscală este limitată în ceea ce privește deplasarea sarcinii fiscale spre surse mai puțin defavorabile pentru creștere și realizarea obiectivului de politică declarat de majorare a ponderii veniturilor fiscale în PIB. Ponderea redusă a veniturilor fiscale în PIB limitează resursele pentru furnizarea durabilă a serviciilor publice și pentru incluziunea socială. Potențialul de realizare de venituri din impozitarea bunurilor imobiliare și a câștigurilor din capital este puțin utilizat în comparație cu alte țări ale Uniunii. În ciuda câtorva progrese înregistrate în ceea ce privește combaterea evaziunii fiscale, respectarea obligațiilor fiscale continuă să fie o provocare majoră.

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

(²) Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare, recalculat de Comisie folosind metodologia convenită de comun acord.

(³) Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (10) Deficiențele plasei de siguranță socială se reflectă în proporția mare a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excludere socială și indică probleme în ceea ce privește venitul minim, pensiile și incluziunea persoanelor cu handicap. Rata sărăciei în rândul persoanelor cu handicap și al persoanelor în vârstă a crescut în ultimii ani și este una dintre cele mai ridicate din Uniune. Reforma valorii venitului minim, anunțată în 2014, nu a fost pusă în aplicare, fapt care afectează gospodăriile cele mai sărace. Gradul de adecvare a prestațiilor de asistență socială a crescut doar foarte puțin și rămâne scăzut. Pensiile minime pentru limită de vârstă nu au fost majorate din anul 2006. Proporția persoanelor care se confruntă cu privări severe de locuință este printre cele mai ridicate din Uniune și numărul locuințelor sociale este mic.
- (11) Piața forței de muncă a devenit mai rigidă din cauza unor evoluții demografice defavorabile și a emigrării. Creșterea ocupării forței de muncă este limitată de scăderea ofertei de forță de muncă, iar oportunitățile de angajare variază în funcție de regiune și de nivelurile de calificare. Reforma programei de învățământ în cadrul educației și formării profesionale, care vizează alinierea învățământului la cerințele actuale în materie de calificări, a progresat. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a pune în aplicare pe deplin reforma și a spori participarea la educația și formarea profesională inițială și continuă. A început punerea în aplicare a noii abordări a învățării la locul de muncă, cu participarea partenerilor sociali și a întreprinderilor. Cu toate acestea, puține persoane sunt înscrise în acest sistem. Participarea adulților la procesul de învățare a crescut doar ușor, iar implicarea șomerilor în măsurile active de ocupare este mai scăzută decât în majoritatea celorlalte state membre. Acest aspect este îngrijorător în contextul unei rate ridicate a șomajului în rândul persoanelor slab calificate. Într-un context mai larg, consolidarea capacității partenerilor sociali este importantă pentru a încuraja implicarea acestora.
- (12) S-au făcut reforme în sistemul de sănătate. Se preconizează că fondurile mai mari alocate sănătății vor rezolva unele restricții de acces datorate plafoanelor anuale pentru servicii și perioadelor lungi de așteptare. Cu toate acestea, finanțarea publică pentru sănătate rămâne cu mult sub media Uniunii și rămân încă să fie puse în aplicare măsuri care să sporească eficiența, inclusiv măsuri eficiente de prevenire, raționalizarea sectorului spitalicesc, consolidarea asistenței medicale primare și urmărirea unui management al calității. Rezultatele privind starea de sănătate sunt relativ slabe și accesul în timp util la asistență medicală la un preț accesibil pentru toți rămâne un motiv de îngrijorare. Având în vedere nivelul ridicat al sumelor suportate din buzunarul pacienților și repartizarea serviciilor de sănătate în două categorii („complete” și „minime”), există riscul reducerii accesului anumitor grupuri și al unor rezultate slabe privind starea de sănătate.
- (13) Calitatea insuficientă a cadrului normativ și gradul scăzut de eficiență și eficacitate a administrației publice sunt în detrimentul mediului de afaceri. În 2017, guvernul a adoptat un plan ambițios de reformă pentru un sector public mai flexibil și mai profesionist, prin care se vizează sporirea eficienței prin reduceri de personal și prin centralizarea funcțiilor auxiliare, promovându-se totodată salarizarea bazată pe rezultate și sporindu-se transparența. Planul se limitează însă la administrația centrală, deși s-ar putea obține sporuri semnificative de eficiență și la nivelul municipalităților. Întreprinderile de stat, care reprezintă o parte importantă a economiei, sunt coordonate la nivel guvernamental. Societățile deținute de administrația centrală fac obiectul unui cadru centralizat de guvernare corporativă, însă porturile și întreprinderile deținute de municipalități rămân în afara acestui mecanism.
- (14) Corupția continuă să pună piedici mediului de afaceri din Letonia, iar prevenirea conflictelor de interese continuă să fie rigidă și formalistă. Întârzierea în adoptarea unor acte legislative privind protecția denunțătorilor este în detrimentul responsabilității și al eficienței administrației publice. Reglementarea procedurii de insolvență a fost consolidată în mod semnificativ în ultimii ani, limitând posibilitatea comiterii de abuzuri. Cu toate acestea, Consiliul Judiciar a încurajat anchetarea acuzațiilor de abuzuri comise în trecut în cadrul sistemului de insolvență, redeschizând anumite cazuri. Acesta a recomandat îmbunătățirea evaluării calificărilor judecătorilor și revizuirea măsurilor disciplinare disponibile.
- (15) Băncile letone care oferă servicii clienților nerezidenți sunt expuse unui risc ridicat de implicare în spălarea banilor. Acest lucru creează dificultăți pentru integritatea sistemului financiar din Letonia, poate dăuna reputației sale și poate influența în mod negativ investițiile și creșterea economică. Cadrul de combatere a spălării banilor a fost consolidat recent, dar ar fi necesare eforturi continue pentru a obține o îmbunătățire durabilă. Letonia a adoptat recent o lege care vizează limitarea semnificativă a expunerii sectorului financiar leton la riscurile de spălare a banilor. Elemente-cheie ale acestei legi sunt sporirea schimbului de informații dintre instituțiile financiare și agențiile de asigurare a respectării legii și reducerea numărului tranzacțiilor cu societățile de tip „cutie poștală”. Vor trebui monitorizate consecințele și eficacitatea legii respective.
- (16) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Letoniei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Letoniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei

economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Letonia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.

- (17) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Letonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să își atingă obiectivul bugetar pe termen mediu în 2019, ținând cont de marjele permise pentru realizarea reformelor structurale pentru care este autorizată o abatere temporară. Să reducă sarcina fiscală suportată de persoanele cu venituri scăzute, deplasând această sarcină spre alte surse, în special capitalul și bunurile imobiliare, și îmbunătățind respectarea obligațiilor fiscale.
2. Să amelioreze gradul de adecvare a prestațiilor de venit minim, a pensiilor minime pentru limită de vârstă și a sprijinului pentru venit de care beneficiază persoanele cu handicap. Să sporească relevanța pe piața muncii a educației și formării profesionale, precum și să promoveze actualizarea competențelor lucrătorilor slab calificați și a persoanelor în căutarea unui loc de muncă. Să îmbunătățească accesibilitatea, calitatea și raportul cost-eficacitate ale sistemului de sănătate.
3. Să consolideze eficiența sectorului public, în special în ceea ce privește autoritățile locale și întreprinderile de stat. Să consolideze răspunderea administrației publice prin protejarea denunțătorilor, prevenirea conflictelor de interese și monitorizarea rezultatelor evaluării în curs a procedurilor de insolvență din trecut.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Lituaniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Lituaniei pentru 2018**

(2018/C 320/14)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Lituania ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Lituania ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandarea 1.
- (3) Raportul de țară privind Lituania pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Lituania în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Lituania în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) Lituania și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 26 aprilie 2018, iar la 30 aprilie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Lituania face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul plănuiește menținerea unui excedent global de 0,6 % din PIB din 2018 până în 2020 și apoi diminuarea acestui excedent la 0,3 % din PIB în 2021. Se preconizează că obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1 % din PIB – va fi îndeplinit pe întreaga perioadă de programare. În 2016 și 2017, Lituania a beneficiat, de asemenea, de o abatere temporară legată de punerea în aplicare a reformei sistemice a pensiilor și a reformelor structurale. Aceste abateri sunt reportate pentru o perioadă de trei ani. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 39,7 % din PIB în 2017 la 35,3 % din PIB în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor previziuni bugetare este plauzibil. În același timp, măsurile necesare pentru a sprijini țintele de excedent planificate în perioada de după 2019 nu au fost suficient detaliate.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Lituaniei, cu privire la 2017, să își mențină obiectivul bugetar pe termen mediu pentru 2018, ținând seama de marjele permise pentru realizarea reformei sistemice a pensiilor și a reformelor structurale, pentru care a fost autorizată o abatere temporară. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽²⁾ de 6,4 % în 2018, cifră care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,6 % din PIB. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că deficitul structural al Lituaniei va fi de 0,7 % din PIB în 2018 și de 0,6 % din PIB în 2019. Prin urmare, se prevede că soldul bugetar structural se va menține peste obiectivul bugetar pe termen mediu în ambii ani menționați mai sus. În general, Consiliul consideră că este de așteptat ca Lituania să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și 2019.
- (8) Veniturile din taxele de mediu și din impozitele periodice pe proprietățile imobiliare sunt, în continuare, sub media Uniunii. Lituania a realizat o reformă a sistemului de impozitare a proprietăților imobiliare, prin care a fost introdus un element de progresivitate în acest regim fiscal, și a eliminat scutirile de accize pentru cărbunele și cocsul utilizate pentru încălzire. Cu toate acestea, există în continuare posibilități de extindere a bazei de impozitare la surse care sunt mai puțin dăunătoare creșterii. Deși această țară a făcut progrese în ultimii ani în ceea ce privește îmbunătățirea colectării impozitelor, deficitul său de încasare a TVA-ului rămâne unul dintre cele mai ridicate din UE. În prezent, Lituania ia noi măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale și pentru îmbunătățirea conformării fiscale, iar măsurile puse în aplicare recent produc deja rezultate pozitive. Atingerea unui grad și mai ridicat de conformare fiscală ar permite creșterea veniturilor la buget și ar contribui la îmbunătățirea echității regimului fiscal.
- (9) Odată cu introducerea, în 2018, a unei noi formule de indexare a pensiilor, care corelează pensiile cu creșterea masei salariale, cheltuielile publice consacrate pensiilor ar urma, conform previziunilor, să rămână stabile ca procent din PIB până în 2040. În felul acesta s-ar asigura sustenabilitatea fiscală a sistemului lituanian de pensii. Totuși, această evoluție este determinată, într-o mare măsură, de diminuarea ratei prestațiilor, dat fiind că masa salarială totală va crește, potrivit previziunilor, într-un ritm mai lent decât salariile din cauza scăderii rapide a populației în vârstă de muncă. Această situație provoacă îngrijorare cu privire la adecvarea pensiilor, care este deja printre cele mai scăzute din Uniune. În plus, nu este clar cum va funcționa în practică această reformă, deoarece guvernul este obligat prin lege să propună măsuri în cazul în care rata de înlocuire înregistrează o scădere accentuată. În cazul în care rata de înlocuire ar rămâne neschimbată, valoarea totală a cheltuielilor aferente sistemului de pensii exprimată ca procent din PIB ar urma să crească cu aproximativ 45 % până la sfârșitul anilor 2040, exercitând o presiune deosebit de puternică asupra finanțelor publice. Drept urmare, este important să se clarifice incertitudinile juridice legate de legislația privind pensiile și să se asigure sustenabilitatea fiscală pe termen lung a sistemului de pensii, abordându-se în același timp problema gradului scăzut de adecvare.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

- (10) Piața forței de muncă se restrânge rapid ca urmare a unei creșteri economice solide, dar și din cauza unor evoluții demografice defavorabile și a emigrației, care conduc deja la lipsuri de personal calificat. Această situație necesită un sistem de educație și de formare capabil să permită fiecărei persoane să dobândească competențele relevante. Reformele lansate în decursul anului trecut reprezintă un pas în direcția corectă, fiind însă important ca Lituania să le pună efectiv în aplicare pentru a îmbunătăți rezultatele sistemului său de învățământ și de formare. Normele de finanțare și de acreditare a învățământului terțiar al Lituaniei contribuie la creșterea numărului de absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, dar, în același timp, provoacă îngrijorare cu privire la calitatea, fragmentarea și relevanța acestuia pe piața forței de muncă. Dacă va fi însoțită de modificarea normelor de acreditare și de finanțare, consolidarea în curs a învățământului universitar ar trebui să contribuie la abordarea provocărilor actuale. În plus, presiunile demografice persistente au afectat eficiența sistemului de învățământ și accentuează necesitatea presantă a asigurării unui acces echitabil la o educație de calitate și favorabilă incluziunii. Rezultatele sub medie obținute de elevii lituanieni în ceea ce privește competențele de bază constituie o problemă pentru a cărei soluționare sunt necesare reforme care să abordeze formarea inițială, cariera și condițiile de muncă ale cadrelor didactice și care să fie completate prin alte reforme axate pe calitate.
- (11) În Lituania, participarea adulților la activitățile de învățare este scăzută, ceea ce denotă că învățarea în rândul adulților continuă să fie insuficient dezvoltată, nepermițând economiei să beneficieze de îmbunătățirea competențelor, de inovare și de o mai bună integrare a persoanelor defavorizate pe piața forței de muncă (precum vârstnicii, șomerii sau adulții inactivi). În pofida investițiilor realizate în infrastructură, conținutul programei de educație și formare profesională este, în numeroase cazuri, depășit și ar putea fi aliniat într-o mai mare măsură la nevoile pieței locale și regionale a forței de muncă. Învățarea la locul de muncă este încă în faza inițială și ar putea fi extinsă. Măsurile active de politică pentru piața forței de muncă includ o mai mare ofertă de formare, care ar putea deveni însă mult mai cuprinzătoare. Recentele reforme și măsuri adoptate în acest domeniu nu au dat rezultate semnificative până în prezent. Într-un context mai larg, consolidarea capacității partenerilor sociali este importantă pentru a încuraja implicarea acestora.
- (12) Persistă provocări cu privire la rezultatele din domeniul sănătății; acestea au un impact negativ asupra productivității, a competitivității economiei și a calității vieții. Prestarea serviciilor de sănătate continuă să se axeze excesiv pe cadrul spitalicesc, fiind necesară așadar o consolidare suplimentară a asistenței medicale primare. Pentru eficientizarea sistemului de sănătate este esențial să se continue raționalizarea resurselor, la care să se adauge măsuri de îmbunătățire a calității, atât a serviciilor medicale spitalicești, cât și a asistenței medicale primare. Politicile de prevenire a bolilor și de promovare a sănătății ar trebui să conducă la o scădere mai solidă și mai rapidă a comportamentelor care constituie factori de risc. Cu toate acestea, amploarea acestor politici rămâne redusă, în timp ce colaborarea intersectorială este insuficient dezvoltată, iar răspunderea pentru rezultatele obținute nu este suficient integrată la nivelul municipalităților. Dependența ridicată de sume suportate din buzunarul pacienților, nivelul scăzut al cheltuielilor cu sănătatea și alocarea ineficientă a resurselor limitează eficiența sistemului de sănătate.
- (13) Procentul ridicat de persoane expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială și mărirea inegalității veniturilor rămân provocări majore pentru Lituania și reduc perspectivele de creștere economică ale acestei țări. De asemenea, aceste aspecte constituie o amenințare la adresa coeziunii sociale și riscă să intensifice creșterea emigrației. În ciuda creșterii economice continue, persoanele în vârstă, persoanele cu handicap, copiii, gospodăriile monoparentale și șomerii sunt cei mai expuși riscului de sărăcie și de excluziune socială. Sistemul fiscal și de prestații sociale lituanian ocupă unul dintre ultimele locuri din Uniune în ceea ce privește capacitatea corectivă. Deși s-au luat unele măsuri inițiale importante de combatere a sărăciei și a inegalității veniturilor, această țară mai are un drum lung de parcurs în direcția convergenței cu media Uniunii în ceea ce privește sărăcia și, respectiv, inegalitatea veniturilor. Sarcina fiscală relativ mare impusă persoanelor cu venituri scăzute riscă să scadă motivația acestor persoane de a munci și să sporească riscul de sărăcie și rata inegalităților. Nivelurile de sărăcie și de inegalitate ar putea fi reduce prin stimularea participării la forța de muncă, în special în rândul persoanelor din categoriile vulnerabile și al celor cu venituri scăzute, precum și prin creșterea capacității corective a sistemului fiscal și de prestații sociale, care trebuie sprijinit printr-o mai bună colectare a impozitelor. Aceste măsuri ar putea să sporească și echitatea socială.
- (14) După ce s-a menținut, din 2012, la niveluri modeste, creșterea productivității a cunoscut o revigorare în 2017, atenuând presiunile asupra competitivității prin costuri. Această îmbunătățire este datorată însă în principal sectorului privat. Îmbunătățirea eficienței investițiilor publice nu a permis decât realizarea unor progrese limitate. În special, eficiența cheltuielilor publice dedicate cercetării și dezvoltării și cooperarea între întreprinderi și lumea științifică rămân la un nivel scăzut. Mai mult decât atât, investițiile publice în cercetare și dezvoltare au scăzut considerabil în 2016. Fragmentarea coordonării și a guvernării politicii de cercetare și inovare duc la apariția de pierderi de eficiență și împiedică întreprinderile să beneficieze pe deplin de diversele scheme de sprijin. Realizarea de progrese suplimentare cu privire la reforma în curs a organizării și finanțării sectorului public al cercetării ar trebui să contribuie la o mai bună utilizare a resurselor disponibile.

- (15) Lituania a avansat în direcția consolidării cadrului de prevenire a corupției, prin adoptarea actelor legislative privind activitățile de lobby și, respectiv, privind protecția avertizorilor de care vor beneficia atât lucrătorii din sectorul public, cât și cei din sectorul privat. Cu toate acestea, punerea în aplicare a legislației constituie în continuare o provocare. Corupția în sectorul sănătății continuă să reprezinte un motiv de îngrijorare, în pofida rezultatelor laudabile ale programului guvernamental „Mâini curate”.
- (16) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Lituaniei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Lituaniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Lituania, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (17) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Lituania să respecte Pactul de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Lituania să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să amelioreze conformarea fiscală și să extindă baza de impozitare la surse care sunt mai puțin defavorabile pentru creștere. Să asigure sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de pensii, abordând totodată problemele legate de adecvarea pensiilor.
2. Să aducă îmbunătățiri calității, eficienței și relevanței pentru piața muncii a educației și formării, inclusiv învățării în rândul adulților. Să îmbunătățească performanța sistemului de sănătate avansând și mai mult în direcția utilizării preponderente a asistenței medicale ambulatorii în locul celei spitalicești, consolidând măsurile de prevenire a bolilor, inclusiv la nivel local, și sporind calitatea și accesibilitatea ca preț a serviciilor de îngrijire. Să îmbunătățească modul în care este conceput sistemul fiscal și de prestații sociale astfel încât să reducă sărăcia și inegalitatea veniturilor.
3. Să stimuleze creșterea productivității prin îmbunătățirea eficienței investițiilor publice, prin asigurarea unei coordonări eficiente la nivel guvernamental a politicii de cercetare și inovare și prin soluționarea lacunelor și a ineficiențelor din măsurile publice de sprijinire a cooperării dintre lumea științifică și întreprinderi.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Luxemburgului pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Luxemburgului pentru 2018**

(2018/C 320/15)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Luxemburgul ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat o Recomandare privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea privind zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Luxemburgul ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos.
- (3) Raportul de țară al Luxemburgului din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Luxemburg în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) La 30 aprilie 2018, Luxemburgul și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018, precum și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Luxemburgul face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul preconizează o scădere a excedentului global de la 1,5 % din PIB în 2017 la 1,1 % din PIB în 2018, urmată de o creștere aproape constantă, până la atingerea unui excedent de 2,4 % din PIB în 2022. Obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – continuă să fie îndeplinit cu o anumită marjă de-a lungul întregii perioade acoperite de program. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va rămâne cu mult sub valoarea de referință de 60 % din PIB, prevăzută în tratat. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază proiecțiile bugetare este favorabil până în 2020 și plauzibil pentru perioada ulterioară. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va înregistra un excedent de 0,8 % din PIB în 2018 și de 0,3 % din PIB în 2019, situându-se, în special pentru 2019, sub ținta fixată în Programul de stabilitate pentru 2018, dar peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Consiliul consideră că, în general, conform previziunilor, Luxemburgul va respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în anii 2018 și 2019.
- (7) Economia Luxemburgului continuă să crească în mod susținut și a avut rezultate mai bune decât media zonei euro în urma recesiunii globale din 2009. Sectorul financiar rămâne principalul motor al creșterii economice și continuă să fie solid și rentabil. Acest lucru se reflectă în excedente considerabile atât în balanța serviciilor, cât și în balanța contului curent la nivel global. Contribuția relativă a sectorului extern la creșterea PIB-ului real a reprezentat 61 % în medie în perioada 2013-2016, în ciuda unor balanțe comerciale negative recurente. Luxemburgul este un creditor net în relațiile cu restul lumii și, la sfârșitul anului 2016, activele și datoriile externe brute au ajuns la 10 500 de miliarde EUR. Autoritățile naționale au continuat să pună în aplicare măsuri macroprudențiale și de supraveghere, iar intermediarii financiari vizați se adaptează în prezent la evoluția cadrului de politică de la nivel național și de la nivelul Uniunii.
- (8) După cum s-a indicat în recomandarea pentru zona euro, este esențial să se combată strategiile de planificare fiscală agresivă, astfel încât să se prevină denaturarea concurenței între firme, să se asigure tratamentul echitabil al contribuabililor și să se protejeze finanțele publice. Efectele de propagare între statele membre ale strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor impun o acțiune coordonată a politicilor naționale care să completeze legislația Uniunii. În pofida dimensiunii sectorului său financiar, nivelul ridicat al dividendelor, dobânzilor și redevențelor ca procent din PIB sugerează faptul că normele fiscale ale țării sunt utilizate de societăți care practică planificarea fiscală agresivă. Majoritatea investițiilor străine directe sunt deținute de entități cu scop special. Din cauza faptului că nu se rețin la sursă taxe și impozite pentru plățile în străinătate (cu alte cuvinte de la rezidenți din Uniune către rezidenți din țări terțe) reprezentând dobânzi și redevențe și că se scutesc de reținerea la sursă taxele și impozitele pentru plățile de dividende în anumite circumstanțe, s-ar putea ca respectivele plăți să nu facă deloc obiectul impunerii, dacă nu sunt impozitate nici în jurisdicția destinatară. Comisia ia act de măsurile pozitive luate de Luxemburg (de exemplu adoptarea unui regim fiscal favorabil pentru brevete care respectă normele internaționale). Pe baza schimburilor recente cu autoritățile luxemburgheze, Comisia va continua să poarte un dialog constructiv de combatere a strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.
- (9) De mai multe decenii, autoritățile luxemburgheze încearcă în mod activ să diversifice economia prin dezvoltarea anumitor sectoare, inclusiv a sectorului informației și comunicațiilor și a sectorului spațial. Având în vedere nivelul ridicat al costului forței de muncă din această țară, activitățile cu o valoare adăugată mai mare au potențialul de a debloca surse alternative de creștere. Reușita diversificării economiei Luxemburgului depinde, așadar, într-o mare măsură de sectoarele care sunt mai puțin influențate de nivelurile costului forței de muncă. Aceste sectoare se bazează într-o măsură semnificativă pe cercetare și inovare și tind să fie puternic axate pe tehnologie și cunoștințe. Această strategie a fost consolidată recent. Pentru a dezvolta aceste sectoare prioritare sunt puse în aplicare mari proiecte de investiții publice, inclusiv, printre altele, măsuri în domeniul cercetării și dezvoltării și în cel al reglementării pieței. Între 2000 și 2016, cheltuielile publice pentru cercetare și dezvoltare ale Luxemburgului au crescut de cinci ori, ajungând la 0,60 % din PIB. Datorită acestor investiții, Luxemburgul

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

a construit rapid un sistem public de cercetare performant. Cu toate acestea, în timp ce investițiile publice în cercetare și dezvoltare se situează peste media zonei euro, investițiile private în cercetare și dezvoltare și rezultatele în materie de inovare, astfel cum au fost măsurate de Tabloul de bord european privind inovarea, au continuat să scadă. Structura economiei luxemburgheze explică parțial intensitatea mai scăzută a activității de cercetare și dezvoltare în mediul de afaceri, comparativ cu cifrele înregistrate la nivel internațional, întrucât sectoarele care reprezintă cea mai mare parte a PIB-ului în Luxemburg, și anume serviciile și, în special, sectorul financiar, investesc în mod tradițional mai puțin în cercetare și dezvoltare. Această tendință este însă mai pronunțată în Luxemburg, în comparație cu media Uniunii, iar intensitatea activității de cercetare și dezvoltare din mediul de afaceri a scăzut la 0,64 % din PIB în 2016, de la 1,5 % din PIB în 2000. Tendința descrescătoare a investițiilor private indică faptul că există în continuare obstacole în acest domeniu și arată, de asemenea, o lipsă de influență din partea eforturilor publice în materie de cercetare și dezvoltare asupra investițiilor întreprinderilor. Prin urmare, construirea capacităților publice în materie de cercetare trebuie să fie mai bine integrată în cadrul unei abordări globale a ecosistemului de inovare. În 2017 a fost adoptată o nouă lege vizând reînnoirea sistemelor de ajutor pentru cercetare, dezvoltare și inovare, care a sporit volumul ajutorului public disponibil.

- (10) Se preconizează că Luxemburgul nu își va îndeplini obiectivul pentru 2020 de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Poluarea atmosferică și congestionarea traficului la orele de vârf sunt probleme majore pentru țară, exacerband concentrațiile de dioxid de azot și emisiile de gaze cu efect de seră. În 2015, mai mult de jumătate din emisiile de gaze cu efect de seră proveneau din sectorul transporturilor. Impozitarea scăzută a combustibililor pentru transport, numărul ridicat al autovehiculelor de serviciu și nivelul ridicat al prețurilor locuințelor se numără printre principalii factori care determină nivelurile ridicate de utilizare a autovehiculelor și numărul sporit al lucrătorilor transfrontalieri. Ratele de impozitare a combustibililor pentru transport sunt printre cele mai scăzute din Uniune și încurajează creșterea consumului de combustibil, inclusiv prin vânzările transfrontaliere. Cu toate acestea, măsurile recente au încurajat dezvoltarea unei mobilități mai durabile, în special prin reforma fiscală din 2016, dar și prin investiții semnificative în transporturile publice. Printre cele mai urgente provocări se numără în special finalizarea și modernizarea infrastructurilor feroviare.
- (11) Luxemburgul își menține angajamentul de a reduce restricțiile de reglementare în sectorul serviciilor pentru întreprinderi. Au fost anunțate măsuri recente care se concentrează în mod special pe profesia de arhitect și pe cea de inginer, precum și reforme suplimentare pentru a reduce și mai mult restricțiile în ceea ce privește aceste două profesii. În plus, așa-numita „Lege Omnibus”, adoptată în martie 2017, a introdus măsuri de simplificare administrativă (care să permită metoda de analiză orizontală pentru procedurile administrative). Cu toate acestea, în sectorul serviciilor pentru întreprinderi există în continuare bariere de reglementare. Lipsa unei proceduri specifice de evaluare a echivalenței pentru cerințele referitoare la asigurările profesionale, care să permită o asigurare echivalentă de către prestatori de servicii din alte state membre, ar putea fi o sursă de restricții. Profesia de avocat este afectată în mod special de reglementări care sunt foarte restrictive în comparație cu media Uniunii. Sfera de aplicare largă a activităților rezervate influențează furnizarea de servicii de consultanță juridică de către avocați sau alți prestatori de servicii, în special pentru serviciile online. Alte restricții includ cerințele privind forma juridică și acționariatul, normele în materie de incompatibilitate și restricțiile multidisciplinare.
- (12) Persistă motive de îngrijorare cu privire la sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, din cauza creșterii preconizate a costurilor legate de îmbătrânirea populației. Luxemburgul preconizează o creștere considerabilă a proporției populației în vârstă care va fi dependentă până în 2070 și, potrivit previziunilor din 2016 ale Inspectoratului General al Securității Sociale, soldul operațional al sistemului de pensii va ajunge într-o situație de deficit în 2023. Cu toate acestea, excedentele de până în prezent ale sistemului de pensii au fost economisite, iar rezervele acumulate ar urma să mențină viabilitatea sistemului pentru încă 20 de ani. Potrivit Raportului privind îmbătrânirea populației din 2018, cheltuielile legate de îmbătrânirea populației ar urma să crească cu 13 puncte procentuale din PIB între 2016 și 2070, depășind pragurile de sustenabilitate, creștere cauzată în principal de pensii (8,9 puncte procentuale din PIB). Cheltuielile cu îngrijirea pe termen lung ca procent din PIB sunt printre cele mai ridicate din statele membre. În pofida reformei adoptate în 2017, se preconizează o creștere a cheltuielilor de acest tip până în 2070 cu 3 puncte procentuale față de nivelul actual.
- (13) Rata ocupării forței de muncă a persoanelor în vârstă rămâne deosebit de scăzută și sunt necesare măsuri suplimentare pentru a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională a acestora și oportunitățile de pe piața forței de muncă aflate la dispoziția lor. Acest aspect este important și pentru asigurarea sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice. Regimurile de pensionare anticipată care încurajează lucrătorii să își înceteze activitatea profesională rămân larg răspândite, 59,2 % din pensiile recent atribuite fiind pensii pentru limită de vârstă anticipate. O lege privind suprimarea unui regim de pensionare anticipată a fost adoptată în decembrie 2017, dar impactul său net asupra vârstei medii efective de pensionare și asupra cheltuielilor este incert, întrucât prevede condiții mai puțin stricte pentru celelalte regimuri de pensionare anticipată. Aceste rezultate nesatisfăcătoare în

cea ce privește piața forței de muncă pot fi parțial atribuite factorilor financiari care descurajează încadrarea în muncă, care sunt relativ ridicați pentru acest grup al populației. Încurajarea angajării lucrătorilor mai în vârstă necesită o strategie cuprinzătoare, inclusiv măsuri care să ajute lucrătorii să rămână în activitate o perioadă mai lungă. „Pactul privind lucrătorii în pragul pensionării”, un proiect de lege prezentat Parlamentului în aprilie 2014, care urmărește să încurajeze întreprinderile cu peste 150 de angajați să angajeze și să păstreze în câmpul muncii lucrătorii în vârstă prin măsuri de gestionare a vârstei, nu a fost încă adoptat. În ceea ce privește educația, Luxemburgul trebuie să abordeze impactul puternic al contextului socioeconomic al elevilor asupra rezultatelor lor școlare. Acest lucru este, de asemenea, important pentru a răspunde cererii puternice de competențe foarte specializate.

- (14) Prețurile proprietăților imobiliare au continuat să crească. Acest lucru ar putea submina capacitatea Luxemburgului de a atrage și a păstra forța de muncă calificată, din care o mare parte este alcătuită din cetățeni străini. Presiunile asupra prețurilor locuințelor rezultă dintr-o neconcordanță fundamentală dintre cerere și ofertă. În ceea ce privește oferta, disponibilitatea insuficientă a terenurilor și lipsa de stimulente pentru proprietarii privați în ceea ce privește vânzarea de terenuri sau clădiri pare să reprezinte un blocaj pentru crearea de noi locuințe. Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a încuraja investițiile din sectorul locuințelor, prin creșterea stimulentelelor în vederea promovării vânzărilor de bunuri imobile, îmbunătățirea procedurilor administrative de acordare a autorizațiilor de construire și furnizarea de locuințe sociale la prețuri accesibile. Este puțin probabil ca oferta de locuințe să crească în urma reformei fiscale privind câștigurile de capital din vânzările de bunuri imobile care a fost adoptată recent și a actualizării programului de locuințe sociale, având în vedere tendința constantă de creștere a prețurilor. În ceea ce privește cererea, populația numeroasă și creșterea ocupării forței de muncă determină creșterea prețurilor. Situația pieței locuințelor agravează, de asemenea, problema congestiei traficului și pe cea a poluării. În plus, creșterea prețurilor la locuințe are repercusiuni asupra gradului de îndatorare a gospodăriilor, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la sustenabilitatea datoriei acestora. Gradul de îndatorare a gospodăriilor a crescut rapid în ultimii 10 ani, ajungând la o valoare estimată de 165 % din venitul disponibil în 2016, reflectând inflația imobiliară, întrucât aproximativ 80 % din datoria gospodăriilor provine din creditele ipotecare. Cu toate acestea, Luxemburgul a introdus deja măsuri macroprudențiale relevante vizând reducerea semnificativă a riscurilor potențiale la adresa stabilității financiare. În urma propunerilor comitetului național privind riscul sistemic, guvernul a mai prezentat recent un proiect de lege care furnizează un cadru pentru măsuri la nivelul debitorilor pentru a evita o creștere a vulnerabilității gospodăriilor, dar acest proiect de lege nu a fost încă aprobat de parlament.
- (15) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Luxemburgului, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Luxemburgului în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Luxemburg, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (16) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Luxemburgul să respecte Pactul de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Luxemburgul să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze rata de ocupare a persoanelor în vârstă, prin sporirea oportunităților de ocupare a forței de muncă și a capacității de inserție profesională a acestora și prin limitarea în același timp a pensionării anticipate, printre altele în vederea îmbunătățirii sustenabilității pe termen lung a sistemului de pensii.
2. Să reducă și mai mult restricțiile de reglementare în sectorul serviciilor pentru întreprinderi.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Ungariei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Ungariei pentru 2018**

(2018/C 320/16)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului de politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice, și a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European la 22 martie 2018. De asemenea, la data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Ungaria printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară pentru 2018 privind Ungaria a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Ungaria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽²⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Ungaria în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 30 aprilie 2018, Ungaria și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (5) În prezent, Ungaria se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și face obiectul regulii privind datoria. În cadrul Programului său de convergență pentru 2018, guvernul preconizează o deteriorare a deficitului global de la 2,0 % în 2017 la 2,4 % în 2018 și o îmbunătățire treptată, în anii următori, până la 0,5 % din PIB până în 2022. Se prevede că obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 1,5 % din PIB – va fi atins până în 2020. Pe baza soldului structural recalculat ⁽¹⁾, obiectivul bugetar pe termen mediu ar urma să fie atins până în 2022. Conform Programului de convergență, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea treptat, ajungând la puțin sub 60 % până la sfârșitul anului 2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este favorabil, ceea ce prezintă riscuri mari legate de punerea în aplicare a obiectivelor privind deficitul.
- (6) Programul de convergență pentru 2018 arată că, în 2017, impactul bugetar al măsurilor legate de securitate este semnificativ și prezintă dovezi convingătoare privind amploarea și natura acestor costuri bugetare suplimentare. Potrivit Comisiei, pentru măsurile legate de securitate, cheltuielile suplimentare eligibile s-au ridicat, în 2017, la 0,17 % din PIB. Dispozițiile articolului 5 alineatul (1) și ale articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 acoperă aceste cheltuieli suplimentare, gravitatea amenințării teroriste constituind un eveniment neobișnuit, al cărui impact asupra finanțelor publice ale Ungariei este important, iar sustenabilitatea finanțelor publice nu ar urma să fie compromisă în cazul unei abateri temporare de la traiectoria de ajustare stabilită pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu. Prin urmare, ajustarea necesară în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu pentru 2017 a fost redusă pentru a se lua în calcul aceste costuri suplimentare.
- (7) La 12 iulie 2016, Consiliul a recomandat Ungariei să realizeze o ajustare bugetară anuală de 0,6 % din PIB în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu în 2017, cu excepția cazului în care obiectivul bugetar pe termen mediu este respectat cu un efort mai mic. Pe baza datelor din 2017 privind execuția bugetară, s-a dovedit că Ungaria s-a abătut în mod semnificativ de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu. În conformitate cu articolul 121 alineatul (4) din TFUE și cu articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97, Comisia a adresat Ungariei, la 23 mai 2018, un avertisment cu privire la abaterea semnificativă, constatată în 2017, de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu. La 22 iunie 2018, Consiliul a adoptat o recomandare ⁽²⁾ în acest sens, care confirmă faptul că Ungaria trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽³⁾ nu va depăși 2,8 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 1 % din PIB. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei devieri de la efortul recomandat.
- (8) În 2019, având în vedere faptul că ponderea datoriei publice a Ungariei în PIB depășește 60 %, iar deviația estimată a PIB-ului este de 2,3 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 3,9 %, în conformitate cu ajustarea structurală de 0,75 % din PIB rezultată din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2019 să se înregistreze o deviere semnificativă de la această cerință. În linii mari, Consiliul este de părere că, începând cu 2018, vor trebui adoptate măsuri suplimentare considerabile pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere, având în vedere deteriorarea puternică a perspectivelor bugetare, în conformitate cu recomandarea adresată Ungariei la 22 iunie 2018, menită să corecteze abaterile semnificative constatate de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu.
- (9) Rata globală a ocupării forței de muncă s-a îmbunătățit în mod semnificativ, iar perspectivele economice favorabile constituie un bun prilej îndeosebi pentru reintegrarea șomerilor pe piața forței de muncă. Diferența mare de remunerare între femei și bărbați, în special pentru grupa de vârstă 25-39 de ani, se poate explica, în parte, prin faptul că structurile de îngrijire a copiilor de bună calitate sunt limitate ca număr. Nivelul de utilizare a serviciilor de îngrijire pentru copiii mai mici de 3 ani este cu mult sub obiectivul de la Barcelona și sub media Uniunii. Deși programul de lucrări publice rămâne principala politică activă privind piața forței de muncă, numărul de participanți la acest program a scăzut semnificativ, ceea ce reprezintă o evoluție pozitivă. Cu toate acestea, sistemul rămâne insuficient orientat, iar eficacitatea acestuia în ceea ce privește reintegrarea participanților pe piața deschisă a forței de muncă continuă să fie limitată, având în vedere situația actuală de pe piața forței de muncă. Politicile active pe piața muncii care se axează mai mult pe actualizarea competențelor și pe reconversia profesională sunt insuficient dezvoltate.
- (10) Procentajul persoanelor expuse riscului de sărăcie și de excludere socială a scăzut, ajungând la 26,3 % în 2016, însă rămâne peste media Uniunii. Copiii sunt, în general, mai expuși la sărăcie decât alte grupe de vârstă. Venitul minim se situează sub 50 % din pragul de sărăcie pentru fiecare gospodărie, fiind unul dintre cele mai scăzute

⁽¹⁾ Soldul ajustat ciclic, excluzând măsurile cu caracter excepțional și cele temporare, recalculat de Comisie prin aplicarea metodologiei stabilite de comun acord.

⁽²⁾ Recomandarea Consiliului din 22 iunie 2018 în scopul corectării abaterii semnificative constatate de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu în Ungaria (JO C 223, 27.6.2018, p. 1).

⁽³⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

din UE. Nivelul de acoperire al indemnizației de șomaj este foarte scăzut: perioada maximă de 3 luni în care se acordă indemnizația este cea mai scăzută în UE și reprezintă doar aproximativ un sfert din durata medie de care are nevoie o persoană pentru a-și găsi un loc de muncă. În plus, nivelul indemnizațiilor se numără printre cele mai scăzute din UE.

- (11) În Ungaria, structurile și procedurile de dialog social sunt insuficiente și nu permit o implicare semnificativă a partenerilor sociali în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor. Deficiențele în implicarea părților interesate și transparența limitată au un impact asupra bazei de date pentru elaborarea politicilor și asupra calității acestei activități, generând incertitudine pentru investitori și încetinind procesul de convergență.
- (12) S-au aplicat măsuri menite să îmbunătățească sistemul fiscal, dar rămân anumite probleme. Deși în scădere, sarcina fiscală asupra costului forței de muncă, în special pentru anumite grupuri cu venituri mici, este în continuare ridicată în comparație cu nivelul Uniunii. Complexitatea generală a sistemului fiscal, la care se adaugă prezența în continuare a impozitelor specifice anumitor sectoare, care generează denaturări, reprezintă un punct slab. Adoptarea unor măsuri de combatere a strategiilor de planificare agresivă a contribuțiilor sociale este esențială pentru prevenirea denaturării concurenței dintre întreprinderi, pentru asigurarea unui tratament echitabil al contribuabililor și pentru protejarea finanțelor publice. Efectele de propagare asupra altor state membre ale strategiilor de planificare fiscală agresivă ale contribuabililor impun coordonarea politicilor naționale, în completarea legislației Uniunii. Ungaria înregistrează intrări și ieșiri de capital relativ ridicate prin entități cu scop special, care sunt deconectate de la economia reală. Din cauza faptului că nu se percep impozite reținute la sursă pentru dividendele distribuite în străinătate (de la rezidenți ai Uniunii la rezidenți din țări terțe) și pentru dobânzile și redevențele plătite de societățile cu sediul în Ungaria, aceste plăți se pot sustrage complet de la impozitare dacă nu sunt impozitate nici în jurisdicția destinatară. Comisia ia notă de faptul că Ungaria recunoaște că plățile în străinătate pot duce la o planificare agresivă a impozitelor, dacă acestea sunt folosite în mod necorespunzător. Pe baza schimburilor recente, Comisia va continua să poarte un dialog constructiv de combatere a strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.
- (13) Barierele în materie de reglementare, în special în sectorul serviciilor și al comerțului cu amănuntul, au un impact asupra performanțelor sectorului și afectează realocarea eficientă a resurselor, productivitatea și inovarea. Există o tendință continuă de a încredința anumite servicii unor firme de stat create special pentru furnizarea serviciilor respective, în detrimentul concurenței deschise. Lipsa de predictibilitate a cadrului juridic este o altă problemă, în special în sectorul comerțului cu amănuntul, care în ultimii ani s-a confruntat cu modificarea frecvență a legislației. Întrucât modificările propuse se fac adeseori în funcție de cifra de afaceri sau de mărimea suprafeței comerciale, acestea afectează în principal lanțurilor de vânzare cu amănuntul străine. Crește astfel incertitudinea în rândul operatorilor economici, iar investitorii pot fi descurajați. Este necesar un mediu de reglementare stabil, favorabil concurenței. Reglementarea strictă a profesiilor rămâne ridicată în Ungaria, în special în ceea ce privește profesiile-cheie, cum ar fi serviciile juridice și de contabilitate.
- (14) Persistă îngrijorări cu privire la prevenirea și urmărirea penală a cazurilor de corupție. Potrivit mai multor indicatori, expunerea Ungariei la corupție pare să fi crescut în ultimii ani, iar riscul de corupție ar putea avea un efect negativ asupra potențialului de creștere al țării. Funcționarea organelor de urmărire penală este de o importanță crucială pentru combaterea corupției și a spălării de bani și, dacă măsurile de combatere a micii corupții par să fi fost aplicate cu un oarecare succes, investigarea cazurilor de corupție la nivel înalt nu se bucură de suficientă atenție. Transparența limitată și restricțiile privind accesul la informații îngreunează și mai mult măsurile de prevenire a corupției. S-au luat măsuri importante în ceea ce privește achizițiile publice, însă există posibilități de îmbunătățire, în continuare, a transparenței și a concurenței în procedurile de licitație. Acest lucru ar putea fi realizat, printre altele, prin acordarea accesului public la datele obținute din sistemul de achiziții publice electronice.
- (15) Rezultatele în materie de educație pentru competențele de bază sunt cu mult sub media Uniunii, în special în cazul copiilor care provin din medii socioeconomice defavorizate. Elevii sunt orientați de timpuriu către diferite tipuri de școli, fapt care antrenează discrepanțe mari în ceea ce privește rezultatele în materie de educație și perspectivele de ocupare a unui loc de muncă. Copiii din medii defavorizate, inclusiv copiii romi, urmează de obicei școli secundare profesionale, în care nivelul competențelor de bază este mai scăzut, iar rata abandonului școlar timpuriu este mai mare. Persoanele care termină o astfel de școală primesc, în medie, salarii mai mici. Rata părăsirii timpurii a școlii a crescut, în medie, la 12,4 %, fiind deosebit de mare în rândul copiilor romi. Aceste provocări trebuie abordate cu atât mai urgent în contextul educației de calitate și favorabile incluziunii. Scăderea numărului de elevi înscriși în învățământul terțiar și creșterea numărului de elevi care abandonează studiile vor conduce la o scădere și mai mare a ratelor de absolvire, într-o perioadă în care cererea de forță de muncă de înaltă calificare este în creștere.
- (16) În pofida eforturilor în curs vizând îmbunătățirea sănătății publice, situația precară în materie de sănătate, agravată de stiluri de viață nesănătoase, persistă, având un impact negativ asupra capitalului uman. Nivelul scăzut al cheltuielilor cu asistența medicală, la care se adaugă o alocare ineficientă a resurselor, limitează eficacitatea sistemului de sănătate din Ungaria. Acest lucru, împreună cu sumele mari suportate din buzunarul pacienților, are un impact negativ din punctul de vedere al echității asupra accesului în timp util la servicii medicale preventive și curative de calitate și accesibile din punct de vedere financiar. Lipsa lucrătorilor din domeniul medical reprezintă, de asemenea, un obstacol în calea accesului la asistență medicală, deși recente creșteri salariale au atenuat

impactul acestei provocări. Eforturile de reformă în curs vizează în special combaterea utilizării excesive a serviciilor de asistență medicală spitalicească, cauzată în special de faptul că furnizorii de asistență medicală primară nu sunt echipați în mod corespunzător pentru a-și îndeplini cu eficacitate rolul de filtru. Raționalizarea în continuare a utilizării resurselor spitalicești și realizarea de investiții specifice pentru consolidarea serviciilor de asistență medicală primară ar permite reducerea disparităților în ceea ce privește accesul la asistență medicală și ar conduce la îmbunătățirea eficacității și a eficienței rezultatelor în domeniul sănătății.

- (17) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Ungariei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018 și Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Ungariei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Ungaria, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (18) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Ungaria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2018, să asigure respectarea recomandării Consiliului din 22 iunie 2018 cu scopul de a corecta abaterea semnificativă de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu. În 2019, să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 3,9 %, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,75 % din PIB.
2. Să continue simplificarea sistemului fiscal, în special prin reducerea impozitelor specifice anumitor sectoare. Să amelioreze calitatea și transparența procesului de luare a deciziilor, prin intermediul unui dialog social eficace și prin colaborarea cu alte părți interesate, precum și prin evaluări periodice adecvate ale impactului. Să consolideze cadrul de combatere a corupției, să își intensifice eforturile în materie de acțiuni penale, să îmbunătățească transparența și concurența în domeniul achizițiilor publice, printre altele prin dezvoltarea în continuare a sistemului de achiziții publice electronice. Să consolideze concurența, stabilitatea în materie de reglementare, precum și transparența în sectorul serviciilor, în special în desfacerea cu amănuntul.
3. Să deblocheze rezervele de forță de muncă prin îmbunătățirea calității politicilor active în domeniul pieței forței de muncă. Să îmbunătățească rezultatele în materie de educație și să sporească participarea grupurilor defavorizate, în special a romilor, la un învățământ general de calitate și favorabil incluziunii. Să amelioreze caracterul adecvat al asistenței sociale și al prestațiilor de șomaj, precum și nivelul de acoperire al acestora.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Maltei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de stabilitate al Maltei pentru 2018**

(2018/C 320/17)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2018. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Malta printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat o Recomandare privind politica economică a zonei euro ⁽²⁾ („recomandarea privind zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Malta ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării privind politica economică a zonei euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special în recomandarea 1. Raportul de țară pentru Malta din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Malta în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Malta în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 13 aprilie 2018, Malta și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (5) În prezent, Malta face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, guvernul intenționează să mențină un excedent în termeni globali în perioada 2018-2021. Obiectivul bugetar pe termen mediu – o poziție bugetară echilibrată din perspectiva PIB – continuă să fie îndeplinit cu o marjă pozitivă pe întreaga perioadă a programului. Conform Programului de stabilitate, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB se va menține sub valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat și că aceasta va scădea treptat de la 50,8 % din PIB în 2017 la aproximativ 36 % în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil pentru perioada 2018-2019 și favorabil pentru perioada 2020-2021. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va înregistra un excedent de 0,6 % din PIB în 2018 și de 1,1 % din PIB în 2019, situându-se peste obiectivul bugetar pe termen mediu. În ansamblu, Consiliul estimează că Malta va respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și în 2019. În același timp, evoluția cheltuielilor ar trebui să fie monitorizată cu atenție pe termen scurt și mediu, în special având în vedere eventualele riscuri viitoare pentru soliditatea veniturilor.
- (6) După cum se indică în recomandarea privind zona euro pentru 2018, este esențial să se combată strategiile agresive de planificare fiscală, astfel încât să se prevină denaturarea concurenței dintre firme, să se asigure tratamentul echitabil al contribuabililor și să se protejeze finanțele publice. Efectele de propagare între statele membre ale strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor impun o acțiune coordonată a politicilor naționale care să completeze legislația Uniunii. Din cauza faptului că nu se percep impozite reținute la sursă pentru dividendele distribuite în străinătate (de la rezidenți ai Uniunii la rezidenți din țări terțe) și pentru dobânzile și redevențele plătite de societățile cu sediul în Malta, aceste plăți se pot sustrage complet de la impozitare dacă nu sunt impozitate nici în jurisdicția destinatară. Noul regim maltez al deducerii dobânzilor noționale va contribui la reducerea favorizării finanțării prin îndatorare în detrimentul capitalului, însă insuficiența normelor anti-abuz, combinată cu o rată relativ ridicată și un regim axat pe stocuri, poate oferi oportunități pentru evitarea obligațiilor fiscale. Existența unor dispoziții în cadrul tratatelor fiscale bilaterale dintre Malta și alte state membre, alături de sistemul fiscal al Maltei, în care o societate care este rezidentă, dar nu își are domiciliul fiscal în Malta este impozitată la sursă și pe baza transferurilor, poate fi utilizată de către societăți pentru a evita obligațiile fiscale. Comisia ia notă de angajamentul Maltei de a combate planificarea fiscală agresivă a contribuabililor. Pe baza recentelor schimburi, Comisia va continua dialogul constructiv care are drept scop combaterea strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.
- (7) Sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice rămâne o provocare în Malta. Aceasta este generată integral de impactul bugetar al cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației, cum ar fi asistența medicală, îngrijirea pe termen lung și pensiile. Sistemul de pensii se confruntă cu o dublă provocare: realizarea sustenabilității, asigurând, în același timp, venituri adecvate din pensii. Perspectivele de sustenabilitate pe termen lung a cheltuielilor cu pensiile s-au îmbunătățit, în principal datorită unei evaluări mai favorabile a potențialului Maltei de creștere pe termen lung. Cu toate acestea, măsurile introduse în bugetul pentru 2016 au avut doar un impact limitat asupra sustenabilității pe termen lung a sistemului de pensii, care continuă așadar să reprezintă o provocare semnificativă. În plus, în ciuda introducerii unor măsuri de îmbunătățire a adecvării pensiilor, disparitatea dintre femei și bărbați în ceea ce privește pensiile continuă să fie ridicată. Performanța sistemului de sănătate s-a îmbunătățit și perioadele de așteptare s-au redus. Persistă însă provocări în ceea ce privește redistribuirea resurselor și a activităților de la serviciile medicale spitalicești la serviciile de asistență medicală primară. Cadrul instituțional pentru furnizarea de asistență medicală primară pune presiune atât asupra serviciilor medicale spitalicești, cât și asupra serviciilor medicale de urgență. Serviciile medicale spitalicești și asistența medicală primară nu sunt bine coordonate, iar serviciile medicale de urgență rămân insuficient utilizate. Accesul la medicamente inovatoare rămâne o provocare, inclusiv în termeni bugetari. S-au întreprins inițiative pentru a răspunde cererii tot mai mari din cadrul sistemului de îngrijire pe termen lung, cum ar fi furnizarea de stimulente pentru îngrijirea acordată la nivelul comunității și îngrijirea la domiciliu.

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (8) S-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește îmbunătățirea cooperării transfrontaliere. Cu toate acestea, personalul Autorității Serviciilor Financiare din Malta pare încă insuficient și persistă îngrijorări cu privire la capacitatea sa de a supraveghea un sistem financiar transfrontalier de mari dimensiuni, în special în ceea ce privește segmentul nebanca. În plus, deși sectorul serviciilor (în special, sectorul jocurilor de noroc online) a contribuit în mod semnificativ la creșterea economică susținută a țării, acest lucru poate pune sub semnul întrebării integritatea sistemului financiar, fiind necesar un cadru solid de combatere a spălării banilor. Malta a transpus recent cea de a 4-a Directivă privind combaterea spălării banilor; eficacitatea punerii sale în aplicare urmează să fie evaluată. În plus, după transpunerea directivei în legislația națională, autoritățile malteze au prezentat recent o strategie integrată de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. Printre alte măsuri, a fost creat un Comitet național de coordonare privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, compus din reprezentanți ai guvernului și ai altor autorități naționale competente. Cu toate acestea, persistă probleme privind asigurarea punerii în aplicare corespunzătoare și eficiente a cadrului de reglementare recent adoptat.
- (9) În contextul unei creșteri economice puternice și al reformelor care susțin ocuparea forței de muncă în rândul femeilor și actualizarea competențelor forței de muncă, rezultatele de pe piața forței de muncă din Malta au continuat să se îmbunătățească. Cu toate acestea, diferența mare între bărbați și femei în privința ocupării forței de muncă și participarea redusă a femeilor cu vârsta de peste treizeci de ani și a persoanelor cu handicap pe piața muncii continuă să reprezinte provocări. Modul în care este conceput concediul de paternitate și concediul pentru creșterea copilului rămâne relativ deficitar, însă aceste concedii sunt importante pentru împărțirea echitabilă a responsabilităților familiale între femei și bărbați și pentru sprijinirea femeilor în mediul muncii. Deficitele de forță de muncă sunt din ce în ce mai mari și necorelarea competențelor persistă. O parte importantă a forței de muncă din Malta are în continuare un nivel scăzut de calificare, iar dependența de forța de muncă străină pentru a aborda deficitul de forță de muncă și de competențe este în creștere. Inițiativele de politică care sunt puse în aplicare în domeniul pieței forței de muncă, al competențelor și al incluziunii sociale ar trebui să continue, dar acestea trebuie să se bazeze pe o monitorizare și o evaluare bazate pe rezultate.
- (10) În 2017, rata părăsirii timpurii a școlii a fost de 18,6 %, rămânând cea mai ridicată din Uniune și înregistrând doar o ușoară îmbunătățire față de anul precedent. De asemenea, Malta are cea mai ridicată rată a părăsirii timpurii a școlii pentru persoanele cu handicap, și anume 50 %, procent dublu față de media Uniunii. În plus, rezultatele în materie de educație sunt puternic influențate de mediul socioeconomic, de tipul școlii și de statutul de persoană cu handicap. Decalajul în ceea ce privește performanțele în domeniul științei dintre elevii din școlile cele mai slabe și școlile cele mai bune este printre cele mai ridicate din Uniune și de 1,5 ori mai mare decât media furnizată de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică. Proporția elevilor cu rezultate slabe la matematică, științe și lectură este a patra din Uniune. Este necesară o abordare cuprinzătoare pentru a îmbunătăți calitatea învățământului și a reduce inegalitățile în privința rezultatelor școlare între diferitele grupuri sociale și diferitele tipuri de școli.
- (11) Creșterea economică puternică a sporit presiunea asupra infrastructurii și a resurselor naturale. În special, sectorul transportului rutier se confruntă cu provocări majore de infrastructură și privind sustenabilitatea pe termen lung. Infrastructura de transport insuficientă și creșterea costurilor generate de congestionare reprezintă piedici în calea investițiilor. Creșterea numărului de vehicule și intensificarea traficului duc la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră și au un impact negativ asupra calității aerului, fiind susceptibile să aibă un impact negativ și asupra turismului, care reprezintă un pilon important al economiei malteze. Prin urmare, necesitatea de a rezolva problemele de infrastructură merge mână în mână cu nevoia de a găsi soluții de transport ecologice. În 2016, guvernul a adoptat o strategie națională de transport pentru 2050 și un master plan operațional în sectorul transporturilor pentru 2025. Acesta a anunțat, de asemenea, un proiect în valoare de 700 de milioane EUR pentru modernizarea rețelei rutiere. Împreună, se preconizează că aceste măsuri vor reduce costurile economice provocate de congestionare cu peste 20 %. Intensificarea activității economice poate agrava blocajele de infrastructură existente, punând și mai multă presiune asupra resurselor naturale și a mediului. În plus, planul nu stabilește o țintă clară pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transporturi și nu propune un sistem eficient de monitorizare a punerii în aplicare a măsurilor raportate (în afara unui ciclu de revizuire la cinci ani). Prin urmare, este important să se stabilească ținte și să se pună în aplicare măsuri în vederea reducerii semnificative a congestiei traficului și a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transporturi până în 2025. Progresele înregistrate ar trebui monitorizate periodic.
- (12) Având în vedere provocările create de dimensiunea țării și de insularitatea sa, necesitatea de a trece la o economie mai circulară este cu atât mai stringentă. Investiții inteligente pot contribui la reducerea presiunii asupra resurselor naturale vulnerabile ale insulei. De exemplu, dacă nu sunt abordate, dificultățile legate de eliminarea deșeurilor din construcții și demolări ar putea reduce calitatea mediului și atractivitatea țării ca destinație turistică. Malta a rămas în grupul cu performanțele cele mai slabe în materie de ecoinovare (locul 26 în Uniune în 2016, de la locul 18 în 2013, potrivit indicelui privind ecoinovarea). Cu toate acestea, țara are potențialul de a mobiliza investiții pentru a genera sau a adopta soluții inovatoare menite să îmbunătățească eficiența energetică și

a utilizării resurselor în domeniul construcțiilor, precum și gestionarea deșeurilor și a apelor reziduale. În special, sunt necesare îmbunătățiri în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, precum și investiții în instalațiile de reciclare a deșeurilor din construcții și demolări. Trebuie, de asemenea, introduse controale pentru a împiedica depunerea ilegală sau deversarea în mare a deșeurilor din construcții și demolări.

- (13) Sistemul judiciar se confruntă în continuare cu provocări în materie de eficiență. Este necesar un cadru juridic și instituțional consolidat de combatere a corupției pentru a asigura un mediu de afaceri de înaltă calitate. Deficiențele guvernantei în cadrul de combatere a corupției ar putea afecta negativ climatul de afaceri și investițiile. Eficacitatea eforturilor Maltei de a combate corupția trebuie îmbunătățită în continuare, în special în ceea ce privește cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție. Îmbunătățirea cadrului de guvernare este esențială pentru menținerea reputației și a atractivității Maltei ca destinație a investițiilor internaționale.
- (14) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Maltei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Maltei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Malta, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (15) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Malta să respecte Pactul de stabilitate și de creștere,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Malta să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cadrul global de guvernare prin îmbunătățirea supravegherii naționale a întreprinderilor financiare orientate către piața internațională care au licență în Malta, asigurând punerea eficace în aplicare a cadrului de combatere a spălării banilor și continuând să intensifice combaterea corupției.
2. Să asigure sustenabilitatea sistemului de sănătate și a sistemului de pensii, inclusiv prin majorarea vârstei legale de pensionare și prin limitarea pensionării anticipate.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Țărilor de Jos pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Țărilor de Jos pentru 2018**

(2018/C 320/18)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Țările de Jos ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat o Recomandare privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea privind zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Țările de Jos ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-2 de mai jos.
- (3) Raportul de țară privind Țările de Jos pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Țările de Jos în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Țările de Jos se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, dintre statele membre care fac parte din zona euro, Țările de Jos au înregistrat cea mai ridicată medie pe trei ani a excedentului de cont curent exprimat ca procent din PIB. Excedentul sugerează o alocare a resurselor sub nivelul optim, existând oportunități pentru creștere economică și bunăstare ce nu sunt fructificate. Datoria privată este ridicată, în special volumul creditelor ipotecare ale gospodăriilor și datorile multinaționalelor. Bilanțurile împovărătoare ale gospodăriilor conduc la creșterea vulnerabilității la șocuri financiare.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (4) Țările de Jos și-au prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 30 aprilie 2018, iar la 26 aprilie 2018 și-au prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Țările de Jos fac obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul intenționează să reducă excedentul bugetar de la 1,1 % din PIB, în 2017, la 0,3 % din PIB, în 2021. Obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB – continuă să fie îndeplinit pe întreaga perioadă de programare. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 44,0 % din PIB în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural se va reduce de la un excedent de 0,5 % din PIB în 2017 la un deficit de 0,1 % din PIB în 2018 și de 0,3 % din PIB în 2019, peste obiectivul bugetar pe termen mediu. Se estimează că datoria publică se va menține pe o traiectorie descendentă fermă, sub valoarea de referință prevăzută în tratat. Consiliul consideră că, în ansamblu, Țările de Jos ar urma să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și 2019. În același timp, deși se respectă obiectivul pe termen mediu, există în continuare marjă de utilizare a politicilor bugetare și structurale pentru a crește investițiile publice și private în cercetare, dezvoltare și inovare.
- (7) În Țările de Jos, sectorul cercetării și dezvoltării este eficient, iar sistemul de învățământ și baza științifică de înaltă performanță ale țării reprezintă un temelie solid pentru stimularea inovării și a capacității de creștere prin educație și activități de cercetare și dezvoltare. S-au anunțat importante investiții suplimentare, care ar putea contribui la stabilizarea cercetării publice și private și la intensitatea dezvoltării. Nu este sigur dacă Țările de Jos își vor atinge obiectivele din cadrul Strategiei Europa 2020, în special în ceea ce privește investițiile în cercetare și dezvoltare și energia din surse regenerabile.
- (8) O provocare-cheie în abordarea gradului de îndatorare ridicat al gospodăriilor este reprezentată de piața locuințelor, unde modelele de finanțare a locuințelor și economiile sectoriale sunt determinate de rigiditățile și stimulentele cu efect de denaturare a concurenței care s-au acumulat de-a lungul deceniilor. Din 2012 se pun în aplicare o serie de măsuri care abordează parțial această problemă. În 2017, guvernul a anunțat planuri de accelerare a reducerii deductibilității fiscale a dobânzilor ipotecare, cu începere din 2020. Cu toate acestea, lipsa unui segment de mijloc care să funcționeze adecvat pe piața chiriilor încurajează gospodăriile să cumpere mai degrabă decât să închirieze o locuință, ceea ce duce la ponderi ridicate ale datoriilor în raport cu veniturile și la un nivel ridicat de vulnerabilitate financiară la o vârstă tânără. Sectorul locuințelor sociale este unul dintre cele mai mari din Uniune, însă locuințele nu sunt întotdeauna ocupate de persoanele cu adevărat nevoie. Gospodăriile cu venituri mari ocupă locuințe sociale, dat fiind că întreprinderile din sectorul locuințelor sociale nu majorează chiriile în ritmul permis de legislație. Deși guvernul și-a anunțat intenția de a sprijini oferta de locuințe la prețuri accesibile pe piața privată a închirierilor, nu au fost comunicate încă planurile concrete pentru un astfel de sprijin.
- (9) După cum s-a indicat în recomandarea pentru zona euro, este esențial să se combată strategiile de planificare fiscală agresivă, astfel încât să se prevină denaturarea concurenței între firme, să se asigure tratamentul echitabil al contribuabililor și să se protejeze finanțele publice. Efectele de propagare asupra altor state membre ale strategiilor de planificare fiscală agresivă ale contribuabililor impun coordonarea politicilor naționale, în completarea legislației Uniunii. Nivelul ridicat de plăți reprezentând dividende, redevențe și dobânzi efectuate prin Țările de Jos sugerează că normele fiscale ale țării sunt utilizate de societăți comerciale care practică planificarea fiscală agresivă. O mare parte a investițiilor străine directe este deținută de „entități cu scop special”. Din cauza faptului că nu se rețin la sursă taxe și impozite pentru plățile în străinătate (cu alte cuvinte de la rezidenți ai Uniunii la rezidenți din țări terțe) reprezentând redevențe și dobânzi, este posibil ca respectivele plăți să nu facă deloc obiectul impunerii dacă nu sunt impozitate nici în jurisdicția destinatară. Lipsa unor norme care să prevină

(1) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

abuzul, în special în cazul entităților hibride, poate facilita, de asemenea, planificarea fiscală agresivă. Comisia confirmă că angajamentul Țărilor de Jos de a combate planificarea fiscală agresivă, astfel cum se prevede în programul de reformă în materie de taxe și impozite, inclusiv reținerea la sursă a taxelor și impozitelor pe plățile reprezentând redevențe, dobânzi și dividende în caz de abuz sau plăți în jurisdicții cu un nivel redus de impozitare, reprezintă un pas înainte pentru reducerea planificării fiscale agresive și ar trebui pus în aplicare rapid și monitorizat îndeaproape. Pe baza schimburilor recente cu autoritățile Țărilor de Jos, Comisia va continua să poarte un dialog constructiv de combatere a strategiilor de planificare agresivă ale contribuabililor.

- (10) În pofida unei rate scăzute a șomajului și a unor niveluri ridicate ale locurilor de muncă vacante, creșterea salariului nominal a fost moderată, respectiv de 1,5 % în 2017. Creșterea este sub nivelul care ar putea fi așteptat pe baza inflației, productivității și șomajului. Creșterea salarială moderată poate fi explicată parțial prin creșterea lentă a productivității, marja redusă rămasă pe piața forței de muncă și creșterea segmentării pieței forței de muncă. În 2017, guvernul a adoptat mai multe măsuri bugetare care reduc presiunea fiscală asupra forței de muncă și care au scopul de a majora venitul disponibil net al gospodăriilor în cazul celor care lucrează. Stimularea în continuare a venitului disponibil net al gospodăriilor prin crearea condițiilor necesare de promovare a creșterii salariale și prin reformarea celui de al doilea pilon al sistemului de pensii, astfel încât acesta să devină mai transparent, mai echitabil între generații și mai rezilient la șocuri, ar sprijini cererea internă și ar contribui la reechilibrarea zonei euro.
- (11) Creșterea înregistrată recent în ceea ce privește ocuparea forței de muncă se poate explica în general prin creșterea numărului de persoane încadrate în muncă în baza unui contract pe durată determinată și a numărului de persoane care desfășoară o activitate independentă. Procentul ridicat și în creștere al persoanelor cu contracte pe durată determinată și ritmul accelerat de creștere a numărului persoanelor care desfășoară o activitate independentă și care nu au proprii salariați se poate explica prin diferențele semnificative în reglementările aplicabile din legislația muncii, din legislația privind protecția muncii, precum și din legislația fiscală și în materie de asigurări sociale. Deși s-au luat unele măsuri și recent s-au anunțat măsuri suplimentare, unii dintre acești factori creează încă stimulente financiare pentru angajați de a începe să lucreze ca lucrători care desfășoară o activitate independentă sau favorizează angajarea acestora în baza unui contract temporar. De asemenea, asigurarea aplicării măsurilor pentru combaterea activității independente false a fost suspendată până în 2020. Persoanele care desfășoară o activitate independentă sunt de cele mai multe ori insuficient asigurate în caz de invaliditate, șomaj și vârstă înaintată, ceea ce ar putea afecta sustenabilitatea sistemului de securitate socială pe termen lung.
- (12) Deși piața forței de muncă funcționează bine în general, există încă un potențial nevalorificat de forță de muncă. În special numărul mare de femei care lucrează cu fracțiuni de normă și situația participării la piața forței de muncă a persoanelor care provin din contexte de migrație reprezintă în continuare o provocare importantă. Rata de ocupare a forței de muncă pentru migrații care nu s-au născut în UE este cu 20,6 puncte procentuale mai scăzută decât pentru persoanele născute în Țările de Jos, decalajul fiind mai mare în cazul femeilor care nu s-au născut în UE.
- (13) Creșterea din ultimii ani a ratei economiilor realizate de gospodării s-a datorat parțial economiilor mai mari în cadrul celui de al doilea pilon al sistemului de pensii (sisteme private suplimentare obligatorii), la care a contribuit cadrul de reglementare. Distribuția adecvată în cadrul aceleiași generații și între generații a costurilor și a riscurilor, dincolo de normele adoptate cu privire la indexare și rezervele financiare (cadrul de evaluare financiară), ar ajuta gospodăriile să își aloce mijloacele financiare într-un mod mai favorabil creșterii economice. Guvernul a confirmat intenția de a reforma în mod considerabil cel de al doilea pilon al sistemului de pensii pentru a îmbunătăți acoperirea și pentru a crea un sistem mai transparent, mai flexibil și mai echitabil din punct de vedere actuarial. În ceea ce privește sustenabilitatea fiscală, Raportul din 2018 privind îmbătrânirea demografică evidențiază un risc moderat la adresa sustenabilității finanțelor publice pe termen lung, în contextul în care se estimează creșterea cheltuielilor cu îngrijirea pe termen lung de la 3,5 % la 6,0 % din PIB până în 2070.
- (14) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Țărilor de Jos, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018 și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Țărilor de Jos în anii precedenți. Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestora pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Țările de Jos, ci și de măsura în care acestea sunt conforme cu normele și orientările Uniunii, având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea, la nivelul Uniunii, a unei contribuții la deciziile naționale viitoare.
- (15) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Țările de Jos să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.
- (16) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos,

(¹) În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Țările de Jos să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Respectând obiectivul pe termen mediu, să recurgă la politici bugetare și structurale care să ducă la creșterea investițiilor publice și private în cercetare, dezvoltare și inovare. Să ia măsuri în vederea reducerii tendinței de îndatorare a gospodăriilor și a denaturărilor rămase pe piața locuințelor, în special prin sprijinirea dezvoltării sectorului privat al chiriilor.
2. Să reducă stimulentele de recurgere la contracte temporare și la persoane care desfășoară o activitate independentă fără a avea angajați proprii, promovând în același timp protecția socială adecvată pentru persoanele care desfășoară activități independente, și să abordeze chestiunea activității independente false. Să creeze condiții pentru favorizarea unei creșteri mai mari a salariilor, respectând rolul partenerilor sociali. Să se asigure că cel de al doilea pilon al sistemului de pensii este mai transparent, mai echitabil între generații și mai rezilient la șocuri.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Austriei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Austriei pentru 2018**

(2018/C 320/19)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2018. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Austria printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽²⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Austria ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1 și 2 de mai jos.
- (3) Raportul de țară privind Austria pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Austria în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Austria în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) Austria și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 25 aprilie 2018, iar la 21 martie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Austria se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și face obiectul normei privind datoria. În cadrul Programului său de stabilitate pentru 2018, guvernul preconizează că soldul global se va îmbunătăți de la un deficit de 0,7 % din PIB în 2017 la un excedent de 0,4 % din PIB în 2022. Se prevede că obiectivul bugetar pe termen mediu – un deficit structural de 0,5 % din PIB începând din 2017 – va fi atins în 2019. În conformitate cu Programul de stabilitate, se estimează că ponderea generală a datoriei publice în PIB va scădea treptat de la 78,1 % din PIB în 2017 la 62,2 % din PIB în 2022. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază proiecțiile bugetare este favorabil în 2018 și plauzibil pentru perioada ulterioară. Principalele riscuri aferente planificării bugetare pe termen mediu sunt măsurile de politică discreționare prevăzute începând cu 2020, cum ar fi reforma anunțată a impozitului pe venitul persoanelor fizice, ale căror efecte bugetare nete nu sunt încă pe deplin specificate.
- (7) Din Programul de stabilitate reiese faptul că impactul bugetar al afluxului excepțional de refugiați și al măsurilor de securitate aferente este semnificativ, prezentându-se elemente de probă suficiente privind amploarea și natura acestor costuri bugetare suplimentare. Potrivit Comisiei, cheltuielile suplimentare eligibile legate de afluxul excepțional de refugiați s-au ridicat în 2017 la 0,03 % din PIB, în timp ce pentru măsurile de securitate nu s-au suportat costuri suplimentare. Dispozițiile articolului 5 alineatul (1) și ale articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 acoperă aceste cheltuieli suplimentare, afluxul de refugiați și gravitatea amenințării teroriste constituind evenimente neobișnuite, al căror impact asupra finanțelor publice ale Austriei este important, iar sustenabilitatea finanțelor publice nu ar fi compromisă în cazul unei abateri temporare de la traiectoria de ajustare stabilită pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu. Prin urmare, pentru a se ține seama de costurile suplimentare legate de refugiați, a fost redusă în 2017 ajustarea necesară în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu.
- (8) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Austriei să se asigure că în 2018 abaterea de la obiectivul bugetar pe termen mediu se limitează la marja permisă pentru impactul bugetar al afluxului excepțional de refugiați și al măsurilor de securitate aferente. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de 3,3 % în 2018, cifră care corespunde deteriorării permise a soldului structural de 0,2 % din PIB. Având în vedere marjele permise, previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 evidențiază riscul unei abateri de la această cerință în 2018 și în anii 2017 și 2018 luați împreună.
- (9) În 2019, Austria ar trebui să își atingă obiectivul bugetar pe termen mediu, ținând seama de marjele permise în caz de evenimente neobișnuite, pentru care se acceptă o abatere temporară. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de 2,9 %, cifră care corespunde unei ameliorări a soldului structural de 0,3 % din PIB. În contextul menținerii politicilor actuale, conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018 există riscul ca Austria să se abată în mod semnificativ de la această cerință în 2019, ca urmare a abaterii din anii 2018 și 2019 luați împreună. În același timp, se estimează că Austria se va depărta cu 0,1 % din PIB de la obiectivul pe termen mediu în 2019. Totodată, se preconizează că Austria se va conforma normei privind datoria în 2018 și 2019. În general, Consiliul este de părere că Austria trebuie să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a asigura conformitatea în 2018 și că măsurile care se impun ar trebui luate în 2019 pentru a se asigura respectarea Pactului de stabilitate și de creștere.
- (10) Potrivit Raportului din 2018 privind îmbătrânirea demografică, proiecțiile privind creșterea cheltuielilor cu pensiile, asistența medicală și îngrijirea de lungă durată indică un risc moderat la adresa sustenabilității fiscale pe termen mediu și lung. Cheltuielile publice cu pensiile ale Austriei se situează peste media la nivelul Uniunii (13,8 % comparativ cu 11,2 % din PIB în 2016) și se estimează că vor crește în continuare până în 2070 (0,5 % față de – 0,2 % din PIB). Reformele recente au reușit să ofere stimulente în vederea pensionării la o vârstă mai înaintată. Cu toate acestea, fără o creștere a vârstei legale de pensionare, acumularea de noi drepturi la prestații sociale pe perioada mai mare a vieții profesionale nu îmbunătățește sustenabilitatea pe termen lung. Vârsta legală

(1) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

de pensionare a femeilor, stabilită la 60 de ani, este printre cele mai scăzute din Uniune. Vârsta legală de pensionare a femeilor va fi ajustată progresiv începând doar din 2024, iar armonizarea cu vârsta legală de pensionare a bărbaților se va realiza numai începând din 2033. În general, creșterea vârstei legale de pensionare și limitarea pensionării anticipate ar contribui la sustenabilitatea pensiilor în contextul îmbătrânirii demografice.

- (11) Cheltuielile publice cu sănătatea se situează peste media de la nivelul Uniunii (7 % comparativ cu 6,8 % din PIB în 2016) și se așteaptă o creștere mai mare decât creșterea medie de la nivelul Uniunii (1,3 % față de 0,9 % din PIB), ceea ce ar duce la creșterea cheltuielilor publice cu sănătatea la 8,3 % din PIB până în 2070. Se preconizează o dublare a cheltuielilor cu serviciile de îngrijire de lungă durată, de la 1,9 % la 3,8 % din PIB până în 2070. Odată cu introducerea plafoanelor de cheltuieli prin Legea egalizării financiare din 2017 și cu reforma care consolidează asistența medicală primară și care reduce dependența de sectorul spitalicesc a început să se abordeze problema sustenabilității. Numărul în continuare ridicat de agenții de asigurare de sănătate este un indiciu al potențialelor economii suplimentare în materie de costuri de guvernare și de costuri administrative. De asemenea, licitațiile publice mai eficiente (de exemplu, licitațiile la nivelul Uniunii, utilizarea altor criterii de atribuire în afară de preț și agregarea ofertelor între regiuni) ar contribui la îmbunătățirea calității și a eficienței din punctul de vedere al costurilor. În domeniul serviciilor de îngrijire de lungă durată, se estimează că măsurile de politică recente, cum ar fi decizia de a elimina posibilitatea de a recurge la patrimoniul privat al cetățenilor în vederea finanțării serviciilor spitalicești de îngrijire medicală de lungă durată, vor contribui mai degrabă la creșterea cheltuielilor, decât la limitarea lor.
- (12) Legea egalizării financiare din 2017 a contribuit la raționalizarea relațiilor fiscale dintre diversele niveluri de guvernare, prin inițierea finanțării funcționale, prin simplificarea distribuției transferurilor interguvernamentale și prin alocarea unei surse de venituri proprii statelor. Însă, în pofida acestor eforturi de reformă, cadrul bugetar este în continuare opac și se menține necorelarea semnificativă dintre responsabilitățile în materie de cheltuieli și cele în materie de colectare de venituri, ceea ce afectează stimulentele pentru creșterea eficienței la nivel subnațional.
- (13) În pofida reformei fiscale din 2016, sarcina fiscală asupra forței de muncă se menține la un nivel ridicat și se preconizează că va crește treptat în timp dacă tranșele de impozitare nu vor fi indexate în funcție de inflație. Persoanele cu venituri ridicate au un avantaj relativ ridicat în urma reformei comparativ cu persoanele cu venituri mai mici, iar sarcina fiscală pentru persoanele cu venituri mici se menține la un nivel ridicat. De asemenea, de pe urma reformei fiscale au beneficiat mai mult bărbații decât femeile. Sursele de venituri considerate mai puțin defavorabile pentru creștere, ca de exemplu impozitele periodice pe proprietate, par a fi subutilizate, în principal din cauza unei baze de impozitare în mare măsură depășite. Veniturile provenite din impozitele periodice pe proprietate în Austria sunt scăzute, reprezentând 0,2 % din PIB comparativ cu media la nivelul Uniunii de 1,6 % din PIB în 2016. Transferarea sarcinii fiscale dinspre forța de muncă către surse de venituri mai puțin defavorabile ar putea contribui la rezolvarea acestei probleme.
- (14) Piața forței de muncă are rezultate bune, însă se mențin provocările pentru anumite grupuri (de exemplu, femei și persoane care provin din familii de migranți). Deși rata de ocupare a femeilor este în general ridicată, participarea la piața forței de muncă în ceea ce privește locurile de muncă cu normă întreagă este în continuare destul de slabă. Rata de ocupare cu fracțiune de normă în rândul femeilor (între 20 și 64 de ani), de 47,9 % în 2017, este în continuare una dintre cele mai ridicate din Uniune (media la nivelul Uniunii: 31,1 %). Aspectele legate de accesul la serviciile de îngrijire formală, în special în afara zonei urbane, contribuie la acest rezultat. Pondere ridicată a femeilor care lucrează cu fracțiune de normă, care este în principal urmarea faptului că femeile îndeplinesc importante sarcini neremunerate, ca de exemplu îngrijirea copiilor și a rudelor, precum și câștigurile salariale orare mai mici contribuie la menținerea unui nivel ridicat al diferenței de remunerare între femei și bărbați. Această diferență are un impact direct asupra acumulării de către femei a drepturilor de pensii, ceea ce duce la un important decalaj de pensii între bărbați și femei.
- (15) Rezultatele în materie de educație pentru studenții defavorizați nu s-au îmbunătățit. Se menține un decalaj mare în ceea ce privește rezultatele între studenții care provin din familii de migranți și cei care nu provin din aceste familii. Testarea națională din 2016 a confirmat faptul că aproximativ un sfert dintre elevii de clasa a 8-a nu îndeplinesc sau îndeplinesc doar parțial standardele de învățământ în limba germană. Testarea internațională recentă a confirmat, de asemenea, accentuarea decalajului în ceea ce privește competențele de citire pentru elevii care provin din medii socioeconomice mai defavorizate sau din familii de migranți. Comparând rezultatele din 2012 și 2015 ale Programului privind evaluarea internațională a elevilor (PISA), ponderea elevilor cu rezultate slabe a crescut în toate cele trei domenii principale analizate, și anume matematică, citire și științe. Elevii născuți în Austria au rezultate mai bune decât cei din prima generație de migranți la un nivel echivalent cu aproape trei ani de școlarizare.
- (16) Nivelul productivității este ridicat în Austria, însă creșterea productivității a fost modestă în ultimii ani, în pofida eforturilor considerabile ale Austriei, cum ar fi investiții în cercetare și dezvoltare și îmbunătățirea cadrului pentru întreprinderile nou-înființate. Celelalte părghii de sprijinire a creșterii productivității se referă la digitalizarea întreprinderilor, la creșterea economică a societăților comerciale și la concurența în sectorul serviciilor. În ceea ce

privește exercitarea serviciilor pentru întreprinderi și a profesiilor reglementate, în Austria există multe bariere în calea accesului și norme restrictive. Printre acestea se numără cerințe specifice privind structura acționariatului, un număr mare de activități rezervate și restricții interdisciplinare. Pentru a aborda această problemă, eforturile continue de reducere a sarcinii și evaluarea planificată a Legii Austriei privind licențele comerciale (*Gewerbeordnung*) sunt instrumente importante.

- (17) Creșterea concurenței în sectorul serviciilor ar contribui la abordarea provocărilor Austriei în ceea ce privește răspândirea tehnologiilor și a modelelor de afaceri digitale, în special în rândul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici și mijlocii. Digitalizarea acestor întreprinderi este deosebit de importantă în Austria, deoarece acestea reprezintă temelia economiei austriece. Inițiativele „KMU Digital” și „AT:net”, de exemplu, precum și punerea în aplicare a Foii de parcurs digitale a Austriei sunt esențiale. O altă problemă se referă la extinderea societăților comerciale, în special a societăților comerciale foarte inovatoare. Finanțarea în etapele ulterioare, cum ar fi finanțarea sub forma capitalului de risc și accesul la piețele publice de capital pentru extinderea societăților comerciale, reprezintă un blocaj. Societățile comerciale care înregistrează o creștere rapidă sunt esențiale pentru răspândirea noilor tehnologii și modele de afaceri, inclusiv a celor digitale și, așadar, pentru creșterea productivității.
- (18) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Austriei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Austriei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Austria, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (19) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Austria să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să își atingă în 2019 obiectivul bugetar pe termen mediu, ținând seama de marjele permise în caz de evenimente neobișnuite, pentru care se acceptă o abatere temporară. Să asigure sustenabilitatea sistemului de sănătate, de îngrijire de lungă durată și a sistemului de pensii, inclusiv prin majorarea vârstei legale de pensionare și prin limitarea pensionării anticipate. Să asigure o mai mare eficiență a serviciilor publice, inclusiv prin alinierea finanțării și a responsabilităților în materie de cheltuieli.
2. Să reducă sarcina fiscală, în special în cazul persoanelor cu venituri mici, prin transferarea sarcinii fiscale către surse de venituri care sunt mai puțin defavorabile pentru creștere. Să îmbunătățească participarea femeilor la piața forței de muncă. Să îmbunătățească competențele de bază ale tinerilor defavorizați și ale persoanelor care provin din familii de migranți. Să sprijine creșterea productivității prin stimularea digitalizării întreprinderilor și a creșterii economice a societăților comerciale, precum și prin reducerea barierelor în materie de reglementare în sectorul serviciilor.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2018**

(2018/C 320/20)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Polonia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară pentru 2018 privind Polonia a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Polonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Polonia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 26 aprilie 2018, Polonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (5) În prezent, Polonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În cadrul Programului său de convergență pentru 2018, guvernul intenționează să realizeze o îmbunătățire treptată a soldului global, de la un deficit de 1,7 % din PIB în 2017, la 0,7 % din PIB în 2021. Se estimează că obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume un deficit structural de 1,0 % din PIB, nu va fi atins până în 2021, când ia sfârșit perioada acoperită de Programul de convergență. Soldul structural recalculat ⁽¹⁾ indică probabilitatea unui deficit structural de 1,3 % din PIB în 2021. Potrivit Programului de convergență pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 50,6 % din PIB în 2017 la 50,4 % din PIB în 2018 și la 46,0 % din PIB până în 2021. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază proiecțiile bugetare este prudent în 2018 și plauzibil pentru perioada ulterioară.
- (6) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Poloniei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽²⁾ nu va depăși 3,7 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,5 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare în mod corespunzător obiectivul de a atinge o orientare fiscală care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice. Comisia a realizat o evaluare calitativă a solidității conjuncturii economice din Polonia, acordând atenția cuvenită dificultăților în materie de sustenabilitate cu care se confruntă această țară. Pe această bază, se concluzionează că nu există elemente suplimentare care trebuie luate în considerare. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2018 să se înregistreze o abatere semnificativă de la ajustarea recomandată.
- (7) În 2019, având în vedere faptul că deviația PIB estimată a Poloniei va fi de 1,5 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 4,2 %, fiind conformă cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB rezultată din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2019 să apară o abatere importantă de la acest obiectiv. În ansamblu, Consiliul este de părere că, începând cu 2018, ar trebui luate măsurile necesare pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere.
- (8) Pe termen mediu și lung, Polonia se va confrunta cu presiuni în mai multe domenii de cheltuieți, în special cele legate de îmbătrânirea populației, care necesită noi mecanisme pentru evaluarea eficienței și a eficacității cheltuielilor publice și pentru facilitarea realocării resurselor. În acest scop, guvernul a inițiat lucrările de reformă a procesului bugetar, urmărind în special să consolideze cadrul bugetar pe termen mediu și să integreze analize ale cheltuielilor în procesul bugetar. Polonia este singurul stat membru care nu dispune de un consiliu bugetar independent cu drepturi depline și nici nu a făcut cunoscute planuri de înființare a unui astfel de consiliu, chiar dacă în această țară există instituții independente care exercită o parte din funcțiile ce revin în mod normal consiliilor bugetare. În raportul de țară pentru 2018 se constată că Polonia nu a înregistrat niciun progres în ceea ce privește limitarea utilizării generalizate a cotelor reduse ale taxei pe valoarea adăugată. Cu toate acestea, Ministerul Finanțelor al Poloniei lucrează în prezent la simplificarea modului în care cotele aplicabile sunt alocate bunurilor și serviciilor.
- (9) Piața forței de muncă din Polonia a înregistrat performanțe puternice în ultimii ani, iar ratele de ocupare a forței de muncă au continuat să crească. Cu toate acestea, participarea la forța de muncă a anumitor categorii, în special a femeilor, a persoanelor slab calificate și a persoanelor în vârstă, este în continuare scăzută față de alte state membre. Mai multe măsuri de politică luate recent au avut drept efect diminuarea motivației necesare pentru a ocupa un loc de muncă, în special în rândul femeilor și al persoanelor în vârstă. Sistemul polonez de protecție socială nu asigură suficiente stimulente pentru încadrarea în muncă. Deși alocația pentru copii a redus sărăcia și inegalitățile, aceasta a avut deja un efect negativ asupra participării părinților, în principal a femeilor, la piața forței de muncă, deoarece cuantumul alocației și faptul că aceasta nu este suficient condiționată de evaluarea resurselor anulează efectele stimulente pentru încadrarea în muncă integrate în alte prestații sociale. Rata înscrierii copiilor sub trei ani în structuri de îngrijire formală rămâne printre cele mai scăzute din Uniune, constituind un obstacol suplimentar în calea participării femeilor la piața forței de muncă. Persoanele care asigură îngrijire de lungă durată nu dispun decât de un sprijin limitat, ceea ce le împiedică să intre pe piața forței de muncă. Reducerea vârstei legale de pensionare a încurajat unii lucrători mai în vârstă să iasă de pe piața forței de muncă. Migrația din țări din afara UE contribuie la satisfacerea cererii crescânde de forță de muncă.
- (10) O modalitate complementară de a sprijini atât participarea la forța de muncă, cât și capacitatea de inovare a economiei constă în a pregăti elevii și adulții astfel încât să dobândească calificările și competențele adecvate

⁽¹⁾ Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare, recalculat de Comisie folosind metodologia convenită de comun acord.

⁽²⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieți, sunt compensate.

care să faciliteze încadrarea în muncă pe o piață a forței de muncă aflată într-o evoluție rapidă. Rata de participare a adulților la educație și formare este mult mai scăzută decât media Uniunii. Această situație, la care se adaugă anumite lacune în materie de competențe digitale, precum și în materie de alfabetizare și de competențe numerice, în special în rândul adulților cu nivel de studii inferior învățământului terțiar, reduc capacitatea de inserție profesională a acestor persoane. Până în prezent nu se cunoaște impactul pe care îl vor avea asupra nivelurilor de competențe măsurile de politică recent introduse și cele aflate în continuare în faza de planificare, cum ar fi schimbările aduse organizării învățământului general, profesional și superior.

- (11) Polonia a continuat să ia măsuri pentru a soluționa segmentarea pieței forței de muncă, limitând posibilitatea de a recurge excesiv la munca temporară, majorând contribuțiile la asigurările sociale în cazul anumitor contracte de muncă atipice și introducând salariul minim pe oră pentru o parte din aceste contracte. Numărul și proporția contractelor permanente au crescut de la sfârșitul anului 2016; cu toate acestea, ponderea contractelor temporare rămâne în continuare una dintre cele mai ridicate din Uniune. O serie de noi modificări legislative relevante pentru dualitatea pieței forței de muncă ar putea fi incluse în Codul muncii reformat. Nivelul acoperirii oferite de protecția socială lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă și celor angajați cu anumite contracte atipice se dovedește a constitui o eventuală problemă, în special din perspectiva adecvării pensiilor viitoare ale acestor lucrători. Începând din 2015 au fost introduse o serie de măsuri menite să îmbunătățească protecția socială a lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă și a celor angajați cu contracte atipice.
- (12) Vârsta medie de pensionare a crescut în ultimii ani, ca urmare a reformelor anterioare, cum ar fi eliminarea opțiunilor de pensionare anticipată și creșterea treptată a vârstei legale de pensionare. Mărirea în continuare a vârstei efective de pensionare este esențială pentru creșterea economică pe termen mediu și pentru a asigura adecvarea sistemului de pensii și sustenabilitatea fiscală a acestuia. Cu toate acestea, recenta reducere a vârstei legale de pensionare la 60 de ani pentru femei și la 65 de ani pentru bărbați merge în direcția opusă. În schimb, vârsta de pensionare a judecătorilor de drept comun a fost aliniată la 65 de ani atât pentru bărbați, cât și pentru femei, măsură conformă cu solicitarea Comisiei. Sistemul de asigurări sociale speciale pentru agricultori, care beneficiază de subvenții în valoare de aproape 1 % din PIB, reprezintă unul dintre motivele care explică mobilitatea scăzută a forței de muncă și șomajul ascuns din sectorul agricol.
- (13) Pentru a îmbunătăți rezultatele privind starea de sănătate în Polonia, accesul la asistența medicală trebuie să fie facilitat, iar aceasta ar trebui să devină mai eficace. Nevoile nesatisfăcute de asistență medicală raportate de pacienți se numără printre cele mai ridicate din Uniune, iar perioadele de așteptare pentru anumite intervenții sunt deosebit de mari. Numărul de paturi de spital este relativ ridicat și nu este repartizat la un nivel optim din punct de vedere geografic. Asistența medicală ambulatorie și primară este, în general, insuficient dezvoltată, medicii fiind motivați să trimită pacienții către furnizorii de servicii specializate pentru investigații și tratament. Abordarea acestor chestiuni este deosebit de dificilă, deoarece în Polonia nivelul finanțării publice și numărul de medici și de asistenți medicali în anumite specializări sunt cu mult sub media Uniunii. În 2017 s-au depus unele eforturi de distribuire într-un mod mai eficient a resurselor de asistență medicală, dar efectele acestor măsuri nu sunt încă vizibile.
- (14) Creșterea capacității de inovare a economiei este esențială pentru a permite Poloniei să avanseze spre partea superioară a lanțului valoric global, sporind astfel posibilitățile de îmbunătățire a nivelului de trai. În acest scop sunt necesare măsuri de politică pe mai multe fronturi, care să se înscrie într-un proces treptat, cu o durată de mai mulți ani. Printre principalele domenii de politică relevante se numără consolidarea încrederii în mediul de reglementare, oferirea de stimulente care să motiveze întreprinderile să efectueze cheltuieli în cercetare și dezvoltare, consolidarea bazei științifice, inclusiv prin reforme ale învățământului terțiar și prin încurajarea unui flux puternic al cunoștințelor și a unei cooperări strânse între întreprinderi și institutele de cercetare. Această cooperare presupune, de asemenea, asigurarea unor condiții favorabile pentru comercializarea rezultatelor cercetării obținute și sprijinite prin finanțare publică. Au fost deja puse în aplicare mai multe măsuri de politică în aceste domenii, iar altele sunt planificate de către guvern.
- (15) Ritmul rapid al schimbărilor în materie de reglementare și recurgerea limitată la consultările publice și sociale cu privire la o serie de legi esențiale dăunează calității legislației și creează o incertitudine sporită pentru mediul de afaceri. În acest context este esențial să se garanteze, de asemenea, statul de drept și independența sistemului judiciar. Trebuie reamintit că, în decembrie 2017, Comisia a prezentat Consiliului o propunere motivată de stabilire a faptului că există un risc clar de încălcare gravă de către Polonia a statului de drept. Securitatea juridică și încrederea în calitatea și predictibilitatea anumitor politici și instituții în materie de reglementare și în materie fiscală sunt factori importanți care ar putea conduce la creșterea ratei de investiții. O serie de evaluări solide ale impactului *ex ante* și *ex post* și de consultări sociale și publice bine concepute și organizate ar putea contribui la îmbunătățirea calității legislației, la limitarea necesității unor modificări ulterioare și, în acest mod, la creșterea gradului de previzibilitate a mediului de reglementare. Aceste măsuri ar putea contribui, de asemenea, la limitarea posibilelor efecte secundare negative pe termen scurt ale noilor legi, cum ar fi creșterea temporară a sarcinilor administrative care apare în urma modificării reglementărilor fiscale.

- (16) Rețeaua rutieră s-a dezvoltat rapid datorită finanțării din partea Uniunii, dar rata deceselor din accidente rutiere este în continuare printre cele mai ridicate din Uniune. În plus, orașele se confruntă cu dificultăți din ce în ce mai mari legate de mobilitate, cum ar fi congestionarea traficului și poluarea aerului cauzate de creșterea parcului de autoturisme și de procentul ridicat al autovehiculelor vechi. Actualele stimulente pentru utilizarea modurilor de transport în comun, a celor cu emisii scăzute de dioxid de carbon și a celor active sunt insuficiente pentru a soluționa aceste dificultăți. Punerea în aplicare a proiectelor feroviare cofinanțate de Uniune se confruntă în continuare cu blocaje considerabile cauzate în principal de capacitățile limitate ale sectorului construcțiilor și de deficiențele instituționale ale administratorului infrastructurii feroviare. Cu toate că guvernul plănuiește actualizarea unui document strategic relevant, nu sunt disponibile în prezent suficiente informații cu privire la o viziune strategică pentru dezvoltarea pe termen lung a rețelelor de transport pentru toate modurile de transport dincolo de anul 2023. Rolurile acestora ar urma să fie clar identificate și atribuite în cadrul documentului respectiv. În plus, în pofida investițiilor din ultimii ani, persistă unele blocaje și deficiențe în rețelele energetice și în infrastructură.
- (17) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Poloniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Poloniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Polonia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (18) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Polonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 4,2 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să ia măsuri pentru a îmbunătăți eficiența cheltuielilor publice, inclusiv prin îmbunătățirea procesului bugetar.
2. Să ia măsuri pentru a spori participarea la piața forței de muncă, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la serviciile de îngrijire a copilului și prin favorizarea competențelor relevante pentru piața forței de muncă, în special prin învățarea în rândul adulților, și să elimine obstacolele care persistă în calea încadrării în locuri de muncă mai stabile. Să asigure sustenabilitatea și adecvarea sistemului de pensii prin luarea de măsuri în vederea creșterii vârstei efective de pensionare și prin reformarea sistemelor de pensii preferențiale.
3. Să consolideze capacitatea de inovare a economiei, inclusiv prin sprijinirea unei colaborări mai strânse între întreprinderi și institutele de cercetare. Să îmbunătățească mediul de reglementare, în special prin asigurarea faptului că în cadrul procesului legislativ au loc consultări publice și sociale eficace.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Portugaliei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2018**

(2018/C 320/21)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului de politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Portugalia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Portugalia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos.
- (3) Raportul de țară privind Portugalia pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Portugalia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Portugalia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Portugalia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. Mai precis, stocurile ridicate ale datoriei externe nete, ale datoriei private și ale celei publice și ponderea mare a creditelor neperformante constituie vulnerabilități în contextul unei creșteri scăzute a productivității. Pentru a asigura ajustarea datoriei externe nete, sunt necesare o poziție prudentă a contului curent și menținerea câștigurilor în

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

materie de competitivitate. Ratele datoriei private, care se situau la niveluri ridicate, continuă să scadă, atât datorită relansării creșterii nominale, cât și fluxurilor de credit ușor negative, iar ponderea datoriei publice în PIB ar trebui să înregistreze o evoluție descrescătoare, pe fondul unor nevoi persistente de reducere a gradului de îndatorare. Intervențiile din sectorul financiar au contribuit la reducerea riscurilor la adresa stabilității, deși băncile continuă să fie penalizate de o profitabilitate scăzută și un stoc ridicat (care a început totuși să se reducă) de credite neperformante. O creștere sporită a productivității este esențială pentru îmbunătățirea perspectivelor în materie de competitivitate, pentru reducerea gradului de îndatorare și creșterea potențială. De mai mulți ani, șomajul înregistrează o scădere rapidă. Există în continuare lacune în materie de politici, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a măsurilor planificate pentru reducerea numărului de credite neperformante și îmbunătățirea mediului de afaceri. Adoptarea și punerea în aplicare a mai multor planuri de reformă, care includ măsuri de combatere a segmentării pieței muncii și reforme bugetare structurale vizând îmbunătățirea sustenabilității finanțelor publice, vor trebui să facă obiectul unei monitorizări.

- (4) La 27 aprilie 2018, Portugalia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018, precum și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. Programul de stabilitate pentru 2018 prognozează înscrierea pe o traiectorie ferm descendentă a ponderii datoriei publice în PIB. Programul național de reformă al Portugaliei pentru 2018 include atât angajamente pe termen scurt, cât și angajamente pe termen mediu și abordează provocările identificate în raportul de țară pentru 2018. Mai precis, în acest program se anunță măsuri în domeniile calificărilor și inovării, care pot stimula productivitatea și pot spori valoarea exporturilor portugheze. Strategia de reducere a creditelor neperformante care a fost prezentată, împreună cu acțiunile de promovare a capitalizării firmelor, contribuie la reducerea îndatorării economiei portugheze și la curățarea bilanțurilor băncilor. În general, punerea în aplicare efectivă a programelor prezentate ar contribui la corectarea dezechilibrelor.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernanta economică.
- (6) Portugalia face în prezent obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și este supusă regulii tranzitorii privind datoria. În Programul său de stabilitate pentru 2018, Portugalia și-a propus să atingă deficite globale de 0,7 % din PIB și 0,2 % din PIB în 2018 și, respectiv, 2019, nivelul urmând să se amelioreze și să atingă un excedent de 1,4 % din PIB până în 2021. Planurile respective nu includ potențialul efect de creștere a deficitului pe care îl au măsurile de sprijin pentru bănci începând cu 2019. Conform planificărilor, obiectivul bugetar pe termen mediu – un excedent structural de 0,25 % din PIB – va fi atins până în 2020. În Programul de stabilitate pentru 2018 se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va atinge 122,2 % în 2018 și 118,4 % în 2019, aceasta urmând să ajungă la 107,3 % în 2021. Scenariul macroeconomic pe care se întemeiază aceste proiecții bugetare este plauzibil pentru 2018, dar favorabil în anii următori. În același timp, măsurile necesare pentru a sprijini țintele de deficit planificate în perioada de după 2018 nu au fost suficient detaliate.
- (7) Programul de stabilitate al Portugaliei pentru 2018 arată că impactul bugetar al incendiilor forestiere de mare amploare din 2017 este semnificativ și prezintă dovezi convingătoare privind amploarea și natura acestor costuri bugetare suplimentare. În special, din Programul de stabilitate pentru 2018 reiese faptul că bugetul pentru 2018 include cheltuieli excepționale de aproximativ 0,07 % din PIB care corespund unor măsuri preventive de protejare a teritoriului național împotriva incendiilor forestiere. Programul de stabilitate pentru 2018 prevede cheltuieli legate de gestionarea situațiilor de urgență, clasificate drept măsuri cu caracter excepțional, și cheltuieli legate de măsuri de prevenire. Având în vedere caracterul integrat al acestor cheltuieli și relația directă cu incendiile forestiere de mare amploare din 2017, tratamentul specific al cheltuielilor legate de prevenirea incendiilor forestiere s-ar putea înscrie în aplicarea „clauzei privind evenimentele neobișnuite”. Potrivit Comisiei, cheltuielile suplimentare eligibile aferente măsurilor de prevenire se ridică, în 2018, la 0,07 % din PIB. Dispozițiile articolului 5 alineatul (1) și ale articolului 6 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 acoperă aceste cheltuieli suplimentare, incendiile forestiere de mare amploare și fără precedent constituind un eveniment neobișnuit, al cărui impact asupra finanțelor publice ale Portugaliei este important, iar sustenabilitatea finanțelor publice nu ar fi compromisă în cazul unei abateri temporare de la traiectoria de ajustare stabilită pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu. În primăvara anului 2019 se va efectua o evaluare finală, inclusiv în privința sumelor eligibile, pe baza datelor din 2018 observate și puse la dispoziție de autoritățile portugheze.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (8) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Portugaliei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽¹⁾ nu va depăși 0,1 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de cel puțin 0,6 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare obiectivul de a atinge o orientare bugetară care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice. Ca urmare a evaluării de către Comisie a forței redresării din Portugalia, efectuată în contextul avizului său privind proiectul de plan bugetar pentru 2018 al Portugaliei, și acordând importanța cuvenită provocărilor legate de sustenabilitate, nu este necesar să fie luate în considerare elemente suplimentare în această privință. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei abateri semnificative de la ajustarea recomandată în 2018 și în anii 2017 și 2018 luați împreună.
- (9) În 2019, având în vedere faptul că ponderea datoriei publice în PIB a Portugaliei este de peste 60 %, iar deviația estimată a PIB-ului este de 1,3 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 0,7 %, în conformitate cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB care derivă din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Dacă nu se fac schimbări la nivel de politică, există riscul unei abateri semnificative de la acest obiectiv în 2019 și în anii 2018 și 2019 luați împreună. În același timp, se preconizează că Portugalia va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2018 și în 2019. În general, Consiliul este de părere că în 2018 ar trebui luate măsuri care să asigure respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere. Ar fi prudent ca orice câștig excepțional să fie utilizat pentru reducerea nivelului datoriei publice.
- (10) Asigurarea sustenabilității datoriei publice depinde de consolidarea fiscală sustenabilă printr-o îmbunătățire structurală a finanțelor publice, care ar urma să fie atinsă printr-o mai bună colectare a veniturilor și printr-un control sporit al cheltuielilor. Pentru o consolidare a controalelor cheltuielilor, este esențial să se aplice în mod eficace legea privind controlul angajamentelor, să se aplice în mod strict și în timp util legea privind cadrul bugetar și să se continue eforturile de revizuire și de raționalizare a cheltuielilor. Planificarea și execuția bugetară constituie în continuare o provocare considerabilă, în special în sectorul sănătății, în care nivelul plăților întârziate (arieratele) rămâne foarte ridicat, ceea ce indică, de asemenea, existența unor deficiențe în ceea ce privește controlul contabil și practicile de conducere. Pentru o consolidare fiscală durabilă, ar trebui găsite soluții la problema nivelului ridicat și aflat în creștere al costurilor legate de îmbătrânirea populației. Se preconizează că, pe termen mediu, creșterea riscurilor bugetare legate de îmbătrânirea populației va fi legată, în mare parte, de costurile finanțării pensiilor, în timp ce costurile legate de sănătate vor duce la o creștere a presiunii pe termen lung. Adoptarea unor măsuri menite să îmbunătățească sustenabilitatea pe termen mediu a sistemului de pensii, împreună cu o strategie cuprinzătoare menită să facă față costurilor de sănătate generate de îmbătrânirea populației ar contribui la abordarea riscurilor respective.
- (11) În mod similar, controlul cheltuielilor, gestionarea creanțelor și îmbunătățirea viabilității financiare generale a întreprinderilor de stat ar putea contribui în mod semnificativ la îmbunătățirea structurală a finanțelor publice. Deși veniturile nete globale sunt în continuare negative, rezultatele operaționale ale întreprinderilor de stat s-au îmbunătățit, în general, în ultimii ani, cu excepția sectorului sănătății, unde situația s-a înrăutățit. Datoria neconsolidată totală a întreprinderilor de stat care țin de administrația publică rămâne, de asemenea, ridicată, situându-se la 18,3 % din PIB la sfârșitul anului 2017. Sunt în curs de introducere măsuri menite să asigure o îmbunătățire a monitorizării întreprinderilor de stat, dar rămâne de văzut care va fi impactul acestora. Gestionarea datoriilor în curs și planul de recapitalizare a întreprinderilor de stat ar trebui să reducă gradul de îndatorare și cheltuielile cu dobânda, dar stimulentele adecvate ar putea fi consolidate prin asigurarea unui cadru previzibil și transparent pentru transferuri bugetare limitate.
- (12) În Portugalia, redresarea pieței muncii continuă, în ritmul consolidării performanței economice. În 2017 s-au înregistrat peste 150 000 de noi locuri de muncă, iar rata de ocupare a forței de muncă (20-64 de ani) a crescut până la 73,4 % în 2017, ajungând la nivelul de dinainte de criză. Rata șomajului a scăzut considerabil și se situează acum sub media zonei euro. Rata șomajului de lungă durată a scăzut, de asemenea, rapid, deși rămâne la un nivel relativ ridicat. Pe lângă politicile active existente în domeniul forței de muncă, scutirile de la prestațiile de asigurări sociale și un model de serviciu public de asistență adaptată pentru persoanele în căutarea unui loc de muncă, Portugalia introduce, de asemenea, în 2018, ghișee unice pentru ocuparea forței de muncă. Acest lucru ar putea juca un rol major în asigurarea unei acoperiri mai largi a măsurilor de activare. De asemenea, s-a înregistrat o îmbunătățire a indicatorilor referitori la sărăcie și la inegalitate. Rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială se apropie de media la nivelul Uniunii, iar ponderea veniturilor celor mai săraci 20 % dintre cetățeni

(1) Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

a crescut începând cu 2015. Cu toate acestea, nivelul de inegalitate a veniturilor este în continuare ridicat. În plus, eficacitatea transferurilor sociale (cu excepția pensiilor) în ceea ce privește reducerea sărăciei în rândul populației este scăzută, gradul de adecvare a sistemului de venit minim, deși îmbunătățit, rămâne limitat, iar accesibilitatea locuințelor reprezintă o provocare tot mai mare pentru gospodăriile cu venituri mici.

- (13) Deși în 2017 numărul de locuri de muncă permanente a crescut, procentajul angajaților temporari a rămas stabil, la 22 %, numărându-se însă, în continuare, printre cele mai ridicate niveluri din Uniune. În 2017, aproximativ 82 % din angajații temporari se aflau în această situație în mod involuntar. Tot mai multe persoane își găsesc locuri de muncă permanente după ce au ocupat locuri de muncă temporare, însă contractele temporare reprezintă în continuare norma pentru șomerii care își găsesc un loc de muncă. Mai mult, diferența de remunerare dintre lucrătorii temporari și lucrătorii permanenți, care era deja mare, a crescut și mai mult în timpul crizei. Măsurile de promovare a creării de locuri de muncă permanente (de exemplu, *Contrato-Emprego*) și scutirile de la plata contribuțiilor sociale în schimbul recrutării de persoane care aparțin grupurilor vulnerabile s-au dovedit a fi eficiente, dar au avut o acoperire limitată. Anumite aspecte ale legislației privind protecția locurilor de muncă și procedurile judiciare greoaie pot descuraja în continuare angajarea cu contracte pe durată nedeterminată. Cu toate acestea, în prezent nu se prevede nicio acțiune de revizuire a cadrului juridic al acestor concedieri. Guvernul are în vedere adoptarea unor măsuri care să abordeze segmentarea pieței muncii prin intermediul unor discuții tripartite cu partenerii sociali.
- (14) Nivelul global al competențelor populației adulte rămâne printre cele mai scăzute din Uniune, reprezentând un obstacol pentru potențialul de inovare și competitivitatea țării. Printre acestea se numără competențele digitale: în 2017, doar 50 % dintre cetățenii cu vârste cuprinse între 16 și 74 de ani aveau competențe digitale de bază sau mai avansate (față de media Uniunii de 57 %). Se desfășoară programe în acest sens (în special *Qualifica* și inițiativa națională privind competențele digitale *Incode 2030*), însă eficacitatea lor în îmbunătățirea competențelor de bază ale lucrătorilor (competențe numerice, alfabetizare și competențe digitale) și, în cele din urmă, creșterea productivității vor depinde de gradul de acoperire și de calitatea formării oferite, dincolo de recunoașterea competențelor. Datele arată că recente majorări ale salariului minim (în total, o creștere cumulată de 18,3 % din 2014) nu au afectat rata de ocupare a forței de muncă în rândul lucrătorilor slab calificați, însă creșterea semnificativă a numărului de angajați acoperiți, de până la 20,4 % în al treilea trimestru al anului 2017, a condus la o comprimare tot mai mare a salariilor. Acest lucru riscă să reducă avantajele salariale legate de competențe, în special între lucrătorii slab calificați și cei cu calificare medie, lucrătorii cu un nivel scăzut de calificare fiind astfel mai puțin motivați să investească în educație și în formare. Guvernul, împreună cu partenerii sociali, monitorizează îndeaproape evoluțiile salariului minim.
- (15) Rata părăsirii timpurii a școlii rămâne mai ridicată decât media din Uniune, însă aceasta se înscrie pe o tendință de scădere pe termen lung, parțial datorită aplicării unor măsuri de încurajare a reușitei școlare și de reducere a ratei abandonului școlar. Elevii au rezultate școlare tot mai bune, dar există preocupări legate de echitate, întrucât există diferențe foarte mari între cuartila socioeconomică inferioară și cea superioară în ceea ce privește proporția elevilor cu rezultate slabe. Numărul absolvenților de învățământ terțiar (30-34 de ani) a scăzut de la 34,6 % în 2016 la 33,9 % în 2017, cu mult sub obiectivul național de 40 % până în 2020. În ciuda faptului că există un mare potențial de inserție profesională pentru absolvenții de științe, inginerie, tehnologie și matematică, nivelul de absorbție a studenților în aceste domenii este scăzut.
- (16) În pofida evoluțiilor pozitive înregistrate în ultimii ani în sistemul portughez de cercetare și inovare, în special în ceea ce privește cantitatea și calitatea resurselor umane și producția științifică, există încă, în general, blocaje semnificative în crearea unei culturi și a unor condiții care să permită o cooperare mai strânsă între mediul universitar și cel al afacerilor. Printre acestea se numără barierele care afectează transferul de cunoștințe și de tehnologie, comercializarea rezultatelor cercetării, precum și perspectivele de carieră în domeniul cercetării, care nu îi stimulează suficient pe cercetători să exploreze căile „cercetării antreprenoriale” și posibilitățile de colaborare cu sectorul industrial. O mai mare sensibilizare și claritate cu privire la proprietatea intelectuală în relația dintre universități și întreprinderi ar putea contribui la reducerea timpului necesar îndeplinirii obiectivelor contractuale, la valorificarea economică a cunoștințelor științifice, precum și la realizarea potențialului economic al acestora.
- (17) O strategie globală de reducere mai rapidă a activelor neperformante este în curs de aplicare. Acest lucru a contribuit la reducerea ponderii creditelor neperformante de la 17,2 % din împrumuturile brute, la sfârșitul anului 2016, la 13,3 % în al patrulea trimestru al anului 2017. Împrumuturile neperformante acordate întreprinderilor constituie un motiv deosebit de îngrijorare, deoarece ele reprezintă aproximativ două treimi din stocul total de credite neperformante. Ponderele împrumuturilor neperformante acordate întreprinderilor rămâne ridicată, situându-se la 25,2 % din valoarea brută a creditelor. Rezoluția activelor toxice este esențială pentru eliberarea ofertei de credite pentru investiții noi și o creștere durabilă. Cu toate acestea, procedurile pentru întreprinderile insolabile și piețele secundare pentru activele toxice rămân în continuare obstacole semnificative în reducerea ratei creditelor neperformante. Deși majorările de capital, împreună cu eforturile actuale de reducere a costurilor, precum și unele evoluții pozitive recente legate de creditele neperformante, îmbunătățesc perspectivele din sectorul financiar, rentabilitatea rămâne scăzută, expunerea la datoria suverană, ridicată, iar amortizoarele de capital, slabe.

- (18) Accesul la finanțare constituie în continuare o provocare majoră pentru economia portugheză. Obținerea unui acces stabil la finanțare, în special la capital propriu, este considerată a fi una dintre principalele provocări pentru întreprinderile portugheze, la aceasta adăugându-se presiunile legate de reducerea gradului de îndatorare. În termeni relativi, sursele alternative de finanțare rămân mai puțin relevante. În ultimii ani, s-au lansat noi programe și linii de credit și s-au simplificat în continuare normele care vizează mediul de afaceri, dar există încă loc de mai bine. În același timp, deși în scădere, nivelul creditelor neperformante și al datoriilor întreprinderilor rămâne ridicat, iar îmbunătățirea alocării capitalului întreprinderilor mai productive ar fi benefică pentru mediul de investiții.
- (19) În pofida progreselor înregistrate în simplificarea administrativă a unor aspecte transversale care afectează viața de zi cu zi a cetățenilor și a întreprinderilor, barierele administrative și de reglementare specifice fiecărui sector împiedică încă investițiile și alocarea eficientă a resurselor. O restructurare a fluxurilor de lucru procedurale prin scurtarea termenelor de luare a deciziilor, derogarea de la principiul aprobării tacite numai în cazuri foarte limitate și înlocuirea sistemelor de autorizare care necesită prezentarea unor documente multiple cu „declarații pe propria răspundere” sunt câteva reforme sectoriale extrem de necesare în acest sens. În sectorul construcțiilor, taxele administrative ar trebui să modificate, astfel încât acestea să fie proporționale cu costurile reale. Deși concurența din domeniul achizițiilor publice rămâne limitată, codul revizuit privind achizițiile publice urmărește să promoveze transparența, concurența și o mai bună gestionare a contractelor de achiziții publice. Ar trebui să se monitorizeze punerea în aplicare a noilor norme, în special impactul unor reguli mai stricte asupra utilizării atribuiri directe. Deși sistemul judiciar portughez este tot mai eficient, durata procedurilor în instanțele administrative rămâne o provocare. În plus, întreprinderile își exprimă în continuare îngrijorarea cu privire la corupție și la lipsa de transparență. Deși s-au înregistrat progrese în ceea ce privește urmărirea în justiție a actelor de corupție, eforturile de îmbunătățire a culturii integrității în cadrul instituțiilor publice nu au dat până acum suficiente rezultate.
- (20) Reformele în materie de reglementare realizate de la începutul programului de asistență financiară sunt limitate, oprind sau chiar inversând, uneori, reformele adoptate în acest context. Grupurile de întreprinderi nu sunt autorizate să furnizeze mai multe servicii profesionale. Normele care reglementează anumite servicii profesionale, în special serviciile juridice, sunt, în ceea ce privește aspectele decisive (precum forma juridică, acționariatul, gestionarea, publicitatea și practicile multidisciplinare), mai puțin ambițioase decât legea-cadru. Reforma sistemului de autorizare și înregistrare a furnizorilor de servicii din domeniul construcțiilor a fost prea puțin însoțită de o diminuare a controalelor pentru serviciile de instalare și a controalelor privind construcțiile.
- (21) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Portugaliei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Portugaliei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Portugalia, ci și de gradul în care acestea respectă normele și orientările Uniunii.
- (22) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.
- (23) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandările 1-3 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2018 și în 2019, Portugalia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 0,7 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să utilizeze veniturile excepționale pentru a accelera reducerea ratei datoriei publice. Să consolideze controlul cheltuielilor, eficiența costurilor și elaborarea corespunzătoare a bugetului, în special în sectorul sănătății, cu un accent pe reducerea arieratelor în spitale. Să îmbunătățească viabilitatea financiară a întreprinderilor de stat, în special prin ameliorarea veniturilor nete globale și prin reducerea datoriei.
2. Să promoveze un mediu propice pentru angajarea cu contracte pe durată nedeterminată, inclusiv prin revizuirea cadrului juridic, în consultare cu partenerii sociali. Să îmbunătățească nivelul de calificare a populației adulte, inclusiv alfabetizarea digitală, consolidând și extinzând sfera de aplicare a componente de formare în programele de calificare pentru adulți. Să îmbunătățească nivelul de absorbție a absolvenților de învățământ superior în domeniile științei și tehnologiei.

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să sporească eficiența procedurilor de insolvență și de recuperare și să reducă barierele în calea pieței secundare pentru creditele neperformante. Să îmbunătățească accesul la finanțare pentru întreprinderi. Să reducă sarcina administrativă prin scurtarea termenelor procedurale, utilizând mai mult aprobarea tacită și diminuând cerințele privind depunerea de documente. Să elimine restricțiile de reglementare persistente, asigurând o punere în aplicare adecvată a legislației-cadru pentru profesiile puternic reglementate. Să asigure o creștere a eficacității instanțelor administrative, printre altele prin reducerea duratei procedurilor.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al României pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2018**

(2018/C 320/22)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2018. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat România printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară pentru România din 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de România în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice țării adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽²⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice fiecărei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 10 mai 2018, România și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și la 14 mai 2018, Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

- (5) În prezent, România face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În Programul său de convergență pentru 2018, guvernul prevede un deficit global de 2,95 % din PIB în 2018 și diminuarea treptată a acestuia la 1,45 % din PIB până în 2021. Se estimează că obiectivul bugetar pe termen mediu, respectiv un deficit structural de 1 % din PIB, nu va fi atins până în 2021, an care reprezintă finalul orizontului de timp al programului. Se preconizează că soldul structural recalculat va ajunge la - 2,1 % în 2021. Conform Programului de convergență, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB se va menține la nivelul de sub 40 % până în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare respective este unul favorabil. De asemenea, măsurile necesare pentru sprijinirea țințelor de deficit preconizate nu au fost suficient detaliate.
- (6) La 16 iunie 2017, Consiliul a decis în conformitate cu articolul 121 alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) că România a înregistrat în 2016 o abatere semnificativă constatată de la obiectivul pe termen mediu. Având în vedere abaterea semnificativă constatată, la 16 iunie 2017 Consiliul a adresat României recomandarea de a lua măsurile care se impun pentru ca rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽¹⁾ să nu depășească 3,3 % în 2017, cifră ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,5 % din PIB. La 5 decembrie 2017, Consiliul a constatat că România nu a luat măsuri eficiente în urma recomandării Consiliului din 16 iunie 2017 și a emis o recomandare revizuită. În noua recomandare, Consiliul a invitat România să ia măsurile necesare pentru a se asigura că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 3,3 % în 2018, cifră ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,8 % din PIB. La 22 iunie 2018, Consiliul ⁽²⁾ a constatat că România nu a luat măsuri eficiente în urma recomandării Consiliului din 5 decembrie 2017.

Totodată, analiza datelor privind rezultatul exercițiului bugetar 2017 a indicat faptul că în 2017 România s-a abătut în mod semnificativ de la ajustarea recomandată. În conformitate cu articolul 121 alineatul (4) din TFUE și cu articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97, Comisia a adresat României, la 23 mai 2018, un avertisment cu privire la abaterea semnificativă, constatată în 2017, de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu. La 22 iunie 2018, Consiliul ⁽³⁾ a adoptat o recomandare ulterioară în acest sens, în care a confirmat necesitatea ca România să ia măsurile care se impun pentru ca rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete să nu depășească 3,3 % în 2018, cifră ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,8 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2018 să apară o abatere de la această recomandare.

- (7) În ceea ce privește anul 2019, la 22 iunie 2018, Consiliul a recomandat României să ia măsurile care se impun pentru ca rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete să nu depășească 5,1 %, cifră ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,8 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2019 să apară o abatere de la acest obiectiv. În plus, previziunile Comisiei din primăvara anului 2018 indicau un deficit public de 3,4 % din PIB în 2018 și de 3,8 % din PIB în 2019, depășindu-se astfel valoarea de referință de 3 % din PIB prevăzută în tratat. În ansamblu, Consiliul consideră că vor trebui adoptate, începând din 2018, măsuri suplimentare semnificative pentru a se respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere, având în vedere deteriorarea accentuată preconizată a situației fiscal-bugetare, în conformitate cu recomandarea adresată României la 22 iunie 2018 în scopul corectării abaterii semnificative constatate de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu.
- (8) Planificarea bugetară a României ignoră în mod regulat prevederile cadrului său fiscal-bugetar, în pofida nevoii de politici fiscal-bugetare responsabile. Legea responsabilității fiscal-bugetare a României transpune în legislația națională Pactul bugetar. Normele legii sunt bine concepute, dar, în practică, sunt trecute cu vederea în mod recurent. În 2016, deficitul structural a depășit obiectivul pe termen mediu, încălcându-se regula privind deficitul. Atât bugetul pentru 2017, cât și cel pentru 2018 vizau un deficit global de aproximativ 3 % din PIB, ceea ce implică o deteriorare a soldului structural în raport cu regula. Cele două rectificări bugetare din 2017 nu au fost conforme cu normele care nu permiteau creșterea plafoanelor de deficit global și primar și nici majorarea cheltuielilor cu personalul și a cheltuielilor publice totale în cursul exercițiului fiscal-bugetar în curs. De asemenea, la fel ca în anii anteriori, în 2017 actualizarea strategiei fiscal-bugetare a fost transmisă Parlamentului la mult timp după termenul legal, neasigurându-se astfel o perspectivă pe termen mai lung a planificării bugetare.

⁽¹⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

⁽²⁾ Decizia (UE) 2018/923 a Consiliului din 22 iunie 2018 de stabilire a faptului că România nu a luat măsuri eficiente în urma Recomandării Consiliului din 5 decembrie 2017 (JO L 164, 29.6.2018, p. 42).

⁽³⁾ Recomandarea Consiliului din 22 iunie 2018 în scopul corectării abaterii semnificative constatate de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu în România (JO C 223, 27.6.2018, p. 3).

- (9) Respectarea obligațiilor fiscale de către contribuabili se menține la un nivel scăzut, în special în ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată. În cursul anului trecut, România a realizat progrese limitate în ceea ce privește abordarea recomandării specifice care i-a fost adresată în repetate rânduri de a consolida respectarea obligațiilor fiscale și colectarea impozitelor. În ceea ce privește taxa pe valoarea adăugată, diferența dintre veniturile preconizate teoretic și veniturile colectate efectiv se menține la un nivel foarte ridicat. Pentru a îmbunătăți respectarea obligațiilor fiscale de către contribuabili, autoritățile au prevăzut plata defalcată a taxei pe valoarea adăugată. Această dispoziție are caracter facultativ, excepție făcând societățile insolubile și contribuabilii care au restanțe semnificative la plata taxei pe valoarea adăugată. Cu toate acestea, măsura nu a adus încă rezultate semnificative. Nu s-a pus încă în aplicare introducerea caselor de marcat cu jurnal electronic, conectate la sistemul informatic al administrației fiscale.
- (10) Soliditatea sectorului financiar s-a îmbunătățit în continuare, dar unele evoluții trebuie monitorizate. Sectorul bancar este bine capitalizat, iar calitatea activelor s-a ameliorat. Cu toate acestea, mai multe inițiative legislative în curs, care riscă să afecteze cedarea creditelor neperformante, precum și creditele și investițiile, justifică o monitorizare atentă. Recenta reducere a contribuțiilor la fondurile de pensii prefinanțate din cel de al doilea pilon a atenuat îngrijorările fiscal-bugetare pe termen scurt, dar ar putea avea consecințe negative asupra dezvoltării piețelor de capital.
- (11) Piața forței de muncă a devenit mai rigidă ca urmare a creșterii ocupării forței de muncă simultan cu reducerea forței de muncă provocată de îmbătrânirea populației și de emigrație. În același timp, România are un important potențial de forță de muncă nevalorificat, iar mai multe grupuri, cum ar fi tinerii, romii, șomerii de lungă durată și persoanele cu handicap, au dificultăți în ceea ce privește accesul la piața forței de muncă. În cursul anului trecut, România a realizat puține progrese în ceea ce privește abordarea recomandării specifice de a consolida politicile de activare cu ținte specifice și serviciile publice integrate, cu accent pe grupurile cele mai îndepărtate de piața muncii. În pofida creșterii stimulentei financiare pentru programele de mobilitate, participarea la politicile de activare a forței de muncă este în continuare foarte scăzută, iar sarcina administrativă a fost ridicată. Programele de lucrări publice de interes local au un impact redus în ceea ce privește oferta de competențe relevante și sprijinirea tranzițiilor către locuri de muncă obișnuite. Pentru șomerii de lungă durată și beneficiarii de asistență socială nu există nicio procedură bazată pe managementul de caz. Cooperarea între serviciile publice de ocupare a forței de muncă, furnizorii de servicii sociale și de educație și, respectiv, furnizorii externi a fost limitată.
- (12) Riscul de sărăcie sau de excluziune socială a fost foarte ridicat. Sunt afectate mai ales familiile cu copii, persoanele cu handicap, romii și populația rurală. Se mențin inegalitățile mari în ceea ce privește veniturile și ca urmare a impactului redus al sistemului fiscal și de prestații sociale asupra atenuării inegalității veniturilor de piață. Indicatorul social de referință, care reprezintă referința pentru calcularea celor mai importante prestații sociale, nu a mai fost actualizat din 2008. Legea privind venitul minim de incluziune, prevăzută a intra în vigoare în 2018, ar fi dus la creșterea nivelului de acoperire și de adecvare a asistenței sociale. Cu toate acestea, intrarea în vigoare a legii a fost amânată cu peste un an. Vârsta de pensionare mai scăzută în cazul femeilor implică drepturi de pensie mai mici, ceea ce amplifică sărăcia în rândul persoanelor în vârstă și diferența de remunerare între femei și bărbați.
- (13) Implicarea partenerilor sociali în elaborarea și aplicarea reformelor economice și sociale a fost foarte limitată. Adesea, punctele de vedere ale partenerilor sociali nu sunt luate în considerare, chiar și atunci când acestea converg. În România, cadrul pentru negocierile colective nu favorizează funcționarea armonioasă a sistemului de relații de muncă. Dialogul social este caracterizat de un nivel scăzut de negociere colectivă, în special la nivel de sector, și de o participare redusă a sindicatelor și a organizațiilor patronale. Pragurile ridicate de reprezentativitate și definirea vagă a sectoarelor se numără printre principalele obstacole în calea unui dialog social mai eficient. S-au înregistrat puține progrese până în prezent în privința modificărilor legislative care vizează îmbunătățirea cadrului instituțional.
- (14) În ultimii ani, salariul minim a fost majorat în repetate rânduri în mod discreționar. Din 2015, salariul minim net a crescut cu peste 60 %. În 2017, aproximativ 30 % dintre lucrători au fost plătiți cu salariul minim, ceea ce indică o distribuție foarte trunchiată a salariilor. Propunerea privind un mecanism obiectiv pentru majorările salariului minim a fost aprobată de partenerii sociali, dar nu a fost pusă în aplicare de guvern.
- (15) Oferta competențelor nu ține pasul cu nevoile economiei. Nivelurile de instruire scăzute în ceea ce privește competențele de bază și competențele digitale au un impact negativ asupra competitivității, a ocupării forței de muncă și a convergenței. Participarea la programele de formare destinate adulților a fost foarte scăzută. Nu există încă un mecanism de corelare a politicilor de activare cu cererea de competențe, iar capacitatea de a anticipa viitoarele nevoi în materie de competențe și de a estima impactul preconizat al noilor tehnologii este redusă. Învățământul profesional și tehnic rămâne în continuare o opțiune secundară și nu este corelat suficient cu necesitățile pieței muncii și cu strategiile de specializare regională sau sectorială.
- (16) Rezultatele slabe ale sistemului de învățământ contribuie la o mare inegalitate de șanse și diminuează perspectivele de creștere pe termen lung ale României. Oferirea unui învățământ general de calitate și favorabil incluziunii, precum și asigurarea accesului la acesta constituie o provocare, în special pentru romii și pentru copiii din zonele

rurale. Metodologia de monitorizare pentru combaterea segregării în școli nu a fost încă elaborată. Rata de părăsire timpurie a sistemelor de educație și formare este în scădere, dar se situează în continuare la un nivel ridicat. Este în curs de elaborare un mecanism de avertizare timpurie care să identifice copiii expuși riscului de abandon școlar, însă accentul pe educația de calitate este redus. În pofida luării unor măsuri, asigurarea calității în școli și în învățământul superior întâmpină o serie de provocări. Absolvirea învățământului terțiar este la un nivel foarte scăzut. Investițiile în educație sunt relativ scăzute, iar școlile defavorizate, în special, nu beneficiază de sprijin adecvat.

- (17) Starea de sănătate a populației s-a îmbunătățit, dar se situează în continuare sub standardele Uniunii. Accesul la asistența medicală rămâne o provocare, cu efecte negative asupra dezvoltării copiilor, asupra capacității de inserție profesională a forței de muncă și asupra îmbătrânirii în condiții bune de sănătate. Finanțarea insuficientă și utilizarea ineficientă a resurselor limitează eficacitatea sistemului de sănătate, pe fondul unui deficit considerabil de medici și de asistenți medicali. Accesul la serviciile de sănătate este limitat de prevalența plăților informale și de distanța față de infrastructurile de sănătate. România a înregistrat unele progrese în ceea ce privește abordarea recomandării specifice de a combate plățile informale și se pune în aplicare un mecanism de monitorizare, urmând a se evalua impactul acestuia în practică. Până în prezent s-au înregistrat progrese limitate în ceea ce privește abordarea recomandării specifice de a favoriza tratamentul ambulatoriu. Punerea în aplicare în curs a Strategiei naționale de sănătate este afectată de evoluția priorităților și de planificarea precară a investițiilor.
- (18) Planificarea strategică, procesul de consultare publică și utilizarea evaluărilor impactului normativ se mențin la un nivel redus în etapele de proiectare, punere în aplicare și monitorizare a politicilor. Acest lucru afectează calitatea și previzibilitatea reglementării. De asemenea, modificările legislative frecvente, cum ar fi modificările la codul fiscal, au impact asupra mediului de afaceri. Gradul de implicare a părților interesate în elaborarea și punerea în aplicare a reformelor este redus și se recurge rareori la un dialog veritabil, deși structurile instituționale relevante sunt disponibile. Mecanismul de abordare a opiniilor exprimate de părțile interesate cu ocazia consultărilor publice nu asigură monitorizarea adecvată a acestora. Un exemplu concret recent este lipsa de interes față de propunerea, acceptată de partenerii sociali, privind un mecanism obiectiv pentru majorările salariului minim, care ar fi răspuns unei recomandări specifice țării. Nu au fost obținute rezultate concrete privind reformele administrației publice. Adoptarea legislației relevante privind gestionarea resurselor umane în administrația publică a fost amânată. Secretariatul General al Guvernului are un rol limitat în controlul calității elaborării politicilor.
- (19) Calitatea slabă a infrastructurii, inclusiv în sectorul transporturilor, al deșeurilor și al apelor reziduale, limitează perspectivele de creștere ale României. Investițiile publice prezintă o eficiență scăzută, în special în ceea ce privește pregătirea proiectelor și stabilirea priorităților. Starea generală și fiabilitatea infrastructurii rutiere, feroviare și a căilor navigabile rămân insuficiente, iar reforma sectorului transporturilor avansează într-un ritm foarte lent. Ritmul progreselor înregistrate în ceea ce privește reforma gestionării deșeurilor este, de asemenea, lent, atât sectorul deșeurilor solide, cât și cel al apelor reziduale confruntându-se cu provocări. Master Planul de Transport și Planul Național de Gestionare a Deșeurilor urmăresc să ofere o foaie de parcurs stabilă pentru investiții și să consolideze capacitatea administrativă a sectoarelor respective, însă alinierea pregătirii proiectelor la planificarea strategică a fost, până în prezent, limitată. România a înregistrat progrese limitate în ceea ce privește abordarea recomandării specifice adresate țării de a consolida ierarhizarea în funcție de priorități a proiectelor de investiții publice și pregătirea acestora.
- (20) Procedurile de achiziții publice eficiente și transparente sunt esențiale pentru abordarea principalelor provocări de politică ale României, printre care se numără eficiența cheltuielilor publice, lupta împotriva corupției și încurajarea inovării și a creșterii durabile și favorabile incluziunii. România a înregistrat unele progrese în ceea ce privește abordarea recomandării de a pune în aplicare Strategia în domeniul achizițiilor publice, dar planul de acțiune nu este încă pus în aplicare în integralitatea sa. Totodată, consolidarea eficienței și utilizarea strategică a achizițiilor publice, a auditurilor eficiente și a combaterii fraudei reprezintă în continuare provocări. Sustenabilitatea măsurilor luate și ireversibilitatea reformelor necesită o monitorizare permanentă. Provocările în materie de eficiență și transparență aferente achizițiilor publice caracterizează în special investițiile de anvergură în infrastructura medicală din spitalele regionale din Iași, Cluj și Craiova.
- (21) Companiile de stat îndeplinesc un rol important în sectoarele infrastructurilor critice, cum ar fi energia și transportul feroviar. Cu toate acestea, rezultatele operaționale și financiare ale acestora sunt mai slabe decât cele ale partenerilor lor din sectorul privat. Guvernanța corporativă a companiilor de stat a fost afectată substanțial în ultimul timp, anulând progresele înregistrate în ceea ce privește recomandările adresate țării în 2015 și 2016. Au existat ezitări în punerea în aplicare a noii legislații, iar în prezent se încearcă excluderea unor societăți comerciale din domeniul de aplicare al noii legislații. De asemenea, s-a amânat publicarea datelor financiare cu privire la companiile de stat. Drept urmare, sunt afectate condițiile esențiale pentru promovarea utilizării eficiente a resurselor publice, ceea ce poate duce la decizii de investiții denaturate. În februarie 2018, Curtea Constituțională a invitat Parlamentul să revizuiască exceptările menționate anterior.

- (22) Evoluțiile înregistrate în cursul anului trecut au pus sub semnul întrebării, în mare parte, ireversibilitatea și sustenabilitatea progreselor substanțiale înregistrate de România în ceea ce privește reforma sistemului judiciar și combaterea corupției la nivel înalt. Independența sistemului judiciar este contestată și se pune presiune asupra instituțiilor judiciare și a cadrului juridic de combatere a corupției. Progresele cu privire la provocările rămase în ceea ce privește reforma sistemului judiciar și combaterea corupției sunt reținute. În ceea ce privește implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016-2020 care propune măsuri suplimentare de prevenire și de combatere a corupției se înregistrează progrese la nivel tehnic, însă este nevoie de un sprijin politic mai concret, dat fiind că problemele legate de corupție și de guvernanta persistă în sectorul public la toate nivelurile și că acestea se numără printre principalele provocări cu care se confruntă mediul de afaceri.
- (23) În cadrul mecanismului de cooperare și de verificare, Comisia monitorizează în continuare în România reforma judiciară și lupta împotriva corupției. Aceste domenii nu fac, așadar, obiectul recomandărilor specifice adresate României, dar sunt relevante pentru dezvoltarea unui mediu socioeconomic favorabil în această țară.
- (24) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a României, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate României în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în România, ci și de măsura în care acestea sunt conforme cu normele și orientările Uniunii.
- (25) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, România să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să asigure conformitatea cu recomandarea Consiliului din 22 iunie 2018 de a corecta abaterea semnificativă de la traiectoria de ajustare, astfel încât să poată atinge obiectivul bugetar pe termen mediu. Să asigure aplicarea integrală a cadrului fiscal-bugetar. Să consolideze respectarea obligațiilor fiscale și colectarea impozitelor.
2. Să finalizeze reforma venitului minim de incluziune. Să îmbunătățească funcționarea dialogului social. Să se asigure că salariul minim se stabilește pe baza unor criterii obiective. Să îmbunătățească programele de actualizare a competențelor și oferirea unui învățământ general de calitate, în special pentru romii și pentru copiii din zonele rurale. Să îmbunătățească accesul la asistență medicală, inclusiv prin favorizarea tratamentului ambulatoriu.
3. Să asigure un grad mai ridicat de previzibilitate a procesului decizional, recurgând în mod sistematic și eficient la evaluarea impactului normativ și la consultarea și implicarea părților interesate în elaborarea și punerea în aplicare a reformelor. Să îmbunătățească pregătirea și stabilirea priorităților în cazul proiectelor de infrastructură de mare amploare și să accelereze punerea în aplicare a acestora, în special în sectorul transporturilor, al deșeurilor și al apelor reziduale. Să îmbunătățească transparența și eficiența achizițiilor publice. Să consolideze guvernanta corporativă a companiilor de stat.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Sloveniei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Sloveniei pentru 2018**

(2018/C 320/23)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Slovenia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Slovenia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandarea 1.
- (3) Raportul de țară privind Slovenia pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Slovenia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Slovenia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Slovenia nu se confruntă cu dezechilibre macroeconomice.
- (4) Slovenia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 la 13 aprilie 2018, iar la 26 aprilie 2018 și-a prezentat Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Slovenia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și este supusă regulii tranzitorii privind datoria. Programul de stabilitate pentru 2018 a fost prezentat de un guvern interimar și pornește de la premisa menținerii politicilor actuale. Prin urmare, guvernul preconizează o îmbunătățire a deficitului global, acesta urmând să ajungă la 0,4 % din PIB în 2018 și apoi la 0,9 % din PIB în 2021. Se prevede că obiectivul bugetar pe termen mediu – un excedent de 0,25 % din PIB – nu va fi atins până în 2021, în contextul unui scenariu de menținere a politicilor actuale. În conformitate cu Programul de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 69,3 % din PIB în 2018, urmând să scadă în continuare pentru a atinge 58,3 % din PIB în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Sloveniei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽²⁾ nu va depăși 0,6 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 1,0 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare obiectivul de a atinge o orientare bugetară care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice. Ca urmare a evaluării de către Comisie a solidității redresării din Slovenia, evaluare efectuată, acordând importanța cuvenită provocărilor legate de sustenabilitate, în contextul avizului său privind proiectul de plan bugetar al Sloveniei pentru 2018, în 2018 este necesar un efort structural fiscal de cel puțin 0,6 % din PIB, fără nicio marjă suplimentară de abatere timp de un an. Acesta corespunde unei rate de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de maximum 1,5 %. Ținând seama de acest fapt în evaluarea globală, pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există în 2018 riscul unei abateri semnificative de la traiectoria de ajustare recomandată în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu.
- (8) În 2019, având în vedere faptul că ponderea datoriei publice a Sloveniei va fi de peste 60 % din PIB, iar deviația estimată pozitivă a PIB-ului va fi de 4,1 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 2,2 %, ceea ce ar corespunde unei ajustări structurale de 1,0 % din PIB rezultată din matricea de cerințe de ajustare stabilite de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. În același timp, există semnale puternice că se subestimează capacitatea neexploată existentă la nivelul economiei, preconizându-se că inflația va ajunge la 2 % în 2019, că subocuparea forței de muncă va ajunge la un nivel superior celui dinaintea crizei și că investițiile vor cunoaște un reviriment în urma contracției puternice din timpul crizei. Mai mult, instrumentul de plauzibilitate indică, de asemenea, că există un grad ridicat de incertitudine cu privire la estimările privind deviația PIB-ului bazate pe metodologia comună. Având în vedere considerentele de mai sus, pare oportună o ajustare structurală anuală de 0,65 % din PIB, care ar corespunde unei rate maxime de creștere a cheltuielilor publice primare nete de 3,1 %. Dacă se mențin politicile actuale, există riscul unei abateri semnificative de la această cerință în 2019 și în anii 2018 și 2019 luate împreună. Se preconizează că Slovenia va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2018 și regula privind datoria în 2019. În general, Consiliul este de părere că în 2018 ar trebui luate măsuri care să asigure respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere.
- (9) Guvernul a prezentat propuneri pentru reformarea sistemului de sănătate. Proiectul de lege privind asistența medicală și asigurările de sănătate, care reprezintă elementul central al reformei și va asigura finanțarea sistemului de sănătate pe termen lung, a fost prezentat spre consultare Consiliului Economic și Social în decembrie 2017, dar nu a fost adoptat înainte de alegeri, ceea ce face ca perspectivele sale de adoptare să fie incerte. Este în curs de elaborare un proiect de lege privind îngrijirea de lungă durată, care își propune să facă din îngrijirea de lungă durată un nou pilon al securității sociale, complementar cu celelalte componente ale securității sociale (asistența medicală, asistența socială și securitatea pensiilor). Nu este clar ce măsuri va lua Slovenia pentru a spori eficiența

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

costurilor, a asigura o mai mare accesibilitate a serviciilor medicale și o calitate mai bună a asistenței medicale în viitor. În 2017, au fost adoptate o serie de propuneri pentru modificarea Legii privind medicina, a Legii privind serviciile de sănătate, a Legii privind drepturile pacienților și a Legii privind stabilirea măsurilor de intervenție pentru a asigura stabilitatea financiară a instituțiilor de sănătate publică, care trebuie în prezent să fie puse în aplicare pentru a se asigura accesibilitatea și calitatea asistenței medicale. Au fost luate unele măsuri inițiale pentru a pune în aplicare Planul național privind asistența medicală pentru perioada 2016-2025. Se deschid treptat clinici ambulatorii pentru medicina de familie, este prevăzută înființarea unui sistem de evaluare a tehnologiilor medicale până în 2020, iar soluțiile de e-sănătate vor îmbunătăți monitorizarea la nivel național. În plus, se estimează că beneficiile pe care le-ar aduce o mai bună coordonare a achizițiilor publice în domeniul asistenței medicale ar permite achizițiilor să devină mai eficiente din punctul de vedere al costurilor.

- (10) În iulie 2017, Consiliul Economic și Social a adoptat în unanimitate un document intitulat „Puncte de pornire pentru modernizarea sistemului de pensii și asigurări de invaliditate în Republica Slovenia”. Acesta descrie diverse măsuri prin care ar putea fi asigurată adecvarea pensiilor și ar putea fi realizat un sistem de pensii sustenabil și transparent. Cu toate acestea, nu există încă un plan de acțiune concret pentru adoptarea măsurilor respective și, în ciuda unui acord între partenerii sociali și guvern de a adopta reforma până în 2020, nu a fost încă definită o perioadă pregătitoare înainte de lansarea reformei. Provocările care mai trebuie abordate sunt legate de: asigurarea sustenabilității pe termen lung și a caracterului adecvat al sistemului de pensii prin ajustarea vârstei legale de pensionare și prin promovarea unei pensionări la o vârstă mai înaintată; sporirea gradului de acoperire al regimurilor de pensii suplimentare; abordarea în mod corespunzător a schimbării parcursurilor profesionale și reducerea riscurilor de sărăcie la bătrânețe.
- (11) Creșterea economică a continuat, iar piața forței de muncă și tendințele sociale s-au îmbunătățit și mai mult. Rata persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială a scăzut, dar rămâne peste media Uniunii pentru persoanele în vârstă și în special pentru femei. Rata de ocupare a continuat să crească, iar șomajul a scăzut în continuare. Cu toate acestea, există semne care indică o lipsă de personal calificat într-o serie de profesii. Rata șomajului de lungă durată rămâne peste nivelurile din perioada anterioară crizei, șomerii de lungă durată reprezentând în continuare aproape jumătate din numărul total de șomeri. Persistă provocări în special pentru lucrătorii mai în vârstă, rata de activitate și de ocupare a acestora rămânând printre cele mai scăzute din Uniune. Populația Sloveniei îmbătrânește rapid, ceea ce înseamnă că populația în vârstă de muncă și oferta de forță de muncă sunt în scădere. Ca răspuns la această tendință, guvernul a pregătit o strategie privind îmbătrânirea activă, dar nu există încă planuri concrete de acțiune.
- (12) Îmbătrânirea populației accentuează nevoia de a spori participarea la învățare a adulților, care este în scădere din 2010 și este deosebit de scăzută în rândul lucrătorilor slab calificați și al celor în vârstă. Îmbunătățirea nivelului de competențe prin învățarea pe tot parcursul vieții ar spori șansele de angajare, în special în cazul lucrătorilor slab calificați și al celor în vârstă. Rata de ocupare a lucrătorilor slab calificați s-a îmbunătățit, însă rămâne sub nivelul din perioada anterioară crizei și sub media Uniunii. Evaluarea politicilor active privind piața forței de muncă demonstrează că majoritatea programelor dau rezultate, însă cheltuielile în acest domeniu și rata de participare a persoanelor aflate în șomaj la programele respective rămân limitate. Deși reforma pieței forței de muncă din 2013 a ajutat în mod clar anumite grupuri vulnerabile să pătrundă pe piața forței de muncă, contractele de muncă temporare rămân o problemă.
- (13) Au fost adoptate măsuri în vederea îmbunătățirii opțiunilor de finanțare pentru întreprinderile din Slovenia și pentru a le oferi alternative la creditele bancare. Cu toate acestea, dependența de împrumuturile bancare reprezintă o provocare continuă din punctul de vedere al finanțării, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii, pentru care accesul la finanțare rămâne o barieră în calea creșterii. Măsurile actuale nu au condus până acum la îmbunătățirea finanțării, în special pentru societățile inovatoare. Există doar un număr mic de întreprinderi cu creștere rapidă în Slovenia și acestea nu dispun de suficient sprijin pentru a se extinde. Capitalul de risc, ca formă de finanțare prin capitaluri proprii, este în creștere, dar este încă la un nivel foarte scăzut. Întreprinderile inovatoare ar avea, la rândul lor, de câștigat de pe urma unor studii de cercetare publică mai eficiente, care în prezent sunt împiedicate de dificultăți în atragerea de talente din interiorul țării și din afară și de lipsa unei finanțări bazate pe performanță. Nivelul investițiilor private în Slovenia rămâne relativ scăzut în comparație cu țările cu o situație similară, fiind necesare eforturi susținute în vederea îmbunătățirii condițiilor-cadru pentru investiții, în special în domeniile care oferă un potențial puternic de creștere a productivității.
- (14) Dezvoltarea întreprinderilor este frânată de nivelul încă ridicat al sarcinilor administrative și de reglementare. Birocrația este considerată a fi unul dintre factorii cei mai problematici pentru desfășurarea de activități economice în Slovenia. Aceste dificultăți sunt legate în principal de incertitudine și de complexitatea procedurilor fiscale, dar nu se limitează la acestea; în Slovenia încă durează aproximativ un an pentru ca o cauză comercială să ajungă în fața unei instanțe. Slovenia a creat un instrument menit să contribuie la reducerea sarcinii administrative și înregistrează progrese în punerea în aplicare a acestuia, însă o mare parte a punerii în aplicare nu a fost încă realizată.

- (15) De asemenea, Slovenia a început abia recent să ia măsuri pentru a aborda caracterul extrem de restrictiv al reglementărilor din anumite sectoare de servicii. Au fost derulate reforme pentru liberalizarea cerințelor profesionale impuse arhitecților și inginerilor constructori, dar alte probleme identificate de serviciile Comisiei rămân nesoluționate. Reformele ar oferi, de asemenea, avantaje firmelor din sectorul de producție din Slovenia, care depind de inputuri de servicii competitive.
- (16) Existența unor achiziții publice eficiente este esențială pentru controlul costurilor și îmbunătățirea calității în sectorul sănătății din Slovenia. Extinderea achizițiilor publice centralizate, precum și a altor forme de agregare a achizițiilor publice, cum ar fi achizițiile publice comune între spitale, este esențială pentru a se asigura o ofertă de produse inovatoare de bună calitate la prețuri competitive.
- (17) Slovenia se confruntă cu problema ineficienței procedurilor de achiziții publice. Concurența dintre ofertanți este relativ redusă, după cum o indică numărul redus de oferte primite în cadrul procedurilor de achiziții și procentul ridicat de proceduri negociate fără lansarea unei invitații prealabile. Acest ultim aspect reduce, de asemenea, transparența. Profesionalizarea celor implicați în procedurile de achiziții este scăzută și există puține garanții împotriva corupției și a înțelegerilor între ofertanți. Independența Comisiei Naționale de Control este în special limitată din cauza procedurii de numire a membrilor acesteia. Deși autoritățile estimează că infraționalitatea economică și corupția au produs daune considerabile în ultimii ani, unele reforme anticorupție nu au fost încă demarate.
- (18) În Slovenia există încă un nivel ridicat de intervenție a statului în economie, în special în sectorul financiar. Planurile de privatizare publicate anterior au fost puse în aplicare cu lentoare. Continuarea privatizărilor ar spori viabilitatea societăților pe termen lung și ar reduce riscurile pentru finanțele publice.
- (19) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Sloveniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Sloveniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernancei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Slovenia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (20) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma bilanțului aprofundat al Comisiei și a evaluării sus-menționate, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Slovenia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 3,1 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,65 % din PIB. Să adopte și să pună în aplicare Legea privind asistența medicală și asigurările de sănătate și reforma planificată a serviciilor de îngrijire de lungă durată. Să asigure sustenabilitatea și adecvarea pe termen lung a sistemului de pensii, inclusiv prin majorarea vârstei legale de pensionare și prin restricționarea pensionării timpurii. Să asigure o capacitate de inserție profesională sporită pentru lucrătorii slab calificați și pentru cei vârstnici, îndeosebi prin măsuri de învățare pe tot parcursul vieții și de activare.
2. Să dezvolte surse alternative de finanțare pentru întreprinderile cu creștere rapidă. Să reducă barierele la intrarea pe piață prin revizuirea reglementărilor privind piețele de produse și prin limitarea sarcinii administrative. Să stimuleze concurența, profesionalizarea și monitorizarea independentă în domeniul achizițiilor publice. Să efectueze privatizările în conformitate cu planurile existente.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Slovaciei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Slovaciei pentru 2018**

(2018/C 320/24)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Slovacia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Slovacia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandarea 1.
- (3) Raportul de țară privind Slovacia pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Slovacia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Slovacia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) La 25 aprilie 2018, Slovacia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018, precum și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Slovacia se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere. În cadrul Programului de stabilitate pentru 2018, guvernul își propune să îmbunătățească deficitul global, reducându-l la 0,8 % din PIB în 2018 și, ulterior și treptat, la 0,0 % din PIB în 2021. Se preconizează că obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume un deficit structural de 0,5 % din PIB, va fi atins în 2020. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea treptat, de la 49,3 % în 2018 până la 43,3 % în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. În același timp, măsurile necesare pentru a sprijini țintele de deficit planificate în perioada de după 2019 nu au fost complet detaliate. Bugetul include o categorie de cheltuieli nespecificate, numite rezerve bugetare, care reprezintă o cotă care nu poate fi neglijată (0,7 % din PIB) și care pot fi afectate unor utilizări ad-hoc, reducând astfel previzibilitatea în execuția bugetului.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Slovaciei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete ⁽²⁾ nu va depăși 2,9 % în 2018, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,5 % din PIB. În același timp, s-a afirmat că evaluarea proiectului de plan bugetar pentru 2018 și evaluarea ulterioară a rezultatelor bugetare din 2018 vor trebui să ia în considerare obiectivul de a atinge o orientare bugetară care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice. Ca urmare a evaluării de către Comisie a nivelului redresării din Slovacia și acordând importanța cuvenită provocărilor legate de sustenabilitate, nu trebuie luate în considerare elemente suplimentare în această privință. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există în 2018 riscul unei abateri semnificative de la această recomandare.
- (8) În 2019, având în vedere faptul că deviația PIB estimată a Slovaciei va fi de 1,2 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 4,1 %, fiind conformă cu ajustarea structurală de 0,5 % din PIB rezultată din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. În contextul menținerii politicilor actuale, există riscul ca Slovacia să se abată în mod semnificativ de la această cerință în 2019, ca urmare a abaterii din anii 2018 și 2019 luate împreună. În general, Consiliul este de părere că în 2018 ar trebui luate măsuri care să asigure respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere.
- (9) Finanțele publice ale Slovaciei se confruntă în continuare cu riscuri pe termen lung. Cheltuielile de sănătate reprezintă în continuare un risc pentru sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice, întrucât asigurarea unui mai bun raport cost-eficacitate al sistemului de sănătate din Slovacia rămâne o provocare. Pe termen lung, se preconizează o creștere a cheltuielilor publice cu asistența medicală de 1,2 puncte procentuale din PIB, o valoare superioară creșterii medii din Uniune, estimată la 0,9 puncte procentuale. Sistemul de pensii a cunoscut o îmbunătățire treptată a viabilității pe termen lung, în primul rând datorită creșterii automate a vârstei de pensionare, care a făcut să scadă previziunile privind cheltuielile legate de îmbătrânirea populației pe termen lung.
- (10) Deși au fost luate unele măsuri pentru a îmbunătăți raportul cost-eficacitate al sistemului de sănătate, în special prin punerea în aplicare a evaluărilor în vederea optimizării randamentului cheltuielilor, marja de raționalizare a utilizării resurselor rămâne semnificativă. Planurile privind o reformă cuprinzătoare a sistemului de sănătate, care să permită optimizarea serviciilor, o mai bună gestionare a resurselor spitalicești și un sistem de îngrijire mai eficient nu prezintă niciun semn de evoluție. Consumul de servicii de spitalizare continuă să fie ridicat, cu rate de spitalizare pentru boli cronice și rate de externare superioare mediei Uniunii, combinate cu rate relativ scăzute de

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din venituri provenite din fonduri ale Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

ocupare a paturilor. Consolidarea sistemului de asistență medicală primară poate reduce sarcina suportată de spitale, dar sistemul suferă de pe urma lipsei de medici generaliști, exacerbată de distribuția lor geografică inegală. Repartizarea pe vârste a medicilor generaliști dă, la rândul său, naștere la îngrijorări privind disponibilitatea viitoare a acestora. În fine, o serie de măsuri vizând îmbunătățirea raportului cost-eficacitate al sistemului de sănătate, cum ar fi introducerea completă a unui sistem de grupare a pacienților pentru plăți în funcție de diagnostic și operaționalizarea eficace a sistemului de e-sănătate, sunt încă în faza de dezvoltare. Este probabil ca acestea să se confrunte în viitor cu întârzieri și probleme de punere în aplicare.

- (11) Veniturile fiscale sunt în creștere, pe fondul creșterii economice rapide, și se depun eforturi pentru a îmbunătăți respectarea obligațiilor fiscale și a reduce deficitul de încasare a TVA cu care se confruntă Slovacia. În timp ce stimulentele fiscale care promovează cercetarea și dezvoltarea au crescut, impozitarea proprietăților rămâne o sursă mică de venituri. Un program continuu de analize a cheltuielilor pentru toate domeniile-cheie ale cheltuielilor publice s-a dovedit un instrument eficace și riguros pentru a îmbunătăți raportul cost-eficacitate al cheltuielilor publice.
- (12) Continuă evoluțiile pozitive de pe piața muncii, caracterizată de creșterea ocupării forței de muncă și de niveluri dintre cele mai scăzute, din punct de vedere istoric, ale șomajului. Cu toate acestea, nivelul șomajului pe termen lung continuă să fie unul dintre cele mai ridicate din Uniune, afectând în special grupurile defavorizate, cum ar fi lucrătorii slab calificați, persoanele tinere și romii marginalizați. Ca urmare a îmbunătățirii condițiilor de pe piața muncii, au început să apară informații privind deficite de forță de muncă calificată în anumite sectoare ale economiei. Există disparități regionale pronunțate pe piața muncii, șomajul mai ridicat fiind concentrat în estul Slovaciei, iar deficitele de forță de muncă în partea de vest a țării. Slovacia a început să pună în aplicare planul de acțiune privind integrarea șomerilor de lungă durată, cu sprijinul Fondului social european. Prin acest plan sunt introduse în special servicii personalizate, consiliere socială și un nou sistem de stabilire a profilurilor de bază. Cu toate acestea, punerea în aplicare a acestui plan nu a produs încă îmbunătățiri structurale semnificative. Continuă să existe lacune în ceea ce privește cooperarea cu partenerii privați și cu organizațiile neguvernamentale pentru a reduce volumul de dosare din serviciile publice pentru ocuparea forței de muncă, iar consilierea individualizată se află într-un stadiu incipient. În plus, segmentarea imprecisă a șomerilor de lungă durată nu este pe deplin utilizabilă drept instrument pentru trimiterea ulterioară la măsuri de inserție profesională. Programele de formare și recalificare au fost consolidate, dar rămân insuficiente, iar concentrarea lor pe șomerii de lungă durată și pe grupurile defavorizate rămâne limitată. În plus, participarea adulților la învățare rămâne foarte scăzută, iar educația de tip „a doua șansă” pentru grupurile defavorizate este subdezvoltată. Criteriile de eligibilitate pentru ajutoarele de șomaj sunt stricte, iar durata prestațiilor este scurtă. Aceasta are drept rezultat o rată scăzută a șomerilor pe termen scurt care primesc ajutor de șomaj.
- (13) Diferențele dintre femei și bărbați în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și remunerarea sunt cu mult mai mari decât media Uniunii. Rata scăzută de ocupare a femeilor aflate la vârsta maternității reflectă faptul că bărbații recurg rar la concedii parentale de lungă durată, precum și o adoptare redusă a sistemelor de lucru flexibile și o limitare a accesibilității și disponibilității structurilor de îngrijire a copiilor. Rata de înscriere în structuri de îngrijire este extrem de scăzută, în special pentru copiii sub vârsta de trei ani.
- (14) Sistemul de învățământ nu contribuie suficient la dezvoltarea socioeconomică a Slovaciei și este subfinanțat la toate nivelurile. Calitatea rezultatelor școlare, participarea romilor la învățământul general favorabil incluziunii și integrarea eficace a elevilor din medii socioeconomice defavorizate în învățământ și formare reprezintă provocări urgente. Rezultatele școlare și nivelul competențelor de bază rămân scăzute în raport cu standardele internaționale, acestea fiind profund influențate de mediul socioeconomic din care provin elevii. Rata de părăsire timpurie a școlii este scăzută, dar există disparități tot mai mari la nivel regional în ceea ce privește ratele de abandon școlar. În pofida planurilor de a majora anual salariile profesorilor cu 6 % până în 2020, profesia de cadru didactic rămâne neatrăgătoare, parțial din cauza posibilităților limitate de formare inițială și de dezvoltare profesională. Punerea în aplicare a măsurilor de sporire a gradului de participare a elevilor romi în învățământul favorabil incluziunii este extrem de scăzută, din cauza unui sprijin financiar și a unei monitorizări inadecvate, precum și din cauza formării insuficiente a cadrelor didactice în ceea ce privește aspectele interculturale.
- (15) Administrația publică este în continuare grevată de ineficiență și blocaje provocate de cooperarea deficitară dintre ministere și de neutralitatea politică scăzută a administrației publice. Punerea în aplicare a legii privind administrația publică a început, într-un ritm lent, dar impactul acesteia asupra ameliorării gestionării resurselor umane nu s-a manifestat încă. Capacitatea și eficiența administrativă în ceea ce privește gestionarea fondurilor Uniunii rămân limitate, iar rotația personalului continuă să fie mare, fiind parțial corelată cu ciclul politic. Această situație este totuși abordată prin consolidarea rolului de coordonare al biroului viceprim-ministrului, care acționează ca un factor stabilizator, asigurând continuitatea și expertiza instituțională la nivelul organizațiilor de punere în aplicare.

- (16) Fondurile ESI au un rol-cheie pentru abordarea dificultăților majore care stau în calea ameliorării competitivității, a creșterii și a creării de locuri de muncă în Slovacia. Slovacia a suferit în 2017 o pierdere de 26 de milioane EUR, reprezentând finanțare pentru cercetare și inovare, provocată în principal de probleme survenite la aplicarea criteriilor de selecție și la selectarea evaluatorilor, după cum au confirmat verificările efectuate. Dacă nu se iau măsuri adecvate pentru a accelera punerea în aplicare, există un risc ridicat să se piardă o altă parte din finanțarea alocată. Deși rata de selectare a proiectelor a depășit în prezent jumătate din alocarea totală pentru perioada de programare actuală, punerea în aplicare pe teren s-a soldat cu plăți către beneficiari reprezentând numai 11 % din suma alocată.
- (17) Eficacitatea scăzută a administrației publice are un impact și asupra altor sectoare, inclusiv asupra sectoarelor energiei și mediului. Ratele de reciclare sunt foarte mici, iar calitatea aerului rămâne relativ scăzută. Gestionarea durabilă a pădurilor este o provocare tot mai mare. Sectorul energetic suferă de suprareglementare, iar politicile energetice nu sunt pe deplin conforme cu obiectivele în materie de climă și energie ale Uniunii.
- (18) Slovacia a făcut pași importanți în direcția unui sistem de achiziții publice funcțional. S-au depus eforturi pentru a introduce criteriile de atribuire bazate pe calitate. Până în octombrie 2018 ar trebui să fie disponibile instrumente electronice obligatorii pentru desfășurarea procedurilor de achiziții publice. Au fost efectuate, chiar dacă în condiții de eficiență suboptimă, verificări prealabile cuprinzătoare având drept obiect toate proiectele finanțate prin fondurile ESI. Cu toate acestea, nu s-a atins încă o performanță satisfăcătoare în ceea ce privește controalele interne, transparența, digitalizarea, profesionalizarea și achizițiile publice strategice și durabile din punctul de vedere al mediului. Acest lucru se reflectă în scorurile înregistrate de Slovacia în domeniul practicilor anticoncurențiale, care rămân ușor peste media Uniunii, în pofida anumitor îmbunătățiri. În plus, semnele unui angajament față de combaterea corupției sunt încă limitate. Peste jumătate dintre întreprinderi percep corupția ca fiind larg răspândită în cadrul procedurilor de achiziții publice gestionate de autoritățile naționale.
- (19) Corupția, procedurile administrative complexe, caracterul excesiv al reglementărilor privind întreprinderile și schimbarea rapidă a acestora, precum și preocupările referitoare la guvernanta mai multor organisme de reglementare afectează profund calitatea mediului de afaceri din Slovacia. Slovacia a pierdut teren într-o oarecare măsură în anumite clasamente internaționale, dar a identificat o serie de măsuri pentru a ameliora calitatea mediului de afaceri și pentru a stimula investițiile. Slovacia și-a consolidat, de asemenea, cadrul de evaluare a impactului reglementărilor, extinzând în ultimii ani utilizarea acestor evaluări. În fine, a fost recent adoptată EIR (Evaluarea impactului reglementării) 2020, o nouă strategie pentru o mai bună legiferare. Continuă să existe bariere de reglementare importante în sectorul serviciilor pentru întreprinderi, cu niveluri de restricționare mai mari decât media Uniunii pentru arhitecți, ingineri, consultanți fiscali, avocați, agenți de brevetare, agenți imobiliari și ghizi turistici. În comunicarea Comisiei din 10 ianuarie 2017 privind recomandările de reformă în domeniul reglementării serviciilor profesionale au fost formulate recomandări pentru abordarea barierelor de reglementare. Cu toate acestea, Slovacia nu a raportat progrese în abordarea acestor restricții.
- (20) Ca apreciere generală, nu s-a realizat niciun progres în ceea ce privește intensificarea luptei împotriva corupției. Corupția continuă să fie percepută ca fiind ridicată, iar urmările penale pentru astfel de infracțiuni au continuat să scadă. Percepțiile referitoare la corupție s-au deteriorat și mai mult în urma asasinării unui jurnalist de investigații care descoperise elemente legate de o gamă largă de cazuri de corupție la nivel înalt. Proporția cazurilor de corupție la nivel înalt care fac obiectul unei urmăriri penale este extrem de mică. Lipsa de răspundere a poliției și a procurorilor nu a fost rezolvată și reprezintă un obstacol în calea luptei împotriva corupției și a anchetelor în cazurile de corupție sensibile.
- (21) Ameliorarea eficacității sistemului de justiție, inclusiv a independenței acestuia, rămâne o provocare pentru Slovacia, în pofida anumitor ameliorări în ceea ce privește eficiența. Continuă să existe îngrijorări referitoare la independența sistemului judiciar, inclusiv în ceea ce privește procedurile de numire a judecătorilor de la toate nivelurile acestuia.
- (22) Deși încurajarea inovării poate stimula competitivitatea și poate facilita tranziția către o economie bazată pe cunoaștere, capacitatea de inovare a Slovaciei rămâne moderată, cu o intensitate foarte scăzută (0,4 % din PIB în 2016) a cercetării și dezvoltării în rândul întreprinderilor. Deși Slovacia are o industrie prelucrătoare de dimensiuni mari în domeniul tehnologiilor medii/de vârf, companiile multinaționale majore nu au arătat până în prezent decât un interes limitat în desfășurarea de activități de cercetare și dezvoltare, iar procentajul întreprinderilor mici și mijlocii care inovează folosind resurse interne a fost mult mai scăzut în Slovacia (13,9 %) decât în Uniune în ansamblul său (28,8 %) în 2016.
- (23) Investițiile publice în cercetare și inovare au crescut puternic între 2009 și 2015, datorită utilizării fondurilor ESI. Întregul potențial al acestor investiții nu a fost încă realizat, din cauza unor ineficiențe ale mediului de cercetare din Slovacia. În pofida rolului consolidat al biroului viceprim-ministrului în ceea ce privește coordonarea activităților de cercetare, dezvoltare și inovare, guvernanta globală a politicilor din acest domeniu este insuficientă.

Natura fragmentată a sistemului și cadrul de guvernare slab, în care responsabilitățile sunt împărțite între mai multe ministere și agenții de implementare, adesea insuficient coordonate, conduce la amânarea cronică a reformelor. Măsurile de stimulare a transferului de cunoștințe, de consolidare a capacităților de cercetare din industrie și de ameliorare a cooperării dintre întreprinderi și mediul academic avansează lent.

- (24) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Slovaciei, pe care a publicat-o în raportul de țară din 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Slovaciei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernării economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Slovacia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (25) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Slovacia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 4,1 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,5 % din PIB. Să pună în aplicare măsuri pentru a spori raportul cost-eficacitate al sistemului de sănătate și să elaboreze o strategie mai eficace privind forța de muncă din domeniul sănătății.
2. Să consolideze măsurile de activare și de actualizare a competențelor, inclusiv prin formare specifică de calitate și servicii individualizate destinate grupurilor defavorizate, în special prin obținerea de rezultate privind planul de acțiune pentru șomerii de lungă durată. Să stimuleze participarea femeilor la forța de muncă, în special prin extinderea serviciilor de îngrijire a copiilor abordabile și de calitate. Să îmbunătățească calitatea și caracterul incluziv al învățământului, inclusiv prin creșterea participării copiilor romi la învățământul general, începând cu nivelul preșcolar.
3. Să sporească utilizarea criteriilor de calitate și legate de costul la nivelul ciclului de viață al produselor în cadrul operațiunilor de achiziții publice. Să abordeze corupția, inclusiv prin asigurarea respectării legislației existente și prin creșterea răspunderii în rândul poliției și al procuraturii. Să îmbunătățească eficacitatea sistemului de justiție, în special prin garantarea independenței în cadrul procedurilor de numire din acest sistem. Să reducă fragmentarea sistemului public de cercetare și să stimuleze inovarea în rândul întreprinderilor, inclusiv pentru întreprinderile mici și mijlocii.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Finlandei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Finlandei pentru 2018**

(2018/C 320/25)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta ținut seama în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Comisia a adoptat Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Finlanda ca fiind unul dintre statele membre pentru care ar urma să se efectueze un bilanț aprofundat. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ⁽³⁾ („recomandarea pentru zona euro”).
- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Finlanda ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării pentru zona euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandarea 3.
- (3) Raportul de țară privind Finlanda pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Finlanda în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽⁴⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Finlanda în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (4) La 13 aprilie 2018, Finlanda și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 179, 25.5.2018, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Finlanda face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere și al regulii privind datoria. În Programul său de stabilitate pentru 2018, guvernul își propune un sold global de -0,6 % din PIB în 2018, neschimbat față de anul precedent. Potrivit guvernului, se preconizează că soldul se va îmbunătăți în 2019, ajungând la un mic excedent în 2020 și 2021. Obiectivul bugetar pe termen mediu, și anume un deficit structural de 0,5 % din PIB, a fost atins și depășit în 2017. Cu toate acestea, se prevede ca deficitul structural recalculat (²) să fie puțin mai mare, și anume 0,6 % din PIB în 2018-2019, și să scadă ulterior. Ponderele datoriei publice în PIB a atins nivelul maxim de 63,6 % în 2015 și a scăzut până la 61,4 % în 2017. Potrivit Programului de stabilitate pentru 2018, ponderea datoriei va continua să scadă, ajungând la 56,7 % din PIB în 2021. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare pare a fi, în linii mari, plauzibil. Principalele riscuri privind proiecțiile bugetare sunt legate de costurile inițiale ale reformei planificate a serviciilor sociale și de sănătate, care ar putea fi mai mari decât se preconizează.
- (7) Din Programul de stabilitate pentru 2018 reiese că cheltuielile legate de aflulxul excepțional de refugiați au crescut și că acest impact bugetar a fost semnificativ în perioada 2015-2016. Conform Programului de stabilitate pentru 2017 s-a prevăzut o scădere cu 0,15 % din PIB a cheltuielilor în 2017. Această cifră nu a fost confirmată în Programul de stabilitate pentru 2018 și, prin urmare, nu a fost luată în considerare de către Comisie. În plus, în 2017 Finlandei i s-a permis o abatere temporară de 0,5 % din PIB de la traiectoria de ajustare necesară în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu, pentru a se ține seama de reformele structurale majore, în special reforma pensiilor din 2017 și Pactul privind competitivitatea, cu un impact pozitiv asupra sustenabilității pe termen lung a finanțelor publice. În 2017 Finlandei i s-a permis, de asemenea, o abatere temporară de 0,1 % din PIB pentru a se ține seama de cheltuielile naționale destinate investițiilor din proiectele cofinanțate de Uniune. În ceea ce privește această abatere, unul din criteriile de eligibilitate este ca investițiile totale publice să nu scadă. Datele privind rezultatul exercițiului bugetar 2017 au arătat un declin al investițiilor publice în 2017 în comparație cu anul precedent, în timp ce investițiile legate de fondurile Uniunii, conform estimărilor, au rămas stabile. Prin urmare, Finlanda nu mai este considerată eligibilă pentru a beneficia de o abatere temporară de 0,1 % din PIB în ceea ce privește cheltuielile naționale destinate investițiilor din proiectele cofinanțate de Uniune în 2017. Restul abaterilor temporare de la traiectoria de ajustare pentru atingerea obiectivului bugetar pe termen mediu sunt menținute, astfel încât să acopere o perioadă de trei ani. Prin urmare, abaterile temporare datorate evenimentelor neobișnuite și clauzelor privind reformele structurale se ridică la 0,67 % din PIB în 2018 și la 0,5 % din PIB în 2019.
- (8) Consiliul a recomandat Finlandei să se asigure că abaterea de la obiectivul său bugetar pe termen mediu în 2018 se limitează la marjele permise legate de impactul bugetar al evenimentelor neobișnuite (acordate în 2016), precum și la cele legate de punerea în aplicare a reformelor structurale și de investiții (acordate în 2017). Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de 1,9 % în 2018, care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,1 % din PIB. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2018 să apară o abatere de la ajustarea bugetară recomandată. Cu toate acestea, ca urmare a rezultatelor mai bune decât se preconizase pentru 2017, se prognozează în prezent că distanța față de obiectivul pe termen mediu este mai mică decât marjele permise legate de evenimentele neobișnuite și de clauzele privind reformele structurale. Dacă se confirmă, aceasta va fi luată în considerare în evaluarea ex-post pentru 2018.
- (9) În 2019, pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, Finlanda ar trebui să se asigure că abaterea de la obiectivul bugetar pe termen mediu în 2019 se limitează la marjele permise legate de impactul bugetar al punerii în aplicare a reformelor structurale pentru care a fost permisă o abatere temporară în 2017. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete de 2,9 %, care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,2 % din PIB. În condițiile în care politicile rămân neschimbate, se preconizează că Finlanda va respecta cerințele pentru 2019. Totodată, se preconizează că

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

(²) Soldul ajustat ciclic, din care se deduc măsurile cu caracter excepțional și măsurile temporare, recalculat de Comisie folosind metodologia convenită de comun acord.

Finlanda va îndeplini criteriul de referință privind reducerea datoriei în 2018 și în 2019. În ansamblu, Consiliul consideră că Finlanda trebuie să fie pregătită să adopte în 2018 măsuri suplimentare pentru a asigura conformitatea și este de așteptat să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2019.

- (10) Din cauza îmbătrânirii populației și reducerii forței de muncă, se așteaptă o creștere a cheltuielilor cu pensiile, sănătatea și îngrijirea de lungă durată de la 22 % din PIB în 2016 la 24 % din PIB până în 2030. Reforma administrativă și reforma serviciilor sociale și de sănătate, în prezent în dezbatere în parlament, vizează o reducere a creșterii cheltuielilor în acest domeniu. Alte obiective ar fi garantarea accesului egal la asistență medicală și reducerea timpului de așteptare al pacienților, în special în zonele defavorizate sau îndepărtate. Ponderea nevoilor medicale nesatisfăcute autodeclarate este peste media Uniunii. În special persoanele aflate în afara pieței forței de muncă se confruntă cu dificultăți în a obține asistența medicală necesară. Începând cu 2020, serviciile sociale și de asistență medicală din Finlanda vor fi în responsabilitatea unui nou nivel al administrației publice regionale, și anume județele. Reforma va pune în comun resursele pentru a permite utilizarea lor mai eficace la nivel de județ. O utilizare mai frecventă a serviciilor digitale și electronice ar trebui, de asemenea, să sporească productivitatea. În cele din urmă, serviciile sociale și de asistență medicală primară ar urma să fie disponibile atât în centrele sociale și de sănătate publice, cât și în cele private. Acest lucru ar oferi pacienților o libertate mai mare de alegere, în timp ce concurența dintre furnizorii de servicii ar putea genera economii de costuri. Atingerea acestor obiective ambițioase va depinde, de asemenea, de alegerile făcute pe parcursul etapei de punere în aplicare a reformei.
- (11) Rata de ocupare a forței de muncă din Finlanda, de 74 % din totalul populației cu vârsta între 20 și 64 de ani în 2017, a fost relativ scăzută în comparație cu celelalte țări nordice. Participarea pe piața muncii a fost, de asemenea, mai scăzută, în special în cazul femeilor, al bărbaților slab calificați și al persoanelor care provin din contexte de migrație. Rata șomajului structural a fost ridicată în 2017, fiind de aproximativ 7,5 % din totalul forței de muncă. Pentru creșterea ocupării forței de muncă, în pofida măsurilor recente adoptate de autoritățile finlandeze, există încă provocări în ceea ce privește adoptarea mai multor stimulente pentru acceptarea locurilor de muncă oferite și de politici mai active privind piața forței de muncă.
- (12) Capcanele pe care le reprezintă inactivitatea și șomajul constituie în continuare un obstacol în utilizarea într-o mai mare măsură a forței de muncă. O capcană importantă în ceea ce privește inactivitatea este rezultatul sistemului de securitate socială și al combinării diverselor sale tipuri de indemnizații. Asistența socială și indemnizația de locuință constituie o componentă substanțială a acestui tip de capcană. Aceste ajutoare, împreună cu alte beneficii, sunt eliminate foarte rapid odată cu creșterea veniturilor, ceea ce creează riscul ca ocuparea unui loc de muncă să nu fie suficient de avantajoasă din punct de vedere financiar. Complexitatea normelor de acordare a prestațiilor sociale, combinată cu practicile administrative, este considerată a fi cauza unor capcane ale șomajului sau „capcane birocratice” considerabile. Incertitudinile legate de nivelul prestațiilor și timpul necesar pentru reînceperea acordării acestora reduc atractivitatea locurilor de muncă pe termen scurt sau cu fracțiuni de normă. În cele din urmă, în pofida avântului recent în domeniul construcției de locuințe noi, lipsa de locuințe la prețuri accesibile în centrele de creștere ar putea fi o piedică suplimentară în calea mobilității forței de muncă. Actualul experiment privind venitul de bază, ale cărui prime rezultate sunt preconizate pentru 2019, este susceptibil să furnizeze unele informații pentru revizuirea sistemului de securitate socială. S-a luat în calcul adoptarea unei reforme a sistemului concediului pentru creșterea copilului în vederea creșterii ratei de ocupare în rândul femeilor aflate la vârsta la care pot avea copii și a promovării egalității de gen. În prezent este în curs de pregătire un sistem de înregistrare în timp real a veniturilor, iar acesta ar putea constitui o oportunitate pentru eficientizarea serviciilor publice și îmbunătățirea efectivă a nivelului prestațiilor sociale.
- (13) Practicile de stabilire a salariilor se schimbă și se îndreaptă către negocierea la nivel sectorial și local. Întrucât întreprinderile se confruntă adesea cu constrângeri foarte diferite, acest lucru ar trebui să permită o diferențiere mai mare a salariilor între firme, asigurându-se alinierea creșterilor salariului real la creșterea productivității și sprijinindu-se, în același timp, obținerea de rezultate mai bune în materie de ocupare. În conformitate cu cele mai recente acorduri salariale încheiate la sfârșitul anului 2017 și la începutul anului 2018, angajatorii reușiți în organizații au mai multe oportunități de a desfășura negocieri la nivel local. Pentru angajatorii care nu fac parte din nicio organizație persistă unele obstacole. S-au observat primele rezultate pozitive, întrucât statutul actual al negocierilor salariale recente indică un rezultat cu un impact în general neutru asupra competitivității costurilor. În practică, în pofida absenței unei coordonări formale a acordurilor salariale, nu pare a se contura un model finlandez de corelare a creșterilor salariale din sectorul necomercial cu cele convenite în sectorul comercial.
- (14) Întrucât activitatea economică și ocuparea forței de muncă revin progresiv la nivelurile de dinainte de criză, capacitatea scăzută de inserție profesională a șomerilor și a persoanelor inactive ar putea deveni o problemă majoră care ar putea încetini redresarea pieței forței de muncă, subminând astfel sustenabilitatea pe termen lung a sistemului de protecție socială din Finlanda. Situația necesită o activare și servicii de reabilitare adecvate și integrate pentru șomeri și persoanele inactive. În același timp, resursele alocate serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, în special pentru activitățile de consiliere, se situează sub media Uniunii. Serviciile pentru șomeri, în special pentru cei cu mai puține perspective de angajare, sunt dispersate între mai mulți furnizori separați. Integrarea sau o mai bună coordonare ar contribui la crearea unui lanț continuu de servicii integrate (un ghișeu unic pentru șomeri/persoanele inactive). Sunt necesare eforturi constante pentru a asigura reinserția

persoanelor inactive pe piața forței de muncă, în special a celor din grupa de vârstă 25-49 de ani și a persoanelor care provin din contexte de migrație. Populația migrantă ar putea compensa parțial scăderea actuală a populației în vârstă de muncă, cu condiția ca aceasta să fie bine integrată pe piața muncii și în societatea finlandeză. În fine, deficitul de forță de muncă crește, reflectând schimbările structurale actuale ale economiei, cum ar fi îmbătrânirea populației. Acest lucru sugerează că este nevoie de continuarea investițiilor în educația adulților și în formarea profesională pentru facilitarea mobilității profesionale și reducerea necorelării competențelor.

- (15) Guvernul a pus în aplicare măsuri pentru promovarea antreprenoriatului și a întreprinderilor nou-înființate și a ameliorat, de asemenea, disponibilitatea creditelor și a garanțiilor de export pentru întreprinderile mici și mijlocii. De asemenea, șomerilor li se permite în prezent să primească prestații de șomaj în primele luni după începerea unei afaceri. Acest sistem va fi, cel mai probabil, unul de succes dacă este combinat cu activități de formare și îndrumare profesională, dar durata sa scurtă îi poate limita impactul. De asemenea, există în continuare unele deficiențe în ceea ce privește protecția socială a antreprenorilor și a lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă, iar riscul de sărăcie pentru lucrătorii care desfășoară o activitate independentă în Finlanda este ridicat în raport cu cel pentru angajați.
- (16) Gradul de îndatorare al gospodăriilor rămâne la un nivel record (67 % din PIB în 2016). Datoria este predominant la rată variabilă, fapt care constituie un risc în cazul în care ratele dobânzii cresc pe termen mediu. Creditul de consum este în creștere rapidă și o cotă tot mai mare din aceste împrumuturi este acordată de bănci străine, de instituții financiare, altele decât cele de credit, de societăți care acordă microcredite și de creditarea de la persoană la persoană. Autoritatea de supraveghere financiară din Finlanda a adoptat o serie de măsuri care vizează limitarea creșterii gradului de îndatorare al gospodăriilor. Cu toate acestea, nu se așteaptă în curând reduceri active ale gradului de îndatorare, în special deoarece ratele dobânzilor se mențin la niveluri scăzute, iar încrederea consumatorilor este puternică. Lipsa unui registru al creditelor cuprinzător (în care să se colecteze atât informațiile pozitive, cât și cele negative despre debitori) poate împiedica băncile să aibă o imagine de ansamblu clară asupra nivelului global de îndatorare a gospodăriilor.
- (17) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Finlandei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Finlandei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Finlanda, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (18) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Finlanda să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să își atingă obiectivul pe termen mediu în 2019, ținând cont de marjele permise pentru realizarea reformelor structurale pentru care se permite o abatere temporară. Să asigure adoptarea și punerea în aplicare a reformei administrative, în vederea ameliorării raportului cost-eficacitate al serviciilor sociale și al serviciilor de asistență medicală, precum și a accesului egal la acestea.
2. Să îmbunătățească stimulentele pentru acceptarea locurilor de muncă oferite și să asigure servicii bine integrate pentru șomerii și persoanele inactive.
3. Să consolideze monitorizarea datoriilor gospodăriilor, inclusiv prin înființarea unui sistem de evidență a creditelor.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu
Președintele
H. LÖGER

⁽¹⁾ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Suediei pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului
privind Programul de convergență al Suediei pentru 2018**

(2018/C 320/26)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. La 22 noiembrie 2017, în baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Comisia a adoptat și Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Suedia ca fiind unul dintre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară privind Suedia pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Suedia în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. De asemenea, raportul a inclus un bilanț aprofundat efectuat în temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, ale cărui rezultate au fost publicate tot la 7 martie 2018. În urma analizei sale, Comisia a concluzionat că Suedia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special nivelurile supraevaluate ale prețurilor locuințelor, combinate cu creșterea continuă a gradului de îndatorare a gospodăriilor, creează riscul unei corecții dezordonate. Gradul deja ridicat de îndatorare a gospodăriilor se menține pe o traiectorie ascendentă. Prețurile locuințelor cresc într-un ritm rapid și practic neîntrerupt de aproape 20 de ani. În ultimul trimestru al anului 2017 s-a înregistrat o creștere negativă. Cu toate acestea, conform indicatorilor de evaluare, prețurile locuințelor rămân foarte ridicate în raport cu indicatorii macroeconomici fundamentali. Deși băncile par să fie capitalizate în mod adecvat, o corecție dezordonată ar putea afecta și sectorul financiar, întrucât băncile au expuneri din ce în ce mai mari la creditele ipotecare ale gospodăriilor. Într-un astfel de caz ar putea exista efecte de propagare în țările vecine, date fiind interdependențele financiare sistemice. În ultimii ani au fost luate măsuri pentru a frâna creșterea creanțelor ipotecare și a impulsiona construcția de locuințe. Măsurile luate până în prezent nu au fost însă suficiente pentru a soluționa problema supraevaluării prețurilor în sectorul locuințelor și există în continuare lacune esențiale în materie de politici, în special în ceea ce privește stimulentele fiscale pentru achiziționarea unei locuințe, precum și funcționarea ofertei de locuințe și a pieței locuințelor de închiriat.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (3) La 27 aprilie 2018, Suedia a prezentat Programul său național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (5) În prezent, Suedia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Potrivit Programului său de convergență pentru 2018, guvernul intenționează să ajungă la un excedent de 1,0 % din PIB în 2018 și să îndeplinească în continuare, pe întreaga perioadă acoperită de program, obiectivul bugetar pe termen mediu, respectiv un deficit structural de 1 % din PIB. Conform Programului de convergență pentru 2018, se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 37,3 % în 2018, continuând să scadă până la 29,0 % în 2021. Creșterea economică și soliditatea finanțelor publice sunt principalii factori care determină scăderea ponderii datoriei publice în PIB. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, se preconizează că soldul structural va înregistra un excedent de 0,7 % din PIB în 2018 și, respectiv, de 1,0 % din PIB în 2019, depășind obiectivul bugetar pe termen mediu. Pe baza evaluării sale a Programului de convergență pentru 2018 și ținând seama de previziunile Comisiei din primăvara anului 2018, Consiliul consideră că este de așteptat ca Suedia să respecte dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere în 2018 și 2019.
- (6) Gradul de îndatorare a gospodăriilor a continuat să crească, în condițiile în care era deja la un nivel ridicat. Gradul de îndatorare a gospodăriilor a crescut cu 7,0 % în 2017, ajungând la aproximativ 86 % din PIB și 184 % din venitul disponibil – printre cele mai ridicate niveluri din Uniune. După ce a scăzut într-o oarecare măsură în 2016, raportul mediu dintre datorii și venitul disponibil pentru debitorii ipotecari a crescut și în 2017, la 411 %, atingând un nou nivel record. Creșterea gradului de îndatorare a gospodăriilor este determinată în principal de nivelul mai ridicat al creditelor ipotecare, precum și de prețul ridicat al locuințelor și de denaturările structurale care favorizează investițiile imobiliare finanțate prin credite ipotecare. Nivelurile de îndatorare sunt distribuite în mod inegal, gospodăriile cu venituri mici și familiile tinere confruntându-se cu un nivel foarte ridicat al datoriilor în raport cu veniturile. Suedia a implementat o serie de măsuri macroprudențiale în ultimii ani. Printre acestea se numără stabilirea unor limite privind raportul dintre valoarea creditului acordat și cea a garanției aferente creditului, ajustarea pragurilor de pondere de risc ale băncilor și introducerea unei reguli formale de amortizare a creditelor ipotecare în iunie 2016. În martie 2018 a intrat în vigoare o nouă cerință, consolidată, privind amortizarea creditelor ipotecare cu un raport ridicat între datorii și venitul disponibil. Suedia a adoptat, de asemenea, legislație în vederea consolidării mandatului legal al autorității macroprudențiale (*Finansinspektionen*). Noul mandat este operațional începând din februarie 2018, ceea ce permite autorității să răspundă în timp util, printr-o gamă mai largă de măsuri potențiale, riscurilor asociate creșterii gradului de îndatorare a gospodăriilor. Măsurile macroprudențiale luate până în prezent par să fi avut un impact limitat asupra creșterii creditelor ipotecare. Limitarea treptată a deductibilității fiscale a dobânzilor pentru creditele ipotecare sau majorarea impozitelor recurente pe proprietate ar contribui la limitarea creșterii gradului de îndatorare a gospodăriilor, însă guvernul nu a realizat niciun progres în acest sens.
- (7) În 2017, economia Suediei a înregistrat o creștere puternică, cu aproximativ 2,4 %, alimentată de cererea internă solidă. Investițiile, impulsionate de investițiile din sectorul locuințelor, au crescut cu 6,0 % (de la an la an) în primele trei trimestre, ceea ce a contribuit semnificativ la această creștere. În ciuda unui reviriment considerabil al construcțiilor de locuințe noi în ultimii ani, există încă un deficit în ceea ce privește oferta de locuințe, în special oferta de locuințe la un preț abordabil din marile orașe. Lipsa de locuințe la prețuri accesibile poate, de asemenea, limita mobilitatea forței de muncă și integrarea eficace a migranților pe piața forței de muncă și poate contribui la inegalitatea dintre generații.
- (8) După două decenii de creștere rapidă a prețurilor locuințelor, piața imobiliară a cunoscut o scădere treptată în toamna anului 2017, dar prețurile rămân în continuare peste parametrii justificați de principiile economice. Principalii factori responsabili de această situație sunt stimulentele fiscale care încurajează achiziționarea unei locuințe și contractarea de credite ipotecare, condițiile de creditare avantajoase și ratele încă relativ scăzute de amortizare a creditelor ipotecare. În plus, penuria de locuințe este legată de existența unor ineficiențe structurale, inclusiv de concurența slabă din sectorul construcțiilor, datorată barierelor la intrare pentru întreprinderile mici și întreprinderile străine, și de capacitatea marilor dezvoltatori de a controla resursele funciare. Există, totodată, obstacole în calea unei utilizări eficiente a fondului de locuințe existente. Pe piața închirierilor, practicarea de

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

chirii sub prețurile pieței creează efecte de blocare (*lock-in*) și de diviziune între cei care fac parte din sistem și cei excluși din sistem (*insider/outsider*). Pe piața proprietarilor-ocupanți, impozitele pe câștigurile de capital reduc mobilitatea proprietarilor de locuințe. Autoritățile suedeze continuă să pună în aplicare treptat planul în 22 de puncte care vizează stimularea construcției de locuințe și îmbunătățirea eficienței pe piața locuințelor. Cu toate acestea, nu au fost luate măsuri semnificative pentru a introduce mai multă flexibilitate în ceea ce privește stabilirea prețurilor chiriilor sau pentru a revizui modul de stabilire a impozitului pe câștigurile de capital.

- (9) O economie avansată are nevoie de lucrători înalt calificați; încep să se constate lipse corespunzătoare de personal calificat în sectoare precum construcțiile, educația, sănătatea, știința, ingineria și tehnologia informației și a comunicațiilor. În acest context, persistă unele provocări, cum ar fi cele legate de integrarea pe piața forței de muncă a persoanelor care provin din contexte de migrație, în special a femeilor. Rata de ocupare a femeilor care nu s-au născut în UE este considerabil mai scăzută decât pentru ansamblul populației. Decalajul din perspectiva rezultatelor școlare dintre elevii care provin din medii socioeconomice diferite se adâncește. Integrarea în sistemul școlar a elevilor migranți nou-sosiți trebuie să fie atent monitorizată, la fel ca și penuria crescândă de cadre didactice.
- (10) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Suediei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Suediei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Suedia, ci și de gradul lor de conformitate cu normele și orientările Uniunii.
- (11) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări și a emis un aviz ⁽¹⁾ conform căruia este de așteptat ca Suedia să respecte Pactul de stabilitate și de creștere.
- (12) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și această evaluare, Consiliul a examinat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Recomandările sale, formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, se reflectă în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Suedia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să abordeze riscurile legate de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor prin reducerea treptată a deductibilității fiscale a dobânzilor ipotecare sau prin majorarea impozitelor recurente pe proprietate. Să încurajeze construcția de locuințe acolo unde se resimte cel mai acut nevoia urgentă de astfel de locuințe, în special prin eliminarea obstacolelor structurale în calea construcțiilor, și să sporească eficiența pieței locuințelor, inclusiv prin introducerea unui grad mai mare de flexibilitate în ceea ce privește stabilirea prețului chiriilor și prin revizuirea formei actuale a impozitului pe câștigurile de capital.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

RECOMANDAREA CONSILIULUI**din 13 iulie 2018****privind Programul național de reformă al Regatului Unit pentru 2018 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Regatului Unit pentru 2018**

(2018/C 320/27)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ⁽¹⁾, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european 2018 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut cont în mod corespunzător de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Regatul Unit printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară privind Regatul Unit pentru 2018 a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Regatul Unit în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017 ⁽³⁾, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor specifice acestei țări din anii anteriori, precum și progresele realizate de Regatul Unit în direcția îndeplinirii obiectivelor sale naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.
- (3) La 29 martie 2017, Regatul Unit a notificat Consiliului European intenția sa de a părăsi Uniunea Europeană. Dacă acordul de retragere ratificat nu stabilește o altă dată sau dacă, în conformitate cu articolul 50 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană și în acord cu Regatul Unit, Consiliul European nu hotărăște în unanimitate că tratatele încetează să se aplice de la o dată ulterioară, ansamblul dreptului primar și secundar al Uniunii va înceta să se aplice Regatului Unit începând de la 30 martie 2019, ora 00:00 (ora Europei Centrale). Regatul Unit va avea apoi statut de țară terță. Sunt în curs de desfășurare negocieri pentru a asigura retragerea ordonată, inclusiv o perioadă de tranziție până la sfârșitul anului 2020, perioadă în care dreptul Uniunii va continua să se aplice Regatului Unit și în Regatul Unit.
- (4) La 30 aprilie 2018, Regatul Unit și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de convergență pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.

⁽¹⁾ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁽³⁾ JO C 261, 9.8.2017, p. 1.

- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (⁽¹⁾), în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică.
- (6) În prezent, Regatul Unit se încadrează în componenta preventivă a Pactului de stabilitate și de creștere și face obiectul regulii tranzitorii privind datoria. Conform Programului de convergență pentru 2017-2018, guvernul preconizează că deficitul global va scădea de la 2,2 % din PIB în 2017-2018 la 1,8 % din PIB în 2018-2019 și la 1,7 % din PIB în 2019-2020. Programul de convergență nu include un obiectiv bugetar pe termen mediu. Conform Programului de convergență, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB se va stabili, în linii mari, la aproximativ 85,5 % în intervalul cuprins între 2017-2018 și 2019-2020, înainte de a scădea la 84,8 % din PIB în 2021-2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor protecții bugetare este plauzibil. Deși măsurile necesare pentru a sprijini țintele de deficit planificate sunt în general bine specificate, presiunile tot mai mari asupra cheltuielilor publice într-o serie de domenii reprezintă un risc la adresa realizării reducerii planificate a deficitului.
- (7) La 11 iulie 2017, Consiliul a recomandat Regatului Unit să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete (⁽²⁾) nu va depăși 1,8 % în 2018-2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. În același timp, Consiliul a precizat că ar trebui să se aibă în vedere obținerea unei poziții fiscal-bugetare care să contribuie atât la consolidarea redresării în curs, cât și la asigurarea sustenabilității finanțelor publice ale Regatului Unit. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există în 2018-2019 riscul unei anumite abateri de la cerințele componentei preventive.
- (8) În 2019-2020, având în vedere faptul că ponderea datoriei publice a Regatului Unit va fi de peste 60 % din PIB, iar deviația estimată a PIB-ului va fi de 0,4 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 1,6 %, ceea ce ar corespunde unei ajustări structurale de 0,6 % din PIB rezultată din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Dacă se mențin politicile actuale, se preconizează că Regatul Unit va respecta cerința în 2019-2020. La prima vedere, se preconizează că Regatul Unit va respecta regula tranzitorie privind datoria în 2018-2019 și în 2019-2020, ca urmare a abaterii anuale permise de 0,25 %. În ansamblu, Consiliul este de părere că Regatul Unit trebuie să fie pregătit să adopte măsuri suplimentare începând cu 2018-2019 pentru a respecta dispozițiile Pactului de stabilitate și de creștere.
- (9) Oferta anuală netă de locuințe continuă să crească în contextul unei serii de inițiative guvernamentale de stimulare a pieței locuințelor, precum și al unei redresări economice ciclice. Cu toate acestea, oferta rămâne cu mult sub estimările privind cererea și Regatul Unit se confruntă în continuare cu o provocare majoră în asigurarea unei oferte suficiente de locuințe. Acest lucru se datorează unei reglementări foarte stricte și complexe a pieței funciare. Penuria de locuințe și costurile ridicate cu locuințele sunt caracteristice zonelor în care cererea este mare și în creștere, ca de exemplu în centrele urbane și în jurul acestora. Guvernul recunoaște această problemă și a stabilit obiective ambițioase de creștere a ofertei în următorii ani. În același timp, guvernul și-a reafirmat angajamentul de a limita dezvoltarea în jurul centrelor urbane. S-a redus semnificativ numărul tinerilor care dețin un titlu de proprietate asupra unei locuințe, ceea ce creează inegalitate între generații.
- (10) Productivitatea muncii este redusă și stagnează. O mare parte a economiei are rezultate relativ slabe în ceea ce privește principalii factori de productivitate, respectiv competențele, investițiile și procesele operaționale eficiente. De asemenea, rețeaua rutieră, feroviară și aviatică a Regatului Unit se confruntă cu presiuni de capacitate semnificative și tot mai mari.
- (11) Deși cifrele globale privind piața forței de muncă sunt în continuare pozitive în ceea ce privește majoritatea parametrilor, există în prezent îngrijorări cu privire la calitatea anumitor locuri de muncă. Acest lucru se datorează unor probleme legate de dezvoltarea competențelor, anumite forme atipice de muncă, câștigurile salariale, productivitate, participarea la piața forței de muncă și sărăcia în rândul persoanelor în vârstă de muncă. În ceea ce privește toate aceste aspecte au existat anunțuri de politică și evoluții importante. Coerența între aceste politici conexe este esențială. În ceea ce privește competențele, până în prezent, accentul s-a pus în cea mai mare parte pe ucenicii și reforma învățământului tehnic. Punerea accentului pe calitate în ambele cazuri ar putea

(¹) Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

(²) Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de patru ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

constitui un efect multiplicator sustenabil pentru societate și economie. Regatul Unit se numără printre statele membre care îndeplinesc deja peste două treimi din criteriile propuse ale Cadrului european pentru programe de ucenicie de calitate și eficiente și, prin urmare, există posibilitatea de a stabili obiective privind calitatea și de a le monitoriza, de exemplu prin urmărirea parcursului profesional al absolvenților. Pentru opțiunile de învățare pe tot parcursul vieții sunt necesare resurse la nivelul celor alocate pentru ucenicii și pentru noile niveluri tehnice (T) destinate persoanelor care au abandonat școala, în special persoanelor blocate în locuri de muncă la nivel de începători.

- (12) De asemenea, este necesar ca în viitor să se acorde atenție aspectelor legate de protecția și incluziunea socială. Se pun în aplicare reforme în materie de îngrijire a copiilor, însă pot fi necesare dispoziții suplimentare, în special pentru copiii cu vârsta sub trei ani. Impactul anumitor reforme și reduceri bugetare în domeniul beneficiilor sociale nu a ajuns încă să fie resimțit pe deplin, mai ales de către familiile care participă la piața forței de muncă.
- (13) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Regatului Unit, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de convergență pentru 2018, Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Regatului Unit în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Regatul Unit, ci și de gradul în care acestea respectă normele și orientările Uniunii.
- (14) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său ⁽¹⁾ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în perioada 2018-2019, Regatul Unit să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 1,6 % în 2019-2020, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB.
2. Să stimuleze oferta de locuințe, în special în zonele unde se înregistrează cea mai mare cerere, inclusiv prin noi reforme ale sistemului de amenajare teritorială.
3. Să abordeze necesitățile în materie de competențe și dezvoltare prin stabilirea de obiective privind calitatea și eficacitatea programelor de ucenicie și prin creșterea investițiilor în programele de perfecționare a persoanelor care fac deja parte din forța de muncă.

Adoptată la Bruxelles, 13 iulie 2018.

Pentru Consiliu

Președintele

H. LÖGER

⁽¹⁾ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO